

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

శుక్రవారం, సెప్టెంబర్ 21, 2001

11శా. స. 5 స. వాల్యూం -- II నంబరు -- 2

శకసంవత్సరము - 1923, భాద్ర - 30

FRIDAY, THE 21ST SEPTEMBER, 2001

11 L.A. 5 S. VOL-- II No. 2
30 - BHADRA , 1923 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	ః	శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
ఉప సభాపతి	ః	
అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	ః	శ్రీ ఎం .వి. కృష్ణారావు శ్రీమతి బి. శోభనాగిరెడ్డి శ్రీ పి. రాములు శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ డా.ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి
కార్యదర్శి	ః	శ్రీ కె. తులజనంద్ సింగ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎస్. వి. రామిరెడ్డి
ఉప కార్యదర్శులు	ః	శ్రీమతి వి. జయకుమారి శ్రీ పి.కాశిరాజు
సహాయ కార్యదర్శులు	ః	శ్రీ కె. హరినారాయణ రావు శ్రీ పి. వెంకటరామారావు శ్రీ ఎం .ఎ.సిద్దిఖీ శ్రీ ఎస్.ఆర్.సి. నర్సరాజు శ్రీ బి. వడ్డారెడ్డి శ్రీ మహమ్మద్ దావూద్ అలీ శ్రీ జి. ఎస్. గోపాలకృష్ణ
చీఫ్ రిపోర్టర్	ః	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(ఐదవ సమావేశము : ఎనిమిదవ రోజు)
శుక్రవారము, సెప్టెంబర్ 21, 2001
సభ ఉ. 8 గం.30 ని. లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
2. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు
3. స్వల్ప వ్యవధి ప్రశ్నలు
4. నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వాతపూర్వక సమాధానములు

5. జీరో అవర్
6. అర్జీల సమర్పణ
7. ప్రభుత్వ బిల్లు
2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అధికార భాష (సవరణ) బిల్లు (ప్రవేశపెట్టబడినది)
8. అనధికార బిల్లులు
 1. 2000, సమాచార హక్కు - అవినీతి నియంత్రణకు ప్రజల అధికారం బిల్లు
 2. 2000, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ కార్మికుల సమగ్ర సంక్షేమ బిల్లు
9. అనధికార తీర్మానములు
 1. ఆసుపత్రులను సమర్థవంతంగా నిర్వహించడంలో ప్రభుత్వం తానిచ్చిన వాగ్దానాలను నేరవేర్పాలని సిఫారసు చేస్తూ
 2. ఫోరైడ్ పీడిత ప్రాంతాలకు సురక్షిత త్రాగునీటి సరఫరాపై తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని సిఫారసు చేస్తూ
10. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రము
11. సభా కార్యక్రమము
12. 304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు
 1. రాష్ట్రంలో మహిళల అభివృద్ధికి చేపట్టిన పథకముల గురించి
 2. గోదావరి నదిపై నిర్మాణంలో ఉన్న పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను త్వరితగతిన పూర్తి చేయడం గురించి
13. చట్టబద్ధ తీర్మానములు
 1. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విలాసాలపై పన్ను (సవరణ) ఆర్డినెన్సును నిరాకరిస్తూ
 2. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అమ్మకం పన్ను (వివాదాల పరిష్కారం) ఆర్డినెన్సును నిరాకరిస్తూ
14. ప్రభుత్వ బిల్లులు
 1. 200c, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విలాసాలపై పన్ను (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 41/2001)
 2. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అమ్మకం పన్ను (వివాదాల పరిష్కారం) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 42/2001)
15. చట్టబద్ధ తీర్మానము
 3. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) ఆర్డినెన్సును నిరాకరిస్తూ
16. ప్రభుత్వ బిల్లులు
 3. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 43/2001)
 4. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జిల్లా బోర్డుల శాసనముల (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 36/2001)
 5. 2001 హైదరాబాదు నగరపాలక సంస్థల (రెండవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 37/2001)
 6. 2001 హైదరాబాదు పురపాలక శాసనముల (మూడవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 38/2001)
 7. 2001 హైదరాబాదు పురపాలక శాసనముల (నాల్గవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 39/2001)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి (బాల్కొండ) : అధ్యక్షా, అవినీతి గమ్యస్థానం చేరింది.

శ్రీ కన్నా అక్షీనారాయణ (పెదకూరపాడు) : అధ్యక్షా, కొత్తగా కట్టిన ఎం.ఎస్. బ్లాక్ లో ఫర్నిచర్, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ సరిగ్గా లేదు. సోఫాలు విరిగిపోయాయి. ఫర్నిచర్ కొని వన్ ఇయర్ కూడా కాలేదు. అధికార పార్టీ శాసన సభ్యులు కూడా ఎం.ఎస్.బ్లాక్-2 లో వున్నారు.

శ్రీ డి.నాగేందర్ (ఆసిఫ్ నగర్) : ఆ చీఫ్ ఇంజనీర్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయమని ఇంతకు ముందే చెప్పాము.

MADAM SPEAKER : All of you please resume your respective seats. Let me first read out the Adjournment Motions.

An Adjournment Motion which was given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah and others, regarding " Efforts to close the IPM unit at Nacharam and selling of its properties worth crores of rupees, which is manufacturing vaccines for Cholera, Titanus and Dog Bites, thereby the general public are agitating", has been disallowed.

Another Adjournment Motion which was given notice of by Dr. Y.S. Rajasekhara Reddy and others, regarding "Irregularities and corrupt practices in awarding contracts without calling for tenders and misuse of crores of public money every year by the R & B Assembly Division", has also been disallowed.

మీరు ఇచ్చిన ఎడ్జర్మెంట్ మోషన్ పై ఎంక్వైరీ చేయమని గవర్నమెంట్ కు డైరక్షన్ ఇస్తున్నాను.

DR. Y.S. RAJASEKHARA REDDY (Pulivendla) : Madam Speaker, are you giving a direction in connection with the same ?

MADAM SPEAKER : Yes, I am giving a direction.

సక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

వలస పక్షులకు వసతి కల్పించుటకై గుంటూరు జిల్లా ఉప్పలపాడు చెరువును విశాలమొనర్చుట

ప్ర. నెం.61(2948)

సర్వశ్రీ ఎం.పెదరత్నయ్య (ప్రత్తిపాడు) , జి.ఆర్.పుష్పరాజ్ (తాడికొండ) , డి.నరేంద్రకుమార్ (పొన్నూరు) , వై.వీరాంజనేయులు (నత్తెనపల్లి) , ఎన్.ప్రసన్నకుమార్ రెడ్డి (కోవూరు) , ఎస్.ఎం.జియాపుద్దీన్ (గుంటూరు-1): గౌరవనీయులైన అడవులు, వర్యావరణ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- (అ) గుంటూరు జిల్లా, పెదకాకాని మండలం, 'ఉప్పలపాడు' గ్రామంలోని త్రాగునీటి సరస్సు ప్రక్కన గల సరస్సుకు ఇతర దేశాల నుండి వివిధ రకాల పక్షులు వస్తున్న మాట వాస్తవమేనా?
- (ఆ) అట్టి సరస్సు పరిమాణం, ఆ పక్షులకు వసతి సరిపోవడం లేదనే మాట కూడా వాస్తవమేనా?
- (ఇ) అయినట్లయితే ఈ విషయంలో తీసుకోవలసిన చర్యలు ఏమిటి?

గౌ. అడవులు, వర్యావరణ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సిహెచ్ అయ్యన్న పాత్రుడు)

- (అ) అవునండి
- (ఆ) లేదండి
- (ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

డా. ఎం.పెదరత్తయ్య : అధ్యక్షా, ఈ చెరువులోకి ప్రతి సంవత్సరం వివిధ దేశాల నుంచి పక్షులు వస్తూ వుంటాయి. నీటి సంఖ్య వేలల్లో వుంటుంది. అయితే రాను రాను అవి అన్నీ కూడా ఇతర దేశాలకు పోకుండా అక్కడే నివాసం ఏర్పరచుకున్నందువల్ల, ముఖ్యంగా ఫిల్మాన్ పక్షులు అక్కడే గుడ్లు పెట్టి, పొదిగి, పిల్లలను పెంచడం జరుగుతోంది. అయితే చెరువు వాటికి సరిపోని విధంగా వుండడం, పైగా ఆ చెరువు నుంచి నీటి చెరువులో భాగంగా వుండడం వల్ల గ్రామస్థులకు ఇబ్బందికరంగా వుంటోంది. చెరువును పెంచాలని రిప్రజంటేషన్లు కూడా వస్తున్నాయి. అప్పుడు గ్రామాలకు వచ్చే మంచినీరు కలుషితం అయ్యే అవకాశం వుంది. కాబట్టి దీనికి ప్రత్యామ్నాయంగా గుంటూరు ఛానెల్ నుంచి కొంత నీరు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే పక్షులు అక్కడకు వెళ్లడానికి అవకాశం వుంటుంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని పైప్‌లైన్ వేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందా? ప్రభుత్వం దానిని సాంక్చరీగా డిక్లర్ చేస్తుందా, దానికి సరిపడా ఖర్చులను ప్రభుత్వం భరించడానికి సిద్ధంగా వుందా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్.అయ్యన్న పాత్రుడు : అధ్యక్షా, ఈ సరస్సు సుమారు 12 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో వుంది. ప్రతి సంవత్సరం అక్టోబరు నుంచి మార్చి వరకు సుమారు 40 జాతుల పక్షులు ఇక్కడకు వస్తూ వుంటాయి. గత 2 సంవత్సరాలుగా నెల్లూరు జిల్లాలో వర్షం లేకపోవడం వల్ల నేలపట్టు, పులికాట్ సరస్సులలో నీరు లేకపోవడంవల్ల ఎక్కువ శాతం పక్షులు ఈ సరస్సులోకి వస్తున్నాయని మా సర్వే రిపోర్ట్స్ నుబట్టి తెలుస్తోంది. మొదటి సంవత్సరం ఈ పక్షులు రాకపోవడంతో శాస్త్రీయంగా పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకోవలసి వుంది. అంతే కాకుండా ఈ గ్రామ ప్రజలు ఈ సరస్సులోనీ నీటినే మంచినీటికి వాడుతున్నారు. కాబట్టి ఈ గ్రామ ప్రజలు దానిని సాంక్చరీగా చేయడానికి ఒప్పుకుంటున్నారు. పైగా దానిని సాంక్చరీగా చేస్తే, మంచినీటిని గుంటూరు ఛానెల్ నుంచి ఇస్తే, ల్యాండ్ ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు.

అందుచేత మేము వెంటనే అక్కడ వున్న జిల్లా అధికారులతో మాట్లాడి, వారికి కావలసిన మంచినీరు ఏర్పాటు చేయడం కోసం వెంటనే చర్య తీసుకోమని చెప్పడం జరిగింది. ప్రజలు ఇంటర్వెన్ చూపిస్తున్నారు కాబట్టి ఆల్టర్నేటివ్ ఏర్పాటు పెట్టి, రానున్న రోజులలో సాంక్చరీ ఏర్పాటుకు, గ్రామస్థులకు మంచినీటి ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ మైగ్రేటరీ బర్డ్స్ ప్రధానంగా సైబీరియా వంటి కోల్డ్ ప్రాంతాల నుంచి వస్తాయి. ఇంతకు ముందు మన దేశంలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోనూ, రాజస్థాన్ లోనూ, ఇంపార్టెంట్ ప్లేసెస్ ఆఫ్ నెస్టింగ్ కొన్ని వుండేవి. గత 15 సంవత్సరాలుగా లేక్స్ లో కాని, గ్రామాలకు సంబంధించిన చిన్న చిన్న కుంటలలో కాని, వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు మరీ ఎక్కువ కావడంతో ఈ మైగ్రేటరీ బర్డ్స్ కు బ్రీడింగ్ కు కాని, నెస్టింగ్ కోసం కాని ఆస్కారం వుండడంవల్ల అవి అన్నీ డీవియేట్ అవుతున్నాయి. ఈ రోజున అటవీ ప్రాంతాలలో మైగ్రేటరీ బర్డ్స్ ను నెస్టింగ్ చేయడానికి చిన్న చిన్న లేక్స్ ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశాలు వున్నాయి. అటువంటి ప్రదేశాలను మీరు గుర్తించారా? ఒకవేళ గుర్తిస్తే, మీరు వాటిని డవలప్ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నారా? ఎందుకంటే ఇది చాలా సీరియస్ ఇస్యూ. ఈ రోజు లక్షలాది బర్డ్స్ అనేక చలి దేశాల నుంచి వస్తున్నాయి. వాటిని

మధ్యలో పట్టుకోవడం, చంపడం వంటి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. It is a very serious issue. వాటికి కావలసిన వసతులు, ఎన్విరాన్మెంట్ కల్పించవలసిన అవసరం వుంది.

Madam Speaker, Migratory Birds from Siberia used to visit the lakes located in Nizamabad District. గత 15 సంవత్సరాల నుంచి చూస్తే, ఏ లేక్‌లో కూడా రావడం లేదు. వ్యవసాయ కార్యక్రమాలు పెరగడంవల్ల ఆర్టర్నేటివ్ సోర్స్ పెంచడానికి మీరు ఆలోచిస్తారా? ఉదాహరణకు గట్టుపొలుసుల వాగు అనే ఒక ఏరియా వుంది. అక్కడకు లక్షలాది బర్డ్స్ మైగ్రేట్ అవడానికి అవకాశం వుంది. డిటెయిల్డ్గా కాన్ఫరెన్స్‌ని సర్వే చేయించి, తగిన విధంగా చర్యలు తీసుకుంటారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనా రెడ్డి (మలక్‌పేట) : అధ్యక్షా, ఈ బర్డ్స్ మైగ్రేషన్‌కు సంబంధించి, బాగా అధ్యయనం చేసిన స్పెషలిస్టులు వున్న సమాచారం ఏమీ లేదు. ఏ బర్డ్స్ వస్తున్నాయో, సైంటిఫిక్‌గా వాటిని ముందరే గుర్తించి, ఐడెంటిఫికేషన్ మార్క్స్ ఇవ్వడం వంటి చర్యలు మన దగ్గర చేపడుతున్నట్లుగా లేదు. ఏదో గుడ్డిగా వస్తున్నాయి, ఫలానా ప్లేస్‌లోకి వస్తాయి అనే పద్ధతిలోనే మనవాళ్లు ఆలోచిస్తున్నారు.

ఉ.8.40

హైదరాబాదు సీటికి ప్రక్కన సర్కార్‌నగర్ చెలువు ఉంది. ఇంతకుముందు అక్కడ చాలా పక్షులు వచ్చేవి. వాటికి ముఖ్యంగా పరిసరాలు కలుషితం లేకుండా ఉండాలి. చెట్లు ఉండి కావలసిన సైవనీ వాటికి ఉండాలి. ఇప్పుడు ఇక్కడ అలా లేదు. అదే విధంగా ప్రక్కనే ఉన్న ఆటోనగర్ చెత్త, పొల్యూషన్‌వల్ల దీని ప్రభావం కూడా పడుతుంది. మిరాలంట్యాంక్‌వద్ద చుట్టూ గ్రీనరీ ఉండి ఇంతకుముందు మంచి వాతావరణం ఉండేది. ఇప్పుడు అక్కడంతా కబ్బాలు ఎక్కువయి ఆ వాతావరణం అంతా పోయింది. కాబట్టి హైదరాబాదుకి ప్రక్కన ఉన్న రెండు మూడు స్థలాలను ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా పక్షులు మైగ్రేట్ కావడానికి, బర్డ్స్ సాంక్చరీని క్రియేట్ చేయడానికి ఆలోచన చేస్తున్నారా?

శ్రీ సిహెచ్. అయ్యన్నపాత్రుడు: సురేష్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, మైగ్రేటెడ్ బర్డ్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో, వాటికి సరయిన స్థలాన్ని సేకరించి వాటి జీవనోపాధికి సరయిన అవకాశం కల్పించమని వారు చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పటివరకూ మన రాష్ట్రంలో ఈ వైల్డ్ లైఫ్ సాంక్చరీస్ 25 ఉన్నాయి. అందులో ఆరింటిని బర్డ్ సాంక్చరీస్‌గా మన ప్రభుత్వం నోటిఫై చేయడం జరిగింది. వాటిలో కొల్లేరు సరుస్సు, మంజీర సరుస్సు, పులికాట్ సరుస్సు, నేలపట్టు సరుస్సు ఉన్నాయి. అదే విధంగా నేలపక్షుల సాంక్చరీస్‌గా రాళ్లపాడు, లంకమల్లేశ్వరం, కడప జిల్లా ఈ ఆరు సాంక్చరీస్‌ను డిక్లర్ చేయడం జరిగింది. నుమారు చాలా రకాల పశుపక్ష్యాదులు ఉన్నాయి. వాటికి కావలసిన ఎన్విరాన్మెంట్ ఇబ్బందిలేకుండా, వాటి జీవనోపాధికి ఇబ్బందిలేకుండా, కొన్ని నియమనిబంధనలతో శాంక్చరీస్‌ని డిక్లర్ చేయడం జరిగింది. ఎన్ని పక్షులు వస్తున్నాయి, ఏ విధంగా వెళుతున్నాయి ఆ వివరాలు సేకరించడం జరిగింది. ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, సైంటిఫిక్‌గా ఎన్ని పక్షులు వస్తున్నాయి, ఏ జాతులు అని అడిగారు. ఆ వివరాలన్నీ మావద్ద ఉన్నాయి. మిరాలంట్యాంక్ గురించి వారు చెప్పారు. ఇది ఫారెస్ట్ ఏరియా కంట్రోల్‌లో లేనప్పటికీ మన హైదరాబాదు హుడావారు డెవలప్ చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

Madam Speaker: Question Nos. 62 (3352) and 63 (3249)are postponed at the request of the members.

రాష్ట్రంలో ఎన్.సి.సి.ని పటిష్టమొనర్చుట

ప్ర . నెం: 64 (3196)

సర్వశ్రీ ఉమామహేశ్వరరావు (నందిగామ) , ఆర్.పి.భంజీదేవ్ (సాలూరు) , గద్దె బాబురావు (చీపురుపల్లి) గా. హోం శాఖ మంత్రి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ?

- అ) రాష్ట్రంలో ఎన్.సి.సి కేడెట్ల సంఖ్య సరిపడినంతగా లేదన్న విషయం నిజమేనా?
ఆ) అయితే, యువజనులకు ప్రోత్సాహాన్ని ఇచ్చే ఎన్.సి.సిని పటిష్టపరచడానికి తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

హోం శాఖామంత్రి (శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్)

అ) అవునండీ

ఆ) యువజనులకు ప్రోత్సాహాన్ని ఇవ్వడానికి వీలుగా దాదాపు 40,000 ఎన్.సి.సి కేడెట్లను పటిష్టపరచడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించిన మీదట, ఈ విషయాన్ని ఇప్పటికే ఎన్.సి.సి డైరెక్టరు జనరలు, కొత్త ఢిల్లీలోని కేంద్ర ప్రభుత్వ రక్షణ మంత్రిగార్లతో సంప్రదించడమైనది. కేంద్ర ప్రభుత్వ మంజూరు అందవలసి ఉంది.

శ్రీ ఆర్.పి. భంజీదేవ్: విద్యార్థులలో దేశభక్తిని, క్రమశిక్షణను పెంచి ఉత్తమ పౌరులుగా తీర్చడానికి ఈ ఎన్.సి.సి. ఎంతో ఉపయోగపడుతోంది. ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం విద్యను ప్రోత్సహించాలనే ఉద్దేశ్యంతో అనేక ప్రైవేట్ కాలేజీలను మంజూరు చేయడం జరుగుతోంది. ఇందులో ఎన్.సి.సి కేడర్ ను ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తే బాగా ఉంటుంది. ఎన్.సి.సి కేడర్ వల్ల విద్యార్థి దశ నుండి వారికందరికి దేశభక్తి, క్రమశిక్షణ ఇటువంటి మంచి గుణాలు అలవాటు చేయడానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి ప్రభుత్వానికి ప్రైవేట్ కాలేజీలలో ఇటువంటి కార్యక్రమాలను ప్రవేశపెట్టాలనే ఆలోచన ఏమయినా ఉన్నదా అని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్: విద్యార్థులలో ఈ ఎన్.సి.సి చాలా కీలకంగా బాగా ఉపయోగపడుతుంది. రాష్ట్రంలో ఒక లక్ష వరకూ ఈ ఎన్.సి.సి విద్యార్థులు ఉన్నారు. గతంలో 70,000 ఉండేవారు. గత సంవత్సరం నుండి ఒక లక్ష వరకూ వీరిని పెంచగలిగాము. కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతి కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి చాలా కాలేజీలలో డిమాండ్ ఉంది. ఇంకా 40,000 కావాలని, మొత్తం దేశంలోనే ఎక్కువ సంఖ్యను తీసుకురాగలుగుతున్నాము. ఇంకో 40,000 కావాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెప్పడం జరిగింది. అక్కడి నుండి అనుమతి రాగానే మిగతా కాలేజీలలో పెద్ద సంఖ్యలో పెంచడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీమతి ఎన్. రాజ్యలక్ష్మి (వెంకటగిరి) : ఎన్.సి.సి అంటే క్రమశిక్షణ, ధైర్యం, దేశభక్తిని పెంపొందించడానికి విద్యార్థులలో ప్రవేశపెట్టే తర్రీదు. విద్యార్థులలో ఇది చాలా ఉపయోగకరమయినది. ఈనాడు ఈ ప్రశ్న ద్వారా దీని గురించి మాట్లాడడం నాకు ఎంతో గర్వంగా ఉంది. ఒకనాడు ఎన్.సి.సిలో నేను తర్రీదు పొందినదానిని. నా నియోజకవర్గం వెంకటగిరిలో గత సంవత్సరం ట్రైనింగ్ ఇచ్చే టీచర్ కి సూపర్ వైజ్ చేసే యూనివర్సిటీ అధినేతకి తలెత్తిన వివాదంతో గత కొన్ని నెలలుగా ఈ ఎన్.సి.సి కార్యక్రమం కుంటుపడింది. తర్రీదు పొందిన విద్యార్థులు సర్టిఫికేట్లు లేక దిక్కుతోచని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితిని చక్కపెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏ చర్య తీసుకుంటుంది. దీని మీద సరయిన విచారణ జరిపి, శిక్షణ పొందిన విద్యార్థులకు సర్టిఫికేట్లు ఇప్పించి దీనికి కారకులయిన వారిపై తగు చర్యలు గైకొంటారా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ (శ్రీకాకుళం) : ప్రస్తుత పరిస్థితులను మనం అవగతం చేసుకుంటే, ఎన్.సి.సి మస్టఅనేది మన అభిప్రాయము. గతంలో మేము చదువుకునేటప్పుడు ప్రతిఒక్కరికీ ఎన్.సి.సి. తప్పకుండా అండర్ గోఅయ్యే పరిస్థితి ఉండేది. తరువాత ఈ ఎన్.సి.సి కంపల్సరీని తీసివేయడం జరిగింది. ప్రస్తుత పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రతిఒక్కరికీ కంపల్సరీ చేసే చర్యను ప్రభుత్వం తీసుకోవానికి అవకాశం ఉన్నదాఅనేది మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ గద్దె బాబురావు : ఈ విద్యార్థులకు ఎన్.సి.సి అన్ని విధాలుగా అప్పటినుండి కూడా చాలా బాగా ఉపయోగపడుతుంది. ఈనాడు పత్రికలలో మనకు 10,000 యూనిట్స్ మంజూరు అయినాయని వచ్చింది. ఇప్పటివరకూ లక్షఉన్నాయి. ఇప్పుడు 1,10,000 అయినాయని ఈరోజు సేవర్లో డైరెక్టర్ జనరల్ ఎస్.ఎమ్.సేవిగారు ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. మనం 30,000 ఇంక అదనంగా అడిగాము. 10,000లకు అనుమతి లభించింది, ఇంకా 30,000 కావాలి. గౌరవ మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే, ఏమిటంటే, ఇప్పుడున్న లక్ష మందిలో నేటిలో, ఆర్మీలో ఎన్ని యూనిట్స్ ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ రిక్ గ్ నైజ్ ప్రైవేట్ స్కూల్స్ లో మనము అనుమతి ఇస్తున్నామా? ఈ ఎన్.సి.సి సర్టిఫికేట్స్ పొందినవారికి మెడికల్ సీట్లలో, ఇంజనీరింగ్ సీట్లలో ప్రాధాన్యతను ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. ఇచ్చామా, ఇస్తే ఎంత వరకూ ఇచ్చాము. అదే విధంగా పోలీసు నిబంధనలలో వీరికి ప్రత్యేకంగా గుర్తింపు ఉందన్నారు. పోలీస్ డిపార్ట్ మెంట్ నియామకాలలో ప్రత్యేక గుర్తింపు ఇస్తున్నామని అన్నారు. వారికి కోటా ఉందన్నారు. ఇప్పుడు ఎంత మంది అలా నియమింపబడినారు. అయితే రాబోయే 30,000 ఎప్పటిలోగా మనము తీసుకోగలుగుతాముఅనేది తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

ఉ.8.50

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ :- అధ్యక్షా, మిత్రులు అప్పల సూర్యనారాయణ గారు చెప్పినట్లు, గతంలో ఎన్.సి.సి. కంపల్సరీగా ఉండేది. ఈ మధ్య కాలంలో రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ సిస్టమ్ వచ్చిన తరువాత గేమ్స్, ఎన్.సి.సి. ల ఇంపార్టెన్స్ తగ్గింది. దీనిని కాలేజీల్లో, స్కూల్స్ లో కంపల్సరీగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? పోలీసు రిక్రూట్ మెంట్ లో ఎన్.సి.సి. 'సి' సర్టిఫికేట్ ఉన్న వారికి రెండు శాతం రిజర్వేషన్ ఉంది. అలా రిక్రూట్ మెంట్ లోనే కాకుండా వ్రాత పరీక్షలో కూడా ఎన్.సి.సి., స్పోర్ట్స్ వారికి మార్కుల్లో కొంత ఎగ్జ్లన్ ఇస్తారా, అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ అయ్యాజీ వేమ, మానేపల్లి (నగరం) :- అధ్యక్షా, ప్రయివేటు కాలేజీలు అపార్ట్ మెంట్స్ లో పెడుతున్నారు. ఆటస్థలాలు లేక విద్యార్థులు క్రీడలకు దూరమౌతున్నారు. శరీర ధారుడ్య విషయంలో ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. హై స్కూల్, కాలేజీల్లో తప్పకుండా ఎన్.సి.సి.ని ఏర్పాటు చేసే అవకాశం ఉందా ? మంత్రి గారు చెప్పాలి.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య (భద్రాచలం) :- అధ్యక్షా, ఎన్.సి.సి. జూనియర్, డిగ్రీ కాలేజీ విద్యార్థులకు మాత్రమే ఉన్నది. దీనిని పటిష్టపరచడానికి చర్యలు తీసుకొంటారా ? స్కూల్స్ లో విద్యార్థుల్లో సేవా భావం పెంపొందించడానికి 'స్కాల్' ఉండేది. ఇప్పుడది లేదు. దానిని పునర్నిర్మాణం చేస్తారా ? లేదా ?

SMT.R.SHOBHA (Madnapalle) : Madam Speaker, through you I would like to know from the Hon'ble Minister about the existing percentage of reservation under N.C.C., quota for the students for admission into the professional colleges like engineering and medical colleges. Further, is there any separate quota for girl students?

శ్రీ బి.సారయ్య (వరంగల్) :- అధ్యక్షా, ఈ ఎన్.సి.సి. క్యాడెట్స్ కి 'బి' సర్టిఫికేట్ 'సి' సర్టిఫికేట్ వచ్చిన తరువాత ప్రయివేటు కాలేజీల్లో, కళాశాలల్లో ప్రవేశానికి కోటా లేదు. దయచేసి ఆ కోటా కెటాయించాలని సూచిస్తున్నాను.

శ్రీ పి.రాములు (అచంపేట) :- అధ్యక్షా, ఎన్.సి.సి. శిక్షణ ద్వారా విద్యార్థులు మానసికంగా, శారీరకంగా ఎదగడానికి అవకాశం ఉంది. దీనిని ప్రయివేటు కాలేజీల్లో ప్రవేశ పెట్టి భవిష్యత్తులో మంచి క్రమశిక్షణ కలిగిన పౌరులుగా తీర్చి దిద్దడానికి ప్రయత్నిస్తారా ? ప్రయివేటు పాఠశాలలు, కాలేజీలు కేవలం వ్యాపార పరంగానే పనిచేస్తున్నాయి. విద్యార్థులను మంచి క్రమశిక్షణ కలిగిన పౌరులుగా తీర్చిదిద్దడానికి అవకాశం కల్పించాలి. ప్రభుత్వం, చట్టం ఒకదానిని తీసుకువచ్చి, ప్రతి పాఠశాలలోనూ, కాలేజీలోనూ తప్పకుండా, ఇదొక భాగమయ్యేట్లు చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ (డోర్నకల్) :- అధ్యక్షా, నేటి బాలరే రేపటి పౌరులు. కాబట్టి వారికి దేశభక్తి కల పౌరులుగా తీర్చిదిద్దాలి. వారిలో ధైర్యం, స్థైర్యం పెంచాలి. మేము చదువుకొనే రోజుల్లో ఎన్.సి.సి. కంపల్సరీగా ఉండేది. నేడు అది కనిపించడం లేదు. కంపల్సరీగా హై స్కూల్ స్థాయి నుండి ఎన్.సి.సి. ని తిరిగి ప్రవేశపెడతారా ? ప్రయివేటు జూనియర్, డిగ్రీ కాలేజీల్లో కంపల్సరీగా ప్రవేశపెట్టే ఉద్దేశ్యం ఈ ప్రభుత్వానికే ఉందా? గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. సభ్యురాలు శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మి గారు మాట్లాడుతూ వారి నియోజకవర్గంలో ఎన్.సి.సి. సర్టిఫికేట్స్ గురించి చెప్పారు. అది ఇవాల్సు చేసి ఇస్తారు. ఇంకేమైనా ఇబ్బందులు ఉంటే ఆ విషయాలు కనుక్కొంటాను. అప్పల సూర్యనారాయణ గారు మాట్లాడుతూ ఎన్.సి.సి.ని గతంలో మాదిరిగా కంపల్సరీ చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. గతంలో కంపల్సరీ ఉండేది. యూ.జి.సి. వారు కాస్త రిలాక్స్ చేశారు. అయినప్పటికీ, దీనికి మంచి డిమాండ్ ఉంది. అడిగిన వారందరికీ మనం ఇవ్వలేకపోతున్నాము. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా, మనము కాస్ట్ ని షేర్ చేసుకోవాల్సి ఉంది. నేను పర్సనల్ గా, శ్రీ రామ్ గార్ని రిక్వెస్ట్ చేయగా, గతంలో 70 వేల క్యాడెట్స్ ఉంటే, దీనికి అదనంగా మరో 30వేల క్యాడెట్స్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు లక్ష ఉంది. రాష్ట్రములో ఇంకా యాక్టివిటీ ఎక్కువగా తీసుకోవాలని అనుకుంటున్నాము. అందువల్ల మరో 40 వేల క్యాడెట్స్ కి అవకాశం ఇవ్వమని అడగాలని అనుకుంటున్నాము. ఇది అవసరము. కావాలి. పోలీసు రిక్రూట్మెంట్ లో, ఆర్మీ రిక్రూట్మెంట్ లో ఎన్.సి.సి చేసిన పిల్లలకు అవకాశాలు ఉంటాయని తెలియజేస్తున్నాను. ఆర్మీలో చూస్తే, మన రాష్ట్రం నుంచి సరైన కోటా భర్తీ కావడం లేదు. మన రాష్ట్రవాసులు లేరని వారి స్థానే పంజాబు, కేరళ రాష్ట్రాల వారిని తీసుకుంటున్నారు. ఆర్మీలో మూడు వేల నుంచి 5 వేల వరకు రిక్రూట్మెంట్ జరిగే అవకాశం ఉంది. సి.ఆర్.పి.ఎఫ్. లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కోటా ఫిలప్ కావడం లేదు. ఎన్.సి.సి. యాక్టివిటీస్ మిగతావి స్పెషల్ గా ట్రెయినింగ్ చేస్తే మన రాష్ట్రంలోని పిల్లలకు ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతాయని, దీని విషయంలో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. శ్రీ బాబూరావు గారు మాట్లాడుతూ ఎన్.సి.సి. లో క్యాడెట్ పర్మిక్యులర్స్ అడిగారు. 'నేవీ' లో 7500, 'ఎయిర్ ఫోర్స్' లో 9200, 'ఆర్మీ' లో 83300 మంది ఉన్నారు. నేవీలో 8 యూనిట్స్, ఎయిర్ ఫోర్స్ లో 8 యూనిట్స్, ఆర్మీలో 60 యూనిట్స్ ఉన్నాయి. మొత్తం 76 యూనిట్స్ ఇప్పుడున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. కాలేజీల్లో రిజర్వేషన్ గురించి అడిగారు. ఇప్పుడు 2.5 పర్సంటేజీ రిజర్వేషన్ వీరి కోసం ఉంది.

రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ వచ్చిన తరువాత, ఎన్.సి.సి., స్పోర్ట్స్ తగ్గుతున్నాయని లక్షీనారాయణ గారు చెప్పారు. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్లోనే కాక, చాలా కాలేజీల్లో కూడా స్టే గ్రాన్డ్స్ లేక ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ లేక ఇబ్బందికరంగా ఉంది. వీటి విషయంలో ఇన్సైట్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. **There is no second opinion about it.** క్లాసు రూమ్స్లో చదివేది మాత్రమే ఎడ్యుకేషన్ కాదు. అపుట్సైడ్ క్లాస్ రూమ్, ఫిజికల్ ఎడ్యుకేషన్ పిల్లలకి ఉండడం వల్ల మానసికంగా వారు ఎదగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ మధ్య కాలంలో వీటిని వివరీతంగా నెగ్లెక్ట్ చేస్తున్నారు. వివరీతంగా కోచింగ్, కోచింగ్స్ అంటున్నారు. వీటి విషయంలో కాన్సెన్ట్రేషన్ పెట్టడం లేదు. ఏ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందా అని మేము స్కూల్ మరియు హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ మంత్రి గారితో మీటింగ్ పెట్టుకొని డిస్కస్ చేస్తాము. కంపల్సరీగా యాక్టివిటీని చేయడానికి కృషి చేస్తాము. ఎన్.సి.సి. కి సంబంధించి రిజర్వేషన్ ఉంది. రిటెన్ టెస్ట్లో ఎగ్జంప్లన్ అంటే బాగుండేదేమో నని చెబుతున్నాను.

(అంతరాయం)

నన్ను పూర్తి చేయనివ్వండి. హై స్కూల్లో ఎన్.సి.సి.కి ఉన్న డిమాండ్ని పూర్తిగా మీట్ కాలేకపోతున్నాము. మరో 40 వేల మంది క్యాడెట్స్కి అనుమతి వస్తే చాలా వరకు మీట్ కాల్తున్నాము. రాజయ్య గారు మాట్లాడుతూ, స్కాపుల్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ క్రింద వస్తుంది. ఆ యాక్టివిటీని పెంపొందించాల్సి ఉంది. ఎన్.సి.సి.లో రిజర్వేషన్ గురించి అడిగారు. అందులో .25 పర్సంటేజీ మాత్రమే రిజర్వేషన్ ఉంది. సారయ్య గారు ఇప్పుడున్న ప్రయిమరీ స్కూల్స్లో కోటా గురించి అడిగారు. ఆ కోటా ఇంకా పెంచాల్సిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. రాములు గారు, రెడ్డానాయక్ గారు మాట్లాడుతూ, గతంలో స్కూల్స్లో, కాలేజీల్లో ఎన్.సి.సి. కంపల్సరీగా ఉండేదని అన్నారు. అప్పటి రోజుల్లో స్కూల్స్ తక్కువగా ఉన్నాయి. నేడు ఈ ఎన్.సి.సి. యాక్టివిటీ స్కూల్స్లో బాగానే పెరిగింది.

ఉ.9.00

బాగా స్పెషల్ అయిపోయింది. లక్షమంది క్యాడెట్స్ అంటే **you can understand.** ఒక లక్ష మంది వున్నారు. ఇంకా 40 వేల అవసరం వుంది ఆ 40 వేలను మేము డిమాండు చేశాము. అందులో యింకా వెనుకబడిన జిల్లాలలో ఇది ఎక్కువ పెట్టాలని **so that** అక్కడ వున్నటువంటి స్టూడెంట్స్లో చాలా డిసిప్లినీ వస్తుంది. ముఖ్యంగా అవకాశం వస్తుంది. భవిష్యత్తులో అవకాశాలు వస్తాయన్న ఉద్దేశ్యంతో వీటి మీద కాన్సెన్ట్రేట్ చేస్తున్నాము. దానికి బడ్జెటు పెంచాము. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మేము రిక్వెస్టు చేశాము. వారు బాగానే యిచ్చారు. రెండున్నర కోట్లకు పైగా అక్కడ నుంచి వచ్చింది.. క్యాంప్స్లో రూ. 11 వేలు ఖర్చు పెట్టవలసి వుంటుంది. అది వారి డ్రెస్సులు, తదితర మెటీరియల్స్ కు గానీ అవసరం అవుతాయి. ఇవన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వం యిస్తుంది. మనం క్యాంప్స్, ఇన్స్ట్రక్షన్స్ని మెయింటైన్ చేస్తాము. ఆ విధంగా యింకా యాక్టివిటీస్ ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం వుంది. దాని మీద మాకు రెండవ ఓపీనియన్ లేదు. కాకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వంతో అది ముడిపడి వుంది. వాళ్లు ఓవరాల్ గా కంట్రీలో అన్ని రాష్ట్రాల కన్నా మీకు ఎక్కువ యిస్తున్నాము అంటున్నారు. ఈ ప్రాబ్లెం వల్ల ఇంకా ఎక్స్పాండ్ చేయలేకపోతున్నాం తప్ప మరొకటి కాదని తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ :- అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యమయిన విషయం. ఇప్పుడు స్పోర్ట్స్మెన్ గానీ, ఎన్.సి.సి.లో గానీ వున్నప్పుడు ఆ విద్యార్థులు ఆ విషయంపై ఎక్కువ సమయాన్ని కేటాయించవలసి వుంటుంది. అందువల్ల చదువుకు ఎక్కువ సమయం వుండదు. వారికి కాన్సెన్ట్రేషన్ తగ్గుతుంది. నాచురల్ గా అలా అవుతుంది. అందువల్ల ఉద్యోగాల రిటెన్ టెస్ట్లు కండక్ట్ చేసేప్పుడు ఈ స్పోర్ట్స్మెన్, ఎన్.సి.సి.లో వున్న వారికి అందరిలా మార్కులు వచ్చే అవకాశం తక్కువ. వారికి ఆ ప్రావిజను వుండదు. కనుక అన్ని ఉద్యోగాలలోనూ కాదు ప్రత్యేకంగా పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ వంటి చోట్ల ఫిజికల్ ఫిట్నెస్ అవసరం కాబట్టి అలాంటి చోట్ల ఈ స్పోర్ట్స్మెన్, ఎన్.సి.సి. వారు ఎక్కువ మంది వెళ్లినట్లయితే వారికి రిటెన్ టెస్ట్లో ఏదయినా కాస్త

మినహాయింపు యిచ్చినట్లయితే బాగుంటుంది. 'సి' సర్టిఫికేట్ గానీ, నేషనల్ పార్టిసిపేషన్ పున్న సర్టిఫికేట్ పున్న వారికి గాని ఒక స్థాయినిబట్టి వారికి అవకాశం యివ్వడానికి ఏమయినా ఆలోచన చేస్తారా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన రెడ్డి (జగిత్యాల) :- అధ్యక్షా, ఎన్.సిసి ప్రాధాన్యతను గురించి సభ్యులందరూ తెలవడం జరిగింది. వాస్తవంగా ఈ ఎన్.సిసి, ఎసిసి, స్కాట్స్ అన్నవి ప్రభుత్వ పరంగా విద్యతో బాటు పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో కొనసాగుతున్నాయి. ప్రస్తుత పరిస్థితిలో 75 శాతం పాఠశాలలు ప్రయివేటు పరంగా కొనసాగడం మూలంగా ఈ ఎన్.సిసి, ఎసిసి మరియు స్కాట్స్ అండ్ గైడ్స్ అన్నవి వారు చెప్పడం లేదు. కేవలం ప్రభుత్వ పరంగానే వీటికి శిక్షణ యివ్వబడుతున్నాయి. కనుక కేవలం ప్రభుత్వ పాఠశాలలకు, కళాశాలలకు కాకుండా ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలలో కూడా మీరు శిక్షణకు అనుమతి మంజూరు చేసి తప్పనిసరిగా వాటికై ఆంక్షలు పెడితే మొత్తం విద్యార్థులకు అవకాశం కల్పించినట్లు అవుతుంది. దీని వల్ల విద్యార్థులలో దేశభక్తి, శారీరక దారుఢ్యం, మానసిక వికాసం పెంపొందుతుంది. కనుక ప్రభుత్వం ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలలో ఈ శిక్షణను కంపల్సరీ చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, పోలీసు రిక్రూట్మెంట్ లో రిటెన్ టెస్టులో ఎన్.సిసి, ఎసిసి, స్కాట్స్ వారికి మినహాయింపు యివ్వాలని సభ్యులు రిక్వెస్టు చేశారు. **As it is** గా అదర్ డిపార్ట్మెంట్స్ రిక్రూట్మెంట్స్ లో అయితే ఈ రిజర్వేషన్స్ 0.25 శాతం వున్నా, పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ లో 2 శాతం రిక్రూట్మెంట్ రిజర్వేషన్స్ వీరికి వుంది. అందులో వారు వెల్ డిసిప్లినర్డ్ క్యాడర్ కనుక వారికి యివ్వడం జరుగుతోంది. ఇక సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నేను పరిశీలిస్తాను. నా ఓపీనియన్ ఏమంటే రిటెన్ టెస్టులో వారికి ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చే కంటే, ఎన్.సి.సి. వారికి యింకా రెండు శాతం రిజర్వేషన్స్ పెంచినట్లయితే బాగుంటుందని....

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీ నారాయణ :- అధ్యక్షా, వారు ఇంటర్వ్యూ దాకా రావడం లేదు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, కరెక్టు ఇన్ఫర్మేషన్ నా దగ్గర లేదు. **There is lot of competition even for the police selection.** కాంపిటీషన్ లో వచ్చిన కేటగిరీలకు పర్సంటేజి ఎక్కువ ఇస్తే బాగుంటుంది. రిటెన్ టెస్టులో ఎగ్జంప్షన్ ఇస్తే పెద్దగా ఫలితం ఉంటుందని నేననుకోను. ఈ కేటగిరీలో ఎంతమంది సెలక్టు అవుతున్నారని చూస్తాము. కంపల్సరీగా పరిశీలించి, తప్పనిసరిగా, ఒకవేళ రిజర్వేషన్స్ పర్సంటేజికి తక్కువ మంది వస్తే ఆ విధంగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. జీవన్ రెడ్డి గారు ప్రైవేటు స్కూల్స్ లో, కాలేజీలలో కంపల్సరీ చేయాలని వారి అభిప్రాయం. కంపల్సరీ చేయాలని నేనింతకు ముందు కూడా చెప్పాను. కంపల్సరీ అన్నది మనం పెట్టలేకపోతున్నాం. **Because** ఇప్పుడున్న డిమాండు ఇంతకు ముందు నేను చెప్పినట్లు ఒక లక్ష మందికి కేడిట్స్ ట్రైనింగ్ మేమిచ్చాం. ఇంకా 40 వేల డిమాండు ఉంది. ప్రైవేటు వారిని కంపల్సరీగా పెట్టాలని చెప్పినా ఆ ట్రైనింగు వారు ఇవ్వడం లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా కాస్ట్ బేర్ చేసుకోవాలి. **It is not only a State Government activity.** కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఓవర్ హాల్ గా ఆర్మీ ఫోర్సుతో లింక్ అయి వుంది. వాళ్లు ఈ ట్రైనింగ్ కెంపెసిటీ, క్వాలిటీ లో కాంప్రమైజు కారు. కనుక ఇంతవరకూ మనం చేయలేకపోయాం. దానిని మేము పరిశీలిస్తాము.

ఉపాధ్యాయుల అప్రెంటిస్ షిప్ కాలాన్ని తగ్గించుట

ప్ర. నెం .65(3193)

సర్వశ్రీ గద్దె బాబురావు, శీతంసెట్టి వెంకటేశ్వరరావు (ఎల్లవరం) , కె. దయాకరరెడ్డి (అమరచింత) గౌరవనీయులైన పాఠశాల విద్యాశాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ. టీచర్ల 4 సంవత్సరాల అప్రెంటీస్ కాలాన్ని 2 సంవత్సరాలకు తగ్గించాలని నిర్ణయించిన మాట నిజమేనా?

ఆ. అయితే, ఈ నిర్ణయాన్ని ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారు?

పాఠశాల విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):

అ. అవునండీ. టీచర్ల అప్రెంటీస్ కాలాన్ని 4 సంవత్సరాల నుండి 2 సంవత్సరాలకు తగ్గిస్తూ, 19-6-2001 తేదీ విద్య (సర్వీసులు - 6-1) శాఖ, ఎంఎస్ నెం.75 జి.ఓ.లో ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు జారీ అయ్యాయి.

ఆ. ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ జి. సగేష్ (భోఫ్) :- అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయ సంఘాలు అప్రెంటీస్ కోర్సు కాలాన్ని 4 సంవత్సరాల నుంచి 2 సంవత్సరాలకు తగ్గించమని కోరడం జరిగింది. దానికి స్పందించి, ప్రభుత్వం 4 సంవత్సరాల నుండి 2 సంవత్సరాలకు తగ్గించడం చాలా సంతోషం. అయితే, త్వరలోనే దాదాపుగా 26 వేల ఉపాధ్యాయుల పోస్టులను భర్తీ చేయబోతున్నాము. గతంలో మారుమూల ప్రాంతాలలో కొందరిని వేసుకోవడం జరిగింది. తర్వాత, కౌన్సిలింగులో వారికి అవకాశం ఇవ్వడం వల్ల వారు రోడ్డుకు సమీప ప్రాంతాలలోకి వెళ్లడానికి వారు ప్రాధాన్యం చూపడం వల్ల, వారు వెళ్లిపోవడం వల్ల మారు మూల ప్రాంతాలలో పాఠశాలలు మూత పడ్డాయి. అయితే రాబోయే నియామకాలలో మారు మూల ప్రాంతాలలో ఎవరినైతే నియమిస్తారో వారు రెండు మూడు సంవత్సరాలు అక్కడ పని చేసే విధంగా ఒక నిబంధనను ఏమైనా పెట్టి ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తోందా అని గౌరవ మంత్రి గారు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- గత సంవత్సరం జరిగిన టీచర్స్ నియామకాలలో మారుమూల ప్రాంతాలలో టీచర్స్ లేని మాట నిజమే. ఈ సారి కౌన్సిలింగ్ లో కొన్ని మార్పులు చేస్తూ అక్కడ అన్ని పాఠశాలలో ప్రధానంగా రిమోట్, ఏజన్సీ ఏరియాల పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయులు వుండే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి (మడకశిర) :- మేడమ్ స్పీకర్, ఈ సీలబస్సు స్టాండర్డు చాలా ఎక్కువగా ఉంది. పది, ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం ట్రైనింగు అయిన టీచర్లు ఇప్పుడు ఆ పాఠాలను అప్డేట్ చేసి, చెప్పలేరు. స్టాండర్డు ఎక్కువ కావడం మూలంగా ట్రైనింగు అయిన వారు కూడా సరిగా చెప్పలేకపోతున్నారు. ఉదాహరణకు, బిఎస్సీ చదివిన నేను టెంత్ క్లాస్ పుస్తకాలను అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నాను. టీచర్లు గైడ్లు తీసుకుని చెబుతున్నారు. ఇది తప్పు. ఈ స్టాండర్డును పెరుగుతున్న దానికి అనుగుణంగా అప్డేట్ చేయాలని, అందుకుగాని టీచర్లకు పునశ్చరణ తరగతులు నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను. అప్డేట్ చేయకపోతే స్టాండర్డు పడిపోతాయి. కాబట్టి పునశ్చరణ తరగతులు నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను.

ఉ.9-10

శ్రీ గద్దె బాబురావు: అధ్యక్షా, గ్రామాల్లో మారు మూల ప్రాంతాలలో పనిచేసే టీచర్లు కౌన్సిలింగ్ లో వాళ్లు కేంద్రాలకు వెళ్లి పోయిన తరువాత ఖాళీలు ఉన్నాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. కొత్తగా వచ్చిన వాళ్లు సంవత్సరం తరువాత మండల కేంద్రాలకు వెళుతున్నారు. టీచర్లు మారు మూల ప్రాంతాలలో ఉన్నవాళ్లు వాళ్లు బాగుంటే కౌన్సిలింగ్ లో మంచి మార్కులు కూడా వస్తే అవసరమైతే అక్కడే ఉంచి అవసరం అయితే 1,2 ఇంక్రిమెంటు ఎక్కువ ఇచ్చి అయినా సరే మారు మూల ప్రాంతాలలోనే

ఉంచాలి. గ్రామాల్లోకి వెళ్లిన వాళ్లను అందరిని సంవత్సరం తరువాత తిరిగి కౌన్సిలింగ్ పేరుతోటి కేంద్రాలలోకి వస్తే గ్రామాలలోని పాఠశాలలు అన్నీ కుంటుపడుతున్నాయి మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. మంచి టీచర్లు అయితే మొదటి శ్రేణి వాళ్లను ఇంక్రిమెంటు ఇచ్చి అయినా అక్కడ నుంచి కదవవద్దు. లేదా కౌన్సిలింగ్ పెట్టినా దీని తాలుకా పర్యవసానంగా దెబ్బతినే పరిస్థితి వచ్చింది కాబట్టి మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. జీవన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఉపాధ్యాయుల నియామకంలో అప్రంటిసిప్ పద్ధతి అనేది కొత్తగా కనబడుతుంది. ఈ మధ్య కాలంలోపల డిఎస్సీ పెట్టి ఉపాధ్యాయులను భర్తీ చేయడం జరుగుతోంది. గతంలో ఉపాధ్యాయుల నియామకంలో ఎప్పుడు అప్రంటిసిప్ అనేది లేదు. అప్రంటిసిప్ అనేది వేతన స్కేళ్లు ఇవ్వకుండా కన్సాలిడేట్ సాలరీస్ ఇచ్చి ఈ విధంగా కొంత కాలం కాలయాపన చేయడానికి ఆవిధంగా ఉపాధ్యాయుల నియామకం జరిగింది. మీరు అప్రంటిసిప్ పద్ధతి కొనసాగించండి. రైట్ ఫ్రం డేట్ ఆఫ్ అపాయింట్మెంటు వాళ్ల స్కేళ్ల ప్రాతిపదికన ప్రభుత్వ వేతనాలు చెల్లించాలి. ఈ డిఎస్సీ నియామకాల్లో సెలక్టు అయిన తరువాత వాళ్లు ఎస్జిబిటి, స్కూలు అసిస్టెంట్లులో ఎంపిక కావడం, స్కూలు అసిస్టెంట్లు పోస్టులో జాయిన్ అయి ఎస్జిబిటి పోస్టు వదులు కోవడం జరుగుతోంది. రాష్ట్రంలో నాన్ జాయినింగ్ పోస్టులు వేల సంఖ్యలో ఉన్నాయి. క్వాలిఫై అయిన అభ్యర్థులు అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు నాన్ జాయినింగ్ పోస్టులలో క్వాలిఫై అయిన అభ్యర్థులను మెరిట్ ప్రకారంగా కౌన్సిలింగ్ పద్ధతిలో నియామకం చేసినట్లయితే ఉపాధ్యాయుల కొరత వెనువెంటనే తీసివేయడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. నిరుద్యోగ ఉపాధ్యాయుల పరిస్థితి ఉత్పన్నం కాదు. ఈ రెండు పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ధర్మారావు (హన్మకొండ) : అధ్యక్షా, డిఎస్సీ 2001 కౌన్సిలింగ్ జరపబోతున్నారు. దీంట్లో ముఖ్యంగా డిజేబుల్లు అన్నీటికంటే కూడా ప్రయారిటీ బేసెస్లో బ్లెండ్ స్టూడెంట్లు ఉన్నారు. ఈ బ్లెండ్ స్టూడెంట్లు గతంలో ఎంతోమంది అనేక పర్యాయాలు డిఎస్సీ రాసి వాళ్లు నియామకానికి కూడా నోచుకోకుండా దుర్భర పరిస్థితులలో ఉన్నారు. మనం హ్యుమనటెరియన్ బేసెస్లో తప్పని సరిగా డిజేబుల్లు కోటా ప్రయారిటీ నెం. 1 క్రింద బ్లెండ్ స్టూడెంట్లను తీసుకొన్నట్లయితే బాగుంటుందని అభిప్రాయాన్ని తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. ఈ డిఎస్సీలో ప్రయారిటీ క్రమంగా ప్రయారిటీ ఫిక్సు చేయమని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి వి.సునీతా లక్ష్మి రెడ్డి (నర్సాపూర్) : అధ్యక్షా, బిఇడి క్వాలిఫై అయిన వాళ్లు ఎస్.ఎ.2, ఎస్జిబిటికు అప్లయి చేసుకోవడం జరుగుతోంది. ఎల్లిబులిటీ ఉంటుంది. దానివల్ల వాళ్లు ఏదో ఒక పోస్టుకు అర్హులుగా వారిని నియామకం చేయడం జరుగుతుంది. మరొక వేకెన్సీ మిగిలి వుంటుంది. కాబట్టి దానివల్ల బ్యాక్ లాగ్ పోస్టు వదిలివేస్తున్నారు. దీని వల్ల చాలామంది నిరుద్యోగులకు ఉపాధి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి అటువంటి పోస్టులు అన్నీ కూడా వైయిబింగ్ లిస్టు పెట్టినట్లయితే దాని ద్వారా కొత్త వారికి అవకాశం ఇచ్చినట్లు ఉంటుంది. అదే విధంగా తెలుగు పండిట్లు, హిందీ పండిట్లు కూడా నియామకం అవుతున్నారు. కాబట్టి వైయిబింగ్ లిస్టులో పెట్టినట్లయితే కొత్త వారికి అవకాశం ఏర్పడుతుందని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, ధర్మారావుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు ఇప్పుడు సబ్స్క్రెంటుగా ఇంకొక ప్రశ్న దానికి సంబంధించి ఇప్పుడు నెక్స్ట్ పస్తుంది. దాంట్లో తమరి అనుమతితో చెప్పడం జరుగుతుంది. రఘువీరారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఉపాధ్యాయుల స్టాండర్డు మారాయని చెప్పారు. గత వేసవిలో ఉపాధ్యాయులకు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్ ఫౌండేషన్ కోర్సు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం ఈ ప్రోగ్రామ్ కంటిన్యూ చెయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆలోచన అని తమరి ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా ఇన్ సర్వీస్ టీచర్లకు ప్రతిసంవత్సరం వాళ్ల సబ్జెక్టులో ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్ కండక్టు చేయబోతున్నామని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. బాబురావుగారు మాట్లాడుతూ మారు మూలగ్రామాలలో పనిచేసే మెరిట్

టీచర్స్కు ఇన్సెంటీవ్స్ ఇచ్చి వాళ్ళను సిస్టు చేయకుండా వుంటే బాగుంటుందని అన్నారు. తప్పకుండా వారి మాటలను పరిగణలోకి తీసుకొని నియామకం చేస్తామని ఈసందర్భంలో తెలియచేస్తున్నాను. నాన్ జాయినింగ్ పోస్టులలో వాటిని భర్తీ చేస్తే ఇంకా కొంత మంది అభ్యర్థులకు ఉపయోగం ఉంటుంది తప్పకుండా ఆ విధంగా పరిశీలన చేస్తామని చెప్పి తెలియచేస్తున్నాను. సునీతారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఒక అభ్యర్థి రెండు పోస్టులకు సెలక్టు అయినప్పుడు ఇంకా కొంతమంది అవకాశం లభిస్తుంది తప్పకుండా వీటిని పరిశీలించి గతంలో జరిగిన కౌన్సిలింగ్ అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏజెన్సీ, రిమోట్ ఏరియాస్ కాని అక్కడ పాఠశాలలు ఉపాధ్యాయులు కొరత ఉత్పన్నం కాకుండా కౌన్సిలింగ్లో అన్నీ జాగ్రత్తలు తీసుకుంటామని మీద్యారా తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.జీవన్రెడ్డి: అధ్యక్షా, అప్రెంటిసిస్ టీచర్స్కు రైట్ ఫ్రమ్ డేట్ ఆఫ్ ఆపాయింటుమెంటు , నియమనిబంధనలు ఏమైనా పెట్టుకోండి వేతన స్కేళ్లు ఇవ్వకుండా కేవలం కన్సాలిడేట్ శ్యాలరీతో 2,4 సంవత్సరాలు వాళ్లు టీచింగ్ చేస్తే వాళ్ళ వృత్తికే తగిన భృతి లభించడం లేదు.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, విద్యాభివృద్ధికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంది గడిచిన 4,5 సంవత్సరాలుగా ప్రతి సంవత్సరం డిఎస్సీ ద్వారా వేల ఉపాధ్యాయ పోస్టులు భర్తీ చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం కూడా దాదాపు 32 వేల పోస్టులు భర్తీ చేస్తున్నాము. గతంలో ఉపాధ్యాయ సంఘాల అభ్యర్థన మేరకు వివిధ వర్గాల నుంచి వచ్చిన అభ్యర్థన మేరకే 4 సంవత్సరాల అప్రెంటిసిస్ను 2 సంవత్సరాలకు కుదించడం జరిగింది. ఈ అప్రెంటిసిస్ ఇదే రకంగా కొనసాగుతుంది.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో చెట్ల సరికివేత

ప్ర. నెం .66(3190)

సర్వశ్రీ డి. నాగేందర్, పై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డి, జి.చిన్నారెడ్డి (వనవర్తి) , పి.సాంబశివరాజు (నతివాడ) , వనమా వెంకటేశ్వరరావు (కొత్తగూడెం) గౌరవనీయులైన ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ) ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ అధికారులు, ఆటస్థలంగా చేయడానికి వ్యాయామ విద్యా కళాశాలముందు భాగంలో వున్న పెద్ద, పెద్ద వృక్షాలు, చెట్లను విచక్షణారహితంగా సరికివేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) పట్టణ వృక్షాల చట్టం క్రింద అటవీశాఖ అనమతి తీసుకోవడం జరిగిందా?

ఇ) లేనట్లయితే అందుకు గల కారణాలేమిటి?

ఉన్నతవిద్యా శాఖ మంత్రి (శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు)

అ) లేదండీ వ్యాయామ విద్యా కళాశాల విద్యార్థుల ప్రాక్టీసు చేసుకోవడానికి వీలుగా ఆటస్థలాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి పెరిగిన గడ్డిని, ముళ్ల పొదలను తొలగించడమయింది.

ఆ), ఇ) ఈ ప్రశ్నలు ఉత్పన్నం కావు.

శ్రీ డి.నాగేందర్: అధ్యక్షా, నేను ఎక్సెక్యూ చేసిన ఆస్పరే వచ్చింది. క్వెస్చన్ వేస్తే రెగ్యులర్ పని అయిపోయింది. చాలా ముఖ్యమైనటువంటి సమస్య. గౌరవ నీయ ముఖ్యమంత్రిగారు క్లీన్ అండ్ గ్రీన్ ప్రోగ్రాము క్రింద వేలాది మంది విద్యార్థులను తీసుకొనివెళ్లి లక్షలాది వృక్షాలను పెట్టిస్తున్నారు. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ ప్రొఫెసర్లుతో మొదలు పెట్టారు, తరువాత విద్యార్థుల, ఇప్పుడు చెట్ల మీద పడ్డారు. అక్కడ 200 చెట్లను సరికించడం జరిగింది. ముఖ్యమైన చెట్లను సరకాలంటే ఫారెస్టు, ఎన్విరాన్మెంటు డిపార్టుమెంటు పర్మిషన్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది.

ఉ.9.20

What the authorities were saying is that the plan of cutting some of the trees was carried out in the name of clearing the space for a physical play ground throwing all the environmental laws to the wind. The consent of the Forest Department was not taken before falling down the trees violating the Urban Trees Act. అర్బన్ ట్రీస్ యాక్ట్ క్రింద ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వారు పర్మిషన్ తీసుకున్నారా? ఉస్మానియాలో ఉన్న గ్రీనరీవల్ల ఎంతోమంది మార్నింగ్ వాకర్స్ ప్రతి ఉదయం అక్కడ వాకింగ్కు వెళుతున్నారు. కొంతమంది ఎన్విరాన్మెంటలిస్ట్స్ ఏమి చెబుతున్నారంటే "Morning walkers have been visiting the place to enjoy the beauty." At the same time వారు ఏమి చెబుతున్నారంటే "This place is a source of attraction of several rare migratory birds." వేరే ప్రదేశాలనుండి మైగ్రేట్ అయ్యే పక్షులు కూడా ఇక్కడకు వసూంటాయని చెప్పారు. మంచి వాతావరణం ఉన్న ఉస్మానియా యూనివర్సిటీని కలుషితం చేయటానికి ప్రయత్నంచేస్తున్న వారిపైన యాక్షన్ తీసుకున్నారా? నేషనల్ రిమోట్ సెన్సింగ్ ఏజెన్సీవారు ఒక విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చారు, "The Osmania campus has got some of the greenary space and the city was enjoyed by the National Remote Sensing Agency and when the Hon'ble Chief Minister Sri Chandrababu Naidu visited, the environmentalists have taken up cudgels against the University authorities. ఇంతమంచి ఎన్విరాన్మెంట్ను కాపాడుకోవటానికి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ క్యాంపస్లో లక్షలాది చెట్లు మనం పెడుతున్నాము. నగరంలో ఎవరైనా క్రొత్తగా గృహాలు కట్టుకోవాలంటే ఇంటికి ఒక చెట్టు పెడితేనే పర్మిషన్ ఇవ్వాలని, లేకుంటే ఇవ్వనదని రూల్స్ తీసుకువచ్చాము. ఎన్విరాన్మెంట్ను పాడుచేస్తున్న అధికారులపైన ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? గౌరవ మంత్రిగారు ఆస్పర్లో గడ్డి, ముళ్ళపొదలు ఉంటే తీసివేశామని అంటున్నారు. అక్కడ పరిస్థితి చూసి వచ్చిన తరువాత సమాధానం ఇస్తే బాగుంటుంది. ఇదొక రెగ్యులర్ ప్రాక్టీస్ అయినది. ఏదైనా ప్రశ్న వేస్తే No Sir, does not arise అనే same answer ఎప్పుడూ వస్తోంది. ఒక్కసారి ఆలోచించండి, it is an important issue. వి.సి. యాటిట్యూడ్ ఎన్విరాన్మెంట్కు వ్యతిరేకంగా ఉన్నది. ఎన్విరాన్మెంట్ యాక్ట్ ప్రకారం వి.సి.పైన చర్య తీసుకుంటారా? ఎందుకండీ ఆయనపై యాక్షన్ తీసుకోకుండా వెనకేసుకు వస్తారు?

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు: ఈ వ్యాయామ కళాశాల గతంలో నిజాం కాలేజ్ అధీనంలో ఉన్నది. దీనిని ఉస్మానియా కేంపస్కు 22 జనవరి, 2001 నాడు తరలించటం జరిగింది. ఇది ఉన్న ఏరియా అంతా రాకీ ఏరియా. అక్కడ చెట్లు ఉండే అవకాశమే లేదు. ఆ బిల్డింగ్లో ఈ వ్యాయామశాల పెట్టటానికి ముందు అబ్జర్వేటరీ ఉండేది. నక్షత్రశాల ఉండటంవల్ల అక్కడ చెట్లు పెట్టకూడదనే నిబంధనలవల్ల అసలు అక్కడ చెట్లే పెట్టలేదు. అది రాకీ ఏరియా. చెట్లు పెట్టనప్పుడు కొట్టే ప్రసక్తే రాదు. అక్కడకు వ్యాయామశాల మార్చి సంవత్సరం కూడా నిండలేదు. అంతకుముందు అక్కడ అబ్జర్వేటరీ ఉండేది. కనుక అది చెట్లు పెట్టటానికి అనువైన స్థలం కాదు. క్రానికల్లో ఒక న్యూస్ ఐటమ్ వచ్చింది. అందులో చెట్లు కొట్టినట్లు ఒక ఆర్టికల్ వ్రాశారు. దాని తరువాత అక్కడ చెట్లు లేనే లేవు కాబట్టి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీవారు అది సరైన వార్త కాదు కాబట్టి ఫారెస్ట్ డిపార్టుమెంట్ను అడిగే ప్రసక్తే లేదు, యాక్ట్ ఉల్లంఘించే సమస్యే రాదు. క్రానికల్పై ఫిజ్యూజ్ నోటీసు 18వ తేదీన ఇవ్వటం జరిగింది. 9వ తేదీ ఈ వార్త పేపర్లో వస్తే 18వ తేదీన లీగల్ నోటీస్ ఇవ్వటం జరిగింది. వాస్తవంకాని విషయాలను ప్రాజెక్ట్ చేసి అపోహలు సృష్టించారని పేర్కొంటూ లీగల్ నోటీస్ ఇవ్వటం జరిగింది.

శ్రీ డి. నాగేందర్: మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ అక్కడ చెట్లే లేవని, చెట్లు లేవు కాబట్టి కొట్టే ప్రసక్తే లేదని వారు అంటున్నారు. మంత్రిగారూ, ఇప్పుడే జాయింట్ విజిట్ చేద్దాము. కొట్టిన చెట్లు ఇప్పుడే చూపిస్తాను. వి.సి. విద్యార్థులకు, ప్రొఫెసర్లకు నోటీసులు పంపించారు. He is capable of doing anything. Don't try to protect him. ఎన్విరాన్మెంటలిస్ట్స్ చెప్పారు, not by me. ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్వారు చెప్పారు. చెట్లు కొట్టేప్పుడు తమ అనుమతి తీసుకోలేదని చెప్పారు. చెట్లు లేకపోతే చెట్లు నేలకూలాయని ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్వారు ఎందుకు చెప్పారు? National Remote Sensing Agency brought to the notice of our Hon'ble Chief Minister. మంత్రిగారు తప్పుదోవపట్టారు. వి.సి.గారు, డి.సి. రెడ్డిగారు ఏమని భయపెడుతున్నారో నాకు అర్థంకావటంలేదు. అబ్బ డొంట్టు అబ్బి జిజీబ్బు? విద్యార్థులను గంటల తరబడి రోడ్లమీద నిలబెట్టి చెట్లు నాటిస్తున్నారు. ఇక్కడేమో చెట్లు కొడుతుంటే చూస్తూ ఊరుకుంటున్నారు.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య (నక్రేకల్) : 1981 తరువాత వచ్చిన వి.సి.గారు చెట్లను పెంచి యూనివర్సిటీలో వచ్చని వాతావరణాన్ని నెలకొల్పారు. ప్రస్తుతం యూనివర్సిటీ క్యాంపస్లో క్రొత్తగా చెట్లు పెంచటానికి, పోషించటానికి ఎటువంటి చర్యలు చేపడుతున్నారో తెలియచెప్పాలని మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు: క్యాంపస్ ఏరియా చాలా పెద్దది. అనువైన ఏరియాల్లో చెట్లు నాటుతున్నాము. వ్యాయామ కళాశాల ఉన్న ప్రదేశం రాకీ ఏరియా. అక్కడ చెట్లే లేవు కాబట్టి చెట్లు కొట్టే అవకాశమే లేదు. ఈమధ్యనే దీనిని బషీర్బాగ్ నుండి పిష్టే చేశాము. ఆ ఏరియాలో గతంలో అబ్బర్వేటర్ కేంద్రం ఉంది కాబట్టి అక్కడ చెట్లు నాటటానికి వీలులేదు కాబట్టి చెట్లు నాటలేదు. మిగిలిన అనువైన ప్రదేశాలలో చెట్లు ఉన్నాయి. చెట్లు పెట్టే కార్యక్రమానికి, వి.సి.గారికి సంబంధంలేదు. వేరేదానికి సంబంధించి సమాచారం ఏదైనా కావాలంటే వేరే ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్: మేడమ్ స్పీకర్, ఆ పెద్దాయన మీద మేము ఏమి ప్రాటెస్ట్ చేయాలి? గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా కష్టపడి రాష్ట్రం నలుమూలలా తిరిగి చెట్లు నాటుతున్నారు. కనుక దయచేసి ఇటువంటివారిని వెనకేసుకు రావద్దని చెబుతున్నాను. వి.సి. మీద యాక్షన్ తీసుకోవటానికి ఎందుకు భయపడుతున్నారు?

ఉపాధ్యాయుల నియామకంలో వికలాంగులకు ప్రమాణాల సడలింపు

ప్ర. నెం.67 (3309)

శ్రీమతి పి. వరలక్ష్మి (నిశాఖపట్నం) , శ్రీ కె. కోటేశ్వరరావు (మధిర) . గౌరవనీయులైన పాఠశాల విద్యాశాఖామంత్రిగారూ దయచేసి ఈక్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

- అ) డి.ఎస్.సి.-2001 రిక్రూట్మెంట్ లో వికలాంగులకు ఎస్.టి. అభ్యర్థులతో సమానంగా విద్యార్హతా ప్రమాణాలలో సడలింపు నిమిత్తం ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన ఉందా?
- ఆ) ఎస్.టి. అభ్యర్థులకు ఇంటర్మీడియేట్ ఉత్తీర్ణతను మాత్రమే కనీస అర్హతగా నిర్ణయించి వికలాంగుల విషయంలో టీచర్ ట్రైనింగ్ సర్టిఫికేట్ (టిటిసి)తోపాటు బి.ఇ.డి. ఉండాలని నిర్ణయించిన మాటా నిజమేనా?
- ఇ) అయితే, ఎస్.టి. అభ్యర్థుల విషయంలో మాదిరిగానే వికలాంగులైన అభ్యర్థులకు కూడా ఇంటర్మీడియేట్ కనీస అర్హతగా నిర్ణయించటం కోసం ప్రభుత్వం సత్వర చర్యలు తీసుకుంటుందా?

పాఠశాల విద్యాశాఖామంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):

- అ) అవునండీ. వికలాంగుల కోసం విద్యార్హతను సడలించవలసిందగా ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రతిపాదన అందింది.
- ఆ) పెడ్యూలు తెగలు, వికలాంగులైన అభ్యర్థులతోపాటు ఇతర అభ్యర్థులందరికీ సంకండ్ రీగ్రేడు టీచరు పదవి కోసం ఇంటర్మీడియేట్, టి.టి.సి.ని కనీస విద్యార్హతగా నిర్ణయించటమైనది. అయితే డి.ఎస్.సి.-2000, డి.ఎస్.సి.-2001లో అర్హులైన, శిక్షణ పొందిన పెడ్యూలు తెగల అభ్యర్థులు లేనట్లయితే టి.టి.సి. అర్హతలేని పెడ్యూలు తెగల అభ్యర్థులను కూడా ఎంపిక నిమిత్తం పరిశీలించడమవుతుందని నిర్ణయించడమైనది.
- ఇ) ప్రస్తుతం డి.ఎస్.సి.-2001 ప్రక్రియ జరుగుతున్నందున ఈ తరుణంలో కనీస అర్హతను మార్పుచేయటం సాధ్యంకాదు.

శ్రీమతి పి. వరలక్ష్మి: అధ్యక్షా, వికలాంగుల సంక్షేమం గురించి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతో కృషి చేసింది. మిగతావారి మాదిరిగా అన్ని ఉద్యోగాలలో వికలాంగులు పోటీపడలేరు కనుక వారికి ఉన్న అర్హతమేరకు కొన్ని ఉద్యోగాలలో ప్రభుత్వం రూల్స్ రిలాక్స్ చేస్తే బాగుంటుంది. గతంలో 2000 డి.ఎస్.సి.లో 1,453 పోస్ట్ వారికి ఉండగా సమారు 500 పోస్ట్ భర్తీచేయలేకపోయారు. బి.ఇ.డి., టీచర్ ట్రైనింగ్ సర్టిఫికేట్ ఉండాలని కోరటంవలన, ఆ అర్హత వారికి లేకపోవటంవలన వికలాంగుల పోస్ట్ లన్నీ భర్తీచేయలేకపోవటం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా నేను ప్రభుత్వానికి మీద్యారా అర్థించేదేమంటే కొన్ని పోస్ట్ లలో వికలాంగులకు రూల్స్ ను సడలించాలి. ప్రస్తుత డి.ఎస్.సి.-2001లో వికలాంగులకు ఎన్ని పోస్ట్ లు కేటాయించారు? ఇది ఇంప్లిమెంట్ చేయబోతున్నారా? ఈ కేటగిరీలో బ్యాక్ లాగ్ పోస్ట్ లు కొన్ని ఉన్నాయి. అవి ఈసారైనా ఫిలన్ చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కొండా సురేఖ (శ్యాంపేట) : అధ్యక్షా, ఇతర దేశాలలో వికలాంగులగురించి ఒక ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని వారి భవిష్యత్తును ఆలోచిస్తారు. అదేమిటో మన భారతదేశం వచ్చేసరికి ఇప్పటివరకు వికలాంగులంటే ఒకవిధమైన చిన్నచూపు చూస్తున్నారు. వారందరికీ తప్పకుండా కొన్ని ఎగ్జంప్లస్ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. వారికి ఇంటర్మీడియేట్ మాత్రమే విద్యార్హతగా నిర్ణయించి ఉద్యోగ అవకాశాలను వారికి కల్పించటానికి ప్రభుత్వం నెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఉ. 9.30

శ్రీ కె.కోటేశ్వర రావు: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం చాలా భారీయెత్తున టీచర్ల నియామకాలు చేస్తున్నారు. ఒక లక్షా ఐదు వేల పోస్టులను డి.ఎస్.సి., 2000లో భర్తీ చేశారు. ఈ సంవత్సరం డి.ఎస్.సి. లో 32 వేల పోస్టులను భర్తీ చేస్తున్నారు. ఇది చాలా అభినందనీయం. అయితే సరియైన విద్యార్హత ప్రమాణాలు లేకపోవడం వల్ల వికలాంగులకు రిజర్వ్ చేసిన ఉపాధ్యాయ పోస్టులు

దాదాపు 500, అదేవిధంగా ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.,లకు రిజర్వ్ చేసిన పోస్టులు కూడా భర్తీ కాకుండా ఖాళీగా ఉంటున్నాయి. కాబట్టి వారికి విద్యార్హత ప్రమాణాలను తగ్గించడం ద్వారా ఆ పోస్టులను భర్తీ చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మంత్రి గారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్.ధర్మా రావు: అధ్యక్షా, వికలాంగుల కోటాలో కేటగిరి-1 క్రిందకు వచ్చే అంధులకు మానవతా దృక్పథంతో ప్రయారిటీ బేసిస్ మీద ముఖ్యంగా పుట్టుకతో అంధత్వం గల వారిని వారి విద్యార్హతా ప్రమాణాలను రిలాక్స్ చేసినా వారిని ఆ పోస్టులలో భర్తీ చేసి వారికి తప్పనిసరిగా న్యాయం చెయ్యాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆనం వినేకానంద రెడ్డి (నెల్లూరు) : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరేదేమంటే ఎయిడెడ్ స్కూళ్లలో చాలా ఉపాధ్యాయుల ఖాళీలున్నాయి. దాని వల్ల విద్యా ప్రమాణాలు పూర్తిగా పడిపోతున్నాయి. దానికి మించి ఈ మధ్య ప్రభుత్వం కౌన్సిలింగ్ ద్వారా టీచర్ల బదిలీలు చేపట్టడం వల్ల చాలమంది పట్టణాలకు దగ్గరి ప్రాంతాలలోని స్కూళ్లకు బదిలీ చేయించుకొని నెల్లెపోతున్నందువల్ల రిమోట్ ప్రాంతాలలోని స్కూళ్లలో పని చేసే టీచర్లు లేక అవి మూతపడే పరిస్థితి వచ్చింది. ఉదాహరణకు పులివెందుల, మడకేర ఇంకా ముఖ్యమంత్రి గారి నియోజకవర్గమైన కుప్పం.... ఇలా ముఖ్యమైన నాయకులు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న దాదాపు 20 నియోజకవర్గాలలోని 60 స్కూళ్లు మూతపడే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందువల్ల ఆ స్కూళ్లు మూతపడకుండా చేయడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? అందులో భాగంగా ఎయిడెడ్ స్కూళ్లలోని ఉపాధ్యాయ ఖాళీలను ఎప్పటిలోగా భర్తీ చేయడానికి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ సున్నం రాజయ్య: అధ్యక్షా, 2000 మరియు 2001 డి.ఎస్.సి.లలో అంగవికలురైన ఎస్.టి.లకు రిజర్వ్ చేయబడిన ఉపాధ్యాయుల పోస్టులు చాలా జిల్లాల్లో ఖాళీలున్నాయి. వారికి రిలాక్సేషన్ ఇచ్చి ఆ పోస్టులను భర్తీ చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి: అధ్యక్షా, గౌ.సభ్యులు చాలమంది ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి అనుబంధ ప్రశ్నలు వేయడం జరిగింది. డి.ఎస్.సి.2000కు సంబంధించి అంగవికలురకు 1448 పోస్టులను రిజర్వ్ చేయగా అందులో 1105 మాత్రమే భర్తీ అయ్యాయి. 343 పోస్టులు ఖాళీలున్నాయి. అవిధంగా గత డి.ఎస్.సి.లో భర్తీ కాకుండా మిగిలిన 343 ఖాళీలు మరియు ఈ సంవత్సరం వారికి కేటాయించిన 640 పోస్టులు కలిపి మొత్తం 983 పోస్టులను ఈ డి.ఎస్.సి.లో నోటిఫై చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా పరీక్షలు కూడా నిర్వహించడం జరిగింది.ఈ రిక్రూట్మెంటులో వికలాంగులకు 3 శాతం చొప్పున రిజర్వేషన్ అమలు చేస్తున్నాము. అందులో విజువల్లీ హిండికేప్డ్ వారికి, హియరింగ్ ఇంపెయిర్డ్ హిండికేప్డ్ వారికి, ఆర్థోపీడికల్లీ హిండికేప్డ్ వారికి ఒక్కొక్క శాతం చొప్పున కేటాయించడం జరిగింది.అందులో ధర్మారావు గారు అడిగినట్లు విజువల్లీ హిండికేప్డ్ వారికి ఫస్ట్ ప్రయారిటీ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా క్వాలిఫికేషన్ల రిలాక్సేషన్ గురించి అడిగారు. ఈ డి.ఎస్.సి.2001 పరీక్షలు పూర్తయ్యాయి. ఫలితాలు ప్రకటించవలసివుంది. ఫలితాలు ప్రకటించిన అనంతరం ప్రతి కేటగిరిలో లభ్యమయ్యే ఖాళీలను బట్టి అప్పుడు డిగ్రీ విద్యార్హత ఉండాలా లేక ఇంటర్మీడియేట్ ఉండాలా అన్నది నిర్ణయించి అవసరమైతే ప్రభుత్వమే వారికి ట్రైనినింగ్ ఇప్పించి ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోబడతాయని గౌ.సభ్యులకు మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

నగరంలో ఆటస్థలాలను అభివృద్ధి చేయుట

ప్ర. నెం. 68 (2839)

సర్వశ్రీ కె.లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్) , జి.రామకృష్ణ రెడ్డి (పెద్దపల్లి) గౌరవనీయులైన చిన్న తరహా పరిశ్రమలు, క్రీడల శాఖామంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ నగరంలో జరగబోయే 2002 జాతీయ క్రీడల సందర్భంగా నగరంలోని ఆటస్థలాలను అభివృద్ధి పరచడానికి ప్రభుత్వం సంసిద్ధంగా ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ అయితే ఇందుకు సంబంధించిన వివరాలు, ఆట స్థలాలను అభివృద్ధి పరచడానికి ఖర్చు చేసే మొత్తం ఎంత?
- ఇ అయితే క్రీడల వివరాలు, వాటిని ఏయే ఆటస్థలాలలో నిర్వహించడమవుతుంది?

చిన్న తరహా పరిశ్రమలు, క్రీడల శాఖామంత్రి (శ్రీ టి.సీతారామ్):

అ హైదరాబాదులో 2002 జాతీయక్రీడల కోసం నగరంలోని ఆటస్థలాలను అభివృద్ధిపరచడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సన్నాహాలు చేసిన విషయం వాస్తవమే.

ఆ దాదాపు రు.150 కోట్ల వ్యయంతో అంతర్జాతీయ ప్రమాణాల ప్రకారం అన్ని హంగులతో కూడిన ఏడు కొత్త స్టేడియాలను నిర్మించడానికి అదనంగా ప్రస్తుతమున్న 11 స్టేడియాలలో పునరుద్ధరణ పనులు, రెట్రోఫిట్టింగ్ పనులు చేపట్టడమవుతున్నది.

ఇ ఏడు స్టేడియాలలో అనగా గచ్చిబౌలిలోని ప్రధాన అథ్లెటిక్ స్టేడియంలో ట్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్, ఫుట్ బాల్, జావలిన్ త్రో ముప్పైవేల సీటింగ్ కెపాసిటీతో నిర్మిస్తున్నాం . గచ్చిబౌలి లోని ఎ.సి. ఇండోర్ స్టేడియంలో, బ్యాడ్మింటన్, టేబుల్ టెన్నిస్ లను నాలుగువందల సీటింగ్ కెపాసిటీతో, గచ్చిబౌలి లోని సిమ్మింగ్ పూల్ లో స్విమ్మింగ్ కాంపిటీషన్స్ ను నిర్వహించడానికి రెండు వేల సీటింగ్ కెపాసిటీతో నిర్మిస్తున్నాం . యూనస్ గూడాలోని ఇండోర్ స్టేడియంలో వాలీబాల్ మరియు బాస్కెట్ బాల్ 200 సీటింగ్ కెపాసిటీతో, సర్కార్ నగర్ లోని ఇండోర్ స్టేడియంలో జిమ్నాస్టిక్స్ మరియు రెజిలింగ్ 2000 సీటింగ్ కెపాసిటీతో, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోని వెలోడ్రోములో సైక్లింగ్ మూడు వందల మీటర్ల పోటీలు నిర్వహించడానికి రెండు వేల కెపాసిటీతో, హైదరాబాదు లాల్ బహదూర్ స్టేడియం, ఫతేమైదానంలోని టెన్నిస్ స్టేడియంలో నాలుగువందల సీటింగ్ కెపాసిటీతో టెన్నిస్ మొదలైన క్రీడలను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమైంది. పై స్టేడియాలకు అదనంగా 11 స్టేడియాల పునరుద్ధరణ, ప్రస్తుతం పున్న 11 స్టేడియాలలో రెట్రో ఫిట్టింగ్ పనులను చేపట్టడం జరుగుతున్నది. లాల్ బహదూర్ స్టేడియంలో ఫుట్ బాల్, ఎల్ బి స్టేడియంలోని ఇండోర్ హాల్ లో జూడో, ఎల్ బి స్టేడియంలోని జిమ్నాసియం హాలులో బైయికో వోండ్, బేగంపేటలోని పోలీసు స్టేడియంలో హాకీ, జింఖానా గ్రౌండ్స్ లో బాక్సింగ్, గోషామహల్ స్టేడియంలో ఫుట్ బాల్, హుస్సేన్ సాగర్ లేక్ లో కెనోయింగ్ కయాకింగ్, రోయింగ్, ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలోని ఇండోర్ హాల్ లో సెపెక్టాకా, హైదరాబాదు సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ సెంట్రల్ హాల్ లో ఫెన్సింగ్, అందులోనే అవుట్ డోర్ హాల్ లో ఆర్చరీ, కులీకుతుబ్ షా స్టేడియంలో కోకో మొదలైన క్రీడలను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమైనది. పై వాటికి అదనంగా పెరేడ్ గ్రౌండ్స్ లో ఈక్విస్ట్రీయమ్, ఎల్ బి స్టేడియం టెన్నికాయిట్ గ్రౌండులో టెన్నికాయిట్ ను నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించడమైనది.

2002 జాతీయ క్రీడలకు ముందే పైన పేర్కొనిన పనులను పూర్తి చేయాలనే కార్యక్రమాన్ని రూపొందించడమైంది.

ఉ 9.40

ఇక మూడవ దశగా పై వాటికి అదనంగా జాతీయ క్రీడలు-2002 సందర్భంగా జంటనగరాలలో పున్నటువంటి ఈ క్రింద ఉదహరించిన 22 ఆట స్థలాలలో రెండు దశలలో ఎంసిహెచ్ వారి సహకారంతో అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం సన్నాహాలు చేయుచున్నది. అంబర్ పేట స్టే గ్రౌండ్స్ సర్కిల్-3లో కోటి రూపాయలతో, ననత్ నగర్ సర్కిల్-5లో రూ.1.75కోట్లతో ,

విజయనగర కాలనీ సర్కిల్-4లో రూ.72లక్షలతో, విజయనగర కాలనీ సర్కిల్-4లో రూ.1.46కోట్లతో స్విమ్మింగ్ పూల్, టీచర్ కాలనీ ఈస్ట్ మారేడ్వల్లిలో ఒక కోటి రూపాయలతో, సంతోషనగర్ సర్కిల్-1లో రూ.1.70కోట్లతో, అమీర్పేట సర్కిల్-5లో రూ.1.40కోట్లతో

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మీకు వివరాలు కావాలంటే టేబుల్స్ దగ్గరికి సర్కిల్స్ చేస్తాను, మీరు స్టడీ చేయండి, అవసరమైన వివరాలన్నీ కావాలంటే మీకు పంపిస్తాను.

డా .కె.లక్ష్మణ్: మేడమ్ స్పీకర్, మంత్రిగారు వివరాలు తెలియజేసినందుకు చాలా సంతోషం, అవసరమైతే ధాతపూర్వకంగా వివరాలు ఇస్తామన్నారు. రెండు ప్రధాన ప్రశ్నలున్నాయి. జాతీయ క్రీడలు-2002 సందర్భంగా నగరంలో పున్నటువంటి క్రీడా మైదానాలను అభివృద్ధి చేయడానికి ఎగ్జిస్టింగ్ 11 స్టేడియమ్స్కు ఫీస్ లిఫ్టింగ్ ఇస్తున్నారు. కొత్తగా ఏడు స్టేడియమ్స్ కడుతున్నారు. డిఫరెంట్ ఈవెంట్స్ నిర్వహించడానికి రూ. 150కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నామని చెబుతున్నారు. కాని సిటీలో ప్రధానమైన స్థలాలు ఖాళీగా వున్నాయి. హార్ట్ ఆఫ్ ది సిటీలో, నా నియోజక వర్గంలో ఇందిరా పార్కు ప్రక్కన తొమ్మిది ఎకరాల స్థలం ఖాళీగా వున్నది. సిటీ ఎంఎల్ఎ లతో స్పోర్ట్స్ మినిష్టర్ గారు మీటింగును ఏర్పాటు చేసినపుడు ఏదైనా ఒక ఈవెంటును ఆర్గనైజ్ చేయడానికి ఈ స్థలాన్ని యుటిలైజ్ చేసుకోవాలని, అక్కడ మల్టీ పర్పస్ స్టేడియం కట్టాలని వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఈరోజు ఆ తొమ్మిది ఎకరాల స్థలం ఓపెన్ గా వుంది, అక్కడ మల్టీ పర్పస్ స్టేడియం కట్టే విషయాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోండి. మంత్రిగారు దీనిపై దృష్టిని సారిస్తారా? లేకుంటే అది అన్యాయం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

సిటీలో మంచి ఫుట్ బాల్ స్టేడియంను తీర్చిదిద్దిన సర్వే నెం .12/1లో గల 2.5ఎకరాల ల్యాండ్ కాప్రాలో వుంది. ఇది ఈరోజు పూర్తిగా అన్యాయం అవుతోంది, దాన్ని ప్లాట్స్ చేసి అమ్ముతున్నారు. ఈ విషయం గురించి కాప్రా మున్సిపల్ ఛైర్మన్ కు ఫిర్యాదు చేసినా ఎటువంటి చర్యలు గైకొనలేదు. అర్జున అవార్డు గ్రహీత శ్రీబలరామ్, ఒలంపిక్ టీముకు చెందిన శ్రీ కన్నన్, మాజీ ఫుట్ బాల్ కెప్టెన్ విక్టర్ అమల్ రాజ్ తదితరులు ఆడిన ఆట స్థలం అది. ఈరోజు ఆ స్థలాన్ని ప్లాట్స్ గా చేసి అమ్ముతున్నారు. సాఫ్ తరపున రహీం అనే కోచ్ ను కూడా నియమించడం జరిగింది. కావున దీని పట్ల చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా నేషనల్ గేమ్స్-2002కు సంబంధించి స్టేట్ లో వున్న స్పోర్ట్స్ అకాడమీలను, స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్స్ తదితర వాటిని కాన్ఫిడెన్స్ లోకి తీసుకుని స్పోర్ట్స్ నిర్వహించడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? లేదా? జాతీయ క్రీడల సందర్భంగా సిటీలో, స్టేట్ లో వున్న ఔత్సాహిక క్రీడాకారులను ప్రోత్సహించడానికి ప్రత్యేక కోచింగ్ కార్యక్రమాలు, సమ్మర్ క్యాంప్స్ మరియు ఇతరత్రా కార్యక్రమాలు తీసుకుంటున్నారా? అలాగే అసెంబ్లీ నియోజకవర్గం వారీగా గతంలో మాదిరిగా స్పోర్ట్స్ మెటీరియల్ ఇచ్చే అవకాశం ఏదైనా వుందా? దయచేసి మంత్రిగారు తెలియజేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.సీతారామ్: అధ్యక్షా, నగరంలో ఇందిరా పార్కు దగ్గర పున్నటువంటి తొమ్మిది ఎకరాల స్థలం గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. దాని గురించి ఎంసిహెచ్ వారితో మాట్లాడడం జరిగింది. వాళ్లు అక్కడ షాపింగ్ మాల్స్ నిర్మాణం చేపట్టడం కోసం, అదేవిధంగా పబ్లిక్ మీటింగ్స్ నిర్వహించడానికి ట్యాంక్ బండ్ దగ్గర, ఇందిరా పార్కు దగ్గర రీస్ట్రక్ట్ చేయడం జరిగింది. గతంలో ఒక ప్రతిపాదన వచ్చింది. అక్కడ కనీసం స్కేటింగ్ రింగ్ తయారుచేస్తే డబుల్ పర్పస్ గా వుంటుందని సజెస్ట్ చేశాము. Now, it is under active consideration. దాని మీద డిస్ కన్ చేస్తున్నాం . నేషనల్ గేమ్స్ కు సంబంధించి అలాగే స్లెయింగ్ ఫీల్డ్ క్యాంప్స్ డెవలప్ మెంటు చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది కాబట్టి ఆ ప్రయత్నానికి సంబంధించి వచ్చే నెల మొదటి వారంలో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయబోతున్నాం, దానికి సిటీ ఎంఎల్ఎ లను ఇన్ వైట్ చేయడం జరుగుతుంది. సంబంధిత

అధికారులందరినీ కూడా ఇన్వెస్ట్ చేయబోతున్నాం . అందులో అందరీ అభిప్రాయాలు తెలుసుకుని తదనుగుణంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

కాప్రాలోని ఫుట్ బాల్ గ్రౌండ్ ఎన్క్లోచ్మెంటుకు గురవుతోందని నిన్ననే పేపర్లలో వచ్చింది. ఈరోజు కూడా ఒక ప్రముఖ దిన పత్రికలో ఆ విషయాన్ని ప్రచురించారు. వెంటనే డైరెక్టర్, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కు ఒక లెటర్ పెట్టాం . ఇమ్మీడియేట్ గా యాక్షన్ తీసుకుని యాక్షన్ టేకెన్ రిపోర్టును ఒక వారం లోపల సబ్మిట్ చేయాలని కూడా వారికి చెప్పడం జరిగింది. స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్ ను కూడా కాన్సిడర్స్ లోకి తీసుకోమని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ఈమధ్యనే మెడల్ హ్యాండ్స్ ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వ పాలసీలో పెట్టాం . దీంట్లో భాగంగా అసోసియేషన్స్, పిఇటిలు, ఫిజికల్ డైరెక్టర్స్, స్టాఫ్ ఈ సలుగురు కలసి కోచింగ్ క్యాంప్స్ నిర్వహించడానికి ఈ ప్రాజెక్టులో ఒక సమగ్రమైన యాక్షన్ ప్లాన్ ను టేకప్ చేశాం . అలాగే అకాడమీస్ కు సంబంధించి వారితో కూర్చుని మాట్లాడిన తర్వాత దాన్ని ఫైనలైజ్ చేస్తాం, వాటి నిర్వహణకు సంబంధించి అసోసియేషన్స్ తో చర్చించి తదుపరి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

Madam Speaker: Question No. 69 (3262) is postponed at the request of the Members.

పర్యాటనాభివృద్ధికై వన్య జంతువుల సంరక్షణ

ప్ర. నెం. 70 (2667)

సర్వశ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి, ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి (రాపూర్) . గౌరవనీయులైన పర్యాటక శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) పర్యాటనాభివృద్ధి రంగంలో వన్యప్రాణుల రక్షణ కోసం ఏవేని ప్రత్యేక చర్యలను తీసుకున్నారా?
- ఆ) అయితే, వాటి వివరాలు ఏమిటి?

పర్యాటక, చక్కెర శాఖ మంత్రి(శ్రీ ఇ.పెద్దిరెడ్డి)

అ) అవునండీ

ఆ) జీవావరణ పర్యాటకకు వీలు కల్పించేందుకు మౌళిక సదుపాయాల అభివృద్ధి కోసం 12 అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను గుర్తించడం జరిగింది. పర్యాటకులను ఆకర్షించేందుకు అటవీ శాఖ మూడు జూ పార్కుల అభివృద్ధిని చేపట్టింది. పర్యావరణను, ప్రకృతి సిద్ధమైన పరిస్థితులను పరిరక్షించడానికి, వాటి నివాస సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేయడం వంటి చర్యలను తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి: ఇందులో స్పోర్ట్స్ కు సంబంధించిన విషయం అడగడానికి కూడా అవకాశం ఇస్తారా? స్పోర్ట్స్ మినిష్టర్ గారు చాలా భారీగా సమాధానం చెప్పారు. మన అసెంబ్లీలో భారీ జవాబు చెప్పింది ఎవరంటే స్పోర్ట్స్ మినిష్టర్ గారే. ఆయన చెప్పిన దాంట్లో ఒక్కటి కూడా మాకు అర్థం కాలేదు.

మేడమ్ స్పీకర్: మీరు అడగవలసింది టూరిజం గురించి. స్పోర్ట్స్ మినిష్టర్ గారు ఆన్సర్ చేయరు, టూరిజం మినిష్టర్ గారు ఆన్సర్ చేస్తారు.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి: అధ్యక్షా, టూరిజం మినిష్టర్ గారిని అభ్యర్థించేదేమంటే, విదేశీ విహంగాలకు నెలపు నెల్లూరు జిల్లాలోని నేలపట్టు చెరువు. దాన్ని పక్షుల కేంద్రంగా దాదాపు ముప్పై సంవత్సరాల క్రితమే గుర్తించారు. అదేవిధంగా కండలేరు డ్యాము దగ్గర జింకల పార్కు ఒకటి ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ జింకల పార్కు ఏర్పాటు చేయబడిన తర్వాత హైదరాబాదు నుంచి ఆరు జింకలను తీసుకొచ్చి అందులో వదలిపెట్టారు. కాని అవి అవతలి నుంచి నాకు కనబడడం లేదు. ఎక్కడికి వెళ్ళాయో తెలియదు. ఆపార్కును ఇంకా డెవలప్ చేసి మరిన్ని జింకలను అక్కడ వదలుతారా? ఫ్లెమింగో ఫెస్టివల్ అని నేలపట్టు వద్ద చాలా పెద్ద ఉత్సవం జరుగుతుంది. అక్కడికి చాలా మంది టూరిస్టులు వస్తుంటారు, కాని వారికి సరైన సదుపాయాలు లేవు. అలాగే వన్య ప్రాణులకు సంబంధించి అక్కడ జూ పార్కు ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం వుందా? అదేవిధంగా హైదరాబాదు జూలో చంపబడిన సాకి కి సంబంధించి ఎంకైర్ ఏమైంది?

ఉ.9.50

సాకి ఎంకైర్ యొక్క రిపోర్టుని అదే విధంగా పులి చర్యం ఎవరి దగ్గర దొరికిందో, ఎలా దొరికిందో కూడా సభకు తెలియచేయ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ.పెద్దిరెడ్డి (హుజూరాబాద్): మేడమ్ స్పీకర్, గౌరవసభ్యులు వివేకానంద రెడ్డిగారు బర్డ్ శ్యాంచురీస్ గురించి, నేలపట్టు గురించి అడగడం జరిగింది. టూరిజం నుంచి అక్కడ ఎమినిటీస్ ప్రొవైడ్ చేయడం కొరకు కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా ఒక కోటి రూపాయల విలువ గలిగిన ఎమినిటీస్ క్రియేట్ చేయడం జరుగుతుంది. కండలేరు ప్రాజెక్టు గురించి అడిగారు. అది ఇరిగేషన్ కు సంబంధించిన ప్రశ్న. దాని చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతం అంతా అటవీ శాఖ ఆధ్వర్యంలోకి వస్తుంది. ఆ ప్రాజెక్టును ఐడెంటిఫై చేయడం జరగలేదు. మూడవ ప్రశ్నకు సమాధానం, నాకు రిలేటెడ్ కాదని, ఫారెస్టు మంత్రిగారికి సంబంధించిందని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆనం వివేకానందరెడ్డి: అధ్యక్షా, సంబంధం లేదంటే ఎలా? జూ వారికి సంబంధించిన సబ్జెక్టు కాదా? అంతేకాకుండా, మాకు వంద కిలోమీటర్లలో మైపాడుబీచ్, తూపిలి పాలెం బీచ్ ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. అది ఎంతవరకు వచ్చింది? కెపిజి వారి యొక్క నిర్దేశకత్వంతో చేస్తామన్నారు. అది ఎంతవరకు వచ్చింది? వైల్డ్ యానిమల్స్ కూడా పారెస్టులోకి వస్తాయి. పులి గురించి తెలియదంటే ఎలా?

శ్రీ ఇ.పెద్ది రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆనం వివేకానంద రెడ్డిగారు వైల్డ్ లైఫ్ గురించి, బర్డ్స్ శ్యాంచురీస్ గురించి, సాకి చర్యం ఎక్కడుందని వాటికి సమాధానం చెప్పమని అన్నారు. అది అటవీ శాఖ కు సంబంధించిన ప్రశ్న. వాటన్నిటి గురించి వారు నన్ను అడగడం జరిగింది. వారు బీచ్ గురించి అడగడం జరిగింది. వన్యప్రాణులు వైల్డ్ లైఫ్ గురించి అడుగుతూ, బీచ్ టూరిజం గురించి, సాకి చ ర్యం , బర్డ్స్ శ్యాంచురీస్ పారెస్టు యాంగెల్సులో నన్ను అడగడం సబబైనప్పటికీ నా ద్వారా అన్ని శాఖలకు సమాధానం చెప్పడం సరైనది కాదేమోనని అనుకుంటున్నాను. బీచ్ టూరిజాన్ని ప్రమోట్ చేసే విషయంలో ప్రయివేట్ టెజ్ షన్ లో వాటన్నిటిని పోస్ట్ చేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి రెస్పాన్స్ రావడం జరిగింది. వారు కోరినట్లుగా బీచ్ టూరిజాన్ని ప్రమోట్ చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియ చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆనం వివేకానంద రెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను ఎక్కడెక్కడో తీసుకున్నానని చెబుతున్నారు. ఆయన కు సంబంధించిన టూరిజం సబ్జెక్టు గురించే అడిగాను. జూ అనేది టూరిజం క్రిందకు రాదా? నేను వన్య ప్రాణుల గురించి అడిగాను. పెద్ద పులి గురించి అమ్మా. పెద్దపులి అంటే వైల్డ్ యానిమల్ కదా. పెద్దపులి అంటే క్యూరమ్యూగమా కాదా? నాకు భాష రాదు తల్లీ. సాకీ గురించి ఏమిటి? సాకీ అని పేరు పెట్టినంత మాత్రాన వైల్డ్ యానిమల్ కాకుండా పోతుందా? పులి మన బిడ్డ అవుతుందా?

శ్రీ ఇ.పెద్దిరెడ్డి: అధ్యక్షా, జూకి సంబంధించి ఫారెస్టు డిపార్ట్మెంట్ లోకి వస్తాయి. కేవలం అక్కడ ఎమినిటీస్ ను ప్రొవైడ్ చేసేది మాత్రం మా శాఖ పరిధిలోకి వస్తుంది. వన్య ప్రాణులను పరిరక్షించడం కాని వాటి సంరక్షణను చూడవలసిన బాధ్యత ఫారెస్టు డిపార్ట్మెంట్ పరిధిలోకి వస్తుందని మరొక్కసారి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అక్కడున్న ఎమినిటీస్ విషయంలో మాత్రమే మా శాఖ పరిధిలోకి వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

MADAM SPEAKER: Now let us take up Short Notice Questions.

విశాఖపట్టణం జిల్లాలో గ్రేయాన్ల నిర్మాణానికి చెల్లింపులు

ప్ర. నెం . 70 - ఎ (3553-పై)

శ్రీ దాడి వీరభద్ర రావు (అనకాపల్లి) గౌరవనీయులైన చిన్న తరహా , భూగర్భ జల శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాధానం తెలియజేస్తారా?

అ.ఆర్థిక శాఖ రు.60లక్షల మొత్తాన్ని మంజూరు చేసినప్పటికీ, విశాఖ పట్టణం జిల్లాలో గ్రేయాన్ల నిర్మాణం కోసం చెల్లింపులు చేయని విషయం నిజమేనా?

ఆ. అయితే అందుకు గల కారణాలేమిటి?

చిన్న తరహా, భూగర్భ జల శాఖామూత్యులు (శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్)

అ.అవునండీ.

ఆ.ధవళేశ్వరంలోని క్వాలిటీ కంట్రోలు, విజిలెన్సు, ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ సర్కిల్ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీరు గ్రేయాన్ల పనులలో కొన్ని లోపాల గురించి అభ్యంతరం తెలిపారు. దరిమిలా, టెక్నికల్ కన్ఫ్లెంట్ లో కూడిన ఒక జాయింట్ ఇన్ స్పెక్షన్ టీము క్వాలిటీ కంట్రోలు సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీరు ఆ పనులను తనిఖీ చేసి అభ్యంతరం తెలిపిన లోపాలను సవరించ లేదని గమనించి లోపాలను సరిచేసేంతవరకు చెల్లింపు చేయవద్దని సిఫారసు చేశారు.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు: అధ్యక్షా, ఏప్రిల్ నెలలో గ్రేయాన్లు నిర్మాణానికి రు.63లక్షలు ప్రభుత్వం విడుదల చేసినప్పటికీ, అగ్రిమెంటుకు, ఎస్టిమేటుకు విరుద్ధంగా కొన్ని రిమార్క్స్ ని పాస్ చేయించి, ఆ పనులు చేయకుండా సుమారు 20లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందకుండా చేయడం జరుగుతోంది. దాని వల్ల రైతులందరూ చాలా బాధ పడే పరిస్థితి ఉంది. 1990 సంవత్సరంలో నీరు అందని పరిస్థితులు ఈనాడు కూడా ఉన్నాయి. అటువంటి వాటిని సవరించడానికి వెంటనే పార్ట్ పేమెంట్ చేసి రైతులు ఇబ్బంది పడకుండా ఈ గ్రేయాన్స్ నిర్మాణం పనులు పూర్తి చేయడానికి ఎంత సమయం తీసుకుంటారో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. త్వరలో నీరు అందించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? లేదా?

శ్రీ కె.ఇ.ప్రభాకర్: సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆ సాగునీటి సంఘాల వారికి పార్టీ పేమెంట్ చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

కర్నూలు జిల్లా, కొడుమూరు సబ్-డివిజన్ కాలువ చివరి భూములకు నీరు విడుదల

ప్రశ్న నెం . 70 -బి (3552-బి)

శ్రీ ఎం .శిఖామణి (కొడుమూరు) గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్య తరహా సాగునీటి శాఖా మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాధానం తెలియచేస్తారా?

అ. తుంగభద్రా నది నుండి ఎల్ఎల్ఎస్ ద్వారా కర్నూలు జిల్లా కొడుమూరు సబ్ డివిజన్లోని చిట్ట చివరి భూములకు నీటిని విడుదల చేయని మాట వాస్తవమేనా?

అ. అయితే పంటలను కాపాడడానికి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

భారీమధ్య తరహా సాగునీటి శాఖామంత్రులు (శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు)

అ. లేదండీ.

అ. ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ జె.సి.దివాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను అడుగుతున్న ప్రశ్న డైరెక్టుగా దీనికి సంబంధించినది కాకపోయినా తుంగభద్రా డామ్ కు సంబంధించినది. ఇక్కడ మీరు టెయిల్ ఎండ్ ల్యాండ్స్ కు వాటర్ ఇచ్చారా? అంటే ఇవ్వలేదన్నారు. దానికి అర్థం ఇచ్చామన్నట్టు అర్థమవుతుంది. ఎల్ఎల్ఎస్ సంగతి నాకు తెలియదు కాని హెచ్ఎల్ఎస్ విషయంలో టెయిల్ ఎండ్ ల్యాండ్స్ కు ఇంతవరకు నీరు ఇవ్వలేదు. ఈసారి ప్రభుత్వం వర్షాభావం వల్ల డామ్స్ నిండడం లేదని తెలిసిన తరువాత కూడా అత్యంతపురం జిల్లాలో లక్షా నలభై వేల ఎకరాలకు నీరు పారవలసి ఉంటే దానికంతటికీ డిసెంబర్ 15 తేది వరకు అక్కడున్న ఆఫీసర్లు నీళ్లు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఈ మధ్య ఒక వారం క్రితం డిడిఆర్ సి మీటింగ్ లో మాత్రం డెబ్బై వేల ఎకరాలకు మాత్రమే నీళ్లు ఇవ్వగలమని చెప్పారు. ఆ విధంగా రైతులను ఎందుకు తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు? ఒకవైపు పూర్తి ఆయకట్టు కూడా ఇస్తామనే మాట చెబుతున్నారు. దీనివల్ల రైతులలో అయోమయ పరిస్థితి ఏర్పడింది. హెచ్ఎల్ఎస్ క్రింద లక్షా నలభై వేల ఎకరాలు సాగు చేస్తున్న వాటిలో ఇప్పటికే విత్తనం వేయడం, మొలకెత్తడం జరిగింది. ఆ పంటలన్నీ సప్లై పోయే పరిస్థితి ఉందని తెలియచేస్తున్నాను. ఆ పంటలను ఏ రకంగా రక్షిస్తారు? మీరు నీళ్లు ఇవ్వలేని పరిస్థితులలో ఒక మీటింగులో లక్షా నలభై వేల ఎకరాలని , మొన్న డిడిఆర్ సి మీటింగ్ లో కేవలం డెబ్బై వేల ఎకరాలని చెప్పడం జరిగింది. ఈ డెబ్బై వేల ఎకరాలలో అయినా పంట పూర్తిగా పస్తుందా? అనే అనుమానం కలుగుతుంది. ఇది ప్రభుత్వ వైఫల్యం మాత్రమే. నిజంగానే నీళ్లు లేకపోతే నీళ్లు లేవని, ఇన్ని వేల ఎకరాలకు మాత్రమే ఇవ్వగలమని, ఫలానా పంటనే వేసుకోవడం అంటే ఆ రకంగా చేసి ఉండే వారు కదా. లక్షా నలభై వేల ఎకరాలలో వేసిన పంట వల్ల రైతులు సప్లై పోయే పరిస్థితి ఉంది. ఈ పంటలను ఏ విధంగా రక్షిస్తారు? రక్షించలేకపోతే ఎకరానికి రు.5వేల చొప్పున సప్లై పరిహారం ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా? ఆ విధంగా సప్లై పరిహారం ఇస్తారా? అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి.వేణుగోపాల రెడ్డి (రాయదుర్గ్) : అధ్యక్షా, దివాకర్ రెడ్డిగారు ఇంతకుముందే చెప్పారు. డామ్ లో నీరు ఉండే పరిస్థితిని బట్టి నీళ్లు ఇవ్వమనే మాట కూడా చెబుతున్నారు. కాని దివాకర్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఆ డెబ్బై వేల ఎకరాల టెయిల్

ఎండ్ ల్యాండ్స్ ఏరియా క్రింద ఉన్న వారు కొంతమంది పంట వేసుకున్నారు. ఆ రకంగా ఉంటే డెబ్బై వేల ఎకరాల స్టాండింగ్ క్రాప్ను సేవ్ చేయవలసిన పరిస్థితి మన మీద ఉంది. దానిని సేవ్ చేయాలంటే డిసెంబర్ 25వ తేది వరకు నీళ్లు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. కాని అక్కడున్న ఇంజనీర్లు ఏమంటున్నారో మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. ఫీఫ్ ఇంజనీర్లు నుండి రిపోర్టు కూడా వచ్చాయి. డామ్లో నీళ్ల ఇన్‌ఫ్లో సరిగా లేదు. డెబ్బై వేల ఎకరాల పంటను కాపాడాలంటే డిసెంబర్ 25వ తేదివరకు నీళ్లు ఇవ్వవలసి ఉంటే కేవలం నవంబర్ 15వ తేది వరకు మాత్రమే నీళ్లు వస్తాయని, ఆ విధంగా నీళ్లు ఇవ్వాలనే మాట చెబుతున్నారు.

ఉ. 10.00

డిసెంబరు 25 వరకు నీరు ఇచ్చి స్టాండింగు క్రాప్ను కాపాడాలి. టేల్ ఎండ్లో వున్నవారికి ఆదుకోవడానికి దయచేసి వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు : మొన్న డిడిఆర్‌సి మీటింగు జరిపినప్పుడు డిసెంబరు 15 వరకు ఇస్తామన్నారు. నవంబరు 15 తరువాత ఇచ్చే పరిస్థితి లేదని, పత్రికా మూలంగా తెలియచేశారు. కాని నాలుగు, అయిదు సంవత్సరాల నుంచి పంట పోయిన రైతులకు నవంబరు 15 వరకు ఇస్తామంటే, వారికి ఎలాంటి పెట్టుబడి వచ్చే పరిస్థితి లేదు. అందువల్ల రైతుల ఆత్మహత్యలు పరిగే పరిస్థితి వుంది. కానీనం జనపరి ఆఖరువరకు అయినా నీరు ఇవ్వవలసిన అవసరం వుందని మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జయరాం (సింగసమల) : హెచ్‌ఎల్‌సి కింద పంటలు వేస్తున్నారు. నీరు ఇస్తారా? డామ్‌లో నీటి పరిస్థితి ఏమిటి? ఆ పంటను ఏ విధంగా రక్షిస్తారు. అనంతపూర్ జిల్లా విషయం మీకు తెలుసు. చాలావరకు కూడా పంట ఎండిపోతున్నది. దారుణమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. వాటిని కాపాడడానికి ఏమిచర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలియచేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. నారాయణరెడ్డి (అనంతపురం) : అధ్యక్షా, మొన్న జరిగినటువంటి పరిస్థితుల్లో 70 వేల ఎకరాలకు మాత్రే మే నాట్లు వేశారు అనే మాట చెప్పారు. మొన్న వచ్చిన వర్షాల వల్ల మిగిలిన 70 వేల ఎకరాలు పంట, వరి నాటు పెతున్నారని - సూచనలున్నాయని, నీటికి ఇబ్బంది అనే మాట ఎస్.ఇ. గారు చెప్పుతున్నారు. మిగిలిన 70 వేల ఎకరాలు పంట కాపాడుకోవడానికి అవకాశం లేదని ప్రభుత్వం ప్రకటన ద్వారా క్లియర్‌గా చెప్పుతున్నది. ధర్మవరం కెనాల్ నుంచి చెరువునుంచి ఈ సంవత్సరం త్రాగడానికి ఇబ్బందిగా వుంది. గ్రామాల్లో వున్న చెరువులకు నీరు వదలడానికి అవకాశం వుందా లేదా, తప్పకుండా నీరును వదలాలని ప్రభుత్వాన్ని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు : ఎల్‌ఎల్‌సి, హెచ్‌ఎల్‌సి లో వున్న పరిస్థితిని, వారి ఆవేదనను అర్థం చేసుకోవడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తరపున చేస్తున్న కార్యక్రమాలలో వారి సహకారాన్ని అర్థించడం జరుగుతూ వుంది. ముఖ్యంగా, ఎల్‌ఎల్‌సితో సంబంధం లేదని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం వున్న పరిస్థితులనుబట్టి, ఒర్జినల్‌గా వున్న 212 టిఎంసిల డామ్‌లో వుండాలి - 175 టిఎంసిలు వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో డిఎబి. మీటింగులో వారు ఇచ్చిన సూచనలకు అనుగుణంగా ఏక్షన్ ప్లానును తయారుచేసుకోవడం జరిగింది. అలాగే, ఎల్‌ఎల్‌సిలో కుడా ఈ సంవత్సరం దాదాపు 70 వేల ఎకరాలకు ఇవ్వాలని వారు కోరడం, దానికి అనుగుణంగా ఏక్షన్ ప్లాను తయారుచేయడం జరిగింది. కెనాల్ చాలా లెంథీగా వుంది. దాదాపు 324 కి.మీ. నీరు ప్రవాహించేయాలి. 250 కి.మీ. పైగా కర్నాటకలో ప్రవహించాలి. ఆ సందర్భంలో, ఆ రొజు వున్న ప్రత్యేకమైన డిజైన్ చేసిన కెనాల్ కాబట్టి, టేల్ ఎండుకు ఇబ్బంది అవుతున్న మాట వాస్తవం. అనుకున్న ప్రకారంగా ఈ సంవత్సరం 1300 ఎకరాలు ఎల్‌ఎల్‌సిలో ఇచ్చాము. దాంట్లో ఇప్పటికే 200 ఎకరాలు నాటు వేశారు. మిగతా

నాటువేయడానికి, ఒప్పుకున్నదానికి ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నాము . అలాగే, కెనాల్ కింద 680 క్యూసెక్కుల నీటిని డ్రా చేయడానికి, నిబంధన పెడితే 519 మాత్రమే వస్తున్నాయి . ప్రత్యేకంగా డ్రైవ్ పెట్టి, అదనంగా నీటిని తీసుకొని, మిగిలిన - ఎల్ఎల్ఎస్ కింద నీరు వదిలి నాటు వేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది . హెచ్ఎల్ఎస్ విషయంలో గౌరవసభ్యులు ఆవేదన తెలియచేశారు . ఈరోజు దాదాపుగా హెచ్ఎల్ఎస్ కింద ఒర్డినల్గా 32.5 టిఎంసిలు నీరు రావాలి . ఈ సంవత్సరం మారిన పరిస్థితుల్లో ఐడిబి మీటింగ్లో 167 టిఎంసిలు వస్తుంది అనుకున్నాం . అది కూడా తగ్గిపోయింది . 125 టిఎంసిలు వరకు ప్రాజెక్టులోకి నీరు వచ్చే పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది . ఇప్పటికే కూడా ఓవర్ ఫ్లో తుంగభద్రలోకి రాలేదు . అక్టోబరు ఎండింగు వరకు ఓవర్ ఫ్లో అయ్యేది ఇంతవరకు రాలేదని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాని . అందుకు దీనిని రిపెడ్యూలు చేయవలసిన అవసరం వుంది . ఒర్డినల్గా 19.77 టిఎంసిలు నీరు వస్తాయి అనుకుంటే, దానికి అనుగుణంగా ఏక్స్‌ప్లాను తీసుకోవడం జరిగింది . ఇప్పటికే, హెచ్ఎల్ఎల్ఎస్ కింద 10.623 టిఎంసిలు డ్రా చేసుకోవడం జరిగింది . ఆ పెడ్యూలు ప్రకారం ఇంకా 9.513 టిఎంసిలు డ్రా చేసుకునే అవకాశం వుంది . వారు అడిగినట్లుగా, నవంబరు 15 వరకు కూడా 1500 క్యూసెక్కులు డ్రా చేసి, నవంబరు నుంచి వారు కోరినట్లుగా డిసెంబరు 15 వరకు మరొక 680 క్యూసెక్కులు డ్రా చేసుకోవడానికి ఏక్స్‌ప్లాను తయారు చేశాము. తప్పకుండా నాటు వేసిన ఏరియాను కాపాడడానికి చర్యలు తీసుకున్నాము . ఈనాడు ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో, గౌరవసభ్యులకు కోరేది ఏమిటంటే, కాంపెన్‌సేషన్ ఇవ్వాలని అడుగుతున్నారు . గౌరవసభ్యులు డిడిఆర్‌సి మీటింగులో వున్నారు . కాంపెన్‌సేషన్ అడిగేదానికన్నా వేసిన పంటను కాపాడడానికి మీ సహకారం కావాలి . రెగ్యులేట్ చేయడానికి కోసరేట్ చేయాల్సిందిగా కూడా గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను . ఇంకాకూడా కొంత మంది నాటు వేసే పరిస్థితి వుంది . ఫర్‌దర్‌గా నాట్లు వేయకూడదని ఈ సంవత్సరం వున్న పరిస్థితిలో ఆపి, వేరే డ్రై క్రాఫ్స్ వేసేలా చూడాలని డిపార్టుమెంటుకు సూచనలు ఇచ్చాము . అందరిని కోసరేట్‌చేయాల్సిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను .

శ్రీ జె .సి . దివాకర్‌రెడ్డి : మా కోసరేషన్ తప్పకుండా వుంటుంది . ఇప్పుడు కూడా చెప్పుతున్నాను . లక్షా 40 వేల ఎకరాలలో పంట వేసుకోవడానికి అనుమతించారు . దాని ప్రకారం రైతులు తయారు అయి, ఇప్పటికే లక్ష ఎకరాలలో పరి నారు పోశారు, దున్నుకున్నారు, మందులు కొన్నారు, వేశారు, అన్ని చేసుకున్నారు . ఇప్పుడు ఏమో నీరు లేదు అంటున్నారు . ఇవ్వలేమంటున్నారు . డిసెంబరు 15 వరకు ఇస్తామని చెప్పిన వారు ఇప్పుడు నవంబరు 15 వరకు ఇస్తామంటున్నారు. వర్షాలు రాకపోవడానికి బాధ్యులు మీరు కాదు మేము కాదు . దేవుడి దయ. కాని, ప్రభుత్వం ప్రజలకు స్పష్టం చేయలేదు . ఫలానా ప్రాంతం వరకు ఇవ్వగలుగుతాము, అంత లోపల పంట వేసుకోండి, ఈ పంటలకు అయితే ఇవ్వగలుగుతాము . వేరే పంటలకు లేదని, ఈనాటివరకూ స్పష్టం చేయలేదు . రైతులు విత్తం పెట్టారు, పంటపెట్టారు . పెస్టిసైడ్స్ కొన్నారు, ఎరువులు వేశారు, పెట్టుబడి పెట్టారు - ఈ నష్టాన్ని ఎవరు భరిస్తారు . మీ అజాగ్రత్తవల్ల మీమిస్ మేనేజ్‌మెంటు వల్ల ఇది జరిగింది . దీని మీరు ప్రజలకు కొంత కాంపెన్‌సేట్ చేయాల్సిన అవసరం వుంది . బలవంతం చేయడం లేదు . ఎక్కడ నుంచి అయినా నీరును తీసుకొని రావాలని చెప్పండి? 1 - 2 టిఎంసిలు ఎడ్జస్టు చేయవచ్చు కాని, 10 టిఎంసిలు ఎక్కడ చేస్తారు . లక్షా 40 వేల ఎకరాలు పోరే పరిస్థితి లేదు . ఎల్ఎల్ఎస్, హెచ్ఎల్ఎస్ రెండింటి పరిస్థితి ఒక్కటే . కాబట్టి, బీద రైతులకు సహాయం చేయాలి . ఇప్పటికే మన రాష్ట్రం ఆత్మహత్యలో ప్రసిద్ధి పొందింది . గత సంవత్సరం 300 మంది ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటే, ఈ సంవత్సరం అది 3000 కు చేరుకున్నా ఆశ్చర్యపోవసరం లేదు . దయచేసి, ఎక్కడ నుండి అయినా డబ్బు తెప్పించి, సహాయం చేయకపోతే , రైతు పెట్టిన పెట్టుబడి కొంత అయినా వాపసు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుంది . ఇది కూడా రైతును ఆదుకునే కార్యక్రమం . దానికి ఆలోచనచేయండి? దానికి సిద్ధం కావాలి . అది ఇవ్వాలని మరొక్కమారు మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను .

ఉ10.10

శ్రీ ఎమ్. శిఖామణి:- అధ్యక్షా, ఎల్ఎల్సీ లో నాలుగు సబ్ డివిజన్స్ ఉన్నాయి. కోడుమూరు సబ్ డివిజన్ టైలెండ్ ఏరియా ఐడిబి మీటింగ్లో 7 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తాము అన్నారు. ఇంతవరకు 10 ఎకరాలకు కూడా నీరు ఇవ్వలేదు. మంత్రి గారిని కోరేది మీరు ఇరిగేషన్ అధికారులతో కనుక్కోండి. ఎస్.ఇ, ఇఇలను జిల్లా మంత్రులు వెనకేసుకు వస్తున్నారు. ఎన్నోసార్లు మా సబ్ డివిజన్కు నీళ్లు రావడం లేదని మేము అడుగుతున్నాము. దారులలోకి ఎన్ని నీళ్లు వస్తున్నాయో వాటి నుంచి 500, 600 క్యూసెక్స్ వాటర్ మాకు ఇవ్వమని అడుగుతున్నాము. ఇప్పటి వరకు చుక్క నీరు ఇవ్వలేదు. ఇంజనీర్లు అమ్ముకుంటున్నారు. నేను ప్రూవ్ చేస్తాను. లేకపోతే నా సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేస్తాను. ఇంతవరకు నామళ్లు వేయలేదు.

శ్రీ ఎం . వెంకటేశ్వర రావు:- గౌరవ సభ్యులు దివాకర రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా ఇంతకు ముందే నేను మనవి చేయడం జరిగింది. మొదటిలో ఐడిబి మీటింగ్లో పెట్టుకుని మనం ఈ యాక్షన్ ప్లాన్ అప్రూవ్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఎప్పుడైనా రిజక్వయర్స్లో వచ్చే వర్షాకాలాన్ని యాంటిసిపేట్ చేసి టేబుల్ తయారు చేసుకుని రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుంది. కాని ఈ సంవత్సరం అనుకున్న విధంగా పూర్తి స్థాయిలో నీళ్లు రాకపోవడం వల్ల ఈ ప్రత్యేకమైన ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఇండాక గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేశాను. ఎప్పుడూ కూడా అక్టోబర్ ఎండింగ్ వరకు కూడా తుంగభద్ర నుంచి ఓవర్ ఫ్లోస్ వచ్చేవి. కాబట్టి ఎప్పుడూ కూడా ఇబ్బంది రాలేదు. ఇప్పుడు కూడా ఓవర్ ఫ్లోస్ రాకపోవడం కనీసం డ్రాయల్స్ చేసే విధానం కూడా సరిపోయే విధంగా లేవు. దాదాపు 3, 4 వేలు క్యూసెక్స్ ఇన్ ఫ్లో ఉండడం మూలాన చాలా ఇబ్బంది కలుగుతోంది. అనుకున్న దాని కన్నా వచ్చే కెపాసిటీ తగ్గిపోతున్నది కాబట్టి రీ పెడ్యూల్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. రెండు, మూడు రోజుల నుంచి కొంత ఆశాజనకంగా ఉంది. దాదాపు 11 వేల క్యూసెక్స్ నిన్నా మొన్నా తుంగభద్రా డ్యామ్లోకి వస్తున్నాయి. ఇంకా కొంత వస్తాయని అక్కడ వడిన వర్షాల వల్ల ఆశాజనకంగా ఉంది. ఏమైనా వేసిన పంట కాపాడాలనే ఉద్దేశ్యంతో వాటర్ రెగ్యులేషన్లో గౌరవ శాసన సభ్యుల సహకారం కోరాము. వేసిన పంట కాపాడడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. మిగిలిన ఎవరైనా ఇంకా వస్తుంది అని మాత్రం ప్యాడీ చేసుకోవడం ఈ స్టేజ్లో అంత అడ్వైజబుల్ కాదు అని ప్లాంటేషన్ వేయవద్దని గతంలో ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంట్ వారు చెప్పడం జరిగింది. అది కూడా మీరు కూడా అడ్వైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా వారు కోరినట్లు ఇన్సూరెన్స్ కూడా ఉంటుంది. క్రాప్ కటింగ్ అన్నది టోటల్ క్రాప్ ఫెయిల్ అయిపోతే తప్పకుండా ఇన్సూరెన్సు వచ్చే పరిస్థితి ఉంటుంది కాబట్టి ఆ విధంగా సహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వ పరంగా చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శిఖామణి గారు కోరినట్లు ఇప్పటి వరకు 200 ఎకరాలలో ప్లాంటేషన్ చేయడం జరిగింది. వారు రాక ముందే చెప్పడం జరిగింది. అయినా కూడా లేటుగా వేసుకునే ఖరీఫ్, రబీ కలిపి ఉంటుంది కాబట్టి ఐడిబి లో పెరిగాయి. మిగిలిన ఏరియాలో ఎవరైనా కూడా ప్లాంటేషన్ చేసుకుంటే అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాము. శిఖామణి గారు చెప్పినట్లు అధికారులలో కొంత నిర్లక్ష్యంతో పై వారితో కుమ్మక్కయ్యి చేస్తున్నారు అన్న మాట దృష్టిలో పెట్టుకుని చేస్తున్నాము. అనాధరైజ్ ఇరిగేషన్ ఉన్న మాట గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. అటు కర్నాటక కాని, పైన ఉన్నటువంటి ప్రాంతాలలో అనాధరైజ్ ఇరిగేషన్ ఉంది. కానీ ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచీ ఇరిగేషన్ చేయడం వల్ల దానిని కట్ చేయలేకపోతున్నాము. ఏదైనా సింగిల్ క్రాప్ కోసం కంట్రోలు చేసి వారికి ఉన్న ఏరియాకు నీళ్లు ఇచ్చే విధంగా 10, 15 రోజులలో చర్యలు తీసుకుంటాము. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంట్ కో ఆపరేషన్ తీసుకుని ఆ ఏరియాలో కూడా నీరు ఇచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను అడిగిన దానికి స్పష్టమైన సమాధానం ఇవ్వలేదు కానీ ఇన్ డైరెక్టుగా ఇచ్చారు. నేను కాంపెన్సేషన్ గురించి అడిగాను. వారు పంట ఫెయిల్ అయిన చోట ఇన్సూరెన్స్ వస్తుంది అన్న మాట చెబుతున్నారు. ఇప్పటికే రైతులు చాలా చోట్ల అప్పులు చేశారు. అందువల్ల ఈ మారు బ్యాంకులలో షార్ట్ టర్మ్ లోన్స్ ఇవ్వలేదు. అలాంటి వారికి మీరు కాంపెన్సేషన్ ఇస్తున్నారు. ఇన్సూరెన్స్ స్కీమ్ ఉంది. బ్యాంక్స్లో ఎవరైతే లోన్స్ తీసుకుంటున్నారో వారికి మాత్రమే ఈక్రాప్

ఇన్సూరెన్స్ అప్లికేషన్ అవుతుంది. అప్పు తీసుకున్న వారికి మాత్రమే కాబట్టి అలాంటి వారికి మీరేమైనా ఇస్తున్నారా స్పష్టంగా చెప్పండి. Indirectly he has accepted to pay compensation. వారు ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు:- దివాకర రెడ్డి గారికి బాగా తెలుసు. వారు చాలా సీనియర్ లెజిస్లేటర్. క్రాప్ కాంపెన్సేషన్ గవర్నమెంట్ నుంచి ఇవ్వడం అన్నది ఎప్పుడూ కూడా లేదు. వారు అడిగిన గ్రౌండ్స్ అన్నది కూడా వచ్చింది డ్రాట్ లో రిలీఫ్ తో ఇచ్చింది మాత్రమే. అటువంటి రిలీఫ్ పరిస్థితి కాదు. అటువంటి ప్రత్యేకమైన దానిలో ఇన్సూరెన్స్ ఉంది కాబట్టి వారికి సలహా ఇచ్చాను. ఆ విధంగా ఆ స్కీమ్ లో పూర్తి స్థాయిలో బెనిఫిట్ పొందగలుగుతారు. ఆ విధంగా క్రాప్ కటింగ్ ది డిపార్ట్ మెంట్ లోగా చేయించి వారిని కాపాడడానికి ప్రయత్నం చేయగలమన్న విషయాన్ని మీ ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వేణుగోపాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిన్న నా కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో బొమ్మనాలలో ఇద్దరు ఓన్ బ్రదర్స్ స్టాండింగ్ క్రాప్ కు నీళ్లు పారించే విషయంలో దెబ్బలాడుకుంటే స్వంత తమ్ముడు చనిపోయాడు. ఉదయమే నాకు ఫోన్ వచ్చింది. ఇలాంటి పరిస్థితి ఉంది. స్వంత అన్నదమ్ములు వాళ్లు. నీళ్లు రాలేదని కొట్లాడుకుంటే ఒకరు చనిపోయారు. స్టాండింగ్ క్రాప్ ను కాపాడాలి. క్రింద ఉన్న వారిని, నీళ్లు రాని వారిని కాపాడాలి. బ్యాంకులలో అప్పు ఇవ్వకపోతే అటువంటి వారిని ఆదుకోవాలి. అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైనది. స్టాండింగ్ క్రాప్ ను మీరు సేవ్ చేయడానికి రిపోర్టు తయారు చేస్తున్నారు అని చెప్పారు. చాలా సంతోషం. ఆ రకంగా రిపోర్టు తయారు చేసిన తరువాత ఆ రిపోర్టు ప్రకారం నీళ్లు తగ్గించకుండా తూములలో నీరు సప్లయ్ చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. మూడు వేల నుంచి 11 వేల క్యూసెక్స్ తేలింది ఇన్ ఫో అన్నారు. రాబోయే రోజులలో డ్యామ్ నిండే పరిస్థితి వస్తే తప్పకుండా నీళ్లు ఎక్కువ చేయవలసిన బాధ్యత మీ పై ఉందని తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. శిఖామణి:- మంత్రి గారు తప్పుదారి వట్టిస్తున్నారు. నా రిక్వెస్ట్ ఏమంటే కర్నాటక నుంచి మన బోర్డర్ కు వచ్చేది రోజు 500, 600 క్యూసెక్స్. రేషయో ప్రకారం 1/4 వాటర్ మాకు ఇవ్వాలి ఎల్ ఎల్ సీ లో. ఇంజనీర్లు తప్పుదారి వట్టిస్తున్నారు. ఎస్ ఇ లు, ఇఇలు నీరు అమ్ముకుంటున్నారు. ఎందుకు అధికారుల కొమ్ము కాస్తున్నారు? మాది టైలెండ్ ఏరియా. మాకు ఎప్పుడూ నీరు ఉండడం లేదు. ఐడిబి మీటింగ్ లో కొన్ని వేల ఎకరాలకు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. ఇప్పటికే 10 ఎకరాలకు కూడా ఇవ్వలేదు. మంత్రి గారు వారిని వెనకేసుకు వస్తున్నారు. ఎస్ ఇలను, ఇఇ లను చెప్పమనండి. వాటర్ డిస్పార్ట్ ఎంత వస్తున్నదో వారి దగ్గర లెక్కలు ఉంటాయి.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు:- గౌరవ సభ్యులు శిఖామణి గారు చెప్పినట్లు వారు రాకముందే నేను చెప్పడం జరిగింది. 650 కి ఇండెంట్ పెట్టినప్పటికీ 519 మాత్రమే వస్తున్నాయి. దానిలో ఉన్న టేబుల్స్ అన్నీ కూడా చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ కొన్ని ఇబ్బందికర పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అవసరం అయితే కొంత ఇండెంట్ పెట్టి ఎక్కువ తీసుకోవాలి. నాలుగు రోజుల్లో 700 క్యూసెక్స్ మేరకు మనకు వస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ క్రింద ఉన్న కర్నూల్ కెనాల్ కు తక్కువ వస్తున్నాయి అన్న విషయం మా దృష్టికి కూడా వచ్చింది. అందుకని ఇక్కడ నుంచి సిఇ ని పంపించి ఎల్ ఎల్ సీ లో, హెచ్ ఎల్ సీ లో వాటర్ రిక్వైర్ మెంట్ కోసం మరొకసారి టీమ్ ను ఏర్పాటు చేసి కలక్షర్ గారితో చెబుతున్నాము. సోలీసు, రెవిన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ లు యొక్క కో ఆర్డినేషన్ తో టోటల్ గా ఉన్న పిరియడ్ వాటర్ రెగ్యులేషన్ కోసం కాన్సన్ ట్రేషన్ చేయడం జరుగుతుంది. అటువంటి ఏరియాలో నీళ్లు ఇచ్చి క్రాప్ సేవ్ చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది అని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

సక్షత్రపు గురులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు

(అనుబంధము - 1)

ప్రకటన

MADAM SPEAKER: I am to announce to the House that the Bills left-over from the Agenda dated 20th September, 2001 will be taken up in the evening sitting at 4.30 PM today ie., 21-9-2001.

ఉ 10.20

జీరో అవర్

శ్రీమతి ఎన్. రాజ్యలక్ష్మి:- అధ్యక్షా, ఇది తెలుగు గంగకు సంబంధించిన సమస్య. చెన్నైకు తాగు నీరు ఇవ్వడానికి కృష్ణా నదీ జలాలు ఇస్తాము అని ఆంధ్ర, కర్నాటక, మహారాష్ట్రలు ఒప్పుకున్నాయి. నిత్యమూ క్షామ ప్రాంతమైన రాయలసీమలో పెన్నా నీరు కూడా కలిపి నెల్లూరు జిల్లాలో 3 లక్షల ఎకరాలకు తెలుగు గంగ అన్న పేరుతో ఈ ప్రాజెక్టును నిర్దేశించారు. ఇది కృష్ణా నదీ మిగులు జలాల ప్రాజెక్టుగా ఉంటుందని ఆలోచన. అందువల్ల ఈ ప్రాజెక్టు 2001 నాటికి పూర్తి కావాలని ఉంది. దీనికి తమిళనాడు నుంచి ఒక వంతు ఖర్చు భరిస్తే మిగతా రెండు వంతులు మన రాష్ట్రం భరించాలి. ఆ విధంగా ఖర్చు చేసిన వందల కోట్ల రూపాయలలో మన రాష్ట్ర ఖజానా నుంచి రెండు వంతులు భరించింది. కానీ అటు రాయలసీమ కానీ, ఇటు నెల్లూరు జిల్లా కానీ సేద్యపు నీటికి నోచుకోక దొడ్డి దారిన కృష్ణా నదీ జలాల పేరుతో పెన్నా నీటిని మద్రాసు పట్టణానికి ఈ ప్రభుత్వం వారు తరలిస్తున్నారు. ఇది చాలా దారుణం.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- షేమ్, షేమ్.

శ్రీమతి ఎన్. రాజ్యలక్ష్మి:- ప్రభుత్వం అడిగినప్పుడల్లా తప్పుకునే జవాబులు చెబుతున్నది కానీ యదార్థ విషయాలు బయట పెట్టడం లేదు. సోమశిల ప్రాజెక్టు పూర్తి కెసానీటీ 70 టిఎమ్సిలు కానీ కండలేరు రిజర్వాయర్ 68 టిఎమ్సిలు కానీ దానికి ఇవ్వవలసిన కాంపెన్సేషన్ ఇచ్చి పూర్తి చేసి ఉంటే ఈ నెల్లూరు జిల్లాలో క్షామ పరిస్థితి ఇంత భయంకరంగా ఉండేది కాదని మీదృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా ఈ ప్రభుత్వం కళ్లు తెరిచి 9 బ్రాంచ్ కెనాల్స్ తవ్వే కార్యక్రమాన్ని చేపడతారా? దీనికి కావలసిన నిధులు విదేశీ బ్యాంకుల నుంచి సాధిస్తారా? నెల్లూరు జిల్లా ప్రజలు సాగునీటికి, తాగునీటికి కటకటలాడే పరిస్థితి నుంచి విముక్తి చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? డిస్ట్రిబ్యూషన్ కెనాల్స్ తవ్వాలనే ఆలోచన ఇంతవరకు చేపట్టలేదు. గత సంవత్సరం పంటలు ఎండి పోతుంటే చూసే చూడనట్లు అనాభరైజ్జ్గా కొంత నీరు రైతులు వాడుకునే దానికి అనుమతించడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో ఉపయోగపడుతుందనే ఆలోచనతో రైతులు వారి స్వంత ఖర్చుతో కొంతవరకు కాలువలు తవ్వకోవడం జరిగింది. దానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా సహాయం చేస్తుందా?

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు:- గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అలాగే నాగేందర్ గారు షేమ్ షేమ్ అంటున్నారు. ఆ నీళ్లు తాగి ఆ మాట అనడం బాగోలేదు. వారికి భావ్యం కాదు అని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- కృష్ణా నదీ జలాలు మద్రాసు నగరానికి పోతున్నాయి అని చాలా స్పెసిఫిక్ గా చెప్పారు. మాకు ఆ నీళ్లు వస్తున్నాయో రావడం లేదో తెలియడం లేదు. మాకు నీళ్లు ఇచ్చిన తరువాత ఆ మాట చెబితే బాగుంటుంది.

మేడమ్ స్పీకర్:- కూర్చో నాగేందర్.

డా. కె.లక్ష్మణ్:- అధ్యక్షా, టూరిజం శాఖా మంత్రి గారికి సంబంధించిన విషయం. తెలంగాణా ప్రాంతంలో దాదాపు 1500 మంది మత్స్య కారుల సహకార సంఘాలకు సంబంధించిన అంశం. యావత్ గంగపుత్రులకు ఉపాధి కలుగుతున్నది. నా కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో ఇందిరా పార్కులో ఫిష్ సీడ్ ఫారమ్ బంగారు చేపలను ఉత్పత్తి చేసే పాండ్స్ ను అర్ధంతరంగా మూసి వేసి ఆ మత్స్య కారులకు సంబంధించిన కార్యాలయాన్ని తొలగించడానికి టూరిజం శాఖ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని తెలిసింది. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే వారి జీవనోపాధికి ఇబ్బంది కలిగిస్తూ వారితో సంప్రదించకుండా ఏకపక్ష నిర్ణయం తీసుకుని ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు చేపట్టకుండా ఉంది. కొన్ని వందల సంవత్సరాల నుంచి కొనసాగుతున్న సీడ్ ఫారమ్ ను మూసి వేయడం భావ్యం కాదు. వారికి రక్షణ కల్పించి ఈ ఫిష్ సీడ్ ఫారమ్ ను మూసి వేయకుండా తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. పెద్దిరెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దానిని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తగు విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

جناب اکبر لدین اویسی۔ محترمہ اسپیکر صاحبہ میں آپ کے ذریعہ حکومت کے علم میں یہ بات لانا چاہتا ہوں کہ بجٹ میں 13 کروڑ روپیہ اقلیتی فنانس کارپوریشن کیلئے منظور کئے گئے تھے لیکن آج تک صرف 80 لاکھ روپیے ہی جاری کئے گئے۔ اقلیتی فنانس کارپوریشن میں ہزاروں کی تعداد میں غریب اقلیتی لوگوں کے درخواستیں زیر التواء میں پڑے ہوئے ہیں۔ ان درخواست گزاروں کو لون منظور نہیں کئے جارہے ہیں۔ انہیں لون منظور اس لئے نہیں کئے جارہے ہیں کہ کارپوریشن کے پاس کوئی بجٹ نہیں ہے۔ بقایا بجٹ جلد سے جلد جاری کر دیا جائے تاکہ جو پنڈتگ درخواستیں ہیں وہ clear ہو سکیں Anti Poverty self employment کے تحت جتنے بھی درخواستیں دئے گئے ہیں وہ سب کی سب اقلیتی فنانس کارپوریشن میں برسہا برس سے پڑی ہوئی ہیں۔ نیشنل مائنارٹیس فنانس کارپوریشن کی جانب سے مارجن منی تین تا چار کروڑ روپیہ دیئے جاتے ہیں۔ لیکن اندھرا پردیش حکومت صرف تین تا چالیس لاکھ روپیہ مارجن منی دیتی ہے۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ national minorities finance corporation کی جانب سے جو تین تا چار کروڑ روپیہ آتے ہیں اس کو لے لیں۔ اقلیتی فنانس کارپوریشن کچھ بھی کام نہیں کر رہا ہے۔ مائنارٹیز فنانس کارپوریشن کے ایم۔ ڈی۔ 6 سال سے کچھ بھی کام نہیں کر رہے ہیں۔ وہ صرف اپنے نام کیلئے Eye Camp کروا رہے ہیں۔ سابقہ بجٹ میں 50 لاکھ روپیہ اقلیتوں کے ہتھ کیلئے منظور کئے گئے تھے۔ میں یہ جاننا چاہتا ہوں کہ مائنارٹیز فنانس کارپوریشن کے بجٹ میں سے آئی کیپ کیلئے روپیہ استعمال کئے جارہے ہیں یا اقلیتی ویہود ڈپارٹمنٹ کے بجٹ سے کئے جارہے ہیں۔ میں حکومت کے علم میں یہ بات لانا چاہتا ہوں کہ اقلیتی بالخصوص مسلم عورتیں اس کارپوریشن کی چکریں مسلسل برسہا برس سے کاٹ رہی ہیں انہیں کوئی لون جاری نہیں کیا جارہا ہے۔ اور جتنے بھی نیشنل بینکس ہیں وہ بھی کارپوریشن کے دیئے ہوئے مارجن منی کو قبول نہیں کر رہے ہیں جس کی وجہ سے غریب مسلم عورتوں کو کوئی لون نہیں مل رہا ہے۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ بقایا جو بجٹ اقلیتی فنانس کارپوریشن کو جاری کرنا ہے فوری جاری کر دیا جائے۔ اور ایم ڈی کانوری تبادلہ کر دیا جائے۔ جتنے بھی درخواستیں زیر التواء میں ہیں ان کی عاجلانہ یکسوئی کر دی جائے تاکہ غریب لوگوں کی غربت دور ہو سکے۔

శ్రీ ఎన్. ఎమ్.డి. ఫరూఖ్:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన దానిని నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య:- అధ్యక్షా, క్రింది స్థాయిలో మిగిలిన ఉద్యోగుల కంటే తక్కువ కాకుండా వర్కర్స్కు రు.500 లు హెల్పర్స్కు రు.200 లు తీసుకున్న అంగన్వాడీ వర్కర్స్ యొక్క బాధలు, గాధలు తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. వారిని కాపాడవలసింది పోయి మొట్టమొదటి సారిగా వారి మీద గుర్రాలతోనూ అన్ని రకాలుగా దండయాత్ర జరిగింది. 28.2.2001 నాడు కేంద్రప్రభుత్వం ఒక సర్క్యులర్ ఇచ్చింది. ఆ సర్క్యులర్ ప్రకారం కొన్ని సిఫారసులు చేసి అదనపు పనికి అదనంగా వేతనాలు, గ్రూప్ ఇన్సూరెన్స్, వీరి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, నియామకాలు ఇవ్వాలంటే దానికి ఒక రూపకల్పన రాలేదు. ఇందులో పని చేస్తున్న వారు ప్రత్యేకించి అట్టడుగు ప్రజలు, దళితులు, ఎస్.సి, ఎస్.టి లు బి.సి లు ఎక్కువ మంది ఉన్నారు. వేలాదిమంది విషయం ఆలోచించమని చెబితే ప్రభుత్వం ఆలోచించడం లేదు. తల్లి ఒక్కసారి కొట్టినా రెండవ సారి ఆలోచిస్తుంది. తల్లిలాగ కాక మరొక రకంగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. అందుకని అంగన్ వాడీ వర్కర్స్కు సంబంధించి ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తారా? లేదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జీఓను అమలు చేయడంలో వైఫల్యం చెందుతున్నారు. ఈ జీఓను అమలు చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. వారి ఆర్తనాదాలు వినాలి. వారు సూయిసైడ్ చేసుకునే పరిస్థితి ఉంది. కలక్టర్ ఆఫీసు ముందు వారు సూయిసైడ్ చేసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు అని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి:- గౌరవసభ్యులు విషయం నోట్ చేసుకున్నాము. దానిని పరిశీలించి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. వేణుగోపాల్ రెడ్డి (కావలి) :- అధ్యక్షా, ఈ సమస్య గౌరవ మునిసిపల్ శాఖా మాత్యులకు సంబంధించినది. నెల్లూరు జిల్లాలో నెల్లూరు తరువాత కావలి అతి పెద్ద పట్టణం. దాదాపు లక్ష జనాభా గల పట్టణం. గత 50 సంవత్సరాల నుంచీ కనీవినీ ఎరుగని మంచి నీటి సమస్య వచ్చింది. గత 5, 6 నెలల నుంచీ మంచి నీటి సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. అందువల్ల రోజుకు 42 ట్యాంకుల ద్వారా దాదాపు 450 ట్రప్స్ వాటర్ ఇచ్చినా కావలి ప్రజల దాహం తీర్చలేని పరిస్థితి. రోజుకు 12 లక్షల గ్యాలన్ల వాటర్ అవసరం. కావలి పట్టణంలోని సోర్సెస్, చుట్టుపక్కల గ్రామాల బావుల సోర్సెస్ కాని దాదాపు 6 లక్షల గ్యాలన్ల మాత్రం లభ్యం అవుతున్నాయి. ఒకవక్క మంచి నీటి సమస్య. వాటర్ ఎవైలబుల్ సమస్య. రెండవది ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌కు అయ్యే ఖర్చు ఒక పెద్ద సమస్య. గత 5, 6 నెలలుగా దాదాపు రు.30.41 లక్షలు ఖర్చు అయితే ఇంతవరకు రు.11.50 లక్షలు మాత్రమే పే చేశారు. మునిసిపాలిటీ వారు డబ్బు పే చేయలేమని చెబుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారిని, అదే విధంగా మునిసిపల్ శాఖా మినిస్టర్ గారిని కోరుతున్నాను. దీనిపై స్పందించి ప్రభుత్వమే దీనిని భరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా కావలి పట్టణానికి ఉన్న శాశ్వత మంచి నీటి పథకాల విషయంలో సమ్మర్ స్టోరేజ్ విషయంలో ఇంతవరకు పనులు జరగడం లేదు. గతంలో 4, 5 సార్లు శాసన సభలో అడగడం జరిగింది. దీని విషయమై ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నదో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఉ.10.30

శ్రీ ఎన్. ఎం.డి. ఫరూఖ్: కావలి మంచినీటి విషయం గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. కావలిని డబ్బు ఆలోరెడీ యిచ్చాము. ఇంకా యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. సమ్మర్ స్టోరేజ్ పథకం గురించి కూడా నోట్ చేసుకున్నాము.

శ్రీమతి ఎ. శారదాంబ (కళ్యాణదుర్గ్) : అధ్యక్షా, మాది అనంతపురం జిల్లా .మా నియోజకవర్గంలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో కేవలం 30 పడకలు మాత్రమే వున్నాయి. 40 సంవత్సరాల క్రితం పడకలైనందున శిథిలావస్థలో వుండి పేషెంట్స్ కూర్చుంటే కూడా విరిగే పరిస్థితిలో వున్నాయి. మాకు 20 వేల పై చిలుకు జనాభా వున్నందున అదనంగా మరొక 20 పడకలు పెంచాలని మీ ద్వారా వైద్య శాఖా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం . వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. ఆరోగ్య శాఖా మంత్రిగారికి అందజేస్తాను.

శ్రీ జె. సి. దివాకరరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇదే హాస్ లో గత వారం తుంగభద్ర ప్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ గురించి చర్చించాము. మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా కర్నాటక ముఖ్యమంత్రితో మాట్లాడి డేట్ ఫిక్స్ చేసి చెబుతామని చెప్పారు. ఈ శాసనసభా సమావేశాల లోపల ఎనౌన్స్ చేస్తామని చెప్పారు. రేపటితో సమావేశాలు ముగుస్తాయి కనుక ఆ విషయం గురించి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం . వెంకటేశ్వరరావు: ఇవాళో, రేపో మీ కన్వీనియెన్స్ కూడా చూసుకొని సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచనతో వున్నాము. ఇన్ఫర్మేషన్ ఇస్తాము.

అర్జీల సమర్పణ

శ్రీ సున్నం రాజయ్య: అధ్యక్షా, భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని తాల్పేరు యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి భారీగా అవకతవకలు జరిగాయి. సంబంధిత అధికారులపై చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

డా. యం . వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం) : అధ్యక్షా, తెలుగు పండిట్ ప్రి డిగ్రీ కోర్స్ చేసిన అభ్యర్థులకు సంబంధించి డియన్ సి 2000లో పరీక్ష పెట్టలేదు. వారు పెట్టుకున్న పిటిషన్ తమ ద్వారా వంపుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ యన్. రఘువీరారెడ్డి (మడకశిర) : అనంతపురం జిల్లాలో 1999లో 225 మంది కండక్టర్స్ ఎపియన్ ఆర్టిసిలో సెలెక్ట్ కావడం జరిగింది. అయితే వారికి ఇంతవరకు ఆర్డర్స్ ఇవ్వలేదు. ఆ పిటిషన్ పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ యన్. వరదరాజులు రెడ్డి (ప్రాద్దుటూరు) : కడప జిల్లా, మైదుకూరు మండలంలో తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు కొరకు ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ జరిగింది. రైతులకు డబ్బు ఇవ్వకుండా డిపార్ట్ మెంట్ వారు, మరికొందరు కలిసి రు. 10 లక్షల పైచిలుకు మిస్ అప్రాప్రియేట్ చేశారు.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ డి. నాగేందర్: అధ్యక్షా, పిటిషన్స్ కమిటీకి డెప్యూటీ స్పీకర్ చైర్మన్ కదా. డెప్యూటీ స్పీకర్ లేనందున నేను పిటిషన్ ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీమతి వి. సునీత లక్ష్మారెడ్డి (నర్సాపూర్): అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ చేత వెట్టి చాకిరీ చేయించుకుంటున్నారే తప్ప వారికి జీతాలు పెంచడం లేదు. వారి వేతనాలను పెంచవలసిందిగా కోరుతూ, పిటిషన్ పంపుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి (నారాయణఖేడ్) : ఇది మేజర్ యిరిగేషన్ మంత్రిగారికి సంబంధించింది. 30 గ్రామాలలోని ఇళ్లు, 32000 ఎకరాల భూమి కోల్పోయారు ప్రజలు. దెల్లాపూర్ గ్రామానికి సంబంధించి రిహబిలిటేట్ చేస్తామని చెప్పినా యింకా రిహబిలిటేట్ చేయలేదు. కాంపెన్సేషన్ కూడా చెల్లించవలసిందిగా కోరుతున్నారు.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ రేపాల శ్రీనివాసు (మిర్యాలగూడ) : అధ్యక్షా, మిర్యాలగూడ నియోజకవర్గంలో 22 రోజుల క్రితం బాలమ్మ అనే యస్ సీ మహిళ మీద అత్యాచారం చేసి, హత్య చేయడం జరిగింది. నిందితులను పట్టుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: అధ్యక్షా, బోగన్ పిజి సర్టిఫికేట్ తో ఒక వ్యక్తి ఆసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ గా పని చేస్తున్నట్లుగా ఫిర్యాదు వుంది. పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవసభాపతికి సమర్పించారు)

మేడమ్ స్పీకర్: నేను టీ బ్రేక్ కొరకు సభను 10 నిమిషాలు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(టీ బ్రేక్ కొరకు సభ ఉదయం 10. 36 ని.లకు వాయిదా పడింది.)

(సభ తిరిగి ఉ. 10.58 ని. లకు సమావేశమైంది)

(శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

ప్రభుత్వ బిల్లు

2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అధికార భాష (సవరణ) బిల్లు

(ప్రవేశపెట్టబడినది)

CHAIRMAN : Now, I would request the Minister for Revenue to move the A.P.Official Languages (Amendment) Bill, 2001.

SRI P. ASHOKA GAJAPATHI RAJU (Deputising the Chief Minister) : Sir, with your permission, I beg to move :

" That leave be granted to Introduce the Andhra Pradesh Official Language (Amendment) Bill, 2001."

CHAIRMAN : Motion moved.
Now, the question is :

" That leave be granted to Introduce the Andhra Pradesh Official Language (Amendment) Bill, 2001."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Introduced.

అసభికార బిల్లులు

1. 2000, సమాచార హక్కు - అవినీతి నియంత్రణకు ప్రజల అధికారం బిల్లు

DR. M.V. MYSURA REDDY : Sir, with your permission, I beg to move :

" That leave be granted to continue the Right to Information - peoples' power for the control of corruption Bill, 2000."

CHAIRMAN : Motion moved.
Now, the question is :

" That leave be granted to continue the Right to Information peoples' power for the control of corruption Bill, 2000."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was continued.

ఉ .11.00

2. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వ్యవసాయ కార్మికుల సమగ్ర సంక్షేమ బిల్లు

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య :- అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో ;

“2000, ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ కార్మికుల సమగ్ర సంక్షేమ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకై అనుమతి కొనసాగింపు కోసం సభ ముందు ప్రవేశపెడుతున్నాను.

CHAIRMAN : Motion moved.
Now, the question is :

" That leave be granted to continue the Andhra Pradesh Agricultural Workers' Comprehensive Welfare Bill, 2000."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was continued.

అసభికార తీర్మానములు

(1) ఆసుపత్రులను సమర్థవంతంగా నిర్వహించడంలో ప్రభుత్వం తానిచ్చిన వాగ్దానాలను నెరవేర్చాలని సిఫారసు చేస్తూ

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య :- అధ్యక్షా, తమరి అనుమతితో;

“ ఆసుపత్రులను సమర్థవంతంగా నిర్వహించడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనందుకు, తెల్ల రేషన్ కార్డులను కలిగి ఉన్న వారి దగ్గర నుంచి కూడా వినియోగ భారీ చార్జీలను వసూలు చేస్తున్నందుకు, వైద్యుల పదవులను భర్తీ చేయనందుకు, సభలోను, సభ వెలుపల కూడా పదే పదే హామీలు ఇచ్చినప్పటికీ సి.టి. స్కానర్లను ఏర్పాటు చేయనందుకు తీవ్ర నిరసనను వ్యక్తం చేస్తూ, ఈ విషయంలో తానిచ్చిన వాగ్దానాలను నెరవేర్చాలని ఈ సభ ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేయాలని తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నాను.”

CHAIRMAN : Resolution moved.

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య :- అధ్యక్షా, ఆ తీర్మానానికి సంబంధించి ఇంట్రడక్షను సార్. ఇది ఒక మంచి తీర్మానంగా నేను తమరి ద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రత్యేకించి వైద్యం ప్రాథమిక హక్కుగా గుర్తించవలసిన సమయంలో పూర్తిగా సేవలన్నిటికీ డబ్బు వసూలు చేసే పరిస్థితిలో ఉండటం, రోగులు జీవచ్ఛవాలుగా ఉండటం, యూజర్ ఛార్జీల పేరుతో డబ్బు ఎక్కువగా వసూలు చేయడం, ధర్మాసుపత్రులైన గాంధీ ఆసుపత్రి, ఉస్మానియా ఆసుపత్రులలో కనీస సేవలు మెరుగు కాలేదు. వసూలు చేస్తున్న డబ్బు కూడా ఏ రకంగా ఖర్చు చేస్తున్నారు? కనీసం యూజర్ ఛార్జీలు పే చేసిన రోగులకు తగిన విధంగా వైద్య సేవలు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. వీటన్నింటినీ పరిశీలించి, తగిన విధంగా నేను ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని సవివరంగా ఆలోచించవలసిందిగా సభను కోరుతున్నాను.

(2) ఫోర్టై పీడిత ప్రాంతాలకు సురక్షిత త్రాగునీటి సరఫరాకై తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని సిఫారసు చేస్తూ

శ్రీ సున్నం రాజయ్య :- అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో ;

“ ఫ్లోరైడ్ పీడిత ప్రాంతాలకు సురక్షిత త్రాగునీరు సరఫరా అయ్యేటట్లు చూడాలని గౌరవనీయ హైకోర్టు వారిచ్చిన తీర్పును మన్నించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విఫలమైనందుకు, త్రాగునీరు, సాగునీరు సరఫరాను ప్రయివేటీకరించేందుకు తీసుకుంటున్న చర్యల వల్ల తీవ్ర నిరసనను వ్యక్తం చేస్తూ, ఈ విషయంలో తక్షణ చర్యను తీసుకోవాలని ఈ సభ ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేస్తూ ఈ తీర్మానాన్ని సభ ముందు పెడుతున్నాను.”

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రము

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU: Sir, I beg to place a copy of 'Comprehensive Guidelines on Food for Work Programme (2001)'

CHAIRMAN: Paper Placed.

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU: Sir, I appeal to the Hon'ble Members through you to involve themselves and make a success of this programme.

CHAIRMAN : Resolution moved.

సభా కార్యక్రమము

SRI K.R. SURESH REDDY : Sir, as per the agenda, we would first take up 304 and after that we will take up short discussion.

శ్రీ నోముల నరసింహయ్య :- లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిష్టరు గారు చెప్పాలి. సభను వారు నడిపించాలి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడే స్పీకరు గారి ఛాంబరులో దివాకరరెడ్డి గారు, ఇంకా మేమందరం కూర్చున్నాము. గవర్నమెంటు తరపున 304 తీసుకోడానికి గాని, లేదా ఎజెండా ప్రకారం వెళ్లడానికి గాని, లేదా కృషి బ్యాంక్ అంశం తీసుకోడానికి గాని మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ముఖ్యంగా అపోజిషన్ పార్టీస్ నిర్ణయించుకుని చెప్పడం జరిగింది. వారు నిర్ణయించుకున్నది ఏమంటే, ఈవేళ కృషి బ్యాంక్ అంశం తీసుకుందాము, రేపు 304లు పోస్టు చేయించుకుందాము అని. దివాకరరెడ్డి గారు, అందరూ ఒప్పుకున్నారు. మాకేం అభ్యంతరం లేదు అన్నాక, మళ్ళీ ఇక్కడికి వచ్చి సురేష్ రెడ్డి గారు 304 అనడం మంచిది కాదు. స్పీకరు గారి డైరెక్షను ఉంది. అందరి అభిప్రాయం తీసుకుని స్పీకరు గారు కృషి బ్యాంక్ అంశం తీసుకుందామన్నారు. గవర్నమెంటు నుంచి ఏం అభ్యంతరం లేదు. ఒక డెసిషన్ స్పీకరు గారి ఛాంబరులో తీసుకున్నాక దానికి కన్ఫిరమ్ అయివుందాం.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మా ఉద్దేశం లిస్టెడ్ అజెండా ఎడైతే ఉందో దానిని పూర్తి చేయాలని. అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది నిజమే. కృషి బ్యాంకు అంశం కూడా టేక్ చేయాలని, 304లు కూడా టేక్ చేయాలని మా ఆలోచన. కాని వారు టైము ఎక్స్ టెండ్ చేసే పరిస్థితి కనిపించలేదు. That is why, let us go as per the agenda. First, we will take up 304 and after that we will have a discussion on Krushi Bank.

SRI Y. RAMAKRISHNUDU : Sir, the decision that has been taken in the presence of the Hon'ble Speaker, will have its own sanctity. Otherwise, it will have its own repercussions. Their leaders themselves suggested that the short discussion on Krushi Bank would be taken up first and we would take up 304s tomorrow. . లోపల ఒకటి ఒప్పుకుని, వారి తరపున డెప్యూటీ లీడర్ దివాకరరెడ్డి గారు ఒప్పుకుని, he himself had agreed for the same. తర్వాత మళ్ళీ ఇక్కడకు వచ్చి మార్చుకుంటే.... where is the sanctity for a decision which has been arrived at in the presence of the Hon'ble Speaker. The Hon'ble Speaker has given a direction and it has got its own sanctity. Let us go according to the Hon'ble Speaker's direction.

శ్రీ డి. నాగేందర్ :- అధ్యక్షా, స్పీకరు గారి డైరెక్షనును గౌరవించాల్సిన బాధ్యత వారి పైన ఉంది. కాకపోతే, అక్కడ జరిగిన కాన్ఫరెన్సుకు నేను కూడా పోయాను. గోదావరి వాటర్ యుటిలైజేషన్ చాలా ముఖ్యమైన 304. తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను, మీరు వర్కింగ్ లంచ్ పెట్టండి. రెండూ తీసుకోండి. Both the subjects are very important ones.

ఉ 11 . 10

చైర్మన్ : వర్కింగ్ లంచ్ పాసిబిలిటీ లేదు .

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, ఇప్పుడు పార్టీకి ఒకరు చొప్పున ఒక లీడర్ ఒకరికి రిప్రజెంట్ చేస్తే బాగుంటుంది . లోపల ఒకలీడరు రిప్రజెంట్ చేస్తారు, ఇక్కడ ఒక లీడరు, మళ్ళీ నాగేందర్ . ఇది నేను చెప్పడం మంచిది కాదు . There should be one idea. నాగేందర్ గారు ఒకటి చెబుతారు, సురేష్ రెడ్డిగారు ఒకటి చెబుతారు, దివాకర రెడ్డిగారు ఒకటి చెబుతారు . మళ్ళీ వాళ్ళ లీడర్ వచ్చి ఏమి చెబుతారో తెలియదు . It is not a good practice.

DR.K.LAKSHMAN: My humble request is that before taking up any 304, calling attention should be taken up. కాలింగ్ ఎటెన్షన్ మ్యాటర్ చాలా ఇంపార్టెంట్, ఇది డిస్కుస్ చేసిన తరువాత ఇతర బిజినెస్కు పోదాము . గత రెండు మూడు రోజుల నుండి ఇవి వాయినా పడుతున్నాయి . ఇది ఒక అరగంట జాబ్ మాత్రమే .

చైర్మన్ : అరగంటలో కాదండీ .

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, నేనేమీ చెప్పను గానీ ఛాంబర్స్ లో అనుకున్నాము . స్పీకర్ గారు పిలిచిన తరువాత ఫ్లోర్ లీడర్స్ ఒక మాటకు వచ్చిన తరువాత దానిని అనుసరించకపోతే, దానికి విలువ ఇవ్వకపోతే మనం ఈ రకమైన సంప్రదాయానికి తిలోదకాలు ఇచ్చిన వాళ్ళం అవుతాము . దయచేసి సురేష్ రెడ్డిగారు ఈ విషయాన్ని పునరాలోచించితే బాగుంటుంది . లోపల ఒకమాట చెప్పి, బయట ఒకటి చెబితే ఇబ్బంది కలుగుతుంది . మీరు, మేము అంతా ప్రతిపాదించింది అమలుచేస్తే స్పీకర్ గారిని గౌరవించిన వాళ్ళం అవుతాము, మనం చేసుకున్న నిర్ణయాని గౌరవించిన వాళ్ళం అవుతాము . ఇన్స్ట్రుక్షన్స్ అన్నీ సీరియస్ ఇన్స్ట్రుక్షన్స్ . మీరు ఒకసారి పునరాలోచించి మనం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని అమలుచేస్తే సంప్రదాయాన్ని గౌరవించినవాళ్ళం అవుతామని తెలియజేస్తున్నాను .

SRI K.R.SURESH REDDY: We need to clarify two aspects. గౌరవ లెజిస్లేటివ్ మంత్రిగారు మాట్లాడే తీరు లోపల ఒకటి చెప్పి ఇక్కడకు వచ్చి ఒకటి మాట్లాడుతున్నారు వీళ్ళ దాంట్లో వీళ్ళకు అవగాహన లేదని మాట్లాడుతున్నారు . I want to set the records straight. దీంట్లో లిస్టెంస్ ప్రయారిటీస్ చెప్పాను . మా డెప్యూటీ లీడర్ ఒప్పుకున్న విషయం వాస్తవమే . మీ ఎజెండా చూస్తే నిన్ను గానీ, ఈరోజు గానీ ఎజెండా శాంక్ష్టిటీ ఏముంది ? ఇక్కడ గత నాలుగు

రోజుల నుండి లిఫ్ట్ అయిన బిజినెస్ ఏమిటో ఇక్కడ ఏ విధంగా జరుగుతుందో మీరు ఆలోచించండి . The time has become constraint. బయటకు వచ్చిన తరువాత, సభ్యులతో చర్చించిన తరువాత గోదావరి వాటర్ చాలా ముఖ్యమైన విషయం, దానిని టేకప్ చేసిన తరువాత కృషి బ్యాంకు విషయం టేకప్ చేస్తామని చెప్పిన తరువాత our deputy leader has agreed and that has been conveyed to the Legislative Affairs Minister and to you also. There is no ambiguity. We are absolutely clear. We want to discuss the 304 on Godavari waters and we want to discuss the short discussion on Krushi Bank also.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వైపునుండి మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు . ఒక మాట చెప్పమనండి దివాకర రెడ్డిగారు లోపల చెప్పిన దానితో మాకు ఎటువంటి సంబంధం లేదని చెప్పమనండి . ఆ తరువాత మీరు ఆ సబ్జెక్టు తీసుకోండి .

శ్రీ డి శ్రీనివాస్ : దయచేసి లెజిస్లేటివ్ ఎఫయిర్స్ మంత్రిగారు సభను ఒక పద్ధతి ప్రకారం అండర్ స్టాండింగ్ తో నడిపించే ప్రయత్నం చేయాలి . సురేష్ రెడ్డిగారు క్లియర్ గా చెప్పారు . దివాకర రెడ్డిగారు చెప్పిన మాట వాస్తవమే అయినా బయటకు వచ్చిన తరువాత మూడ్ ఆఫ్ ది మెంబర్స్ ను బట్టి దివాకర రెడ్డిగారితో చెప్పి డిస్కుస్ చేసిన తరువాత , దివాకర రెడ్డిగారు చెప్పినదాంట్లో మాకు సంబంధం లేదని సురేష్ రెడ్డిగారిని అనమనండి అంటే ఇదెక్కడి న్యాయం . మాకు మాకు తగాదా పెట్టే ప్రయత్నం చేయకూడదు . In view of the mood of the Members, let us go for the 304s.

ఛైర్మన్ : లోపల అండ ర్ స్టాండింగ్ కు వచ్చాక బయటకు వచ్చిన తరువాత మాపార్టీ వేరే అభిప్రాయానికి వచ్చింది అంటే దానికి మిగతాపార్టీలు దానికి ఒప్పుకోవడం లేదుకదా ?

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

శ్రీ డి శ్రీనివాస్ : దివాకర రెడ్డిగారు మాట్లాడింది వాస్తవం . దానిమీద బయటకు వచ్చాక గోదావరి వాటర్ పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల మీద

మేడమ్ స్పీకర్ : నేను హౌస్ కండక్ట్ చేసేప్పుడు 304 పైన మాట్లాడేదానికి టైం ఇవ్వాలని రత్నాకర రావుగారు చెప్పారు . అందుకని లోపల ఆల్ ఫ్లోర్ లీడర్లు, డెప్యూటీ లీడర్ ఉన్నప్పుడు, కాంగ్రెస్ పార్టీ 304 ఏదయితే ఇచ్చారో దానిపైన మాట్లాడాలని యాంక్షయిటితో వున్నారని చెప్పిన తరువాత అందరూ ఫ్లోర్ లీడర్లు నిర్ణయం తీసుకున్నారు . ఈ రెండు మూడు ఇన్స్యూలు రేపు టేకప్ చేయండి, ఈ రోజు కృషి బ్యాంకు రావాలని నిర్ణయం తీసుకున్న తరువాత ప్యానల్ ఛైర్మన్ ను పంపడం జరిగింది . కాదని అనుకున్నప్పుడు మీరు కూడా ఆలోచించాలి . డెప్యూటీ లీడర్లను గానీ ఫ్లోర్ లీడర్లను గానీ ఆల్ పార్టీ లీడర్లను గానీ ఎందుకు పిలుస్తాను ? ఇప్పుడు మీరందరూ సభ్యులు అనుకుంటే ఇక్కడే మాట్లాడే వాళ్లం కదా ? 304 అయిన తరువాత కృషి బ్యాంకు అయినా, ఇంకొకటి అయినా, ఎజెండాలో ఉన్న అన్ని ఇన్స్యూలు పూర్తి చేసుకోవలసిన బాధ్యత అందరిపైన ఉంది . మంచిదే . ప్రైవేటు మెంబర్స్ బిజినెస్ ల్యాండ్స్ రెండు గంటలు వుంటుంది కాబట్టి మైనూరా రెడ్డిగారు నా దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు జీరో అవర్ అయిన తరువాత చెబుతానని చెప్పాను . ఆల్ ఫ్లోర్ లీడర్లను పిలిచి తీసుకున్న నిర్ణయం అమలుచేయకపోతే ఎట్లా ?

శ్రీ పి గోవర్ధన రెడ్డి (మునుగోడ్) : మా డెప్యూటీ లీడర్ చెప్పింది మేము ఒప్పుకోము .

మేడమ్ స్పీకర్ : అది మీ లీడర్లకు చెప్పండి దయచేసి కూర్చోండి . Please listen. మీ స్పీకర్ లీడర్స్ను పిలిచినప్పుడు చెప్పండి . 304 కు సోదామంటే సోదాము లేకపోతే షార్ట్ డిస్కషన్కు సోదామంటే సోదాము . ఆల్ స్పీకర్ లీడర్స్ను పిలిచి ఒక నిర్ణయం తీసుకుని లోపల నుండి బయటకు వచ్చిన తరువాత ఇట్లా చేస్తే స్పీకర్లీడర్స్ను పిలవాలి , అందరం కలిసి ఒక మాట అనుకోవాలి అనుకోవడం ఎందుకు ?

శ్రీ డి శ్రీనివాస్ : ఇందులో కాంట్రవర్సీ ఏమీ లేదు . దివాకర రెడ్డిగారు అక్కడ మాట్లాడిన మాట వాస్తవం . We are not denying it. బయటకు వచ్చిన తరువాత మూడ్ ఆఫ్ ది మెంబర్స్ చూచిన తరువాత దీనిని అసలు ఎడ్జర్మెంట్ మోషన్గా తేవాలని అనుకున్నాము . But it has been listed in today's agenda under Rule 304. రేపు ఆఖరు రోజు కాబట్టి కుదరదు . అందువలన పెండింగ్ గోదావరి పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయాలనే సీరియస్నెస్ వలన and as there is no objection from the Government side, I request you to take up 304s immediately.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : తమరి దగ్గర డిస్కషన్ గాని 304 అయినా అభ్యంతరం లేదు . షార్ట్ డిస్కషన్ అయినా అభ్యంతరం లేదు యాజ్ పర్ ఎజెండా వెళ్లినా అభ్యంతరం లేదు The Government made it very clear before the Hon'ble Speaker in her chamber. ఒక డిస్కషన్ తీసుకున్న తరువాత దానికి కట్టుబడి వుంటాము అని స్పీకర్గారి దగ్గర చెప్పి కృషి బ్యాంకు తీసుకోడానికి డిస్కషన్ తీసుకుని ఇప్పుడు కాదు ఇంకొకటి తీసుకుంటాము అంటే ఇది మంచిదా ? We are leaving the issue to the Hon'ble Speaker to decide it. We have no objection to any question that is likely to be raised by the opposition.

శ్రీ డి శ్రీనివాస్ : ప్యాసల్ స్పీకర్గారు వున్నప్పుడు the Legislative Affairs Minister has agreed. లెజిస్లేటివ్ ఎఫయర్స్ మంత్రిగారు కూడా మాకు అభ్యంతరం లేదు, మీరే తేల్చుకోండి అన్నారు . మేము తేల్చుకోవడం కాకుండా we are requesting other opposition party leaders also to agree to it. Immediately, after 304s we can take up short discussion on Krushi Bank.

ఉ.11.20

మేము స్పీకర్ గారి ఛాంబర్లో మాట్లాడి, మా డెప్యూటీ లీడర్ ఒప్పుకున్నారనే విషయంలో మేము డెన్యే చేయడం లేదు.

మేడమ్ స్పీకర్ : మీ డెప్యూటీ లీడర్ ఇందాక నా ఛాంబర్లో ఒప్పుకున్నారు. మనం ఇట్లా మార్చుకుంటూ పోతే బిజినెస్ ఎట్లా కంప్లీట్ చేయగలం?

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్ : ఇందులో పాలసీ మేటర్ ఏమీ లేదు స్పీకర్ మేడమ్. మా డెప్యూటీ లీడర్ ఒప్పుకున్నారనే మాటను కూడా మేము ఒప్పుకుంటున్నాం. అయితే ఇది కేవలం ఒక ఎడ్జర్మెంట్ మాత్రమే. మొన్న ఒక్కొక్క పార్టీకి ఒక్కొక్కరికే అవకాశం ఇవ్వాలని అనుకున్న తరువాత కూడా రఘునాథ రెడ్డిగారికి అవకాశం ఇచ్చారు. అట్లాగే, ఇదీ కేవలం ఒక ఎడ్జర్మెంట్ మాత్రమే.

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు : అధ్యక్షా, వారు అనవసరంగా టైమ్ వేస్ట్ చేసున్నారు. ఏ సబ్జెక్ట్ టేకప్ చేసినా గవర్నమెంట్కు అభ్యంతరం లేదు కాని వారి పార్టీ డెప్యూటీ లీడర్ దివాకర రెడ్డి గారే ఒప్పుకున్నారు. ఆయననే చెప్పమనండి. మీరు ఎవరు ఇట్లా మార్చడానికి?

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ గారు మమ్మల్ని డిపైడ్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు మేము అడుగుతున్న దానికి దివాకర రెడ్డి గారి కాన్కరెన్స్ వుంది. దివాకర రెడ్డిగారు మీ ఛాంబర్స్ లోకి వచ్చి మాట్లాడిన తరువాత, ఇన్ ఫ్యూ ఆఫ్ ది అర్జిస్ట్రీ మేము మాట్లాడతాము, ఈ సబ్జెక్ట్ కావాలి, గవర్నమెంట్ చెప్పింది మేము వినాలి వుందని మా మెంబర్స్ అన్నారు. ఇది రాష్ట్రం మొత్తానికి సంబంధించిన ఇస్సూ. This has been pending for a long time. మీరెవరని అనడం దురదృష్టకరం. మేము డెప్యూటీ లీడర్లము, సెక్రటరీలము కాదా, ఎం.ఎల్.ఎ.లము కాదా? మీరు ఇట్లా మాట్లాడితే ఎట్లా?

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు : ఈ డెసిషన్ మీ సమక్షంలో మీరే చేసారు అధ్యక్షా. మీరు ఎట్లా చెబితే అట్లా చేయడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. వారు మూడ్ ఆఫ్ ది హౌజ్ అంటున్నారు. ఇక్కడ మూడ్ ఆఫ్ ది హౌజ్ చూస్తే, హౌజ్ లో 4 ప్రధానమైన పార్టీలు వున్నాయి. నాలుగూ కూడా ఒక అంగీకారానికి వచ్చాయి. బి.జె.పి. తరపున ఎవరూ లేరనుకోండి. సి.పి.ఎం. కాని, ఎం.ఐ.ఎం. కాని, 'నో అబ్జెక్షన్' అన్నారు. ఏమైనప్పటికీ కూడా a decision was taken in the chambers of Hon'ble Speaker and accordingly the business has to be taken up.

డా. కె.లక్ష్మణ్ : మేడమ్ స్పీకర్, వాస్తవంగా స్పీకర్ ఛాంబర్స్ లో జరిగిన డిస్కషన్ లో we are not a party to it.

MADAM SPEAKER: Your leader was not there.

డా. కె.లక్ష్మణ్ : మా పార్టీ తరపున 304 లు తీసుకుంటే అభ్యంతరం లేదు. కాలింగ్ అటెన్షన్లు గత 2 రోజుల నుంచి పోస్ట్ పోస్ట్ అవుతూ వస్తున్నాయి. 304 ల కంటే ముందుగా కాలింగ్ అటెన్షన్లు తీసుకుంటే బాగుంటుంది, 10 నిమిషాలలో అయిపోతుంది and then we can go to other subjects.

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్ : బి.జె.పి. వారు, దే ఆర్ కైండ్ ఇనఫ్. 304 లు తీసుకోడానికి వారు ఒప్పుకున్నారు. సి.పి.ఎం. సోదరులు కూడా ఒప్పుకుంటారనుకుంటున్నాను. 304ల తరువాత కృషి బ్యాంక్ తీసుకోండి, కాలింగ్ అటెన్షన్లు తీసుకోండి. కావాలంటే వర్కింగ్ లంచ్ ఏర్పాటు చేయండి, బిజినెస్ మొత్తం కంప్లీట్ చేద్దాము. We are not averse to take up other subjects. We will continue and we will try to finish up the business.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య : స్పీకర్ గారి ఛాంబర్ లో ఏమి డిపైడ్ చేసారో, దాని ప్రకారం ప్రొసీడ్ అవుదామని మా నాయకుడు అన్నారు, ఆ ప్రకారంగా బిజినెస్ కంప్లీట్ చేద్దాం.

SRI AKBARUDDIN OWAISI (Chandrayanagutta) : Madam Speaker, we leave it to the Chair and the Chair can decide it. We will extend our cooperation to the Chair.

جناب سید سجاد - 304 سے پہلے جو مقدر مباحث ہے اسے پہلے کیلئے تمام ارکان کے روبرو رکھیں - ہمارے پارٹی بھی یہی کہتی ہے کہ پہلے جو مقدر مباحث پر بحث کی جائے۔
- ۷۴ -

DR. M.V.MYSOORA REDDY: I will suggest one thing. నేను బాధతోనే మాట్లాడుతున్నాను. ఏలేరు స్కామ్ ఇస్సూ వుంది, దాని మీద తమరు అస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. ఇంకా చాలా ఇస్యూస్ వున్నాయి. త్వరగా 304లు తీసుకుని కంప్లీట్ చేయండి, మేము ఎవరమూ వద్దని అనము, అట్లానే మాట్లాడుకుందాము. కేవలం టైమ్ కిల్లింగ్ చేయకండి. ఇందులో ఏముందంటే? మా సభ్యుడు చెప్పి వచ్చారు. వచ్చిన తరువాత మీరు ఎజెండా ప్రకారమే ముందుకు వెళ్లండి, ఎవరు

వద్దంటున్నారు? మేము కూడా మా నాన్ అఫిషియల్ బిజినెస్ టైమ్ ఒదిలేసాము. ఒదిలేసిన తరువాత కూడా మంత్రిగారు లేచి ఆ విధంగా మాట్లాడవలసిన అవసరం ఏమొచ్చింది?

MADAM SPEAKER: Let us go to 304s.

304వ నిబంధన క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశములు రాష్ట్రంలో మహిళల అభివృద్ధికి చేపట్టిన పథకముల గురించి

శ్రీమతి హైమావతి దేవి, శోభ : అధ్యక్షా, సమాజంలోని జనాభాలో సగ భాగంగా వున్న మహిళల పరిస్థితి పూర్వం నుంచీ చూసినట్లయితే ఈనాడు కొంత మెరుగుపడింది. ముఖ్యంగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మహిళాభ్యున్నతి కోసం, మహిళాభివృద్ధి కోసం ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపడుతూ వస్తోంది. మహిళలు సమాజంలో ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా మహిళలను ప్రోత్సహించినపుడు ఆ సమాజం, ఆ కుటుంబం, ఆ రాష్ట్రం అన్ని రంగాలలో కూడా త్వరితగతిన అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం వుంటుంది. అధ్యక్షా, ఆ దిశలోనే ఈ ప్రభుత్వం పయనిస్తోంది.

ముఖ్యంగా ఈ రోజు మహిళలలో ఎంతో చైతన్యం వుంది. వారిలో చైతన్యం తేవడానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపడుతోంది. ఎన్ని చట్టాలు చేసినా, ఎన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టినా మహిళలలో ఒక చైతన్యం వచ్చినపుడే నిజంగా అభివృద్ధి సాధించవచ్చనే ఒక మంచి ఉద్దేశ్యంతో.....

సభా కార్యక్రమము (కొనసాగింపు)

SRI ASADUDDIN OWAISI: Does this House belong to Congress Party and Telugudesam Party? If that is the case, we will not come to the august House, Madam. If the issues of Congress Party and Telugudesam Party alone are taken up for discussion then we will not come to the House and waste our time here.

SRI Y.RAMAKRISHNUDU: I request the Hon'ble Member to make it more clear. I think that he is referring to the decision that was taken in the chambers of Hon'ble Speaker. Other wise, vague allegation is going into records.

SRI ASADUDDIN OWAISI: It is a fact that Congress Party had agreed that after the tea break ...

(Interruptions from Sri P.Govardhan Reddy)

(addressing Sri P.Govardhan Reddy) That is your problem to sort it out. Your party was represented by your deputy leader. Your deputy leader said that short discussion on Krushi Bank has to be taken up first and 304s should be taken up later. This proposal was put by your own leader. But when we come here, you are asking some thing different. Is the short discussion on Krushi Bank not important?

SRI Y.RAMAKRISHNUDU: That is why I would like to inform the House that a decision was taken in the chambers of Hon'ble Speaker. We are for that. అంతే కాని, ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత కాంగ్రెస్ సభ్యులు ఎవరో చెప్పారని అంటే, -- from our side we will abide by the decision taken by the Hon'ble Speaker. అంతే కాని, ఈ డెసిషన్ లో మా పార్ట్ లేదనేది I would like to inform to the House.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, మా అపోజిషన్ ఫ్రెండ్స్ కు మీ ద్వారా ఒక హాంబుల్ రిక్వెస్ట్. మేము చెప్పలేదు అనేది ఇక్కడ వినవడడం చాలా దురదృష్టం. వారు ఒక లీడర్ గా ఒక పార్టీని రిప్రజెంట్ చేసినప్పుడు, ఫలానా విషయాన్ని చర్చించాలని తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని అంగీకరించినప్పుడు, ఇక్కడ హాజ్ లోకి వచ్చిన తరువాత అది కాదంటే, ఛాంబర్స్ లో మనం తీసుకున్న నిర్ణయానికి ఎటువంటి విలువ వుంటుంది? మన విలువలను మనమే తీసుకుంటే ఎట్లా? పల్లె నుంచి ఢిల్లీ వరకు ముఠాలుగా వున్నట్లువుతుంది.

ఉ.11.30

డా.కె.లక్ష్మణ్ : తమ సమక్షంలో మిగతాపార్టీల వారందరూ కలిసి ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నప్పుడు మాకే అభ్యంతరం లేదు. At the same time, వర్కింగ్ లంచ్ అనౌన్స్ చేసి మిగతా సబ్జెక్ట్స్ కవర్ చేస్తే బాగుంటుంది. When the decision is taken in front of you, everybody has to abide by it.

మేడమ్ స్పీకర్ : నేను ముందే చెప్పడం జరిగింది. వారి డెమాండ్ లీడర్ రావడం జరిగింది. ఆల్ ఫోర్ లీడర్స్ వచ్చారు. ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాము. తీసుకున్న నిర్ణయానికి కట్టుబడి ఉండకపోతే ఎలా? మీరు ముందే ఆలోచించుకుని రావాలి. అక్కడే నో అని ఉంటే సరిపోయేది. ఈ విధంగా అయితే సభను ఏ విధంగా కండక్ట్ చేద్దాము. సభకు వచ్చిన తరువాత ఇంకో రకంగా చెబితే ఎలా?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : ఇప్పుడింత కాంట్రావర్సీ అవసరం లేదు.

మేడమ్ స్పీకర్ : కాంట్రావర్సీ ఏముంది. అక్కడ ఏదయితే నిర్ణయం తీసుకున్నామో అదే ఇంప్లిమెంట్ చేస్తే అయిపోయేది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : ఏ సబ్జెక్ట్ తీసుకున్నా ప్రభుత్వం తరపున మంత్రులు సమాధానాలు చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. దానిలో ఏ విధమయిన అభ్యంతరము లేదు. మీ ఛాంబర్ లో తీసుకున్న నిర్ణయానికి ఒక శాంక్ష్టి ఉండాలి. 304 కానాంటే రేపు తీసుకోండి. డెఫినెట్ గా జవాబు చెబుతాము. ఎప్పుడు తీసుకున్నా మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ స్పీకర్ ఛాంబర్స్ లో తీసుకున్న నిర్ణయానికి ఒక శాంక్ష్టి ఉండాలి. ఏది తీసుకున్నా మేము జవాబు చెప్పడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. మీ ఛాంబర్ లో తీసుకున్న నిర్ణయానికి రేపు అని అంటే దానికి శాంక్ష్టి ఎక్కడ అనే ప్రశ్న రాకుండా , ఆ శాంక్ష్టిని కాపాడడానికి నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : స్పీకర్ ఛాంబర్ లో తీసుకున్న దానికి శాంక్ష్టి ఉండాలి. అజెండాలో ఉన్న దానికి శాంక్ష్టి ఉండాలి. స్పీకర్ రూలింగ్ కి శాంక్ష్టి ఉండాలి. We have already commenced 304 discussion. Therefore, నేను అన్ని పార్టీలవారందరికీ అప్రీల్ చేస్తున్నాను. అవసరం అనుకుంటే కంటిన్యూ చేయండి. వర్కింగ్ లంచ్ పెట్టమనండి. Try to finish all the subjects today. Now, that it started. We will go on.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : మీరు ఏ సబ్జెక్ట్ తీసుకున్నా మా వైపు నుండి అభ్యంతరం లేదు. ఒక శాంక్ష్టి గురించి మాట్లాడాము. Working lunch we have got our own programme. సాయంత్రం 4.30కి సెషన్ ఉంది. సాయంత్రం కూర్చుందాము. బిల్స్ టేకప్ చేద్దాము.

మేడమ్ స్పీకర్: సాయంత్రం 4.30కి ఈ రోజు సెషన్ ఉంది. గౌరవసభ్యులకు తెలియచేసేదేమంటే, లోపల నా ఛాంబర్స్‌లో ఆల్ ప్లారీ లీడర్స్‌ను పిలిచి మాట్లాడినదానికి అందరూ స్టికాన్ అయితే బాగుంటుంది. అక్కడ ఒకటి చెప్పి తరువాత ఇక్కడ వచ్చి మూడ్ ఆఫ్ ది హౌస్ అని అనడం బాగుండదు. ఇక మీద నుండి ఆ శాంక్షిటిని నిలబెడితే బాగుంటుంది. 304 కంటిన్యూ చేద్దాము.

304వ నియమము క్రింద ప్రస్తావించబడిన అంశము (కొనసాగింపు)

శ్రీమతి హైమవతి దేవి, శోభ: మొట్టమొదట స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో తెలుగుదేశం పార్టీ మహిళలకు 9 శాతం రిజర్వేషన్‌ను కల్పించడం జరిగింది. అదే విధంగా, 33 శాతం రిజర్వేషన్‌ను 1995 స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కల్పించడం జరిగింది. ఈ విధంగా, ఈనాడు ఈ శాసనసభలో ఎంతో మంది మహిళలకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పించింది. ఏ విధంగా చూసినా, మహిళల్లో ఒక చైతన్యం వచ్చినట్లయితే మహిళలు అభివృద్ధి చెందడానికి ఎక్కువ అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఒక మంచి లక్ష్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు డ్వాక్రా సంఘాలను ప్రారంభిస్తే, ఈ రోజు మన రాష్ట్రం మొత్తం మీద 4 లక్షల డ్వాక్రా సంఘాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇందులో 53 లక్షల మహిళలు పాదుపు చేస్తూ, డ్వాక్రా సంఘాలను రాష్ట్రంలోనే ఒక ఉద్యమంలా ఏర్పాటు చేసుకోవడం జరిగింది. ప్రతి సంఘంలోని మహిళలు అన్ని కార్యక్రమాలలో చక్కగా చురుకుగా పాల్గొంటున్నారు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల్లో, సామాజిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొని వారి యొక్క నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించడం మనం చూస్తున్నాము. ముఖ్యంగా జన్మభూమి మొదలగు కార్యక్రమాలు చూస్తుంటేనే తెలుస్తుంది.

ఇటీవల కాలంలో ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో జన్మభూమిలో పాల్గొన్నప్పుడు అక్కడున్న మహిళలు ఎంత చక్కగా మాట్లాడుతున్నారో తెలిసింది. ఎందుకని అడిగితే, మేము డ్వాక్రా సంఘాలు వచ్చిన తరువాత మేమంతా, అన్ని విషయాలు తెలుసుకున్నాము. 10మందిలోకి వెళ్లి ధైర్యంగా మాట్లాడగలుగుతున్నాము అని వారంతా చక్కగా చెబుతున్నారు. దీనివల్ల అన్ని కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనడానికి ఎక్కువ అవకాశం కలుగుతుంది. అదేవిధంగా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మొట్టమొదటిసారిగా మహిళలు, వంటింటికే పరిమితమై, ఎన్నో కష్టాలు పడుతున్నారని, ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చక్కని కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో మొత్తం ఒక్కసారి 10 లక్షల గ్యాస్ కనెక్షన్స్ తీసుకువచ్చి దీపం పథకం క్రింద అందచేశారు. ఇది చక్కటి కార్యక్రమం. మహిళా అభ్యున్నతి కొరకు ఈ రోజు మహిళా జన్మభూమిని ఏర్పాటు చేసి మహిళల ఎన్నో సమస్యలను పరిష్కరించడం కోసం ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది.

మహిళా జన్మభూమి కార్యక్రమంలో ఇళ్లపట్టాలు, ఇళ్లు మొదలయినవి ఇచ్చే కార్యక్రమాలను చేపడుతోంది. అదే విధంగా ఉద్యోగాలలో 33 శాతం రిజర్వేషన్ అమలుచేస్తోంది. పోలీస్, కండక్టర్ అపాయింట్మెంట్స్‌లో కూడా మహిళలను నియమించడం జరుగుతోంది. ఉద్యోగాలలో ఈ 33 శాతం రిజర్వేషన్ అమలుజరుగుతోందా, లేదా అనేది కూడా పరిశీలించబడుతోంది. ఎస్.సి, ఎస్.టిల రిజర్వేషన్‌లో వారికి కేటాయించిన ఉద్యోగాలు వారికే అట్టిపెడుతున్నట్లు, మహిళల కోసం కేటాయించిన ఉద్యోగాలు మహిళల కోసం అంటే ఆ సమయంలో అర్హులయిన మహిళలు రానట్లయితే వారి కోసం ప్రత్యేకించి కేటాయించడం జరుగుతోంది. ఈనాడు రాష్ట్రంలో ఒక మహిళా కమిషన్‌ను ఏర్పాటు చేయడం నిజంగా, ఎంతో సంతోషదగ్గ విషయం. మహిళా కమిషన్‌లో అన్ని ప్రాంతాలకు ప్రాధాన్యతనిస్తూ, ఈ కమిషన్ ద్వారా మహిళల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి అవకాశం ఉంది.

ఈరోజు చూసినట్లయితే ప్రతీ జిల్లాలో ఒక మహిళా ప్రగతి ప్రాంగణం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మహిళా ప్రగతి ప్రాంగణంలో చుట్టుప్రక్కల ఉండే జిల్లాల మహిళలు అక్కడికి వచ్చి వారి నైపుణ్యాలను పైకి తీసుకువచ్చే అవకాశం కల్పించబడింది. అక్కడున్న పెంటర్స్‌ద్వారా మహిళలు ట్రైనింగ్ పొంది స్వయంగా స్క్రీన్ ప్రింటింగ్, సాఫ్ట్ టాయిస్ తయారుచేయడం, కంప్యూటర్

కోర్స్ మొదలైన రంగాలలో వారి కాళ్ళ మీద వారు నిలబడే విధంగా ఈ రోజు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటోంది. అక్టోబరు 2, 2001న అక్షర సంక్రాంతి అనే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపట్టింది. ఇందులో ముఖ్యంగా డ్వాక్రా మహిళలతో ఈ కార్యక్రమం చేపట్టడంవల్ల మహిళా అక్షరాస్యతా శాతం పెరిగిందని చెబుతున్నాను. అక్షరాస్యతా కార్యక్రమంలో మహిళలు చక్కగా పాల్గొని 17 శాతం అక్షరాస్యతా శాతంపెరగడానికి చాలా చక్కగా సహకరించడం జరిగింది.

అదే విధంగా ప్రతి కార్యక్రమంలో ఈనాడు మహిళలను ప్రోత్సహిస్తూ, ప్రభుత్వం ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపడుతోంది. ఇంకా ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వ రంగ కార్యాలయాలన్నింటిలో ముప్పైమూడున్నర శాతం మహిళలకు రిజర్వేషన్ కల్పించినప్పటికీ ఇంకా మహిళలు చైతన్యవంతులయి ముందుకు రావలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. అందుకుగాను తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చాలా అవకాశాలను కల్పిస్తోంది. ముఖ్యంగా విద్య విషయంలో 10వ తరగతి చదివే వారికి ఉచిత బస్సుపాసులు ఇవ్వడం, బాల్య వివాహాలను అరికట్టడం కోసం ప్రతీ గ్రామంలో ఒక రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీస్ ను తెరవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఉ.11.40

అధ్యక్షా, నేడు బాలికా సంరక్షణా పథకం, Early child education programme, చేపట్టడం జరుగుతోంది. గ్రామాల్లో అంగన్ వాడీ కార్యక్రమం చేపట్టి, గ్రామాల్లోని పిల్లలను చూడడానికి, అక్కడ ఉన్న మహిళలతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. గ్రామాల్లోని స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీల్లో, మహిళలకు 50 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించి, ఎక్కువ మంది పిల్లలకి చదువుపట్ల శ్రద్ధ కలిగేట్లు చేస్తున్నాము. మహిళలను చైతన్యవంతము చేయడానికి, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. ఈ దేశాన్ని ఒక స్త్రీ పరిపాలించినప్పుడు కూడా, మహిళలకు, ఈ ప్రభుత్వం ఇచ్చినంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదని తెలియజేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మహిళలకు ప్రాధాన్యతనిచ్చి, ప్రోత్సహిస్తున్నందుకు నేను తెలుగుదేశం పార్టీలో ఎమ్.ఎల్.ఎ గా ఉన్నందుకు గర్విస్తున్నాను. మహిళా, శిశు సంక్షేమ కేంద్రాలను, బాలికా సంరక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. రాబోయే రోజుల్లో మహిళలను ప్రోత్సహించడానికి, ప్రభుత్వం, మహిళ కార్యక్రమాలకు గాను 1/3వ వంతు బడ్జెటుని అన్ని శాఖలకు కేటాయించడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. జిల్లా మహిళాభివృద్ధి ఏజన్సీని ఏర్పాటు చేయాలి. అన్ని స్థానిక సంస్థలు, ఎన్.జి.ఓ.లు మహిళా సంబంధిత కార్యక్రమాలను చేస్తే, వాటిని పరిశీలించి ప్రశ్నించే అధికారాన్ని మహిళాభివృద్ధి ఏజన్సీకి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. మహిళలు, బాలికలకు సంబంధించిన చట్టలపై జాగ్రతం చేయాలి. ప్రభుత్వ శాఖల్లో, ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లో 33 1/3 శాతం రిజర్వేషన్ ఖచ్చితంగా అమలు చేసేట్లు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ రిజర్వేషన్ సక్రమంగా అమలౌతోందా, లేదా, అన్న విషయాలు చూడడానికి గాను, కమీషనర్, జాయంట్ డైరెక్టర్, డెప్యూటీ డైరెక్టర్, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్లకు అధికారాలు ఇవ్వాలి. మహిళల్లో అక్షరాస్యతా శాతం ఇంకా పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. గత పది సంవత్సరాల్లో 51.15 శాతం అక్షరాస్యత సాధించగా, అందు మహిళల్లో అక్షరాస్యత 17 శాతం మాత్రమే సాధించగలిగాము. గిరిజన ప్రాంతాల్లో మహిళల అక్షరాస్యత పెంచడానికి ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రాబోయే రోజుల్లో, మహిళా గ్రూపులకు, బి.పి.ఎల్. సర్వేలో వచ్చిన ఒక ఫ్యామిలీ నుంచి, ఒక మహిళ 'డ్వాక్రా' సంఘం లో సభ్యురాలు ఉండాలని అనుకొంటున్నాము. రాష్ట్రము మొత్తం మీద 225 మహిళా బ్యాంకులను పెట్టారు. రూ.1040 కోట్లతో మహిళా సంఘాలు పొదుపు చేస్తున్నాయి. రాబోయే రోజుల్లో ఈ వర్కింగ్ క్యాపిటల్ తో 'డ్వాక్రా బజార్లు' జిల్లాల్లో పెట్టాలి. వీటిని డివిజన్, నియోజకవర్గం, మండల స్థాయిల్లో ఏర్పాటు చేసి మహిళాభివృద్ధి వైపు ప్రయణించేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. మహిళాభ్యున్నతి కోసం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్న చర్యలను విమర్శించే అర్హత ఏ రాజకీయ పార్టీకి లేదని తెలియజేస్తున్నాను. మహిళలపై జరుగుతున్న అత్యాచారాలను నిరోధించడానికి తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోని విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ, సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డా.జి.కుతూహలమ్మ (నెపంజరి) :- అధ్యక్షా, మాకు మూల్కాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండి.

చైర్మన్ :- మంత్రి గారి రిప్లయి అయిపోయిన తరువాత, మీకు క్లారిఫికేషన్స్ అడగడానికి అవకాశం ఇస్తాను. క్రొత్తగా నిర్ణయం తీసుకొన్నాము. దాని ప్రకారముగానే మనం వెళుతున్నాము.

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి :- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర జనాభాలో సగభాగమున్న మహిళలు, అభివృద్ధి చెందినప్పుడే సమగ్రాభివృద్ధి జరుగుతుంది. రాష్ట్రంలో ఎక్కువ మంది మహిళలు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్నారు. వీరి గురించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతోంది. మహిళలకు విద్య, వైద్యం, ఆరోగ్యం, ఉపాధి, ఆర్థిక స్వావలంబన చేకూర్చాలన్నదే ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యము. మహిళలకు శక్తి ఇనుమడింప చేయడానికి, స్వర్ణాంధ్ర ప్రదేశ్ సాధనలో భాగంగా చాలా చర్యలు తీసుకొంటోంది. సమగ్రాభివృద్ధి ధ్యేయంగా, ప్రభుత్వం, ముఖ్యంగా, రాష్ట్రములో వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల ద్వారా మహిళాభివృద్ధికి ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. అందులో భాగంగా 'డాక్టర్ ' మహిళలు, ఉద్యమ స్ఫూర్తితో, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకొంటూ, ఆర్థికంగా, వారి కాళ్ళపై వారు నిలబడడానికి ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పిస్తోందని తెలియజేస్తున్నాను. మైనారిటీ, పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల వారికి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేస్తోంది. 'రోష్ని ' 'సుఖీభవ ' పథకం , దీంట్లో భాగమని తెలియజేస్తున్నాను. దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న మహిళల ఆర్థికాభ్యున్నతి కోసం ' వెలుగు ' కార్యక్రమం ద్వారా అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెటులో, వివిధ శాఖల్లో 1/3వ వంతు మహిళా సంక్షేమం కోసం ఖర్చు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఈ సంవత్సరాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం 'మహిళా సాధికార సంవత్సరం' ప్రకటించింది. మహిళలు, సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా చైతన్యం కావాలన్న ఉద్దేశ్యంతో అనేక కార్యక్రమాలు చేయడం జరుగుతోంది. పురుషులతో సమానముగా స్త్రీలకు అన్ని అవకాశాలు కల్పించడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను. విద్యావకాశాల విషయంలో, మహిళల కోసం, ప్రత్యేకించి కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. సాంకేతిక విద్యలో కూడా అధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చాము. విజన్ 2020 కార్యక్రమంలో, ముఖ్యంగా 2005 నాటికి దాదాపు 95 శాతం మహిళల్లో అక్షరాశ్యత సాధించాలనే ఉద్దేశ్యంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉంది. పోషకాహారం ఇవ్వడంలో, మహిళల ఆరోగ్యాన్ని పరిరక్షించడంలో ప్రభుత్వం చాలా వరకు ఐ.సి.డి.ఎస్. ప్రాజెక్టులను రాష్ట్రవ్యాప్తముగా అన్ని ప్రాంతాలలో నెలకొల్పి వారి ఆరోగ్యాన్ని పరిరక్షించడానికి కృషి చేస్తున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఆరు లక్షల మంది మహిళలు లబ్ధి పొందుతున్నారు. మహిళల్లో చైతన్యం తీసుకురావాలి. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల్లో మహిళలు భాగస్వాములను చేయాలని, 'మదర్స్ కమిటీ', వాటర్షెడ్ కమిటీ, 'వన సంరక్షణ కమిటీల్లో' వారిని నియమించి, చైతన్యాన్ని తీసుకురావడానికి కృషి చేస్తోంది.

ఉ.11.50

అదే విధంగా ఆడపిల్లలను అంటే తల్లితండ్రులు కూడా నెగ్గెక్ట్ చేస్తున్న సమయంలో ఈ ప్రభుత్వం వారికి బాలికా సంరక్షణ పథకం క్రింద కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు చేస్తూ, బాలికల పేరు మీద డిపాజిట్ చేస్తూ వాళ్ళకు ఆర్థిక సహాయం అందజేస్తున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ 5 సంవత్సరాల బాలికా సంరక్షణ పథకం క్రింద దాదాపు రూ. 90 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ సంవత్సరం మహిళా జన్మ భూమి కార్యక్రమాలలో దాదాపుగా బాలికా సంరక్షణ పథకానికి రూ. 30 కోట్లు కేటాయించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. మహిళల ఆరోగ్యం, పోషక ఆహారాన్ని వారికి అందించడం కోసం , రక్త హీనతను గర్బ విషయంలో న్యూట్రీషియన్ ఎసిమియా విషయంలోనూ కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జాగ్రత్తలు తీసుకుని పైలెట్ ప్రాజెక్ట్ గా కార్యక్రమాలను కొన్ని జిల్లాలలో చేపడుతోందని తెలియజేస్తున్నాను. అందులోనూ ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో దాదాపు రూ. 30 లక్షలతో ఈ కార్యక్రమం ఆడపిల్లల కోసం వారి ఆరోగ్య పరిరక్షణ కోసం చేయడం జరుగుతోందని తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా రౌండ్ ది క్లాక్ హాస్టల్స్‌ను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంతవరకూ 285 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను నెలకొల్పడం జరిగింది. 'సుఖీభవ' అనే కార్యక్రమం ద్వారా గర్భిణీ స్త్రీలకు ఫెసిలిటీస్ కల్పించి, మహిళల ఆరోగ్య పరిరక్షణకు ఎన్నడూ లేనివిధంగా మహిళా దాదాపు మూడు మహిళా జన్మభూమి కార్యక్రమాలలో వారి సంక్షేమానికి ప్రత్యేకించి ఒక కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం చాలా సంతోషకరమయిన విషయం.

అలాగే 33 శాతం రిజర్వేషనును చట్ట సభలలో కల్పించడం జరిగింది. అదేవిధంగా స్థానిక ఎన్నికలలో, పంచాయతీ ఎన్నికలలో కూడా ప్రభుత్వం ఈ రిజర్వేషనును నిర్వహించిందని తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే లోనింగ్ ఫెసిలిటీస్ యివ్వడంలో కూడా మహిళలకు ఈ విమెన్ కార్పొరేషన్ ద్వారా అనేక మహిళా కార్యక్రమాలను చేపడుతూ, మహిళా ప్రాంగణాలలో వారికి చాలా విషయాలలో ట్రైనినింగ్ సదుపాయాలు కల్పిస్తున్నాము. అక్కడ తయారయిన వస్తువులు విక్రయించడానికి తరుణి ప్రాడక్ట్ బ్రాండుతో వాటిని మార్కెట్ చేయడానికి కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నదని తెలియజేస్తున్నాను.

ఉపాధిలో తక్కువ వేతనం పొందుతున్న మహిళల కోసం వారు వుండడానికి సదుపాయాలను కల్పించేందుకు గాను రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వర్కింగ్ విమెన్ హాస్టల్స్‌లో వారికి ఆశ్రయం యివ్వడం జరుగుతోంది. అలాగే మహిళలపై అత్యాచారాలూ, అరాచకాలూ జరుగకుండా అరికట్టేందుకు గాను ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేని విధంగా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహిళల కొరకు, ఒక మహిళా కమిషనును ఏర్పాటు చేసి మహిళా హక్కులను పరిరక్షించడానికి, వారికి జరుగుతున్న అన్యాయాలను అరికట్టేందుకు కృషి చేస్తున్నదని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ విధంగా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహిళా సంక్షేమాన్ని, వారి ఆర్థిక స్వావలంబన కొరకు, రాజకీయ చైతన్యం కోసమూ అన్ని విధాలుగా కృషి చేస్తున్నదని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మి రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు సమాధానం యిస్తూ ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహిళల కోసం చాలా పథకాలను ఇంప్లెమెంట్ చేసిందని చెప్పారు. కానీ ప్రభుత్వ వర్కింగ్ విమెన్ హాస్టల్స్ గురించి వారు చెప్పలేదు. దాని గూర్చి ప్రస్తావించక పోవడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. హైదరాబాదులో, ఇంత పెద్ద సిటీలో ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన వర్కింగ్ విమెన్ హాస్టల్ ఒకటి మాత్రమే వుంది. అందువల్ల ప్రైవేటు హాస్టల్స్ ఎక్కువయి మహిళలకు సరయిన రక్షణ లేకుండా పోవడంతో, వారు అనేక యిబ్బందులను పడవలసి వస్తోంది. కనుక ప్రభుత్వం ఈ విషయమై తగు శ్రద్ధ వహించాలని, మహిళా హాస్టల్స్‌ను ఎక్కువగా నెలకొల్పాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా ఆడ శిశువుల పథకం ద్వారా జాతీయ బ్యాంకులలో సుమారు ఆరు వేల రూపాయలు డిపాజిట్ చేస్తామని ప్రభుత్వం అంటున్నది. కాని ఆ పథకం సరిగా అమలు జరగడం లేదు. ఎస్.సి, ఎస్.టి.లకు కొద్ది మందికి మాత్రమే దానిని ఇంప్లెమెంట్ చేసి మిగిలిన వారికి చేయడం లేదు. చాలా అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి, అవి పెండింగులో వున్నాయి. కాబట్టి దానిని అన్ని వర్గాల వారికి ఇంప్లెమెంట్ చేయవలసిన అవసరం వుంది.

అదేవిధంగా మహిళా మండళ్లను డ్వాక్రా ద్వారా ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 15 శాతం జిల్లా పరిషత్తుల నుంచి, అలాగే మండల నిధుల నుంచి, అలాగే 30 శాతం జె.జి.ఎస్ ల నుండి మహిళలకు రిజర్వు చేశామంటున్నారు. అయితే

యిని సరిగా ఇంప్లిమెంట్ కావడం లేదు. చాలా విషయాలను గూర్చి చెప్పడం జరుగుతోంది తప్ప అమలులో చూసినట్లయితే మహిళలకు అవకాశాలు రాకుండా, లేకుండా పోతున్నాయి. అలాంటి స్కీములు చాలా వున్నాయి. వాటిని గురించి ఎవరికీ తెలిసే అవకాశం లేకుండా పోతోంది. కనుక ప్రభుత్వం యొక్క ప్రాజెక్టులు, స్కీమ్స్ మహిళలకు అందరికీ అందే విధంగా కార్యక్రమాలను చేపడితే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వం ఎన్ని చట్టాలను, రూల్స్ ను పాస్ చేసినా మహిళలపై బీభత్సం జరుగుతూనే వుంది.

చేసే పని ఒకటే అయినా మహిళలకు ఒక రేటు పురుషులకు ఒక రేటు పని చేసే కూలీలకు ఇస్తున్నారు. మగ వారికి ఎంత వేజెస్ ఇస్తున్నారో ఆడవారికి కూడా అదే విధంగా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

అంగన్ వాడీ టీచర్లు, హెల్పర్లు గురించి ఈ ప్రభుత్వం సరైన న్యాయం చేయడం లేదు. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చినట్లయితే కేంద్రం వారు వారికిచ్చే రూ.565 లకు రూ. 200 జత చేసి యిస్తున్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా అదనంగా వేతనం యిచ్చి వారిని కూడా ఎంప్లాయిస్ గా గుర్తించి, వారికి కూడా పింఛను ఇచ్చే విధంగా అమలు చేసేట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అన్ని గవర్నమెంటు ప్రోగ్రాములలో వారు పాలు పంచుకుంటున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఎంప్లాయిస్ గా గుర్తించి పింఛను ఇవ్వాలి.

‘సుఖీభవ’ స్కీము అమలు జరుగుతోందని అన్నారు. ఎక్కడ ఏ జిల్లాలలో ఇంప్లిమెంటు చేయబడుతున్నదో తెలియజేయవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ధర్మారావు :- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో సగటున 37 శాతం మంది మహిళలు ఉన్నారు. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనేక రకాలుగా మహిళా సంక్షేమ పథకాలలో గానీ, విద్యా కార్యక్రమాలలో గానీ, అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం అనే అంశాన్ని గురించి చెబుతున్నప్పటికీ ఈ అధికారుల యొక్క నిరాసక్తత వల్ల జిల్లా స్థాయిలో చేపట్టబడుతున్న అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ఆశించిన మేరకు మహిళలకు న్యాయం చేకూరడం లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో డ్వాక్రా పథకం వచ్చిన తర్వాత దేశవ్యాప్తంగా ఒక విధంగా ఉంటే మన రాష్ట్రంలో డ్వాక్రా మహిళలు రూ.100 కోట్లు ఈ రోజు బ్యాంకులలో దాచుకుంటే వారు దాచుకున్న డబ్బుకు వడ్డీ రూపంలో వస్తున్న డబ్బు మాత్రమే వారు చెల్లిస్తున్నారు తప్ప, అదనంగా వారికి చేకూర్చే సహాయం ఏదీ లేదని తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా లక్షలాది మంది పేద మహిళలు అందించే గ్యాస్ పథకం ఒక ఉన్నత లక్ష్యంతో ప్రవేశపెడితే దానికి అధికారులు తూట్లు పొడుస్తున్నారు. ఒక్కొక్క జిల్లాలో ఒక్కో రకంగా గ్యాస్ పథకం అమలు చేస్తున్నారు. పేద మహిళలకు సహాయం అందించాలని మహిళలు ముందుకు రావాలనేది ఉద్దేశం. ఆర్థికంగా మహిళలు బలపడాలని, ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెడితే ఈ వ్యాపారం విషయంలో ముందుకు తీసుకుపోవడంలో 1975లో ఒక ఫైనాన్సు కమిషను ఏర్పాటు చేస్తే, ఇంతవరకూ ఎంతమందికి ఆర్థిక వరమైన విషయాలలో బిలో పావర్టీ విషయంలో ఎంతమంది అప్ లిస్ట్ చేయబడినారన్న విషయాన్ని గురించిన లెక్కలు ఏమైనా ఉంటే వాటిని తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

కేంద్రప్రభుత్వం ఖాదీ మరియు విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ కమిషను ద్వారా రాష్ట్రానికి సుమారు రూ.200 కోట్ల పైచిలుకు బడ్జెటు కేటాయిస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహిళల కోసం స్థానిక సంస్థలలో ఉన్న మహిళల కోసం ట్రైనింగు ఇచ్చేందుకు మీరేమైనా ఖర్చు పెట్టరా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు ముఖ్యంగా మహిళలు చదువుకోడానికి ముందుకు వస్తున్నారు.

మ.12-00

ఈవీటిజింగ్ యొక్క అంశం కేవలం పేపర్లకే పరిమిత అవుతుంది తప్పితే వాస్తవంగా చూసినట్లయితే ఈవీటిజింగ్ సమస్య ఉన్నది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాల తరువాత కూడా రాష్ట్రంలో అనేక ప్రాంతాలలో మహిళలు ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నారు. కాలేజి విద్యార్థునలే కాదు ప్రాథమిక విద్యార్థులు ఈ రకంగా చనిపోవడం మనం చూస్తున్నాము. దానికి ఉదాహరణకు ఈ మధ్య కాలంలోనే విజయవాడ ప్రాంతంలో చదువుకోనేటటువంటి విద్యార్థిని సూపైడ్ చేసుకోన్నట్లు మనంచూశాము. దానితోబాటు రాష్ట్రస్థాయిలో జిల్లాలలో మహిళల కేసులను ఫైనలైజ్ చేయడానికి వాటిని రిపోర్టును చేసేదానికి మహిళా పోలీస్ స్టేషన్లో ఒక మహిళా ఆఫీసరును పోస్టు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ విషయాలను పరిగణలోకి తీసుకుంటారా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. డ్వాక్రా గ్రూపు జిల్లా స్థాయిలో ఏ విధంగా చేపట్టారో అదే విధంగా మండల స్థాయిలో మహిళలకు కావలసిన టువంటి సమావేశాలు కాని తదితర కార్యక్రమాలు నడుపుకోడానికి మండల స్థాయిలో డ్వాక్రా భవనాలు నిర్మాణం చేసుకోసేందుకు నిర్ణయం తీసుకొంటారా అని మీద్వారా అడుగుతున్నాను. రాష్ట్ర స్థాయిలో కేవలం 7 ప్రాంతాలలో మాత్రమే ఈయొక్క ఫ్యామిలీ కోర్టు పనిచేస్తున్నాయి. ఈ ఫ్యామిలీ కోర్టును అనేక చోట్ల ఏర్పాటు చేసి పరిష్కారం కాని కేసులను తక్షణమే పరిష్కారం చేయడం కోసం మీరు ఏరకమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. వాళ్లు పురుషులతోబాటు అభివృద్ధి చెందాలి అభివృద్ధిలో భాగస్వామ్యం కావాలని చెప్పి ప్రభుత్వం అనేక పథకాలను చేపడుతుంది. ఉమన్ ఎంటర్ప్రైజెస్ జిల్లా స్థాయిలో ముఖ్యమైన ఉమెన్ ఎంటర్ప్రైజెస్ మౌలిక సదుపాయాలతో వాళ్లకు ముఖ్యమైన ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేటును ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తుందా? మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: అధ్యక్షా మంజూరు చేసిన డ్వాక్రా గ్రూపులకు సంబంధించినటువంటి అన్నిటిలో బ్యాంక్ పోర్టల్ ఇవలసిన కొంత డబ్బు వుంది. ఎన్ని గ్రూపులకు మంజూరు చేశారు? బ్యాంకు వాళ్లు మీరు మంజూరు చేసిన అన్నిటిని పూర్తి చేశారా? లేదా? మరొక విషయం గర్భిణీ స్త్రీలకు సంబంధించి మేము బాగా ఇతోధికంగా సహాయం చేసిందని చెప్పి మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. నాకు ఏమి పూర్తిగా గ్రామల్లో అక్కడ అర్థం కావడం లేదు. ఇప్పటివరకు జిల్లా వారిగా తమరు చేసిన సహాయం ఎంత? చేయవలసిన సహాయం ఎంత? రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భాగం ఎంత ఉన్నది? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత ఇచ్చింది. వివరాలు తెలియచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 3 1/2 లక్షల పైగా డ్వాక్రా సమభావన సంఘాలు ఉన్నాయి. ఇందులో 1 1/2 లక్షల మాత్రమే ఇచ్చాము. ఇంకా మిగిలిన వాళ్లకు ఆర్థిక సహాయం రాకుండా ఉన్న మాట వాస్తవమా కాదా? అక్కల కళ్లకు వచ్చేటటువంటి నీరు తుడిచి వేస్తామని అనుకొని ఇచ్చినటువంటిది దీపం పథకం. అక్కల కళ్ల నీళ్లు తుడుస్తానికి ఇస్తామన్న గ్యాస్ కనక్షనులు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఇప్పటివరకు ఇచ్చిన గ్యాస్ కనక్షను ఎన్ని? ఇవ్వవలసిన గ్యాస్ కనక్షను ఉన్నాయా? దయచేసి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ విషయం మొన్న, నిన్న, ఈ రోజు కూడా చెబుతున్నాను. మహిళా, శిశు అభివృద్ధి కోసం ఒక సంక్షేమ మండలి హైదరాబాదులో ఉన్నది. దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా గ్రాంటు ఇస్తుంది, త్రిపురాన వెంకటరత్నం అనే పెద్ద మనిషి బినామీ పేర్లతో ఈ సంస్థను వాడుకొంటున్నది. వాస్తవ మైన మహిళలకు అందచేయలేదని చెబుతున్నారు. అది వాస్తవం కాదా, దయచేసి చెప్పండి. మంత్రిగారిని తప్పు పట్టడం లేదు. పేవరు మీద ఉన్నవి వారు చెబుతున్నాం కాదానడం లేదు. ప్రభుత్వం వైపు నుంచి మాట వస్తుంది, ప్రజలు చూస్తున్నారు. మహిళల విషయంలో మీరు ఎండ మాపులను చూపించి వాటిని పట్టి ఇస్తాను ఆగండి చెప్పి బ్రమలో పెడితే ఎట్లా వుంటుంది? మహిళలకు ఇచ్చే పథకాలు ఆ రకంగా ఉన్నాయని చెప్పి వాళ్లు ఆలోచిస్తున్నారు? మీకు తగిన విధంగా నిన్న రిజల్టు చూపించారు. నేను అడిగిన 4,5 పాయంటు వివరంగా చెప్పమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎన్. సరస్వతి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సునీతారెడ్డి వర్కింగ్ హాస్టల్స్ గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఇప్పటివరకు 12 వర్కింగ్ ఉమెన్స్ హాస్టల్స్ ఉన్నాయి. హైదరాబాదులో ముఖ్యంగా జూబిలీహిల్స్, కుషాయిగుడా,

హిమాయత్నగర్‌లో 3 వర్కింగ్ ఉమెన్స్ హాస్టల్స్ ఉన్నాయి. చాలా మటుకు వర్కింగ్ ఉమెన్ హాస్టల్స్ సొంత బిల్డింగ్స్‌లో ఉన్నాయి, అక్కడక్కడ ఫ్రయివేటు బిల్డింగ్స్‌లో నడవడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా గరల్ చైల్డ్ ప్రొడక్షన్ స్కీమ్ గురించి పెండెన్సీ చాలా ఉన్నాయి. ఎస్.సి., ఎస్.టి.లకు మాత్రమే ఇస్తారు, మిగిలినవి ఇవ్వడం లేదని అడిగారు. ఈ స్కీమ్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ పాటించడం జరుగుతోంది. ఎస్.సి.లకు 15 శాతం, ఎస్.టి.లకు 6 శాతం బిసిలకు 25 శాతం మిగిలినటువంటివి ఒ.సి. పిల్లలకు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. మహిళలకు ఈ క్వెల్‌వేజన్ అని అడిగారు ఇది చట్టంలోనే ఉన్నది. దాని ఇంప్లిమెంటు గురించి మేము కృషి చేస్తున్నామని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. అదే విధంగా అంగనవాడీ వర్కర్స్, టీచర్స్‌కు సంబంధించి అడిగారు అదీ పరిశీలిస్తున్నామని తెలియచేస్తున్నాను. సుఖీభవ పథకం క్రింద దాదాపుగా ఇప్పటి వరకు అన్నీ జిల్లాలో ఈ పథకం అ మలు జరుగుతోంది. దీని కోసం 10 కోట్ల రూపాయలు డబ్బు విడుదల చేశాము. ఈ డబ్బులు ఖర్చు చేస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులు ధర్మారావు గారు మాట్లాడుతూ అధికారుల నిర్లక్ష్యం వల్ల డ్వాక్రా మహిళలకు బ్యాంకుల గురించి అదే విధంగా అదనపు ఆదాయం ఎంతవరకు చేకూరుతుంది వాళ్ళకి దీపం పథకం స్థానిక సంస్థలలో మహిళలకు ఏ విధంగా ఇచ్చారు వీటి అన్నీటిని గురించి అడిగారు. ఈవీటీజింగ్ గురించి అడగడం జరిగింది. ర్యాగింగ్ అన్నీ బ్యాన్ చేయడం కూడా జరిగిందని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. మహిళా పోలీస్ స్టేషన్స్ గురించి అడగడం జరిగింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మహిళా పోలీస్ స్టేషన్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. మహిళా కానిస్టేబుల్స్ అందులో నియమించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటామని మీ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

మ.12.10

అదేవిధంగా ఫ్యామిలీ కోర్టులగురించి అడిగారు. ఫ్యామిలీ కోర్టులను అన్ని జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో ఏర్పాటుచేయాలన్నది ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం. మహిళా ఎంటర్ప్రెన్యూర్స్ గురించి అడిగారు. మహిళలకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చి వారు స్మాల్ స్కేల్ ప్రొడక్ట్స్ తయారుచేసుకోవటానికి గవర్నమెంట్ అవకాశాలు కల్పిస్తుంది. అంతేకాకుండా వారు తయారుచేసుకున్న వస్తువులు మార్కెట్ చేసుకోవటానికి డ్వాక్రా బజార్లు, తరుణి షోరూమ్‌లు వివిధ ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటుచేశాము. గౌరవసభ్యులు సరసింహయ్యగారు మాట్లాడుతూ గర్భిణి స్త్రీలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంత సహాయం చేస్తుంది, కేంద్రప్రభుత్వం ఎంత సహాయం చేస్తుందని అడిగారు. రూ.10 కోట్లు సుఖీభవ పథకం క్రింద, ఫ్యామిలీ బెనిఫిట్ స్కీమ్ క్రింద గవర్నమెంట్ డబ్బు ఇస్తుందని తెలియచేస్తున్నాను. డ్వాక్రా మహిళల ఆర్థిక సహాయం గురించి అడిగారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 4 లక్షల డ్వాక్రా గ్రూపులు ఉన్నాయి. ఇందులో 54 లక్షలమంది సభ్యులుగా ఉన్నారు. వారికి రివాల్వింగ్ ఫండ్ రూపొనా గవర్నమెంట్ ఆర్థిక సహాయం అందచేస్తుంది. బ్యాంకర్స్ ద్వారా లోన్స్ కూడా అందుతున్నాయని తెలియచేస్తున్నాను. దీపం పథకం క్రింద గ్యాస్ కనక్షన్స్ గ్రామీణ ప్రాంతాలలోను, పట్టణ ప్రాంతాలలోను ఇవ్వటం జరుగుతోంది. మహిళా శిశు అభివృద్ధి, సంక్షేమ మండలి గురించి అడిగారు. ఏ అధికారులైతే దీనికి పాల్పడ్డారో వారిపై చర్య తీసుకుంటాము. అక్కడ ఆల్టర్నేటివ్ గా మాకు సంబంధించిన ఒక అధికారిని ఇప్పటికే నియమించి అక్కడ ఇన్‌ఛార్జ్ గా వేయటం జరిగింది. ఈవిధంగా మహిళల కోసం ఈ ప్రభుత్వం కృషిచేస్తోంది.

శ్రీ ఎమ్. ధర్మారావు: ఖాదీ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ కమిషన్ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందిస్తున్న మొత్తాన్ని రాష్ట్రంలో మీరు ఎంతవరకు సద్వినియోగం చేసుకుంటున్నారు? డ్వాక్రా మహిళలకు రివాల్వింగ్ ఫండ్ ఎంతవరకు ఇవ్వగలుగుతున్నారు?

శ్రీమతి వి. సునీత లక్ష్మారెడ్డి: సుఖీభవ స్కీమ్ అన్ని జిల్లాల్లో స్టాల్డ్ అయినదని మంత్రిగారు చెప్పారు. మెదక్ జిల్లాలో ఇంతవరకు ఈ స్కీమ్ స్టాల్డ్ కాలేదు. ఎస్.సి., ఎస్.టి. శిశువులకు కొంత ఎమౌంట్ ఇస్తున్నామని చెప్పారు. వారిలో కూడా కొద్దిమందికే ఈ ఎమౌంట్ ఇస్తున్నారు, అందరికీ ఇవ్వాలి. ఇప్పటివరకు దీనికి సంబంధించి ఎన్ని అప్లికేషన్స్ పెండింగ్‌లో న్నాయి? మహిళలకు ఉద్దేశించిన స్కీమ్స్ అన్నీ మండలవారీగా తెలియచేస్తే మహిళలకు సహాయం చేసినట్లు ఉంటుంది.

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి: గౌరవసభ్యులు ధర్మారావుగారు మాట్లాడుతూ డ్వాక్రా మహిళలకు ఇచ్చే రివాల్యూంగ్ ఫండ్ గురించి అడిగారు. రాష్ట్రంలో మొత్తం 4 లక్షల గ్రూపులవరకు ఉన్నాయి. 54 లక్షలమంది ఇందులో సభ్యులుగా ఉన్నారు. రూ.559 కోట్లు ఇందులో మహిళలు పొందుతున్నారు. రూ.489 కోట్లు వారికి గవర్నమెంట్ అసిస్టెన్స్ ఇస్తుంది. సునీతా లక్ష్యరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ బాలికా సంరక్షణ పథకం క్రింద అన్ని గ్రూపుల బాలికలను కవర్ చేయాలని అడుగుతున్నారు. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నవారిని ముందుగా కన్సెడర్ చేయటం జరుగుతోంది. ఈ సంవత్సరం రూ.30 కోట్ల బడ్జెట్ వచ్చింది. దానికి అనుగుణంగా ఈనాడు కేటాయింపులు జరుపుతున్నామని తెలియచేస్తున్నాను. సుఖీభవగురించి అడిగారు. చాలామటుకు అన్ని జిల్లాల్లో సుఖీభవం జరుగుతోంది. మీరు దానిని పరిశీలిస్తే బాగుంటుందని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ధర్మారావు: ఖాదీ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ కమిషన్ కు సంబంధించి నేను అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు అధ్యక్షా. ఖాదీ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ కమిషన్ తరపున కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి కేటాయింపులు జరిపితే దానిని మీరు సర్దిచెప్పగలగారా? అనలు ఈ కమిషన్ విషయం మీకు తెలుసా అని అడుగుతున్నాను. ఖాదీ విలేజ్ ఇండస్ట్రీస్ కమిషన్ నిధులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు వినియోగించుకున్నదా?

శ్రీమతి వి. సునీత లక్ష్యరెడ్డి: సుఖీభవ స్కీమ్ మా మెడక్ జిల్లాలో లేదని చెప్పినప్పటికీ మంత్రిగారు అన్ని జిల్లాల్లో ఉందని చెబుతున్నాము. డి.ఎమ్. అండ్ హెచ్.ఓ.తో మాట్లాడితే ఈ స్కీమ్ మా జిల్లాలో అమలుకాలేదని చెప్పారు. ఒకవేళ అమలుజరిగినట్లయితే ఎంతమందికి ఈ స్కీమ్ ను వర్తింపజేశారో తెలియచేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి: ధర్మారావుగారు అడిగిన సబ్జెక్ట్ పరిశ్రమలశాఖకు, స్మార్ట్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ క్రిందకు వస్తుంది. వారు దానిని పరిశీలిస్తారు.

శ్రీ ఎమ్. ధర్మారావు: కాంపానెంట్ ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రామ్ లో కన్సెడరబుల్ ఎమౌంట్ రూరల్ ఉమెన్ ఫోల్క్ కు శాంక్షన్ చేయటం జరిగింది, పరిశీలించండి. డిపార్ట్ మెంట్ కు తెలియనట్లుంది. సబ్జెక్ట్ తెప్పించుకుని స్టడీ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎస్. సరస్వతి: తప్పకుండా స్టడీ చేస్తాము. గౌరవసభ్యురాలు సుఖీభవగురించి అడిగారు. సుమారు 4,500 మంది వరకు ఈ సుఖీభవ పథకం క్రింద రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కవర్ చేయటం జరిగింది.

2) గోదావరి నదిపై నిర్మాణంలోవున్న పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను త్వరితగతిన పూర్తి చేయడం గురించి

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి: మొట్టమొదటిగా ఈరోజు ఈ చర్చకు అనుమతి ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. మా బాధ ఏమంటే మా తెలంగాణ ప్రజల బ్రతుకే ఒక పోరాటంగా మారిపోయే పరిస్థితి కనిపిస్తుందనే విషయాన్ని మీద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ గోదావరి జలాలపై చర్చ సందర్భంగా ఈ ప్రభుత్వంవారు ఇచ్చిన నోట్ ను ఒక్కసారి పరిశీలిస్తే బహుశా గత 5, 6 సంవత్సరాలనుండి ప్రతి సంవత్సరం ఈ చర్చ వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం ఇస్తున్న నోట్ ప్రతిసారీ మారుతూ వస్తుంది. ఈనాడు మినిస్టర్ గారు చర్చ సందర్భంగా ఒక క్రొత్త నోట్ ఇచ్చారు. దాంట్లో చాలా తక్కువ వివరాలు ఇచ్చారు. నేను చిన్నతనంలో స్కూల్ కు వెళ్లేప్పుడు, అటు ఇటు వెళ్లేప్పుడు ఆరోజుల్లో పాడుకునే పాపులర్ పాట ఒకటి ఉండేది. “గోదారి గట్టుంది, గట్టు మీద చెట్టుంది, చెట్టు మీద పిట్టుంది, పిట్టు మనసులో ఏముంది” అనేది చాలా పాపులర్ పాట. ఆ పాటకు అర్థం ఆరోజుల్లో అర్థం కాలేదు. ఆ పాట అర్థం ఏమిటో ఈ 10 సంవత్సరాల రాజకీయ అనుభవంలో అనేక ప్రాంతాలు పర్యటించిన

తరువాత అర్థమైనది. ఆ పిట్ట మనసులో ఏమున్నదో ఇప్పుడు అర్థమైనది. తరతరాలనుండి వృధా అవుతున్న ఈ గోదావరి జలాలను ఎందుకు ఉపయోగించుకోవటంలేదనే ప్రశ్న ఆ పిట్ట మనసులో ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. ఆ పిట్టకు ఆ రోజు నిలువ నీడనిచ్చే చెట్టు ఉండేది. ఈనాడు గట్టుపైన ఆ చెట్టు కూడా లేని పరిస్థితులు మనం చూస్తున్నాము. Godavari is the second largest river in the country. It flows through not only some of the most backward regions of our country but also some of the most backward regions of South Asia. సౌత్ ఏషియాలోని ఎక్కువ కరువుకాటకాలను ఎదుర్కొంటున్న ప్రాంతాలనుండే ఈ గోదావరి నది వెళుతున్న విషయాన్ని ఈరోజు మనం కాదు, ప్రపంచ సదస్సులలో గుర్తించి అనేక కార్యక్రమాలు వారు చేపట్టటం జరిగింది.

మ. 12.20

అధ్యక్షా, 1979 అవార్డు ప్రకారం 2750 TMC లలో 1179TMCలను మన ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ప్రపోర్షనేట్ చేశారు. కాని ఈ రోజున చూస్తే దానిలో 718 TMC లు మాత్రమే ఉపయోగించుకుంటున్నాము. ఈ గోదావరి ప్రవహిస్తున్న ప్రాంతాలను ఒకసారి చూసినట్లైతే 79 శాతం క్యాచ్మెంట్ ఏరియా అంతా తెలంగాణా ప్రాంతంలోనే ఉన్నది. సమారు 70 శాతం వ్యవసాయ భూమి ఈ ప్రాంతంలోనే ఉంది. అంటే దాదాపు 25 లక్షల హెక్టార్ల భూమిసాగువుతుంది. ఈ పరిస్థితిలో మన రాష్ట్రానికి వచ్చిన వాటాలో సెవెంటీ పర్సెంట్ ఎలాటెడ్ వాటర్ 1480 TMC. దీనిలో 718TMC ఉపయోగించుకుంటున్నామో దానిలో తెలంగాణా ప్రాంతానికి 360 టి.ఎమ్.సి.లు మైనర్, మీడియమ్ ఇరిగేషన్ కు ఉపయోగపడుతున్నది. even though 70% of the agricultural land is from this region, 79% of the catchment is from this region ఇది ఇంకా పెనుకబడిన ప్రాంతంగానే ఉందంటే It is really glaring and growing. రోజు రోజుకు పేదరికం పెరిగిపోతున్న పరిస్థితులు ఈ ప్రాంతంలో చూస్తున్నాము. అధ్యక్షా, మన అందరికీ తెలుసు irrigation and power is the life line for the development of any region. ఏ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందాలన్నా నీటి పారుదల అదేవిధంగా విద్యుచ్ఛక్తి బాగా ఉండాలి. అప్పుడే ఏ ప్రాంతమైనా అభివృద్ధి చెందుతుంది.ఈ రోజు ఒక పెద్దమనిషి అన్నారు. If there is magic on this planet, it is in water. We want the Government to use this magic, the magic of river Godavari to banish poverty from the Telangana region. అని ఈ సందర్భంగా నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మేము ఎన్నోసార్లు ఇదే చెప్పాము. గోదావరి నది దాని రివర్ ఫోర్స్ ఏ విధంగా మారుతుందో ప్రభుత్వ ఆలోచనలు కూడా ఆ విధంగా మారుతూ వస్తున్నాయి. గత ఐదారు సంవత్సరాల నుండి ఒక సంవత్సరానికి, ఇంకొక సంవత్సరానికి, మరొక సంవత్సరానికి ఈ విధంగా సంవత్సరం సంవత్సరానికి వారి పాలసీలు గాని, వారి ఆలోచనలు గాని మారుతూ వస్తున్నాయి. There is no consistency and this is the plight of India's second largest river where 50% of it is untapped. ఈ రోజు మీరు చెప్పిన దానిలో గాని మీరు ఇచ్చిన నోట్ లో గాని ఫైనాన్సియల్ కమిటీమెంట్స్ కనిపించడం లేదు. ఇప్పుడే కాదు గత ఐదారు సంవత్సరాల నుండి ఇదే శాసన సభలో జరుగుతున్న చర్చల సందర్భంలో మీరు ఇచ్చినటువంటి నోట్లు నా దగ్గర ఐదు ఉన్నాయి. There has been lot of variations from note to note. For example, in 1998 గౌ.ముఖ్యమంత్రి గారు ఆదిలాబాదులో పర్యటించినప్పుడు 1998లో ఒకప్రకటన చేశారు.850 కోట్ల రూపాయలతో ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తిచేసి ఈ ప్రాంతాన్ని బ్రహ్మాండంగా డెవలప్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కాని దానికి చేస్తున్న ఎలోకేషన్స్ ఆ విధంగా కనిపించడం లేదు. ప్రతి సంవత్సరం దానికి కావలసిన డబ్బును ప్లాన్ చేసుకొని ఎలోకేట్ చేయడం లేదు మీరు. 1999-2000 సంవత్సరానికి రు.425 కోట్లు అవసరమన్నారు. కాని అంత ఖర్చు పెట్ట లేదు. అదేవిధంగా 2000-2001 సంవత్సరానికి 634 కోట్ల రూపాయలు, 2001-2002 సంవత్సరానికి 715 కోట్ల రూపాయలు అని చెబుతూ వచ్చారు. కాని అంత డబ్బును మాత్రం ఎలోకేట్ చేయడం లేదు. ఎలోకేషన్ చేయడంలో మాత్రం జాప్యం చేస్తూ వస్తున్నారు. ఎలోకేట్ చేసిన కొద్దిపాటి డబ్బును కూడా మీరు ఖర్చు పెట్టడం లేదు. ఇదంతా మీరు కావాలనే చేస్తున్నారు. ఈ గోదావరి నీటి విషయంలో ఈ రోజు తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజల్లో ప్రభుత్వం మీద ఈ అభిప్రాయం కలిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. If we see the ongoing projects, for example, SRSP Stage I విషయం చూస్తే అది 1962లో స్టార్ట్ అయ్యింది. ఈ ప్రాజెక్టుకు 1983లో డ్యామ్ వర్క్ పూర్తయితే 2001 వరకు దాని ప్రధాన కాలువ పనులు ఇంకా జరగలేదు. ఆ

రోజు పది లక్షల ఎకరాలకు ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్టేజ్-1 ద్వారా ఇరిగేట్ చేస్తామని చెప్పినప్పటికీ ఈ నాటికి 30 సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఆ ప్రాజెక్టు పరిస్థితి ఏమిటి? డ్యామ్ ఇనాగరేషన్ అయిన 1983 నుండి 20 సంవత్సరాలు దాటుతున్నప్పటికీ సగం కూడా పూర్తి చేయలేకపోయారు. దానికి కారణాలు ఏమిటో మీకు తెలుసు. గత 15, 20 సంవత్సరాల నుండి స్టేజ్-1కు దానిని పూర్తి చేయడానికి అవసరమైన డబ్బు సమకూర్చడంలో తీవ్రమైన జాప్యం జరిగిందని చెబుతున్నాము. అదేవిధంగా ఎ.ఐ.బి.సి. క్రింద 500 కోట్ల రూపాయలు తీసుకొచ్చి వెనుకబడ్డ తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేస్తామనే విషయాన్ని మీరు అనేకసార్లు చెప్పారు. ఆ ఎ.ఐ.బి.సి. డబ్బు వస్తే సంతోషం. కాని ఆ డబ్బు తీసుకురావడానికి మీరు ఏవిధమైన ప్రయత్నాలు చేశారో ఒకసారి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ ఎ.ఐ.బి.సి. అనేది మన భారతదేశంలో మల్టిపర్పస్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్స్ నిధుల కొరత వల్ల కుంటుపడిపోతే అలాంటి వాటిపైన ఖర్చు పెట్టాలని ఆ రోజు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న దేవేగౌడ గారు ఆల్ మట్టి ప్రాజెక్టును దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏర్పాటు చేసిన ఆ ప్రోగ్రామ్ ద్వారా సైనా మీరు డబ్బు తీసుకురావడానికి పోయారు. అవిధంగా మీ నిర్లక్ష్యానికి గురైన ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్టేజ్-1 ప్రాజెక్ట్ ఒకటి కనపడుతుంది. ఇప్పటికైనా ఈ ఎస్. ఆర్.ఎస్.సి.ని ఏవిధంగా ముందుకు తీసుకువెళతారో, ఏవిధంగా పూర్తి చేస్తారో తెలుపవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా పోచంపాడు ప్రాజెక్టు. ఆ ప్రాజెక్టు కూడా ఎంతో నిర్లక్ష్యానికి గురయింది. ఆ ప్రాజెక్టులో సిల్ట్ అరెస్టింగ్ బ్యాంక్స్ ఏర్పాటు చేయకపోవడం వల్ల వంద సంవత్సరాలలో ఏర్పడే ఇసుక కేవలం 14 సంవత్సరాలలోనే ఏర్పడింది. దానికి కారణం క్యాచ్ మెంట్ ఏరియాలో సిల్ట్ అరెస్టింగ్ బ్యాంక్స్ కాని, మిగతా అవసరమైన చర్యలు కానీ తీసుకోని కారణంగా ఆ ప్రాజెక్టులో సుమారు 28 టి.ఎమ్.సి.ల స్టోరింగ్ కెపాసిటీ తగ్గిపోవడం వల్ల ఆ మేరకు ఆ ప్రాజెక్టులో నీరుకూడా తగ్గిపోయింది. అదేవిధంగా ఆ ప్రాజెక్టు ముంపుకు గురయిన వారికి ఇంతవరకు నష్ట పరిహారం ఇవ్వలేదు. 30 సంవత్సరాలు దాటిపోయినా వారికి కనీసం 300 రూపాయలు కూడా అందని పరిస్థితిలో అక్కడి వారికి కావలసిన కనీసం ఎత్తిపోతల పథకాలు కూడా పూర్తి కాని విషయం మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్టేజ్-2 పథకాన్ని ఆదిలాబాదు, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ జిల్లాలలో చేపడతామని చెప్పారు. నల్గొండ జిల్లాలో అయితే ఫ్లోరైడ్ పీడిత ప్రాంతం కావడం వలన అక్కడి ప్రజలకు కనీసం త్రాగడానికి నీరు లేక ఎన్నో ఇబ్బందులనెదుర్కొంటున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా ఆ జిల్లాలలోని ఐదు లక్షల ఎకరాలకు సాగునీటిని అందించడమే కాకుండా నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు మంచినీరు అందించడానికి ఉద్దేశించబడిన ఈ ప్రాజెక్టును మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల్లో పూర్తి చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఆ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా ఫ్లోరైడ్ పీడిత ప్రాంతమైన నల్గొండ జిల్లాకు కనీసం మంచినీరైనా అందిస్తే ఆ జిల్లా ప్రజలు అనారోగ్యం బారిన పడకుండా ఉంటారు. కాబట్టి ఆ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ ప్రాజెక్టు విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా కడెం ప్రాజెక్టు సప్లై మెంట్ స్టేజ్-2 చేపడతామని 1996లో తీర్మానం మూవ్ చేశారు. దానితో పాటు ఇంకా మిగతా ప్రాజెక్టులు కలిపి మొత్తం ఐదు ప్రాజెక్టులకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నుండి సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ క్లియరెన్స్ వస్తే దానిలో రెండవ దశను ఐదు సంవత్సరాల్లో దానికి కావలసిన రూ.993 కోట్లను కేటాయించి పూర్తి చేస్తామని 1996లో చెప్పారు. ఇప్పుడు 2001లో ఉన్నాము. మీరు చెప్పినటువంటి ఐదు సంవత్సరాలు కూడా దాటిపోయింది. కాని దీని కోసం మీరు ఖర్చు పెట్టింది కేవలం మూడు కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. ఈవిధంగా ఖర్చు చేస్తే ఆ ప్రాజెక్టు ఎప్పటికీ పూర్తి కావాలి? ఆ ప్రజలకు ఏవిధంగా మీరు ఎప్పుడు నీరు అందిస్తారని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

మ 12.30

ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తర్వాత రూ.11వేల కోట్లు పున్న డెబ్బ్ రూ.40వేల కోట్లకు పెరిగింది. రూ.30వేల కోట్లు ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకొస్తే దాంట్లో ఒక్క రూపాయి అయినా వస్తుందని ప్రాజెక్టు రెండవ దశ క్రింద పున్న ప్రజలు ఆశేస్తే, రూ.30వేల కోట్ల నుంచి ఒక్క నయా పైసా కూడా ఈ ఎస్ఆర్ఎస్సి రెండవ దశకు కేటాయించడం జరుగలేదనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించాలని మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే ఎస్ఆర్ఎస్సి గోదావరి జలాలకు సంబంధించి ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ కు 1996లో సిడబ్ల్యుస్ క్లియరెన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ వరద కాలం పూర్తి అయితే కరీంనగర్, నల్గొండ, వరంగల్ జిల్లాల్లోని పేద రైతుల రెండు లక్షల ఎకరాలకు నీటి సదుపాయం కల్పించడానికి అవకాశం వుంటుంది. మాకున్న లెక్కల ప్రకారం సుమారు

రూ.1331కోట్లు అవసరం వుంటే మీరు గత అయిదు సంవత్సరాలలో రూ.2.35కోట్లు మాత్రమే దీనిపై ఖర్చు పెట్టారని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో రూ.20కోట్లు కేటాయిస్తారు, దాంట్లో పది శాతం ఖర్చు పెడతారు. దీనికి ఖర్చు అవుతుందో తెలియదు కాని యిటువంటి బుక్‌లెట్స్ (తన చేతిలో వున్న బుక్‌లెట్స్‌ను చూపిస్తూ)కు మాత్రం ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఈ బుక్‌లెట్స్‌లో వున్న మినిస్టర్‌గారి ఫోటోను చూసి సేను గుర్తు పట్టలేదు, ఇందులో మినిస్టర్‌గారు చాలా తక్కువ వయస్సున్న వారిలా కనిపిస్తున్నారు, మరి ఇక్కడ మినిస్టర్‌గారు కొంచెం ఎక్కువ వయస్సు వచ్చిన వారులా వున్నారు, నాకళ్లకు ఏమన్నా అయిందా అని అనుకున్నాను కాని, 95-96 నుంచి ఇప్పటివరకు ఆరేడు సంవత్సరాలు అయిపోయింది, ముసలి తనం మినిస్టర్‌గారి ముఖంలో కనపడుతోంది గాని ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఒక్క నయీ పైసా కూడా ఇవ్వడం లేదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, కావాలంటే ఈ ఫోటో చూడండి, చాలా యువకుడిలా, ఉత్సాహవంతంగా కనిపిస్తున్నారు మినిస్టర్‌గారు, త్వరగా దీన్ని పూర్తి చేస్తారనుకున్నాం, కాని దౌర్భాగ్యం అది అలానే మిగిలిపోయింది. ఏమన్నా అంటే, ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ప్రాజెక్టు వుంది, దాని వల్ల జరగడం లేదనే మాట చెబుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు పోయిన సెషన్‌లో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి ఇక్కడ వున్న శాసన సభ్యులందరికీ హామీ ఇచ్చారు. ఇది మొదటి సమావేశం, ప్రతి నెలా ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తామని ఆరోజు హామీ ఇచ్చారు. వారు బిజీగా వుంటే కనీసం మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గారైనా పిలుస్తారనుకున్నాం, కాని దౌర్భాగ్యం, ఆ రోజు జరిగిన మీటింగ్ మొదటి, చివరి మీటింగుగా మిగిలిపోయింది.

ఈరోజు వరద కాలువ విషయంలో భూములు ఇవ్వడం లేదని అంటున్నారు. అధ్యక్షా, నిజామాబాదు ప్రాంతంలో భూములు కోల్పోతున్న వారు జాతీయ భావాలు గలవారు, ఆరోజు చైనాతో యుద్ధం అయితే పైమీద వున్న బంగారమంతా తీసి ఇచ్చిన వాళ్లు ఆ ప్రాంతం వారు. ఈరోజు వరకు ముంపు ప్రాంత ప్రజలకు ఏదైనా రిహాబిలిటేషన్ ప్లాన్ తయారు చేశారంటే, అదీ చేయలేదు. ఏదో తహసీల్దారులను పంపిస్తున్నారు, భూముల రేటు అడగడం అంటున్నారు. నల్గొండకు వెళితే సురేష్ రెడ్డి ఆపుతున్నారు, కాంగ్రెస్ వాళ్లు ఆపుతున్నారని అంటున్నారు. లేకపోతే ఏదో చెప్పి విషయాన్ని దాటవేసి ప్రయత్నాలు తప్ప ప్రభుత్వానికి చి త్రశుద్ధి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి సంబంధించి సప్లిమెంటరీ ప్రాజెక్టులు కూడా ఎన్నో వున్నాయి. ఈరోజు సింగూరు ప్రాజెక్టు విషయం చెప్పారు. సింగూరు ప్రాజెక్టు, సింగూరు జలాలు హిందువుల హక్కు అని గౌరవ మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిస్టర్‌గారు ప్రతిపక్షంలో వున్నప్పుడు నిరాహార దీక్ష చేపట్టిన విషయం ఈరోజు వారు మరచి పోయారు. ఈరోజు నిజాం సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద నాట్లు పడక అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్న రైతులకు సింగూరు నుంచి ఒక్క నీటి బొట్టు కూడా రావడం లేదు. మెదక్ జిల్లా, ఖానాపూర్ ఆయకట్టుకు రావలసిన నీరు రాక వారు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈరోజు సింగూరు నీళ్లు హైదరాబాదుకు, సైబరాబాదుకు అని చెబుతున్నారు. కాని సింగూరు నీటిని తెలంగాణ రైతులకు ఇవ్వవలసిన అవసరం వుందని ఈ సభా ముఖంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈరోజు మీరు అనేక కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. ఇంకుడు గుంటలు అంటున్నారు, పెర్మిటేషన్ ట్యాంక్స్ అంటున్నారు, వాటర్‌షెడ్స్ అంటున్నారు, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. కాని ప్రక్కన సముద్రంలోకి పారుతున్న గోదావరి జలాల మీద మాత్రం కాన్‌సర్వేట్రీ చేయడం లేదు. మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులతో బాటు అనేక మైనర్, మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కూడా వున్నాయి. ఇవి తరతరాలుగా పెండింగులో వున్నాయి. 1975లో జరిగిన ఇంటర్‌స్టేట్ అగ్రిమెంటు ప్రకారం 32 మీడియం ఇరిగేషన్ స్కీములు క్లియర్ అయితే దాంట్లో 27 తెలంగాణ రీజియన్‌కు సంబంధించినవనే విషయం మీకు తెలుసు. వాటిల్లో కేవలం పది మాత్రమే మీరు టేకప్ చేశారు. 1975 నుంచి ఇప్పటి వరకు సుమారు 25 సంవత్సరాలు పూర్తి అయింది, అగ్రిమెంటుకు సంబంధించి సిల్వర్ జూబ్లీ కూడా అయిపోయింది కాని ఒక ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి కాలేదు. అనేక సందర్భాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అధ్యక్షా, ప్రతి సారీ మీరు బెల్ కొట్టకండి, I will conclude as per time, it is very important issue.

SRI D. SRINIVAS: Sir, I would like to make a submission. 304లో ఒక్కరే మాట్లాడాలని పరిమితి ఫిక్స్ చేశారు, మేము కూడా ఒప్పుకుంటున్నాం, కాదనడం లేదు. ఇష్యూను బట్టి మాట్లాడవలసి వుంటుంది, ఇది రాష్ట్రానికి

సంబంధించిన ఇష్యూ. అందులో తెలంగాణకు సంబంధించి డెవలప్‌మెంటు విషయంలో పూర్తిగా అన్యాయం జరుగుతోంది. దయచేసి బెల్ కొట్టకుండా మా సభ్యునికి ఎక్కువ సమయం ఇవ్వండి, kindly let him complete.

CHAIRMAN: I have not cut off his mike. I only requested him to close quickly.

MR. K. R. SURESH REDDY : I would like to reiterate that I will totally abide by the decision of the Chair. Kindly bear with me for four or five minutes. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సందర్భాలలో చెప్పారు, వెంగళరావుగారు శంఖుస్థాపన చేసిన కార్యక్రమాలను మేము ఈ రోజు పూర్తి చేస్తున్నామనే మాట చెప్పారు. వెంగళరావుగారు, పెద్దలు ఒక విజన్‌తో ఆరోజు ప్రాజెక్టులన్నీ ప్లాన్ చేసి రెడీ చేయడం జరిగింది. సబ్‌సీక్వెంటుగా బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో నిర్లక్ష్యం, deliberate negligence వల్ల, ఆ ప్రాజెక్టులన్నీ నిర్లక్ష్యానికి గురైతే 1993లో ఆరోజు కేంద్రప్రభుత్వంలో ఫైనాన్స్ మినిష్టర్‌గా వున్న మన్మోహన్‌సింగ్ గారు ఒక లైఫ్ ఇచ్చారు ఆ ప్రాంతానికి. RIDF(Rural Infrastructure Development Fund)ను వారు ఇస్తూ, నాబార్డు అసిస్టెన్స్‌తో రాష్ట్రంలోని మీడియం, మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను, ప్రత్యేకంగా మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను టేకప్ చేయమని అవకాశం ఇచ్చిన విషయాన్ని గౌరవ మంత్రివర్యులు గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఇన్ని ప్రాజెక్టులు ఒకటే ఏరియాలోనా, ఒకే ప్రాంతంలోనా అని బాధతో చెప్పారు గాని అవన్నీ కూడా పెండింగులోనే వున్నాయి. ఇప్పుడు అవకాశం వచ్చింది, ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకుని వెనుకబడిన అదిలాబాదు, మెదక్, నిజాంబాదు, వరంగల్, ఖమ్మం, అలాగే రాయలసీమలోని కర్నూలు, కడప, అనంతపురం, చిత్తూరు, అదేవిధంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో ప్రాజెక్టులను టేకప్ చేయమంటే, సోర్సెస్‌ను మీరు నిర్లక్ష్యం చేశారనే విషయాన్ని ఈసందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా అదిలాబాదు జిల్లాకు సంబంధించి పెనుగంగ ప్రాజెక్టు వుంది. దీని క్రింద సుమారు 45వేల ఎకరాలు సాగు చేసే అవకాశం వుంది. ఈ పెనుగంగకు సంబంధించి చూస్తే, ఒక వైపు పైన మహారాష్ట్ర, క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ లున్నాయి. ఒకే నది రెండు రాష్ట్రాలకు సంబంధించి వుంటే, మహారాష్ట్ర ఆ నది మీద పనులు పూర్తి చేసుకునే పరిస్థితిలో వుంటే, ఆంధ్రప్రదేశ్ మాత్రం కార్యక్రమాలు కూడా ప్రారంభించలేని పరిస్థితులున్నాయి. అక్కడ కనీసం స్టాఫ్ కూడా లేని పరిస్థితి వుంది. ఈవిధంగా ప్రాజెక్టులు పెండింగులో వుంటూ ఎలా నిర్లక్ష్యానికి గురవుతున్నాయో చెప్పడానికి ఒక ఉదాహరణగా దీన్ని మీద్యస్థితికి తీసుకొస్తున్నాను. ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ఎన్‌టిపీసీ వాళ్లు ముందుకు వచ్చారు. They are willing to bear the cost. వంద కోట్లా, రెండు వందల కోట్లా, we will take up this project అని అంటున్నారు, ఎందుకంటే వారికి నీరు అవసరం వుంది కాబట్టి . ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ వున్నాయి, దీన్ని మీరు టేకప్ చేయడంలే ఇంతవరకూ టేకప్ చేయలేదు. తెండి, పెనుగంగ, ప్రాణహితలకు సంబంధించి ఇంటర్ స్టేట్ డిస్కంట్ వల్ల these are all still pending. ముఖ్యమంత్రిగారు సేషన్లో ఫిగర్ అని చెబుతున్నారు, వారికి మంచి సంబంధాలున్నాయి, దానికి మేము కూడా సంతోషిస్తాం . మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు దేశ స్థాయిలో ఒక లీడర్‌గా ఎదుగుతున్నందుకు మాకూ సంతోషంగానే వుంది. We may have political differences. కాని వారు దేశ స్థాయి నాయకులై ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేస్తే we will definitely welcome it.

మ. 12.40

మనకు పాలిటికల్ యాడ్వర్సరీస్ ఉన్నప్పటికీ బట్ అన్‌ఫార్వర్డ్‌నేట్లీ I will just put forward my demand. ఇదే హౌస్‌లో మేము చెప్పాము. మినిష్టర్‌ను పంపించి పెండింగ్ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయండి. ఇప్పటి వరకు ఇంటర్ స్టేట్ డిస్కంట్ వల్ల మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు అన్నీ పెండింగు ఉన్నాయి. వాటిని పూర్తి చేసే అవసరం ఉంది. ఇంతకుముందు తెలంగాణాను కోటి రత్నాల సీమ అని అనేవారని చెబుతారు. ఈ భారీ ప్రాజెక్టులన్నీ పూర్తి చేస్తే తెలంగాణాను కోటి ఎకరాల సీమగా చేసే వీలుంటుందని గమనించాలి. మీరు కాంటెంప్లెట్ ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పారు. వాటిని పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. ఎల్లంపల్లి, ఇచ్చంపల్లి గురించి చెప్పారు. ఇచ్చంపల్లి గురించి పదవ శాసనసభ సమావేశాలలో చర్చ జరిగింది. ఆ రోజు మేము చెప్పడం

జరిగింది. 11వ శాసనసభ సమావేశాలలో కూడా చెప్పాము. ఆ రోజు మధ్యప్రదేశ్ రెండు భాగాలుగా విడిపోలేదు. మేము ఒక కాన్ఫరెన్సులో ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిశాము. ఇచ్చుపల్లి గురించి డెలిగేషన్ పంపించమని ఇదే హాస్లో ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాము. ఆరోజు డెలిగేషన్ పంపించమంటే ఆల్ పార్టీ మీటింగ్ లో పంపిస్తామన్నారు. కాని ఇంతవరకు పంపించడం జరగలేదు. మధ్యప్రదేశ్, ఛత్తీస్ గఢ్ గా ఆ రాష్ట్రం రెండు ముక్కలైంది. కాని ఇక్కడ రెండు చుక్కల నీరు కూడా వచ్చే పరిస్థితి కూడా లేదు. దేవాదుల ప్రాజెక్టు చేశారు. దాని సంగతేమిటంటే ఆ ప్రాజెక్టు గురించి దేవుడికే తెలుసు అంటున్నారు. ఇది మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామన్నారు. మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేసే ప్రాజెక్టుకు సంబంధించిన క్లియరెన్సు, ఫైనాన్సియల్ టై అప్స్, ఫారెస్టు క్లియరెన్సు కాని కాలేదు. నిజాంసాగర్ విషయంలో అదే చెప్పారు. నిజాంసాగర్ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు శంఖుస్థాపన చేశారు. గౌరవ మంత్రిగారు ఎప్పుడూ కూడా దానిని చూస్తూనే ఉన్నారు. ఆ శంఖుస్థాపనకు రెండవ యానివర్సరీ కూడా అయిపోయింది. మూడవ యానివర్సరీ కూడా దగ్గరకు వస్తుంది. ఈ రోజు రాళ్ల కొరకు కూడా జన్మభూమి జరపాలి. క్లీన్ అండ్ గ్రీన్, మహిళా జన్మభూమిలాగే ఈ శంఖుస్థాపన రాళ్లకు కూడా జరిపితే బాగుంటుంది. విచ్చలవిడిగా శంఖుస్థాపన రాళ్లు వేస్తూ పోతున్నారు. వీటిని చూస్తూ ఏమి చేయాలి? నిజాంసాగర్ ఆయకట్టును సస్టిమెంట్ చేసే అవసరం ఉంది. సుమారు రెండు జిల్లాలకు సంబంధించిన సింగూరు ప్రాజెక్టు ఉంది. సుమారు లక్ష ఎకరాలకు నీరు రాని పరిస్థితులున్నాయి. వాటిని సస్టిమెంట్ చేసే అవసరం ఉంది. ఆ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ విషయంలో వేవరింగ్ గా ఉన్నారు. స్పష్టమైన ఆలోచనతో లేని పరిస్థితులు అక్కడ కనిపిస్తున్నాయి. ఐ విల్ ఫుల్ ఫార్వర్డ్ మై డిమాండ్స్. మేము ఎప్పుడూ కూడా మీ ఆదేశాలకు అబైడ్ అవుతాము కాబట్టి. గోదావరి జలాలు యాభై శాతం సముద్రంలో కలిసిపోతున్నాయి. కమ్ సే కమ్ మా చర్చ కూడా సగం సముద్రంలో కలువకుండా చూడమని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు గోదావరి వ్యాపి అధారిటీ నియమించారు. దానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చైర్మన్, దానిలో అనేక శాఖలకు సంబంధించిన మంత్రులు సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఆ జిజ్ క్యాబినెట్ నిస్తరణలో రీపపుల్ చేసే పరిస్థితులున్నాయి. ఆ జిజ్ ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో ఎన్ని సమావేశాలు జరిపాయో మంత్రిగారు చెప్పాలి. నాకు తెలుసు ఒక సమావేశం కూడా జరగలేదు. మా డిమాండ్ ఏమిటంటే గోదావరి వాల్ అధారిటీలో మంత్రులు, ప్రభుత్వానికే పరిమితం కాకుండా శాసనసభ్యులను, పార్లమెంట్ సభ్యులను సభ్యులుగా చేస్తే మా ఎక్స్ ప్రెషన్సు, పూర్వ రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. గవర్నమెంట్ కు గ్రాండ్ రియాలిటీ ఫీడ్ బ్యాక్ ఉంచడానికి వీలుంటుందని తెలియ చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా వీళ్లందరినీ సభ్యులుగా తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే అనేక చర్చలు జరిగాయి. నేను చెప్పినట్లుగా ప్రతి నోట్ లో వేవరింగ్ ఉంది. అందుకే వి ఆర్ డిమాండింగ్ యాక్షన్ ఆన్ పేపర్. ఈ యాక్షన్ పేపర్ పైన కావాలి. ఈ పెండింగు ప్రాజెక్టులలో ఏ ప్రాజెక్టుకు ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తారు? ఎప్పటి వరకు పూర్తి చేస్తారు? కాంటెంప్లెటెడ్ ప్రాజెక్టును ఎప్పటి వరకు పూర్తి చేస్తారో, ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తారో, దీని పైన పర్సెక్యూట్ ప్లాన్ రెడీ చేసి ఈ హాస్ కు ప్రజెంట్ చేసి ఖచ్చితమైన ఆలోచనతో ఒక విధానం ఏర్పాటు చేసే వరకు మీరు శంఖుస్థాపన కార్యక్రమాలు మానుకొని వేసిన శంఖుస్థాపన కార్యక్రమాలను పూర్తి చేయడానికి ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు గోదావరి ప్రాజెక్టును నేషనల్ ప్రాజెక్టుగా టేకప్ చేయాలని అన్నారు. Fine. If the Chief Minister gets it as a national project we will welcome it. నేషనల్ ప్రాజెక్టు చేయండి, లేకుంటే ఇంటర్నేషనల్ ప్రాజెక్టు చేయండి. కాని దానిని పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టు అన్నిటికీ అనేక కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నామని చెప్పారు. ఇచ్చుపల్లి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కోసం ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటు చేశామని చెప్పారు. అక్కడున్న యంత్రాంగం ఏది? ఈ రోజు అక్కడున్న ఎఇలు డిప్యూటీ ఇఇలుగా, డిప్యూటీ ఇఇలు ఇన్ ఛార్జ్ ఇఇలుగా పని చేస్తున్నారు. ఎస్ ఇలు ఇన్ ఛార్జ్ సిఇలుగా పని చేస్తున్నారు. ఈ డివిజన్ లో చాలా ఖాళీలున్నాయి. మీకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే వెంటనే You kindly take up the issue of filling up the posts which are vacant there. చాలా ఖాళీలున్నాయి. 96 శాతం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్లు, 34 శాతం డిప్యూటీ ఇ.ఇ.లు, ఎస్ ఇలు 46 శాతం, ఇఎన్ సి, సిఇలో 15 శాతం, ఎఇలు 33 శాతం ఖాళీలున్నాయి. ఇంత గ్లేరింగ్ గా కనిపిస్తుంటే, అక్కడ యంత్రాంగమే లేదు.

మీరు వెళ్లి ఆ కార్యక్రమాలను ఏ విధంగా చేయగలరు? ఎక్కడ నుండి సీక్వెన్స్ వరకు ఉన్న ఖాళీలను ఎప్పటి వరకు ఫిల్మ్ చేస్తారో మంత్రిగారు మేము అడిగిన ప్రశ్నకే సమాధానం చెప్పాలి. హోమ్ మంత్రిగారు ఏమన్నారంటే, పాట బాగా లేకపోతే బ్యాండ్ బాగా బాగా ఎక్కువ చేస్తారనే మాట చెప్పారు. అటువంటి పరిస్థితులు కాకుండా వి రెక్వెస్ట్ ది హౌస్, పాటనే బాగా పాడండి, బ్యాండ్ బాగా తగ్గించాలని కోరుకుంటున్నాను. మీరు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, గోదావరి నదిలో 75 శాతం నీటి లభ్యతను ఆధారంగా చేసుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కేటాయించిన వాటా 1480 టిఎంసిలు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రస్తుతమున్న భారీ, మధ్య తరహా, చిన్న తరహా సాగునీటి పథకాల క్రింద 644 టిఎంసిల నీటిని వినియోగించుకుంటుంది. సింగూరు, కడెం, నిజాంసాగరు, శ్రీరాం సాగరు మొదటి దశ గోదావరి డెల్టా ప్రాజెక్టులు నిర్వహణలో ఉన్న ముఖ్యమైన పథకాలు. 119 టిఎంసిల నీటిని తదుపరిగా వినియోగించుకోవడానికి ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. రెండవ దశ, వరద ప్రవాహ కాలువ చాగలనాడు ఎత్తిపోతల పథకం వంటి ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టులను గుర్తించడమైంది. తెలంగాణా, ఉత్తర ఆంధ్ర ప్రాంతాలలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో సాగునీటి మౌలిక సదుపాయాలను అభివృద్ధి పరచడానికి వీలుగా తదుపరి ప్రాజెక్టులను చేపట్టడానికి ఇంకా 717 టిఎంసిల నీరు లభ్యంగా ఉంది.

గోదావరి నదీ జలాల తదుపరి వినియోగం కోసం కొత్త పథకాలను రూపొందించి, అభివృద్ధి పరిచి నిర్వహణ యోగ్యం చేయడానికి ప్రభుత్వం 12-4-99 తేదిన గోదావరి జలాల వినియోగ అధికారాన్ని ఏర్పాటు చేసింది.

మ.12.50

ఈ అధికారాన్ని రాజకీయ పార్టీలతోను, సాంకేతిక నిపుణులతోను విస్తృతంగా చర్చలు జరిపి ఇచ్చుపల్లి పోలవరం, ఎల్లంపల్లి, దుమ్ముగూడెం, ప్రాణహిత, లోయర్ పెనుగంగ, లెండి, నిజాంసాగర్ ఎత్తిపోతల పథకాలు వంటి వాటిని సత్వర అమలు కోసం గుర్తించింది.

ఇచ్చుపల్లి, పోలవరం ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి పెండింగులో ఉన్న అంతర్ రాష్ట్ర, అటవీ సంబంధమైన రీసెటిల్మెంట్, పునరావాసం, పర్యావరణకు సంబంధించిన అంశాలను పరిష్కరించడానికి, కేంద్ర జలసంఘం సభ్యుని అధ్యక్షతన సాంకేతిక నిపుణులతో ఒక ఉన్నత స్థాయి సంఘాన్ని నదీ తీర రాష్ట్రాలు అంటే ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, ఛత్తీస్ గఢ్ యొక్క చీఫ్ ఇంజనీర్లతో ఒక టాస్క్ ఫోర్సును కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఇవి ఇచ్చుపల్లి డామ్ ఎత్తు ఏర్పాటు చేసే ప్రాంతం విషయంలో ఒక అవగాహనకు రావాలని ఉద్దేశించడమైంది. టాస్క్ ఫోర్స్ పర్యావరణ అధ్యయనం జరిపిన పిదప ఇచ్చుపల్లి ప్రాజెక్టు కోసం ప్రస్తుతమున్న సైటు అన్ని విధాల అనువైనదిగా గుర్తించింది. ఇచ్చుపల్లి డామ్ ఎత్తు విషయంలో ప్రభుత్వం 9-1-2001 తేదిన వివిధ రాజకీయ పార్టీలతో సంప్రదించి ప్రారంభంలో ఈ 112.77 యం .ల పునాదితో డామ్ ను 95 యం .ల ఎత్తు మేరకు నిర్మించాలని నిర్ణయించింది. తదనుసారంగా డామ్ డిజైన్ లను ఖరారు చేయవలసిందిగా కేంద్ర జలసంఘాన్ని కోరడం అయింది. డిజైన్ పని చురుకుగా కొనసాగుతున్నది. ఈ డామ్ యొక్క సవివరమైన పర్యావరణ ప్రభావ మదింపు, మేనేజ్మెంట్ ప్లాన్ ను రూపొందించే పనిని ఈ ప్రాజెక్టు కోసం పర్యావరణ ఆమోదం పొందే పనిని హైదరాబాదులోని ఇ.సి.టి.ఆర్.ఐ.కి ప్రభుత్వం అప్పగించింది. విద్యుత్, సాగునీరు వంటి అంశాలతో సహా ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను తయారుచేయడంలో అనేకమంది నిపుణులు కృషి చేస్తున్నారు. ఈ డామ్ యొక్క సాంకేతికపరమైన అంశాల ఖరారు పెండింగులో ఉండగా సాగునీటికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడానికి వీలుగా ప్రభుత్వం ప్రతిపాదిత ఇచ్చుపల్లి డామ్ సైటు దిగువ ప్రవాహం దేవాదుల గ్రామం వద్ద గోదావరి ఎత్తిపోతల పథకం ద్వారా గోదావరి నదీ జలాలను నేరుగా తోడిపోయాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది. 50 టిఎంసిల జలాలను ఎత్తిపోతల ద్వారా వినియోగించుకుంటూ, కరీంనగర్, వరంగల్, నల్గొండ, మెదక్

జిల్లాల లోని 5.0 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరును అందించడమే కాకుండా మార్గమధ్యంలో పది రిజర్వాయర్లను కలపడానికి వీలౌతుంది. ఈ పైటు విషయంలో అంతర్ రాష్ట్ర వివాదం ఏది లేదు. ఈ పథకానికి వరంగల్ జిల్లా దేవాదుల గ్రామం వద్ద ముఖ్యమంత్రిగారు 16-6-2001 తేదిన శంఖుస్థాపన చేశారు. గోదావరి ఎత్తిపోతల సాగునీటి పథకం యొక్క సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను రూపొందించే పనిని న్యూఢిల్లీలోని మెన్సర్స్.వ్యాప్ కాన్ వారికి అప్పగించడానికి సంప్రతింపులు జరుగుతున్నాయి. పోలవరం ప్రాజెక్టు విషయంలో బ్యాక్ వాటర్ అధ్యయనాలు 1.0యం . కాంటూర్ ప్లాన్లు ఒరిస్సా, ఛత్తీస్ఘడ్ రాష్ట్రాలలో ముంపుకు గురయ్యే భూముల విషయంలో రీసెటిల్మెంట్ పునరావాసం ప్రణాళికలను 11-8-2000తేదిన ఆ రాష్ట్రాల ఆమోదం కోసం పంపడమైంది. ఈ ప్రాజెక్టు ఆమోదం కోసం కేంద్ర జల సంఘం ఏర్పాటు చేసిన ఉన్నత స్థాయి సంఘంతో సంప్రతింపులు జరుగుతున్నాయి.

ఎల్లంపలి బ్యారేజీ ప్రాజెక్టును గోదావరి నది జలాలను వినియోగించుకోవడానికి రూపొందించడమైంది. దీని వల్ల ఎస్ఆర్ఎస్పి 1వ దశ, 2వ దశ క్రింద చిట్టచివరి ఆయకట్టు సాగు నీటిని అందించడానికి లోయర్ మానేరు డామ్ నీటి విలువను పెంచడానికి ఎన్టిపిసికి ప్రత్యామ్నాయ నీటి వనరులను సమకూర్చడానికి ఉద్దేశించడమైనది. ఈ పథకం యొక్క సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను రూపొందించే ఏజన్సీని గుర్తించే విషయం పరిశీలనలో ఉంది. దుమ్ముగూడెం హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ ప్రాజెక్టును ఎపిజెన్కో తన కన్సల్టెంట్ అయిన కెనడాలోని మెన్సర్స్ .నెన్లెవలిన్ ఇంక్ మోట్రీయాల్ క్యూబిక్ వారితో సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదికను రూపొందించే పనిని చేపట్టింది. ఈ ప్రాజెక్టు 350 మెగావాట్ల జల విద్యుత్తుతో సహా ఖమ్మం జిల్లాలోని ఎగువ భూములకు సాగునీటి సౌకర్యాన్ని కూడా అందిస్తుంది. ఈ ప్రాజెక్టు యొక్క సవివరమైన ప్రాజెక్టు ముసాయిదా నివేదికను 2001 సెప్టెంబరు నాటికి కన్సల్టెంట్లు ఖరారు చేయగలరని ఎపిజెన్కో తెలియచేసింది.

మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమ ప్రాంతంలోని ఆయా గ్రామాలు ముంపుకు గురి అవుతున్నందున ప్రాణహిత బ్యారేజీని ప్రతిపాదిత ఎస్ఆర్ఎల్ ప్లాన్ 154.00 మీటర్ల ఎత్తు వరకు నిర్మించడానికి అంగీకరించలేదు. అతి తక్కువ ప్రాంతం ముంపుకు గురి అయ్యేలా చూస్తూ బ్యారేజీ నిర్మాణం కోసం ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిపాదనలకు ఇప్పుడు పరిశీలించడం అవుతుంది.

లెండీ, పెనుగంగ ప్రాజెక్టుల విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర అధికారుల స్థాయిలో అన్ని అంతర్ రాష్ట్ర విషయాలను అంగీకరించడమైంది. ఒప్పందం కుదుర్చుకోడానికి 13-6-2001 తేదిన జరుగవలసిన సమావేశం వాయిదా పడింది. ఒప్పందాన్ని సాధ్యమైనంత త్వరగా కుదుర్చుకోవడానికి ఒకసమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడమైంది.

వరద ప్రవాహ కాలం వల్ల భూములను కోల్పోయే రైతులు అధిక రేటుతో నష్టపరిహారాన్ని కోరుతూ ఆక్షేపణలను తెలియ చేసినందు వల్ల సవివరమైన ఇన్వెస్టిగేషన్, పర్యావరణ ఆమోదాలు లభించడంలో జాప్యం జరిగింది. భూ నష్టపరిహార రేట్లనులోక్ అదాలత్ల ద్వారా పరిష్కరించడానికి కృషి జరుగుతున్నది. లోక్ అదాలత్ ఏడు సార్లు సమావేశమైంది. తదుపరి సమావేశం అక్టోబరు 2001, 5, 6 తేదీల్లో జరుగవలసి ఉంది. ఎస్ఆర్ఎస్పి రెండవ దశ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఒకటవ దశ అమలు కోసం అంటే ఈ ప్రాజెక్టు 284.00 కి.మీ.నుండి 347.00 కి.మీ. వరకు ప్రధాన కాలువ త్రవ్వకాల విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందడానికి ప్రతిపాదనలను ఖరారు చేయడమౌతున్నది.

214 హెక్టార్ల అటవీ భూమి కోసం అటవీ శాఖ ఆమోదం పొందడానికి ప్రతిపాదనలను ఆ శాఖకు సమర్పించడమైంది. అడవులకు నష్ట పరిహారంగా ప్రభుత్వ భూమిని గుర్తించే పని పూర్తి అయింది. వాస్తవ విస్తీర్ణాన్ని తెలుసుకోవడానికి సవివరమైన సర్వేలు జరుగుతున్నాయి.

నిజాం సాగునీటి ఎత్తిపోతల పథకం పది టీఎంసీల నీటితో మూడవ దశలో రు.143కోట్ల వ్యయంతో నిజాంసాగునీటి ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు క్రింద 80.600 ఎకరాలకు అదనంగా నీటిని అందించడానికి ఈ ప్రాజెక్టును ప్రతిపాదించడమైనది. కొసాలి నుండి అలీ సాగునీటి వరకు ఉమద నుండి గుప్త వరకు ఎత్తిపోతల పథకం కోసం సవివరమైన ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తి అయింది.

రు.258 కోట్లను ఖర్చు చేసి 88,200 ఎకరాలను అదనంగా సాగు క్రిందికి తీసుకొని రావడానికి గోదావరి బేసిన్లో దీర్ఘకాలంగా పెండింగులో ఉన్న ఐదు మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులు అంటే కౌలాస్ నాల, సత్నాల, చలమలవాగు, పట్టివాగు, తలిపేరు ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయడమయింది .

41,000 ఎకరాలకు సాగునీరందించడం కోసం సుద్దవాగు, యర్రవాగు, సూరంపాలెం మధ్యతరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి రు . 151 కోట్ల రుణ మంజూరులను స్థిరీకరించడమయింది. నిర్మాణం పనిని ఆరంభించడమయింది . కొవ్వొడ్ కాల్వ, పెద్దవాగు (అడ) పథకాల విషయంలో, కేంద్రజలసంఘం అనుమతి లభించింది . అంతేకాకుండా, సవివరమైన దిర్ఘకాల ప్రాజెక్టు నివేదికలను ఖరారుచేయడం కోసం 15 మధ్యతరహాసాగునీటి ప్రాజెక్టులను చేపట్టడమయింది . ఈ ప్రాజెక్టులు భూపతిపాలెం, బర్మగూడెం సమీపంలోని పెద్దవాగు, దన్నాపూర్ సమీపంలోని పెద్దవాగు, సిల్వాయి సమీపంలోని పెద్దవాగు, జగన్నాథపూర్ సమీపంలోని పెద్దవాగు, మునురుమిల్లి, మెడికుంటవాగు, ముర్రేడువాగు, గొల్లవాగు, మతాడవాగు, రల్లివాగు గోదావరిలోయలో 2932 చిన్నతరహా సాగునీటి పథికాలు వున్నాయి . ఇవి 3957 ఎం . క్యూబిక్ మీటర్లు (136.3 టీఎంసీలు) నీటితో 3,31,557 హెక్టార్లు (8,19,275 ఎకరాలను) సాగుచేస్తున్నాయి .

68 . 54 ఎం క్యూబిక్ మీటర్లు (2 .424 టీఎంసీలు) నీటితో 1974,74 హెక్టార్లు 48,779 ఎకరాలకు సాగునీటి సౌకర్యాన్ని అందించడంకోసం అప్పటికప్పుడు 90 చిన్నతరహా సాగునీటి పథకాలను చేపట్టడం అయింది . 29.38 ఎం క్యూబిక్ మీటర్లు (1.05 టీఎంసీలు) నీటితో 8,435 హెక్టార్లు (20,843 ఎకరాలు) కు సాగునీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించడానికి 52 చిన్నతరహా సాగునీటి పథకాలను చేపట్టడమయింది .

గోదావరి నీటి అధారిత ప్రాజెక్టులను అమలు చేయడానికి, ప్రాధాన్యత నిచ్చే ఉద్దేశ్యంతో, ప్రభుత్వం, ఈ కాలవలను పునర్వ్యవస్థీకరించి, ఎస్ఆర్ఎస్పి దశ 2 వరద ప్రవాహ కాలవ ప్రాజెక్టులను అమలు చేయడానికి చీఫ్ ఇంజనీరు నేతృత్వంతో ఒక ప్రత్యేక సంస్థను ఏర్పాటు చేసింది . ఇచ్చంపల్లి ఎలంపల్లి, దుమ్ముగూడెం, నిజాంసాగర్ ఎత్తిపోతల పథకాలను అమలుచేయడం కోసం నాలుగు కొత్త సర్కిళ్లను ఏర్పాటు చేయడమయింది . కొత్త మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులు అసగా ఎర్రవాగు, పెద్దవాగు, గొల్లవాగు, రల్లివాగు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసం ఒక కొత్త సర్కిల్ను ఏర్పాటు చేయడమయింది . సూరంపాలెం, భూపతి పాలెం, మునురుమిల్లి, కొవ్వొడ్ కాల్వ, పాలెరివాగు, సుద్దవాగు ప్రాజెక్టులను త్వరితగతిన పూర్తి చేయడానికి ఐదు కొత్త డివిజన్లను మంజూరు చేయడమయింది .

పైన పేర్కొన్న విధంగా చర్యలను చేపట్టడం ద్వారా, రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలను వేగవంతంగా అభివృద్ధి చేయడంకోసం గోదావరి నదీజలాలను వినియోగించడంలో సానుకూల పురోగతిని సాధించేందుకు ప్రభుత్వం ఆశిస్తున్నది .

అట్లాగే గౌరవ సభ్యులు సురేష్‌రెడ్డిగారు చాలా విషయాలు ఈ సభలో చెప్పారు. అందరికీ తెలుసు. సురేష్‌రెడ్డిగారికి వాక్చతుర్యం బాగా ఉంది. పిట్ట కొంచెం, కూత ఘనం అన్నట్లుగా

(కాంగ్రెస్ పార్టీ నుండి అంతరాయం)

మమ్మల్ని ముసలి వారిని చేసినా విన్నామే, వారిని ఒక్క మాట అనగానే రియాక్ట్ అవుతున్నారు.

(ఇంటర్వ్యూస్)

శ్రీ డి. నాగేందర్: ఒక పాదం ఆంధ్రాలో, ఒక పాదం తెలంగాణాలో, రెండు గుర్రాల మీద స్వారి చేస్తున్నారు.

(ఇంటర్వ్యూస్)

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు: వారికి అనుమానాలు, భయం ఉండవచ్చు కానీ నాకేం యాంబిగ్యుటీ లేదు.

గోదావరి పరిహాసక ప్రాంతం గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఇందాకే చెప్పాను. ఇప్పటికే చాలా గోదావరి నీరు సముద్రంలోకి పోతోందనే ఉద్దేశంతో , గతంలో గోదావరి మీద సమగ్రంగా కార్యక్రమాలు చెయ్యలేదని, గతంలో నిర్లక్ష్యం చేశారు అనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం దానిని సమగ్రంగా చేపట్టాలనే ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమానికి ఒక అథారిటీని ఏర్పాటు చేసి, వివిధ శాఖలతో పాటు, వివిధ జిల్లాలలో గల మంత్రులను భాగస్వామ్యం చేశాము. ఒక నిర్దిష్ట ప్రణాళికతో, కార్యరూపం దాల్చడం జరిగింది. జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ గారు 1962లో పునాది వేసినా, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పికి అంతకు ముందు ప్రభుత్వాలు ఏమీ చెయ్యలేదు. ఇప్పటికీ పరిస్థితులు చాలా మారుతున్నాయి. ఇప్పుడయినా చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో, ఈ కార్యక్రమాన్ని ఉధృతం చేసిన విషయాన్ని సభ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. దానిని ఏ మీటింగ్‌లోను పెట్టలేదు, ఏమీ జరగలేదని వారు అంటున్నారు. మొదటిసారిగా ఈ అథారిటీ వచ్చిన నాటి నుంచి పై నుండి లెండి ప్రాజెక్టు నుండి మొదలు పెడితే, ఏ ఏ స్టేజీలో, ఎక్కడెక్కడ ఎంత నీరు లభ్యం అవుతోంది, ఎంత సాగు అవుతోంది, ఎప్పుడు ఉపయోగించవచ్చు అనేది నిర్దిష్టమైన ప్రణాళికను చూపుతున్నము అని తెలియచేస్తున్నాను. అట్లాగే ప్రతి పాయింట్‌లోను ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని, దాని గురించి ఇన్వెస్టిగేషన్ తో పాటు, కార్యక్రమం జరుగుతోందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికే 6, 7 సార్లు అథారిటీ మీటింగ్స్ జరిగాయి. అంతే కాదు, నిపుణులతో, ప్రతిపక్ష నాయకులతో, ఈ అథారిటీని ఏర్పాటు చేసినప్పటి నుంచి అందరినీ పిలిచి సమగ్రంగా వారి నుండి సమాచారం తెలుసుకుని, నిపుణులను సలహాలను అడిగి, యాక్షన్ ప్లాన్ తయారు చేసి గౌరవ సభ్యులకు ఇచ్చాము. ఈ ప్రభుత్వానికి యాంబిగ్యుటీ లేదు. మొదటి రోజున ఏం చెప్పామో, ఈ రోజు వరకూ తీసుకుంటే అన్ని ప్రాజెక్ట్స్ సమూలంగా చూపిస్తున్నాము. కాకపోతే ఆల్ పార్టీ మీటింగ్స్ ఎప్పుడు పెట్టినా కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు సరిగ్గా రారు. వారిలో కంటిన్యూటీ ఉండదు. వచ్చిన వారల్లా, ఏదో ఒకటి మాట్లాడతారు. వారిలోనే యాంబిగ్యుటీ ఉంది. ప్రభుత్వానికి కాదు. అథారిటీ తయారుచేసిన అన్ని కార్యక్రమాలను చూడాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా గోదావరి జలాల మీద మాట్లాడవచ్చు. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి ప్రధమ స్థానంలో వస్తుంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. దానిని 1962లో ప్రారంభించినా, ఇప్పటికీ కూడా 6 లక్షల ఎకరాలు దాటలేదు. అదే ఆవేదన నాతో పాటు గౌరవ సభ్యులు కూడా పంచుకుంటున్నారు. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అయిపోయినా, గత ప్రభుత్వంలో కనీసం రెండున్నర లక్షల ఎకరాలు దాటకుండా సాగు చేస్తున్నారు అనేది గౌరవ సభ్యులకు చెప్పనక్కర లేదు. వారికి తెలుసు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎ.పి. 111లో ఈ కార్యక్రమం తీసుకుని, ఎ.ఐ.బి.పిలో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేసిన సందర్భంలో 4 సంవత్సరాలలో 6 లక్షల ఎకరాలకు టచ్ అయింది.

ఇంకా స్టేజ్ 1లో మిగిలిన మూడున్నర లక్షల ఎకరాలను 2003 నాటికి పూర్తి చెయ్యడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకున్నాము. దానికి కావలసిన ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తయింది. ఫండింగ్ టైఅప్ అయింది. ఫారెస్ట్ తప్ప మిగతా క్లియరెన్స్లన్నీ వచ్చాయి. యాక్షన్ ప్రోగ్రాం అయింది. 2003 నాటికి స్టేజ్ 1 ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి పూర్తిగా కమిట్ అయినట్లుగా 10 లక్షల ఎకరాలకు పూర్తి చేసి నీరు అందించబోతున్నాము.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్: గ్రామఫోన్ రికార్డ్.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వర రావు: గ్రామఫోన్ రికార్డ్ కాదు. వారికి తెలుసు. 3 సంవత్సరాలలో సుమారు 2 లక్షల నుండి 3 లక్షల ఎకరాలు సాగు అవుతున్న మాట వదిలేసి, వేరే మాట్లాడితే ఏం చెప్పలేను. వారికి తెలుసు. మిగతా 3 లక్షల ఎకరాలకు సంబంధించి, ఎ.ఐ.బి.పి పనులు ఇప్పుడు గ్రౌండ్ అవుతున్నాయి అని వరంగల్ జిల్లా కెనాల్ పరివాహక ప్రాంతంలో గల సభ్యులకు కూడా తెలుసు. ఖచ్చితంగా సభ ద్వారా మరొకసారి చెబుతున్నాను. 2003 లో ఎ.ఐ.బి.పి క్రింద తీసుకుని సుమారు రు. 500 కోట్లను ఖర్చు చేస్తాము. ఇప్పటికి రు. 324 కోట్లు ఖర్చు చేశాము. టైం పెడ్యూల్ ప్రకారం ఖర్చు చేసి, ఎ.ఐ.బి.పి.తో స్టేజ్ 1 క్రింద ఉన్నవి పూర్తి చేస్తాము. అదే సందర్భంగా ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి స్టేజ్ 1 మరియు 11 క్రింద 15 లక్షల ఎకరాలు పెట్టాము. టోటల్ ఐ.డి క్రింద సింగిల్ క్రాప్ క్రింద పెట్టాము. కానీ ఆచరణలో కరీంనగర్ వరకు రెండున్నర లక్షల ఎకరాలతో పెట్టే పరిస్థితి ఉంది. దాంతో పాటు 6 లక్షల ఎకరాలు కూడా తీసుకుని, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి మెయిన్ కెనాల్ ఏదయితే ఉందో, దానిలో ఆశించిన 7 వేల క్యూసెక్స్ రాకపోతే, మోడర్నైజేషన్ చెయ్యకపోతే, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి స్టేజి రాదు అని సభ్యులు జీవన్ రెడ్డిగారికి కూడా తెలుసు. ఎ.పి.111లో రు. 990 కోట్లు తీసుకుని, కంప్లీట్ చెయ్యబోతున్నాము. దానికి సంబంధించిన ప్యాకేజీస్ గ్రౌండ్ అయినాయి. వాటిలో 8 ప్యాకేజీలకు ఒకరిద్దరు కాంట్రాక్టర్లు ఎక్కువ తీసుకున్నారని, కంప్లీట్ చెయ్యలేరేమోనని సమాచారం వచ్చింది. వారిని కూడా పిలిచి వారి నుండి డిలీట్ చేసి వేరే వారికి ఎంట్రస్ట్ చేసి, ఖచ్చితంగా జనవరి, 2003 నాటికి కంప్లీట్ చేసి, స్టేజి-1లో ప్రథమ భాగంతో పాటు 7 వేల క్యూసెక్స్ను 10 లక్షల ఎకరాలకు ఇవ్వడానికి పూర్తి స్థాయిలో అందించేందుకు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది.

మ. 1.10

ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి సిల్ట్ విషయం చెప్పారు. వారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. 28 టి.ఎం.సిలో, 30 టి.ఎం.సిలోసిల్ట్ అయింది. దానిని అరెస్ట్ చెయ్యడానికి సిల్ట్ అరెస్ట్ ట్యాంక్స్ను ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత పెట్టడం జరిగింది. గతంలో 150 స్క్రీములను ఐడింటిఫై చేసినా, పని ఏ మాత్రం జరగలేదు. పెద్దలు గడ్డన్న గారు చూస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, రు. 24 కోట్ల నుండి రు. 25 కోట్ల వరకూ వెచ్చించి, దానికి సంబంధించిన 91 పనులను - చెరువులు కానీ, దాని క్రింద చెక్ డ్యాంలు కానీ పూర్తి చెయ్యడం జరిగింది. దాంతో పాటు మిగతా పనులన్నీ కూడా, మరొక స్టేజి క్రింద 50 స్క్రీములను తీసుకుని పూర్తి చేసి, శాశ్వతంగా సిల్ట్ ప్రాజెక్టులోకి రాకుండా అన్ని చర్యలను తీసుకుంటున్నాము. అట్లాగే ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి విషయం గుర్తు చేశారు. దానికి క్లియరెన్స్ ఉన్నప్పటికీ గతంలో కూడా ఫండింగ్ కోసం పోతే వీటికే ఇబ్బంది పడుతున్నారు., నీటి పరిస్థితి ఏమిటనే మాట మాట్లాడారని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. దానికి కూడా ఫండింగ్ వస్తే, ఎ.ఐ.బి.పి క్రింద తీసుకోవాలంటే, ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్ట్ అయితేనే తప్ప ఇవ్వడానికి లేదనే మాట గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. స్క్రీము కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద ఉంది కనుక ఖచ్చితంగా ఆన్ గోయింగ్ స్క్రీముగా తీసుకుని పూర్తి చెయ్యాలనే ఉద్దేశంతో, దానికి సంబంధించి మెయిన్ కెనాల్ అయినా ప్రారంభించాలనే ఉద్దేశంతో 284వ మైలు నుంచి ఈ కెనాల్ను పొడిగించే కార్యక్రమం ఫస్ట్ ఫేజ్గా తీసుకున్నారు. దానికి కావలసిన ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రాసెస్ జరుగుతోంది. సివిల్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయి. బడ్జెటులో ఈ సంవత్సరం రు. 14 కోట్ల వరకూ తీసుకోడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకున్నాము. ఆ విధంగా ఈ పనులు జరుగుతున్నాయి. ఖచ్చితంగా ఎ.ఐ.బి.పి క్రింద పూర్తి స్థాయిలో టైఅప్కు చర్యలు జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్లిన సందర్భంగా కేంద్రప్రభుత్వాన్ని, ఆ శాఖను కోరడం జరిగింది. క్రొత్త వాటిలో ఇవ్వాలని, ఆ రకంగా కాకపోయినా, ఇటువంటి మిగిలిన ప్రాజెక్టులకయినా ఇవ్వాలని ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి స్టేజ్ 11ను ఇం క్లూడ్

చెయ్యాలని కోరాము. దానికి కొంత ఫారెస్ట్ క్లియరెన్స్ కావాలి. దానిని సబ్మిట్ చేస్తాము. సరస్వతీ కెనాల్ క్రింద కొంత ఫారెస్ట్ ఉంది. మందాకినీ కెనాల్ కు సంబంధించి ఎక్స్టెన్షన్ ఉంది. దానికి సంబంధించిన రిపోర్ట్స్ తయారయినాయి. వాటిని ఫైనలైజ్ చేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ లో మినిస్ట్రీ ఆఫ్ ఎన్విరాన్మెంట్, ఫారెస్ట్ కు పంపుతున్నాము.

అట్లాగే ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనల్ గురించి. గౌరవ సభ్యులతో పాటు అందరికీ తెలుసు. సురేష్ రెడ్డిగారు ఉంటారు. వారి ప్రక్కనే నేనూ ఉంటాను. కనుక ఇబ్బంది. ఉత్సాహంగా చెయ్యాలని వెళ్ళినప్పటికీ, అక్కడి రైతుల ఆవేదన అర్థమయింది. ఎందుకంటే గతంలో ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి నిర్మాణం చేసిన సందర్భంలో ల్యాండ్స్ పోయిన రైతులకు చాలా సంవత్సరాలు రావలసిన ఎవమెంట్ రాలేదు. కోర్టులో ఉండి, ఎప్పటికీ వస్తుందో తెలియని పరిస్థితిలో ఆవేదనతో ఉన్నారు. పెరిగిన రేట్లు, గవర్నమెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ వేల్పు తక్కువ, మార్కెట్ రేటు ఎక్కువగా ఉండి, రైతులకు సరైన కాంపెన్సేషన్ రాదని, ఎదురు తిరిగి, ఇబ్బంది పెట్టారు. మొదటి రోజునే ప్రధానిగా పి.వి. నరసింహారావుగారు ఉండగా రైతులు తమ ఆవేదన చెప్పారు. దానిని పరిష్కారం చెయ్యాలంటే, ప్రభుత్వపరంగా ఎంత చేసినా, ఇబ్బంది వడే పరిస్థితి ఉంది కనుక ఆల్ పార్టీ మీటింగ్ లో అనుకున్నాము. లోక్ అదాలత్లు ఏర్పాటు చేస్తే, సమస్య చాలా వరకూ పరిష్కారం అవుతుందని అనుకున్నాము. దాని కోసం హైకోర్టులో చీఫ్ జస్టిస్ ను కోరాము. వారు కూడా ఒప్పుకున్నారు. కరీంనగర్, నిజామాబాద్ జిల్లాలలో లోక్ అదాలత్లు ఏర్పాటు చేశాము. ఇప్పటికీ ఆరేడు సార్లు మీట్ కావడం జరిగింది. ఒక స్టేజ్ కు వచ్చింది. రిజిస్ట్రేషన్ వేల్పు చాలా ఉండడం వల్ల కొంత రైతులలో యాంబిగ్యుటీ ఉంది. సుమారు 34 వేల ఎకరాలకు కావలసి ఉంటే, 27 వేల ఎకరాల ప్రయివేటు ల్యాండ్ ఉంది కనుక కొంత చూసి, చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. అదే ఉద్దేశంతో లోక్ అదాలత్లను కోరాము. 5 లేక 6వ తారీకులలో హైన్స్ హియరింగ్ రావచ్చు. ఆ ఆశతో ఉన్నాము. తప్పకుండా ల్యాండ్ ఎక్స్టిజిషన్ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. అది అయిపోగానే చేస్తాము. అదే కాక రెగ్యులేటర్స్ కోసం కానీ, పైన గల ఫీడర్ ఛానల్స్ కోసం కానీ ఇప్పటికే కొంత పని జరిగింది. ఆన్ గోయింగ్ క్రింద ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ ప్రాజెక్ట్ చేసి, నిధులు తెప్పించుకోగలమనే ధైర్యంతో ముందుకు పోతున్నాము.

సురేష్ రెడ్డిగారు ప్రత్యేకంగా రెండు విషయాలు చెప్పారు. సింగూరు విషయం వారు చెప్పారు. ప్రత్యేకంగా దాదాపు 17 వందల అడుగులు హయ్యర్ కాంటూర్ లో ఉండడం వల్ల, అక్కడ నుంచి మంజీరా ద్వారా వచ్చే నీరు హైదరాబాదుకు రెండు ఫైవ్ లైన్స్ ద్వారా 2. 96 టి.ఎం.సిలు వస్తున్న సందర్భం ఉంది. అప్పుడే శాశ్వత పరిష్కార మార్గం కోరితే బాగుండేది. కానీ అప్పట్లో దానికి పరిష్కారం ఆలోచించకుండా - దగ్గరలో ఉంది, హయ్యర్ కాంటూర్ లో ఉందనే ఉద్దేశంతో, మంజీరా నుంచి మూడు, నాలుగు ఫైవ్ లైన్స్ ప్రపోజ్ చేశారు, 4 టి.ఎం.సిల నుంచి నీరుకు అనే మాట, హైదరాబాదులో డ్రింకింగ్ వాటర్ అనే మాట మీద, ఆ నాడు పెద్దలెవరూ నోరు మెదపలేదు. కానీ నిజామాబాద్ జిల్లాలో మాకు మాత్రం సింగూరు స్టేబిలైజేషన్ కోసం అనీ, నిజాంసాగర్ ప్రాటెక్ట్ కోసం అనీ చెప్పారు కానీ ఆచరణలో ఎక్కడా లేని విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఫార్మేషన్ కానీ ఫండింగ్ కానీ ఎక్కడా లేదు. అటువంటిది, 4 టి.ఎం.సిలు హైదరాబాదుకు, సుమారు 7 టి.ఎం.సిలు ఎవాపరేషన్ లాస్ అవుతోంది. అంటే 11 టి.ఎం.సిలు లాస్ అవుతోంది. సింగూరు పైన గల కర్నాటకలో కరంజాలో కరంజా ప్రాజెక్టు కట్టడానికి 9 టి.ఎం.సిలు ఇవ్వవలసి వచ్చింది. అంటే 20 టి.ఎం.సిలు మంజీరా నుంచి హైదరాబాదుకు వచ్చే సందర్భంలో నిజాంసాగర్ లో షార్ట్ జీ వచ్చిందనేది ఎవరికీ తెలియనిది కాదు. బాధ్యత గల వ్యక్తిగా ఆ రోజూ, ఈ రోజూ చెబుతున్నాను. ఏదయినా శాశ్వత పరిష్కారం కావాలి. శాశ్వతంగా నగరానికి కృష్ణ నుండో గోదావరి నుండో రావాలి తప్ప, మరొకసారి డిపెండ్ కారాదు. ఉన్న దానిని ఏ విధంగా రిలీజ్ చేసి, మంజీరాలో షార్ట్ జీ అయిన దానిని కాపాడాలి అనే మాట చెప్పాము. దాని కోసం ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. దాని కోసం సింగూరు నుంచి నీరు హైదరాబాదుకు రావాలని కోరే సందర్భంలో, అది కాదు పరిష్కారం, పైనల్ పరిష్కారం కావాలి అని ముఖ్యమంత్రిగారు నచ్చచెప్పి, ఇదే సభలో చర్చించిన విషయం మరొకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. పరిష్కారం కావాలంటే ఇప్పటికీ 20 టి.ఎం.సిలలో కొంతయినా రిలీజ్ కావాలంటే, గోదావరి నుంచి బ్యాక్ వాటర్స్ తీసుకుంటే తప్ప జిల్లాకు

మోక్షం లేదు. మళ్ళీ కొందరు పెద్దలు లిఫ్ట్ తీసుకుంటే ఎట్లా అంటున్నారు. గోవర్ధన రెడ్డిగారు, సర్వారెడ్డిగారు మీటింగ్ కు వస్తే, వారిని కన్వీన్స్ చేసి, పోయిన దానిలోకొంతయినా కాంపెన్సేట్ చెయ్యాలని, ఈ లిఫ్ట్ స్కీమ్ పెట్టుకుని ప్రోసీడ్ అవుతున్నాము.

మ. 1.20

డిటెయిల్డ్ ప్రాజెక్టు రిపోర్టులు పూర్తిస్థాయిలో వున్నాయి. ప్రత్యేకంగా అల్లిసాగర్, గుత్తిపాపయ, రెండూ ప్రోసీడ్ అవుతున్నాము. అల్లిసాగర్ మీద రెండు డివిజన్స్ పనిచేస్తున్నాయి. వాటి ఎలైన్మెంట్ ఫైనల్ స్టేజ్ లో వుంది. ఖచ్చితంగా ఈ నెలాఖరు లోపల అల్లిసాగర్ వస్తూ వుంది. అట్లాగే డిటెయిల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ కూడా గుత్తిపాపయ విషయంలో వస్తూ వుంది. తప్పకుండా ఈ ప్రాజెక్టులను ప్లాన్ లోను, ఎగబిసిలోను చూపించి నిర్మాణం చేయడానికి ఈ బడ్జెట్ లో రు. 20 కోట్లు పెట్టుకున్న విషయం గౌరవసభ్యులకు తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అట్లాగే మీడియం ప్రాజెక్ట్స్ విషయంలో సురేష్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. సియం అప్పుడప్పుడుచెబుతున్న మాట వాస్తవం . గతంలో 2 మీడియం ప్రాజెక్ట్స్ మిగిలిపోతే నాబార్డ్ నుండి అయితేనేమి, ఎగబిసి నుండి అయితేనేమి ప్లాన్ లో తీసుకొని పూర్తి చేసిన విషయం వారికి కూడా తెలుసు. ఏదయినా వస్తే వారు చేసినట్లు. లేనట్లయితే ఈ ప్రభుత్వం చేయనట్లుగా వారు చాలా చాకచక్యంగా చెబుతున్నారు. ఆరోజు దేవేగొడగారు వస్తే , ఎగబిసి స్కీమ్ పెడితే అదేదో వారి సలహా ప్రకారం చేసినట్లు కాంగ్రెస్ వారు చెబుతున్నారు. మన్మోహన్ సింగ్ గారు చేసినట్లుగా చెబుతున్నారు. ఆరోజు మీరూవున్నారు. రాజకీయం చేయాలనేది వుద్దేశం కాదు. చేసిన దానికి హర్షిద్దాము. ఈరోజు నాబార్డ్, ఎగబిసి ద్వారా ఈ ప్రభుత్వం కోట్లాదిరూపాయలను తీసుకొని గతంలో వున్న పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయడం జరిగింది. నేను యిందాక చెప్పిన మిగతా ప్రాజెక్టుల విషయంలో కూడా ఎగబిసి క్రింద టై అప్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. చాలావరకు చేశాము. జపాన్ బ్యాంక్ వారు వస్తే వారికి అప్రయిజల్ చేసి , టోటల్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టు తయారై, ఆల్ మీడియం ప్రాజెక్ట్స్ గ్రౌండ్ చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్న విషయం అందరికీ తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా మైనర్ యిరిగేషన్ లో పత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని పరీవాహక అప్ ల్యాండ్స్ విషయంలో, పైనుండి వచ్చే నీరు ఆపుతే బాగుండదనే వుద్దేశంతో తెలంగాణాలో యిన్వెస్టిగేషన్ డివిజన్స్ యిచ్చి మైనర్ యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల గురించి చర్యలుతీసుకుంటున్నాము. అట్లాగే ప్రతి జిల్లాలో ఒక డివిజన్ యిచ్చి , ఆ విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నామని తెలియజేస్తున్నాను. దేవాదుల విషయం దేవుడికి తెలియాలని గౌరవసభ్యులు అన్నారు. మీరు దేవుడి మీద భారం వేసి వొదిలివేశారు. మేము ఒక నమ్మకంతో కష్టం అని తెలిసినా ఈ కార్యక్రమం తీసుకున్నాము. ఎందుకంటే వంద మీటర్ల హైట్ లో వున్న యన్ యల్ బిసి ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేస్తామని, అట్లాగే ఆగస్టులో వదిలిపెడతామని చెప్పిన సందర్భంలో

(ఇంటర్వెన్షన్)

శ్రీ డి. నాగేందర్: పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్ అధ్యక్షా.

CHAIRMAN: Let him complete. No interruptions please.

డాక్టర్ పి. శంకర్ రావు: వారు ఏది చెప్పినా వినాలా? క్లారిఫికేషన్ అడగవద్దా?

CHAIRMAN: You have a bad habit of interrupting. Let the Minister complete.

శ్రీ యం . వెంకటేశ్వరరావు: దేవాదుల విషయం యిందాకే చెప్పాను. ప్రభుత్వానికి ఒక ఆలోచనా విధానం వుంది కాబట్టే , ఆ కార్యక్రమాన్ని సఫలీకృతం చేస్తామనే ధైర్యం వుంది కాబట్టే అందులోకి దిగాము. ఎందుకు ఈమాట చెబుతున్నానంటే

గతంలో 100 మీటర్ల లిఫ్ట్ సాధ్యం కాదనే పుద్దేశం వుండేది. అధ్యక్షా, ఈరోజు యన్ఆర్ఎల్బిసి గురించి మాట్లాడే గౌరవసభ్యులు వెంకటరెడ్డి గారు మంచినీరు త్రాగడానికి తహతహలాడి బయట థ్యాంక్స్ చెప్పిన సందర్భం గుర్తు చేస్తున్నాను. అవునో, కాదో అడగండి. అధ్యక్షా, ఈరోజు మారిన పరిస్థితుల్లో, లిఫ్ట్ సాధ్యమని, వంద మీటర్ల ఎత్తు నుండి తీసుకువచ్చి యన్ఆర్ఎల్బిసి నుండి యిచ్చిన సందర్భంలో, ప్రత్యేకించి గోదావరి నది మీద లిఫ్ట్ శరణ్యం అనే పరిస్థితికి రావడం జరిగింది. ఎందుకంటే సింగూరు నుండి మొదలుపెడితే నిజాంసాగర్ వరకు 20 టీయంసి షార్ట్జే అక్కడ వుంది. యన్ఆర్ఎల్బిసి దగ్గర 40 టీయంసి షార్ట్జే పున్నట్లుగా మనకు ఎస్టాబ్లిష్ అయింది. మిగిలింది యన్ఆర్ఎల్బిసి దాటితే లిఫ్ట్ శరణ్యమని మీ అందరికీ తెలుసు. గ్రావిటీ ఫ్లో ద్వారా యన్ఆర్ఎల్బిసి నుండి అప్ల్యాండ్స్లో, తెలంగాణాలో సాధ్యం కాదని గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. అందుకని గోదావరి వాటర్స్ యుటిలైజ్ చేయాలంటే లిఫ్ట్ ఒకటే మోక్షం కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచించి షార్ట్జేని ఫిలప్ చేయడానికి నిజాంసాగర్లో లిఫ్ట్ పెట్టడం జరిగింది. ఎల్లంపల్లి దగ్గర ఈరోజు 50 టీయంసి యన్ఆర్ఎల్బిసిలో సప్లైమెంట్ చేయడానికి, న్యూ ఆయకల్ క్రిందికి తీసుకురావడానికి లిఫ్ట్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో 50 టీయంసి ఎల్లంపల్లి దగ్గర తీసుకొని గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా యన్టిపిసికి సుమారు 10 టీయంసి వాటర్ సేవ్ చేసుకోవడానికి 6 టీయంసి వాడుకోవడానికి యివ్వడానికి, ఆ రకంగా వారిని ఒప్పించడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు యన్ఆర్ఎల్బిసి నీరు వారు వాడుకుంటున్నారు. ఇక్కడ లిఫ్ట్ పెట్టుకోవడానికి కూడా కొంత ఆర్థిక సహాయం చేయడం యన్టిపిసిని ప్రభుత్వం కోరుతోంది. ఆ రకంగా నెగోషియేషన్స్ జరుగుతున్నాయి. దానివల్ల 10 టీయంసి వాటర్ యన్ఆర్ఎల్బిసి ఫస్ట్ స్టేజ్, సెకండ్ స్టేజీకి ఉపయోగపడతాయని తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీధర్బాబుగారు కోరినట్లు వారికి కావలసిన డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ రావడం కోసం కరీంనగర్ దగ్గర లిఫ్ట్ పెట్టి 19.57 టీయంసి నీరు దానిలో సప్లైమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అట్లాగే క్రిందికి వెడితే యిచ్చంపల్లి గురించి చర్చ జరుగుతూ వుంది. 112 మీటర్లు అని ఆరోజు అనుకున్నాము. పక్కన వున్న రామ్రావు చత్తీస్ఘడ్, మధ్యప్రదేశ్ అడ్డుపడ్డ పరిస్థితుల్లో అందరం ఒప్పుకొని 95 మీటర్ల ఎత్తు వరకు కట్టడానికి ఒప్పుకోవడం జరిగింది. 95 మీటర్ల ఎత్తు కట్టినా ప్రాజెక్టు నుండి గ్రావిటీ రాదు. లిఫ్ట్ అవసరమని గౌరవసభ్యులకు మీటింగ్లోను, గతంలోను చెప్పడం జరిగింది. ఒక వైపు డిలే అవుతోంది. మనం యిరిగేషన్ కొరకు వాటర్ యివ్వాలి. కాబట్టి యిచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు దగ్గర లిఫ్ట్ తీసుకోవాలి. అక్కడ అవుతే 4.80 టీయంసి వరకు మాత్రమే పని చేయాలి. క్రింద అయితే యింకా వాడుకునే అవకాశం వుంది కాబట్టి ఈరోజు దేవాదుల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేయడానికి ఒక క్లారిటీతో ఈ ప్రాజెక్టును తీసుకున్నామని చెబుతున్నాను. ఇందులో యింటర్ స్టేట్ డిస్ప్యూట్ లేదు. టోటల్గా వాటర్ వాడుకునే అవకాశం, హక్కు మనకుంది. అందువల్ల దేవాదుల ప్రాజెక్టు నిర్మాణం గురించి కేంద్రప్రభుత్వానికి కూడా తెలియజేసి టెంటెటివ్ పర్మిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది. దానికి రు. 1800 కోట్లు, పవర్ కావాలని స్పష్టంగా చెబుతున్నాము. తెలంగాణా డెవలప్ చేయాలంటే లిఫ్ట్ తప్ప వేరే శరణ్యం లేదు. 200 మీటర్లు, 300 మీటర్ల హైట్ నుండి తేవాలన్నప్పుడు వేరే మార్గం ఏదయినా వుంటే సూచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విమర్శించడం అందరికీ తేలిక. గోదావరిలో వున్న నీరు సగానికి పైగా సముద్రంలోకి పోతున్నాయని కేకలు వేసే మనం, మార్గం కూడా చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. 300 మీటర్లు, 400 మీటర్ల ఎత్తు వున్నప్పుడు లిఫ్ట్ శరణ్యం కాబట్టి కాస్ట్ ఎక్కువైనా మరొక మార్గం లేదు కాబట్టి, డ్రాట్ ప్రాన్ ఏరియా కాబట్టి ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నాము. దీని గురించి విమర్శించవలసిన అవసరం లేదు. దీనికి కావలసిన టెక్నాలజీ కానీ, ఫండింగ్ కానీ, వీటికొరకు ఈ ప్రభుత్వం కస్సల్ట్ చేస్తోంది. ప్రపంచంలో రెండు, మూడు ప్రోగ్రామ్స్ యిలాంటివి నడుస్తున్నాయి. అట్లాగే వీటిని గురించి డిస్కస్ చేసి, స్కీములకు టోటల్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్టులను తయారు చేసి ఆచరణలో పెట్టబోతున్నాము. దేవాదుల స్కీమ్ ఖచ్చితంగా ఆచరణయోగ్యం కావాలని, ఖచ్చితంగా అవుతుందని, ఆవిధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నామని గౌరవసభ్యులకు తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. రాజశేఖరరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ వేకెన్సీలు వున్నాయన్నారు. ఆ మాట వాస్తవం. యన్ఇ పోస్ట్లు వేకెన్సీలులేవు. సిఇ పోస్ట్లకు సంబంధించి కూడా వేకెన్సీస్ లేవు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్స్లో వేకెన్సీస్ వున్నమాట వాస్తవం. ఇంజనీర్స్కు మధ్య వున్న డిస్ప్యూట్ వల్ల కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. 75-76 సంవత్సరాల్లో అపాయింట్ చేసిన వారి యిస్యూ కోర్టులో వుంది.

శ్రీ గుదిబండ (దుగ్గిరాల) వెంకటరెడ్డి: సిఇలకు సంబంధించి కోర్టుకు వెళ్లారు.

శ్రీ యం . వెంకటేశ్వరరావు: వెంకటరెడ్డిగారూ, అది ఒకటే కేసు వుంది. యస్ఇల విషయం కోర్టులో లేదు. ఇఇలకు సంబంధించి కోర్టులో హియరింగ్స్ అయిపోయాయి. ఫైనల్ జడ్జ్మెంట్ రాబోతోంది. జడ్జ్మెంట్ రాగానే ఇఇ పోస్టులను, డెవ్లూప్ చేశానీర్స్ పోస్టులను భర్తీ చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. జడ్జ్మెంట్ రిజర్వ్లో వున్నందున ఆగాము. మనకున్న యిబ్బందిని గురించి కోర్టులో కూడా మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. జడ్జ్మెంట్ అయినా యివ్వడని, లేదా పర్మిషన్ యిస్తే గవర్నమెంట్ ప్రొసీడీ అవుతుందనే విషయం కోర్టులో చెప్పడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఒంటిగంటన్నర అవుతోంది. మధ్యలో మాట్లాడితే, మధ్యలో మాట్లాడారని అంటారు. ఎవరికి యివ్వం వచ్చినట్లువారు సమయం తీసుకుంటున్నారు. మా కాల్ అటెన్షన్స్ సెషన్స్ మొదలయినప్పటినుండి యిప్పటివరకు రాలేదు. ఈరోజునా మా కాల్ అటెన్షన్స్ తీసుకొని, ఆ తరువాత యితర బిజినెస్లోకి పోండి. ఒంటిగంటన్నరకు ఎడ్జర్స్ చేసి సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు తీసుకుంటామన్నారు. మా కాల్ అటెన్షన్స్ అప్పుడైనా తీసుకుంటారా? మీరు కేటాయించిన టైమ్ ప్రకారం పోవడం లేదు.

చైర్మన్; నేను పోకపోవడం కాదు, మీరు పోవడం లేదు.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి: మీరు అక్కడి నుండి చెప్పాలి. మా కాల్ అటెన్షన్స్ రాలేదు.

మ.1.30

శ్రీ సీతంశెట్టి వెంకటేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గోదావరి జలాలను ఉపయోగించుకొనేందుకు అనేక ప్రాజెక్టులను చేపట్టి వాటిని సత్వరమే పూర్తి చేస్తున్నందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని, అలాగే భారీ మధ్య తరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రిగారిని, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, గోదావరి నదిపై నిర్మించవలసిన ప్రాజెక్టులు తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఎంత అవసరమో, నా ప్రాంతానికి కూడ అంతే అవసరం . అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గంలో నుండే పాపికోండలు మొదలవుతాయి. వాటి దిగువున ఉన్న 33 గ్రామాలకు త్రాగు, సాగునీరు అందించేందుకుగాను ఈ ప్రాంతంలో కూడ అటువంటి ప్రాజెక్టుల అవసరం ఉంది. కేంద్ర జలవనరుల సంఘం అనుమతి ఇచ్చిన ప్రాజెక్టుల్లో రెండు ప్రాజెక్టులు నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నాయి. ఒకటి భూపతిపాలెం రిజర్వాయర్, రెండవది, సూరంపాలెం రిజర్వాయర్. సూరంపాలెం ప్రాజెక్టుకు క్లియరెన్స్ ఇచ్చి, నిధుల్ని కూడ సమకూర్చడం జరిగింది. అయితే గోదావరి జలాలకు అనుసంధానంగానే ఉన్న భూపతిపాలెం రిజర్వాయర్ కు కూడ నిధులు కేటాయించి పూర్తి చేయమని చెప్పి ప్రభుత్వాన్ని అడగటం జరిగింది. దానికి ప్రభుత్వం కూడ అనుకూలంగానే స్పందించింది. కాబట్టి భూపతిపాలెం రిజర్వాయర్ కు ఎప్పటిలోగా శంఖుస్థాపన చేసి పూర్తి చేస్తారో తెలుపవలసిందిగా మీ ద్వారా గౌ. మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

రెండవది, గోదావరి జలాల వినియోగానికి సంబంధించి గౌ. ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. అయితే ఇందులో ప్రభుత్వాధికారులే సభ్యులుగా ఉన్నారు కాని నాన్-ఆఫీషియల్ మెంబర్స్ అంటే ఎం.ఎల్.ఎ.లు, ఎం .పి.లు సభ్యులుగా లేరు. కాబట్టి, ఈ కమిటీలో సంబంధిత ఎం .ఎల్.ఎ.లను, ఎం .పి.లను సభ్యులుగా చేర్చడానికి అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ధర్మారావు : అధ్యక్షా, తిలా పాపం తలా పిడికెడు అన్నట్లుగా 1963వ సం . లో ప్రారంభించిన ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. ప్రాజెక్టును 1983 వరకు పూర్తి చేయకపోవడానికి గల కారణాలేమిటి అనేది ఇక్కడ చర్చనీయాంశమూ కాదా అనే దానిని సభకే వదిలిపెడుతున్నాను. మా చిన్నప్పుడు, గోదావరి నీళ్లు వస్తున్నాయంట, పంటలు బ్రహ్మాండంగా పండిపోతాయి, గ్రామాలన్నీ బాగుపడతాయి అని చెప్పి సంతోషించిన వాళ్లలో చాల మంది ఈనాడు మన మధ్యలో లేరు. చనిపోయారు. అయితే అధ్యక్షా, ఇప్పటికీ ఆశ చచ్చిపోలేదు. గోదావరి నీళ్లు సముద్రంలో కలిసిపోతున్నాయి. అలా సముద్రంలో కలుస్తున్న నీటిని కాపాడుకోవడానికి గాను అనేక ప్రభుత్వాలు అనేక పథకాలను రూపొందించాయి. అనేక ప్రభుత్వాలు అని ఎందుకంటున్నాను అంటే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు ఈ రాష్ట్రాన్ని దాదాపు 40,43 సంవత్సరాల పాటు పాలించాయి. కాబట్టి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు కూడ దీనికి ఒక కారణమని భావించడానికి పూర్తి సమాచారం మన దగ్గర ఉంది. అయితే కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఎంత బాధ్యత ఉందో ఆ తరువాత వచ్చిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కూడ అంత బాధ్యతతో చిత్తశుద్ధితో కార్యక్రమాలు ప్రారంభించినా, వాళ్లు శిలా ఫలకాల మీద శిలాఫలకాలు వేయడం వరకే పరిమితమయ్యారు. పనులు మాత్రం ముందుకు సాగలేదు. దానికి గల కారణాల గురించి మంత్రిగారు ఇప్పటి వరకు వివరించారు. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి స్టేజ్ -2 క్రింద శ్రీ ఎన్.టి.రామారావుగారు తిరుమలగిరి వద్ద వేసిన శిలాఫలకం, ఆ తరువాత ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రి వేసిన శిలాఫలకాలే మనకు నిదర్శనంగా కనిపిస్తున్నాయి. ఇంకా పూర్తి కావలసిన స్టేజ్ వన్ పనుల్ని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయగలుగతారో మంత్రిగారు నిర్దిష్టంగా చెప్పాలని తెలియచేసుకొంటున్నాను. స్టేజ్ వన్ క్రింద నిజామాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్ జిల్లాల్లో నాలుగు లక్షల హెక్టార్లకు నీరు అందించవలసి ఉంది. అయితే ఇప్పటి వరకు ఎన్ని లక్షల హెక్టార్లకు మీరు సాగునీరు అందించారు? ఆ నాలుగు లక్షల హెక్టార్లకు సాగునీరు అందించేందుకు మీరేమైన టైమ్ విధించారా? ఎప్పటిలోగా మీరు నీటిని అందిస్తారో ఖచ్చితమైన సమాచారాన్ని మీ నుండి కోరుతున్నాను. అదే విధంగా స్టేజ్--2 క్రింద పనుల్ని ప్రారంభించడం జరిగిందని, ఇన్వెస్టిగేషన్ పనులు పూర్తి అయ్యాయని చెప్పారు. అయితే పర్యావరణ క్లియరెన్స్ మాత్రం మిగిలిపోయిందని చెప్పారు. ఈ మధ్యనే సూర్యాపేట వద్ద తిరుమలగిరి వద్ద ప్రాజెక్టు సమీపంలో మెషీనరీ తీసుకొని వచ్చి, పనుల్ని ప్రారంభించడం జరిగిందని విని నేను చాల సంతోషించాను. ఆ సంతోషం కేవలం అక్కడి వరకే మిగిలిపోతుందా లేక ఆ యొక్క పనుల్ని టేకప్ చేసి పూర్తి చేస్తారా? స్టేజ్ 2 క్రింద కార్యక్రమం క్రింద కవర్ అయ్యే సర్కిల్ జిల్లాను ఎప్పటిలోగా సస్యశ్యామలం చేస్తారు? మిగిలిన మూడు సంవత్సరాల్లో దానిని పూర్తి చేయడానికి ఏమైన అవకాశం ఉందా? దాని గురించి నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకొంటామని ప్రభుత్వం హాజ్కు హామీ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. ప్రాజెక్టులో ప్రతి సంవత్సరం 0.5 టి.ఎం .సి. నీళ్లు సిల్టేషన్ క్రింద పోతున్నది. మీరు ఒకవైపు వరద కాలువ అంటున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం 14 టి.ఎం .సి.ల నీరు సముద్రంలోకి పోతున్నది. వరదపాలైపోతున్నది. కాబట్టి వెంటనే వరద కాలువ నిర్మాణాన్ని చేపట్టి ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? సురేష్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, వారి ప్రాంతంలో ల్యాండ్ అక్విజిషన్ విషయమై ఆటంకాలు వస్తున్నాయని చెప్పారు. గత శాసనసభలోనే ఈ విషయమై చర్చకు వచ్చినప్పుడు, భూసేకరణకు ఎక్కడయితే ఇబ్బందులు వస్తున్నాయో, అక్కడ ఆ ప్రాంత రైతులందర్నీ సమావేశపరచి, రాజకీయాలకతీతంగా, ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి భూసేకరణ కార్యక్రమం చేపట్టాలని అనుకోవడం జరిగింది. ఈ రోజు వరకు ఎన్ని ఎకరాల భూమిని సేకరించగలిగారు? ఎన్ని ఎకరాల వరకు మీరు పరిష్కరించగలిగారో నిర్దిష్టంగా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను ఎప్పటిలోగా ఇన్వెస్టిగేషన్స్ పూర్తి చేస్తారు? ఎప్పటిలోగా ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తారు? ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టును చేపట్టడానికి ఏమైన ఆటంకాలు ఉన్నాయా? ఎల్లంపేట ప్రాజెక్టు ద్వారా 10 టి.ఎం .సి. ల నీటిని మనం ఎన్.టి.పి.సి. కి కూడ ఇవ్వడానికి ఆస్కారం ఉందని చెబుతున్నారు. కాబట్టి అందులో మిగిలిపోయే జలాల్ని కాకతీయ కెనాల్కు డైవర్ట్ చేసినట్లయితే వరంగల్ జిల్లా రైతాంగం ప్రయోజనం పొందుతుంది. కాబట్టి దానిని ఎప్పటిలోగా డైవర్ట్ చేస్తారు? అదే ప్రకారంగా, దుమ్ముగూడెం ప్రాజెక్టును ఎప్పటిలోగా టేకప్ చేస్తారు?

చివరగా, పృథాగా సముద్రంలో కలిసి పోతున్న గోదా వరి జలాలను సద్వినియోగపరచుకొని, వరంగల్, ఖమ్మం, నల్గొండ, మెదక్ వంటి ఎత్తైన ప్రాంతాలకు సాగునీరు, త్రాగు నీరు అందించాలంటే లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ఒక్కటే శరణ్యమని మనమందరం నమ్ముతున్నాం . అందులో భాగంగానే ఈమధ్య కాలంలో ముఖ్యమంత్రిగారు 16-6-2001వ తేదీన దేవాదుల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకు శంఖుస్థాపన చేశారు. ఈ ప్రాజెక్టును రాబోయే మూడు సంవత్సరాల కాలంలో పూర్తి చేసేందుకు గడువు ఏదైన విధించారా?

మ.1.40

సంతోషం. రాబోయే 3 సంవత్సరాల కాలంలో ఆ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయాలనుకుంటే మరి ఈరోజుకు రెండు, మూడు నెలల కాలం అయిపోయింది. ఈ 3 నెలల కాలంలో నిర్దిష్టమైన పనులు ఏవైనా జరిగాయో? అదే విధంగా, రాబోయే 3 సంవత్సరాల కాలంలో ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేసి, ఎగువన శాశ్వత కరువు ప్రాంతాలైన చేర్యాల, జనగాం, హన్మకొండ, ధర్మసాగర్ ప్రాంతాలతో బాటు మెదక్, నల్గొండకు నీళ్లు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉందని ప్రాజెక్టు రిపోర్టులో చూశాము. చాలా సంతోషం. అయితే ఈ నీళ్లు 3 సంవత్సరాల కాలంలో రావడానికి మీరు చేపట్టే కార్యక్రమం గురించి నిర్దిష్టంగా, స్పష్టమైన హామీని ఇవ్వడం కాకుండా కార్యరూపంలో చేపట్టాలి. రూ.800 కోట్లతో దీనిని పూర్తి చేస్తామంటున్నారు, మరి ఈ నిధులు ఎక్కడ నుంచి సేకరించబోతున్నారు. దానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు పూర్తయ్యాయో? నిర్దిష్ట విషయాలతో స్పష్టంగా ముందుకు రావలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు గోదావరి జలాలకు సంబంధించి ఇచ్చిన నోట్ పై సమాధానం చెప్పిన విధానం చూస్తే అటూ ఇటూ పులిమి, మసి బూసి మారేడు కాయ చేశారనిపిస్తోంది. పెద్దలను అటువంటి మాట అనకూడదు గానీ, నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, గోదావరి పొంగిపోని సంవత్సరం లేదు. ఈ గోదావరి పరీవాహక ప్రాంతం ఆకలితో అల్లాడే పరిస్థితి. తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరేది, ఇందాకా మిత్రుడు ధర్మారావు గారు కూడా చెప్పారు, దేవాదులకు ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేశారు? మూడేళ్లలో పూర్తి చేస్తామన్నారు. దానికి ప్రత్యేకమైన ప్లానుంది. పాప ఏడిస్తే చాక్లెట్ పెడతాం. అట్లాగే ఎంపిటిసి, జడ్పిటిసి ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు, ఒక రాయి పడేసి వస్తే దానికి సిద్ధంగా లేము. ఆ రకంగా జోలపాట పాడటం సరైనది కాదు. మూడేళ్లలో పూర్తి చేస్తామంటే మరి దానికి ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టబోతున్నారు? వివరంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

రెండవది, అసలు శ్రీరామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి 18 లక్షల హెక్టార్లు అని ప్లాను వేసుకున్నాం. కాని 5-6 లక్షలకు మించి పోలేదు. గోదావరి జలాలకు సంబంధించి స్థిరీకరించిన ఆయకట్టు ప్రాంతాన్ని మీరు పూర్తి చేయడానికి ప్లాను ఉందా? వీరు చేయలేదని వారు, వారు చేయలేదని వీరు అని అనుకోవడం కాదు. దీనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? మిగిలిన ఆయకట్టు ప్రాంతాన్ని తేగలుగుతారా?

1996లో వచ్చిన నేషనల్ క్లియరెన్సు ఉన్న శ్రీరాంసాగరు వరద కాలప సెకండ్ ఫేజ్ కు సంబంధించి, ఒకసారి ఎక్స్ ప్లెషనుకు ఇబ్బంది అని, మరొక ఇబ్బంది అని అంటున్నారు. రాజ్య యంత్రాంగం మీ చేతిలో ఉంది.

(సభ్యులు శ్రీ గద్దె బాబూరావు నుంచి అంతరాయం)

ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో సురేష్ రెడ్డి గారి నియోజకవర్గం పక్కన ఉంది అని చెప్పడం కాదు. ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు?

(అంతరాయం)

ఆయన ఆందోళన ఏమిటండీ? మేము ఎండి చస్తూ వుంటే, ఆయన నిండి చస్తున్నాడు. ఆయన బాధ ఏమిటి? మా బాధ మాకుంది. మాకున్న పరిస్థితులలో, మంత్రి గారిని అడిగేది, అయ్యా దీనికి క్లియరెస్సు వచ్చి నాలుగు సంవత్సరాలైంది. దీనిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? దయచేసి కార్యరూపంలో చూపండి. మాటల మనిషిని కానని చెప్పారు.

అలాగే తిరుమలగిరి వద్ద 1996లో రాయి వేశారు. రెండేళ్లలో పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. ఇప్పటివరకూ ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేశారు? స్పెసిఫిక్ గా చెప్పండి. ఖర్చు చేయకపోతే ఎందుకు చేయలేదు? ముఖ్యమంత్రి గారు తుంగతుర్తి రాగానే ఎన్నికలవుడు రెండు మిషన్లు వచ్చాయి. దానితో ఏం ఉపయోగం?

అధ్యక్షా, మంత్రి గారిని అడిగేది, మహానుభావుడు సుందరయ్య గారు గోదావరి, కృష్ణా జలాలు లింక్ చేయడం వల్ల ప్రయోజనం ఉంటుందని, ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని సస్యశ్యామలం చేయవచ్చునని చెప్పి, సవివరమైన ఒక నోట్ ను ఇచ్చారు. మంత్రి గారు బాగా అధ్యయనం చేసి ఉండాలి. వీరికి కూడా ఆ జీస్సు ఉన్నాయి. దురదృష్టవశాత్తు దీనిలోకి వచ్చారు. వచ్చినందుకైనా ఆ వైపు నుంచి ఆలోచించే పరిస్థితులలో మీకేమైనా కార్యక్రమం ఉందా?

మరొక విషయం. ఇచ్చంపల్లికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రకంగా అంటే ఎట్లా? “జాతీయ ప్రాజెక్టుగా ఇచ్చంపల్లి. ప్రధానమంత్రికి చంద్రబాబు విజ్ఞప్తి.” ఇదేమిటి? మీ సపోర్టుతో కేంద్రం ఉంది. కర్లాటకకు చెందిన దేవగౌడ ఎంత కాలం ఉన్నాడు ప్రధానిగా? ఎన్నింటిలో లాభం చేకూర్చుకున్నాడు? ఆ విధంగా తీసుకురావాలి గానీ విజ్ఞప్తి ఏమిటి? ఖచ్చితంగా జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీసుకురావడానికి మీ వంతు కృషి ఏమిటి? ఇప్పటి వరకూ ఏం చేశారు? దీనికి సంబంధించిన వివరాలు చెప్పండి. ఏనుగుకు బయటకు కనిపించే దంతాలు వేరు, లోపల మేసేని వేరు. ఆ రకంగా ఉండకూడదు. కేటగారికల్ గా చెప్పండి.

“శ్రీరామ్ సాగర్ నీటితో తెలంగాణా సస్యశ్యామలం” “ఎస్ఆర్ఎస్ పికి అదనంగా రూ.500 కోట్లు -- బాబు గారు” . వారిని నేనేమీ అనడం లేదు. పత్రికలు చెబుతున్నాయి. దీనికి సంబంధించి మీరేం చేశారు? ఈ రూ.500 కోట్లు ఎక్కడికి పోయాయి? మీడియా ద్వారా మాటలు వెళ్లి ప్రజలకు భ్రమలు కలుగుతున్నాయి. పనులు మాత్రం కాగితాల నుంచి బయటకు పోవడం లేదు. నేను వేరే రకంగా అనడం లేదు. ఆలోచించండి. ఈ రోజు నన్ను ఇంకుడు గుంతలకు వ్యతిరేకం అని, చెరువులలో మట్టి తీయడానికి వ్యతిరేకం అని అంటున్నారు. మరి దీనిని పూర్తి చేయమంటున్నాను. తెలంగాణా వెనకబడిన ప్రాంతం. ఆకలి కేకలు ఎందుకు వస్తున్నాయి? పనులు లేక వస్తున్నాయా? మీకు తెలుసు. ఆకలి కేకలు పెట్టి, ఎన్ని నాతలు జడ్డేసి ఎన్నికలలో పెట్టారో మీకు తెలుసు. కేటగారికల్ గా చెప్పండి ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు?

అధ్యక్షా, చివరిగా, దుమ్ముగూడెంకు సంబంధించి అంతో ఇంతో కొన కాలువ నాగార్జున సాగరుకు కలుస్తుంది కృష్ణా జిల్లాకు సంబంధించి. దాని ప్లానుకు సంబంధించి, ఇంకా ట్రాన్స్ కోతో టైఅప్ అవుతోందని అంటే ఎట్లా? బ్రిటిష్ నాడు మన చావు చూడలేక గోదావరి నదికి ఒక్క సంవత్సరంలో ప్లాను వేసి, రెండు మూడు సంవత్సరాలలో నీటిని ఉపయోగం లోకి తెచ్చాడు. మరి మీరెందుకు ఊరిస్తారు? కొద్ది సేపు ఇది మాటల ప్రభుత్వం కాదనుకుందాం. చేతల ప్రభుత్వం అనుకుందాం. ఎప్పుడు చేస్తారు? అటువైపు మాట్లాడితే అరుస్తున్నారంటారు. ఆందోళనగా వుంది, కేటగారికల్ గా చెప్పండి. నిన్న కరువు అంశం వచ్చినప్పుడు చెప్పాం. ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు? స్పెసిఫిక్ గా చెప్పమని కోరుతూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు చెపుతున్నాను.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వానికి ఎస్. ప్రభాకరరావు అనే రిటైర్డ్ చీఫ్ ఇంజనీరు అడ్వయిజరుగా వుండేవారు.

(శ్రీ గద్దె బాబూరావు, శ్రీ పల్లె రఘునాథ రెడ్డిల నుంచి అంతరాయం)

వారు ప్రభుత్వానికి ఒక సూచన చేశారు. అది ఏమిటంటే, గ్రావిటీ ఫ్లో ఎంతవరకూ వీలుంటుందో అంతవరకూ తీసుకోవాలని వారు చెప్పారు. గోదావరిలో చాలా ట్రెబ్యుటరీస్ ఉన్నాయి. వాటివల్ల 29 మైసర్ అండ్ మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు టేకప్ చేయడానికి అవకాశం ఉంది. వాటి ద్వారా 3 లక్షల ఎకరాలు కల్లివేషనులోకి రావడానికి అవకాశం ఉంది.

మ . 1 . 50

దాదాపు 1000 నుండి 2000 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తే ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తవుతాయి . అక్కడ ప్రా ఇరిగేషన్ కు ఎక్కువ అవకాశాలు ఉన్నాయి కాబట్టి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కు సెకండ్ ప్రయారిటీ ఇవ్వండి . దానితో పాటు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ కు కూడా టేకప్ చేయండి . సింగూరు ప్రాజెక్టు నుండి 30 టిఎంసి వస్తుందనీ, అందులో నుండి హైదరాబాదు సిటీకి 4 టిఎంసి ఇవ్వాలని 31 . 10 . 80 నాడు జివో ఇస్యూచేశారు . మెదక్ లో 40 వేల ఎకరాలకు నీళ్లు ఇస్తామని అన్నారు . నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు కు సింగూరు నుండి 10, 15 టిఎంసి మెదక్ జిల్లాకు ఎందుకు ఇవ్వడంలేదు ? మంత్రిగారు క్లియర్ గా చెప్పాలి . మైసర్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి మొత్తం తెలంగాణాలో 1956 -57 సంవత్సరంలో 13 లక్షల 11 వేల ఎకరాలు ఉంటే 2000 వేల సంవత్సరం నాటికి 6 లక్షల 30 వేల ఎకరాలకు పడిపోయింది. దానికి కారణం ఏమిటి ? తెలంగాణాలో ఇరిగేటెడ్ ఏరియా 15 వేల 668 హెక్టార్లు ఉంటే దాంట్లో 9 వేల 800 హెక్టార్లు అంటే దాదాపు 60 శాతం గ్రౌండ్ వాటర్ క్రింద సాగువుతున్నది . మీరు కరంటు చార్జీలు పెంచారు . ఆర్థికంగా కుటుంబాలు చితికిపోతున్నాయి . ఈరోజు 40 శాతం ఏరియా మాత్రం ఇరిగేట్ అవుతోంది . సీలేరు డైవర్షన్ స్కీము క్రింద ఖమ్మం జిల్లాకు ఇరిగేషన్, పవర్ కూడా వస్తుంది . దానిని టేకప్ చేస్తున్నారా లేదా ? ఇప్పుడు కూడా ప్రా ఇరిగేషన్ రావడానికి అవకాశం ఉన్న చోట్ల లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పెట్టడం అంత బుద్ధి తక్కువ ఇంకొకటి లేదు . ఈ ప్రభుత్వం ప్రజలకు తప్పుదారి పట్టిస్తున్నది . శ్రీశైలం లైఫ్ట్ బ్యాంకు కెనాల్ టన్నెలు ద్వారా రావడానికి అవకాశం ఉంది . దానికి ఏ విధమయిన డబ్బు ఖర్చు కాదు . ఈ రోజు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పేరుతో పవర్ లేకుండాచేసి ప్రజలను మోసం చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది . తప్పులు దిద్దుకుని ప్రా ఇరిగేషన్ కు , లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ అవకాశాలున్నచోట వాటి కనుగుణంగా పనులు చేయాలని మనవిచేస్తూ, ప్రభుత్వం వెంటనే గోదావరి మీడియం, మైసర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను చేపట్టి పూర్తిచేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను . జై హింద్, జై తెలంగాణా .

శ్రీ డి శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాకు చాలా దగ్గరి మిత్రులు, వారిపైన చాలా గొప్ప అభిప్రాయం ఉంది . జిల్లావాడు, చిన్ననాటి స్నేహితుడు కనుక ముఖ్యమంత్రిగారికి తగిన శిష్యుడుగా వూకదంపుడు స్పీచ్ పెట్టారు . చిన్నప్పుడు మెమోరైజ్ చేసి నట్లు కొట్టిన అలవాటు బాగుంది . ఎంతసేపు ఆయన మాట్లాడే జవాబులో మేము ఏదో చేయలేదు, మిమ్ములను వదిలివేసిపోయాము చాలా వెలగబెట్టింది మా ప్రభుత్వం అన్నారు . మేము ఈరోజు రెండు మూడు ప్రశ్నలు అడగదలచుకున్నాము . 16 జూన్ నాడు శంకుస్థాపన చేసిన దేవాదుల ప్రాజెక్టు 3 సంవత్సరాలలో పూర్తిచేస్తామని అన్నారు . ఇన్సిడెంటల్ గా ఆల్ పార్టీ మీటింగ్ కు నేను హాజరు కావడం జరిగింది . 18 వందల కోట్లు ఖర్చవుతుందని అంటున్నారు . అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరాను , 1800 కోట్లు ఖర్చుపెట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నప్పుడు, డబ్బు వచ్చే అవకాశం ఉన్నప్పుడు మీరు ఈ పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు ఎందుకు తీసుకోరు ? ఫండ్ ఫ్లో కెనాల్ సెకండ్ ఫేజు, ఇచ్చంపల్లి మెయిన్ ప్రాజెక్టుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు . ఇటువంటి సమయంలో లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీము తీసుకోవలసిన అవసరం ఏమిటి అంటే ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టుకు ఇంటర్ స్టేస్ సమస్య ఉంది కనుక ఈ ప్రాజెక్టును టేకప్ చేస్తే 5 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వస్తాయని అన్నారు . 50 టిఎంసి నీరు దీని నుండి వాడుకుంటామని అన్నారు . ఇంకొక ప్రశ్న అడిగాను . మంత్రిగారు

ఉన్నప్పుడు రేపు ఇచ్చుంపల్లి సాధించడానికి మా సహకారం అడిగారు , పూర్తిగా మా సహకారం ఉంటుందని చెప్పాము . అది వచ్చినప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టుల వ్యవహారం ఏమిటి అంటే దానికి దీనికి సంబంధం లేదు ఇది టోటల్ గా డిఫరెంట్ ఏరియా అని చెప్పారు . మూడు సంవత్సరాలు అన్నారు . దానికి క్లియరెన్స్ లేకుండా శంకుస్థాపన చేయాలని తొందరపాటు ఎందుకు వచ్చింది అంటే నాలుగు మాసాలలో టెక్నికల్ క్లియరెన్స్, డబ్బు శాంక్షన్ ప్రతి ఒక్కటి చేసుకుంటామని చెప్పారు . శాంక్షన్ అయిన తరువాత శంకుస్థాపన చేసుకోవచ్చు కదా అంటే ఇప్పుడు చేసుకోవడం వలన ప్రోత్సాహం వస్తుందని అన్నారు . నాలుగు మాసాలలో మూడు మాసాలు అయింది . మీ క్లియరెన్స్ ల వ్యవహారం ఎక్కడ ఉంది . అదే రకంగా ఎలక్షన్ల కంటే ముందు 99 జూన్ లో అల్లిసాగర్ మరియు, గుప్త ఎత్తిపోతల పథకానికి శంకుస్థాపన చేశారు . దానికి రెండున్నర సంవత్సరాలు గడిచింది . దానికి కూడా మంత్రిగారు జవాబుచెబుతూ ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తి కావస్తుందని అన్నారు . సీతంశెట్టి గారు ఆయన ఒక క్లారిఫికేషన్ అడుగుతూ ... పాపం ఆయనకు కూడా ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసం లేదు . డబ్బులు రిలీజ్ చేసి

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవసభ్యులు శ్రీ సీతంశెట్టి వెంకటేశ్వర రావు తమస్థానం నుండి లేచి నిలబడి అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

ముందు నన్ను పూర్తి చేయనివ్వండి . వారు ఏమన్నారంటే

(అంతరాయం)

ఆయన ఏమన్నారో చెప్పాలి కదా , శాంక్షన్ చేసిన తరువాత శంకుస్థాపన చేయాలని అన్నారు . డబ్బు లేకుండా ...

(అంతరాయం)

ఆయన చాలా మంచి సలహా ఇచ్చారు . డబ్బు శాంక్షన్ చేసిన తరువాత శంకుస్థాపన చేయండి అన్నారు . ఏ శంకుస్థాపన చూచినా అన్నింటికంటే ముందు ఎన్నికల ముందు శంకుస్థాపన జరుగుతుంది, సంవత్సరాల తరబడి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది . ఈ విషయంతో మంత్రిగారిని, మీదవారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను . 1983 లో మీరు అధికారానికి వచ్చినప్పటి నుండి తెలంగాణ ప్రాంతానికి గోదావరి పెండింగ్ ప్రాజెక్టులు ఎన్ని వున్నాయి ? ఎన్నింటికీ ఇప్పటివరకు క్లియరెన్స్ తెచ్చారు ? ఎంత ఖర్చు చేశారు ? అదనంగా ఎన్ని ఎకరాలు సాగులోకి తెచ్చారు ? మాకున్న సమాచారం ప్రకారం సాగుభూమి తగ్గింది . దీనిపై ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమం ఇస్తారా లేదా ? ఇరిగేషన్ స్కీములు పూర్తి కావడానికి మూడు సంవత్సరాలలో పూర్తిచేస్తాము, 4 మాసాలలో క్లియరెన్స్ అన్నారు . ఇంతవరకు ఏమీ లేదు . దీనిపై మాకు పక్కబంది కార్యక్రమం ఇచ్చినప్పడే మిమ్ములను సమ్మగలుగుతాము లేకుంటే లేదు . మీరు అధికారానికి వచ్చిన తరువాత ఎన్ని సెక్షన్లలో, ఎంత ఖర్చుపెట్టారు, ఎంత భూమి సాగులోకి తెచ్చారు ? ఎక్కడెక్కడ ఏ ప్రాజెక్టుల ద్వారా అనేది పూర్తి సమాచారం ఇవ్వండి .

శ్రీ సీతంశెట్టి వెంకటేశ్వర రావు : స్పీకర్ సర్, మా దగ్గర వున్న సూరారంపాలెం రిజర్వాయరు పనులు మంజూరు చేశారు, పనులు చేపట్టారు, ఇంకా శంకుస్థాపన చేయలేదు . చేసినట్లు నేను చెప్పిననడం అన్యాయం . నేను చెప్పినట్లుగా గౌరవసభ్యులు, పెద్దలు చెబుతున్నారు . వారి కాలంలో అంజయ్యగారు ఏ పరిస్థితిలో పోలవరం ప్రాజెక్టుకు

శంకుస్థాపన చేశారో నాకు అర్థం కాలేదు . శంకుస్థాపన చేసి పనులు చేపట్టకుండా వెళ్లిపోయారు . నేను భూపతివనం ప్రాజెక్టుకు శంకుస్థాపన చేయాలని అడిగాను .

శ్రీ కాగిత వెంకట రావు (మల్లేశ్వరం) : సార్, చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడారు . మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు . మనం బిఎస్సీలో కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నాము . మొన్న కూడా 304 లో ఒక పార్టీకి ఒక్క సభ్యుడే మాట్లాడాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము .

మ.2.00

ఆ నిర్ణయాన్ని మీరు అమలు చేయాలి. గంటలకు గంటలు డిస్కవన్ చేస్తామంటే ఇంకా మాట్లాడవలసిన సబ్జెక్ట్స్ వున్నాయి, వాటి మీద కూడా చర్చ జరగాల్సి వుంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, క్లారిఫికేషన్ కాదు. I would like to make an Appeal. సురేష్ రెడ్డిగారు మాట్లాడేటప్పుడే నేను చాలా క్లియర్ గా చెప్పాను. మా పార్టీ తరపున మేము ఒక అగ్రిమెంట్ కు వచ్చిన మాట వాస్తవమే. అయినప్పటికీ కూడా సెన్సిటివ్ ఇస్యూ, ఇంపార్టెంట్ ఇస్యూ వచ్చినప్పుడు రిలాక్స్ చేసి మాకు కొంచెం అవకాశాలను ఇవ్వాలని నేను మిమ్మల్ని కోరాను, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం తరపున సహకరించమని కోరుతున్నాను. అట్లా కాకుండా ఏదో ఒక అగ్రిమెంట్ వుంది, అంతటితో ముగించేయ్యాలి అంటే కష్టం. These are all important issues. ఒక ప్రాంతం తల్లడిల్లిపోతున్నది. ఒక ప్రాంతంలో ప్రభుత్వం మీద కాన్ఫిడెన్స్ లేకుండా పోతోంది. వారిని అడగనివ్వండి, ఇంకొక 10 నిమిషాలు క్లారిఫికేషన్స్ కు ఇవ్వండి.

CHAIRMAN: You cannot demand like that. Please resume your seat.

(ఈ దశలో కాంగ్రెస్ సభ్యులు చాలా మంది స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వెళ్లారు)

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డా నాయక్ : తెలంగాణాకు పూర్తి అన్యాయం చేశారు, కనీసం మాట్లాడడానికి కూడా ఇక్కడ మాకు అవకాశం ఇవ్వడం లేదు.

CHAIRMAN: Don't you allow the Chair to speak. Please co-operate with the Chair. నేను కనీసం ఆన్సర్ చెప్పడానికి కూడా మీరు అవకాశం ఇవ్వరా?

(తీవ్ర అంతరాయం)

మీరు ఎందుకు ఇంత యాజిటేట్ చేస్తున్నారు? I will allow all the Parties. But I will give you two minutes each only and not more than that.

(కాంగ్రెస్ సభ్యులు తిరిగి తమ తమ స్థానాలలో కూర్చున్నారు)

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, మిత్రులు సురేష్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని 'కోటి రత్నాల వీణ' గా వర్ణించారు. గౌరవ మంత్రిగారి జవాబు, ప్రభుత్వ పని తీరు, చూస్తుంటే, 'తెలంగాణా పరిస్థితి అంగట్లో అన్నీ వున్నా అల్లుడి నోట్లో శని' అన్నట్లుగా వుంది. ఒకవైపు కృష్ణా నది, మరో వైపు గోదావరి నది వున్నాయి. సాగునీటి సౌకర్యం కల్పించడానికి అన్ని అవకాశాలు వున్నా, తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజానీకం ఆకలితో అలమటిస్తూ వలసలకు పోయే పరిస్థితి ఉత్పన్నమైందంటే కేవలం ఇది

ప్రభుత్వ నిర్లిప్తతనని చెప్పక తప్పదు. మీరే చూడండి, ఇంత ప్రధానమైన సమస్య మీద చర్చ జరుగుతుంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శాసన సభలో వుండి, సమస్య తీవ్రతను అర్థం చేసుకుని జవాబు చెప్పవలసి వుండగా కనీసం సభకు కూడా రాకపోవడం అనేది తెలంగాణా ప్రాంతంపై వారికున్న సవతి తల్లి ప్రేమను తెలియజేస్తోందని చెబుతున్నాను. ఇక శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ వరద కాలువ గురించి మిత్రులు చెప్పారు, 1993లో

(బ్రెజర్ బెంచెస్ నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

చైర్మన్ : నిందారోపణలు తరువాత చేద్దురు గాని, ముందు కంప్లీట్ చేయండి.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి : ఇఅధ్యక్షా, 304 మీద ఏదైతే చర్చ జరుగుతోందో, గోదావరీ జలాల వినియోగం, వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంత జిల్లాలకు సాగునీరు అందించే విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలు ఎవరికీ లేవు. అయితే అనేక సంవత్సరాలు అధికారంలో వుండి, ప్రజలద్వారా ఎన్నుకోబడి, తెలంగాణాలో రాజ్యం ఏలిన నాయకులు ఈనాడు వారేదో చాలా గొప్పగా చేసారు, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం మాత్రం ఏమీ చేయలేదు, చంద్రబాబుకు తెలంగాణాపై సవతి తల్లి ప్రేమ వుందని అనడం సరికాదు. అందులో ప్రధానంగా శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ఎ.పి.3 ప్రాజెక్ట్ క్రిందఎన్ని కోట్లు వచ్చాయి, ఎ.బి.ఐ.సి. క్రింద ఎన్ని కోట్లు వచ్చాయి, ఏ రకంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నాము, అన్నీ తెలిసి కూడా ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. గతంలో వారి చేతకానితనాన్ని ఈనాడు తెలంగాణా అనుభవిస్తున్నది. ఆ విషయం మరచిపోయి, ఈనాడు వారి చేతకాని తనాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మీద అవవాదు వేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దయచేసి అలా మాట్లాడడం మానుకొని ఇకనైనా ఈ ప్రాంతంలో చేపట్టే సాగునీటి ప్రాజెక్టులను ఏ విధంగా చేయాలి అనేది రాజకీయాలకు అతీతంగా ఆలోచించి ముందుకు పోవాలి తప్ప, ఒకరిని తప్పు పట్టడం మానుకోవాలి. మీ తప్పును మీరు గుర్తించకపోతే ప్రజలు మిమ్మల్ని క్షమించరనే విషయాన్ని గుర్తు పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.జీవన్ రెడ్డి : గౌరవ మంత్రి శ్రీహరి గారు మాట్లాడుతూ, గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏమీ చేసిందని అడుగుతున్నారు. కాంగ్రెస్ ఏమీ చేసిందనే దానిని తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజానీకం హర్షిస్తున్నది. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్ట్ ఈ మాత్రమైనా అమలుకు నోచుకొంది అంటే అది కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండగానే జరిగింది. పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణాన్ని చేపట్టడంతో కరీంనగర్ జిల్లాలో సాగునీటి సౌకర్యాన్ని పొందడం జరిగిందని నేను ఘంటాపదంగా చెప్పగలను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టి 6 సంవత్సరాలుగడచిపోయాయి. ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్టేజ్-2 కు వారి స్వహస్తాలతో శంకుస్థాపన చేసారు. ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ కు 1993-94 లో శంకుస్థాపన చేయబడితే, 1996లో కేంద్ర జన వనరుల సంఘం ఆమోదం పొంది అర్థ దశాబ్దం గడచిపోయింది. మీరు ఏ గోదావరీ వాటర్ యుటిలైజేషన్ అథారిటీ గురించి చెబుతున్నారో, అది ఏర్పాటు చేయబడి 3 సంవత్సరాలు గడచిపోయింది. ఈ 3 సంవత్సరాల కాలంలో ఎంతవరకు ప్రణాళికలు రూపొందించారు? ఇన్ వెస్టిగేషన్లు తప్ప, ఏ ప్రాజెక్ట్ పై ఎంత ఖర్చు పెట్టారో చెప్పండి. ఈ రోజు గోదావరీ వాటర్ ను లిఫ్ట్ చేయడానికి గల అవకాశాలను పరిశీలించే లోపల ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ స్టేజ్-1 పూర్తి చేస్తే, 70,000 ఎకరాలను ఇరిగేషన్ చేసుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ ను పూర్తి చేసుకుంటే, ఎల్.ఎం.డి.కు సప్లైమెంటేషన్ చేయబడుతుంది. ఎల్.ఎం.డి.కు సప్లైమెంటేషన్ చేయబడితే ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్టేజ్-2 కు నీరు వస్తుంది. అంటే, అక్కడ ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ ను పూర్తి చేసుకుని 70,000 ఎకరాలకు సాగునీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించడమే కాకుండా ఎల్.ఎం.డి. క్రింద వుండే ఆయకట్టును మీరు స్టెబిలైజ్ చేయగలుగుతారు, ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్టేజ్-2 ప్రాజెక్టును మీరు టేకప్ చేయగలుగుతారు.

మ.2.10

ప్రభుత్వం అన్ని విషయాలను చిత్తశుద్ధితో ఆలోచించి చేయాలి. 1996లో సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ క్లియరెన్స్ ఇచ్చినప్పుడు ఫ్లడ్‌ఫ్లోకెనాల్ ఎస్టిమేట్ కేవలం రు.900 కోట్లు మాత్రమే. ఈ రోజు అది రు.1800 కోట్లకు చేరుకుంది. గౌరవ మంత్రిగారు అక్కడ ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ప్రాబ్లమ్ ఉందని అన్నారు. అక్కడ లోక్ అదాలత్ లో ఉందన్నారు. లోక్ అదాలత్ ద్వారా పయా మీడియా రైతులను ఒప్పించి భూసేకరణ చేస్తే చేయమనండి, లేనట్లయితే, ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ప్రొవిజన్స్ ఇన్ వోక్ చేసి అధికారం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. కానీ నీరు లోక్ అదాలత్ పేరుతో ఒక సంవత్సరం గడిచారు.

2001- 2002 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏ మేరకు ఫ్లడ్‌ఫ్లో కెనాల్ మీద ఖర్చు పెడతారు. ఫ్లడ్‌ఫ్లోకెనాల్ అలాగే పెడతారు, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి స్టేజ్ 2 అలాగే పెడతారు. యల్లంపల్లి బ్యారేజ్ అలాగే పెడతారు. దేవాదుల ప్రాజెక్ట్ శంఖుస్థాపన చేశారు. మేము వద్దనడం లేదు. రు.300 కోట్లు దాని నిర్వహణ వ్యయం అన్నారు. వీరికి తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే చిత్తశుద్ధి లేదు. రు.300 కోట్లు నిర్వహణా వ్యయం ప్రతి సంవత్సరం ఖర్చుపెడతామని చెబుతున్నారు. కేవలం రు.200 కోట్లు ఖర్చు పెడితే యావత్ ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉచితంగా రైతులకు విద్యుత్ సరఫరా చేసే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ఆలోచన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. తెలంగాణా ప్రజలకు ప్రత్యేక తెలంగాణా కావాలనే అభిప్రాయం బలోపేతం అయిందంటే దీనికి భాద్యులు ఎవరు? ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు ప్రత్యేక తెలంగాణా రాష్ట్రం నివాసం పెరగడానికి వీరే భాద్యత వహించాలి. కేవలం ప్రకటనలకే పరిమితం కాకుండా తెలంగాణా ప్రాంత అభివృద్ధికి పాటుపడాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.....

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్: నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి శంఖుస్థాపన చేసి దాదపు 40 సంవత్సరాలు అవుతోంది. అయినా ఇంకా మొదటి దశ పూర్తి కాలేదు. ఆ ప్రాజెక్ట్ పూర్తి కావాలి. గౌరవ మంత్రిగారు 2003 వరకూ మొదటి దశ పూర్తి చేస్తామని అన్నారు. ఇంతకుముందు 1999 వరకూ పూర్తి చేస్తామని అన్నారు. ఇది పూర్తి చేయడానికి కనీసం రు.500 కోట్లు కావాలి. రెండవది దేవాదుల ప్రాజెక్ట్ మూడు సంవత్సరాల లోపల పూర్తి చేస్తామని అన్నారు. దానికి రు.1800 కోట్లు కావాలి. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి సెకండ్ ఫేజ్ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చంద్రబాబునాయుడుగారు 1996లో పార్లమెంట్ ఎన్నికలకు ముందు శంఖుస్థాపన చేశారు. అది 6 సంవత్సరాలయినా పూర్తి కాలేదు. దానికి 1999 అంచనాల ప్రకారం రు.993 కోట్లు కావాలి. ఇవే కాకుండా, వరద కాలువ శంఖుస్థాపన 1993లో చేశారు. అది పూర్తి చేయడానికి ఇంకా రు.1,000 కోట్లు కావాలి. ఇప్పటికే శంఖుస్థాపన చేసి ఆమోదం తెలిపిన స్కీమ్స్ ద్వారా గోదావరి జలాలను తీసుకురావడానికిగాను షుమారు రు.5,000 కోట్లు కావాలి.

అందుకుగాను ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమిటంటే, ఈ ప్రాజెక్టులను మూడు సంవత్సరాల లోపు పూర్తి చేస్తామని అంటున్నారు. దానికి ప్రతి సంవత్సరమూ ఇంత డబ్బుచొప్పున కేటాయిస్తున్నారు. మూడు సంవత్సరాలలోపు దేవాదుల ప్రాజెక్ట్ ని పూర్తి చేస్తారు, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి స్టేజ్ 2 పూర్తి చేస్తారు. వరద కాలువకి కేటాయిస్తారు. అసలు మాటలు చెప్పి తెలంగాణా ప్రజలను ఎందుకు మోసం చేస్తారు? అసలు మాకు అన్నీ కూడా క్యాటగారికల్ గా చెప్పమనండి. ప్రతి సంవత్సరము ఏ ప్రాజెక్ట్ కి ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తారు, ఏ సమయంలో పూర్తి చేస్తారో దయచేసి ఈ విషయాలను తెలియచేసి ప్రజలకు నమ్మకాన్ని కలిగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ జి. గడ్డన్న (ముద్గోల్) : అధ్యక్షా, మేము రివెన్యూ చేసిన తరువాత తమరు మాకు మాట్లాడడానికి సమయం ఇచ్చినందుకు తమరికి చాలా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. అటూ, ఇటూ చేతులు జోడిస్తున్నాను, మాకు కొన్ని సమస్యలు

ఎక్కువగా ఉన్నాయి. తమరు బెల్ త్వరగా కొట్టకండి. నేను త్వరగానే పూర్తి చేస్తాను. నేను న్యాయమయిన మాటలే చెబుతాను. తిట్టుకోవాలని మేము అసెంబ్లీకి రాలేదు. అందరం కలిసి ప్రజలకు న్యాయం చేయడానికి వచ్చాము. గోదావరి ఎక్కడి నుండి వస్తుందనేది చూడాలి. గోదావరి నది మీద మాకు ఎంత హక్కు ఉందో, అది ఎవరికి లేదు,, ఎందుకులేదో చెబుతాను. ఎవరయితే మునిగిపోతారోవారికి మొదటి హక్కు ఉంటుంది. పోచంపాడు ప్రాజెక్ట్ వల్ల మేము, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మునిగిపోయాము. కాబట్టి మా బాగోగులు చూసే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

నేను మొట్టమొదటగా గౌరవనీయులైన నీటిపారుదల శాఖామంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతాను. ఎప్పటినుండో సిల్ట్ అరెస్ట్ ప్రాజెక్ట్ పని నిలిచిపోయి ఉంది. అందుకు సంబంధించి మంత్రిగారు నిన్ననే ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి మమ్ములను పిలిచారు. ఈ ప్రాజెక్టులన్నీ 152 ట్యాంక్స్, 26 చెక్ డ్యామ్స్, కాలువలతోనూ సర్వేతోనూ చేయిస్తామని అన్నారు. వారు ఒప్పుకున్నందుకు, ఇక్కడ కూడా ఇప్పుడు డిక్లేర్ చేసినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. రెండవది గోదావరి వాటర్ యుటిలైజేషన్ ప్రకారంగా, నా నియోజకవర్గంలో ఒక్క లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్ కూడా లేదు. నేను తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే, దాదాపు 20, 30 గ్రామాలు మునిగాయి. మాకు నాలుగైదు లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ పెట్టించి దాదాపు ఇరవై, ముప్పైల ఎకరాలకు నీరు ఇస్తే బాగుంటుందని, నా తరపునా, మా నియోజకవర్గ ప్రజల తరపున కోరుతున్నాను.

బ్యాక్ వాటర్ ద్వారా చాలా గ్రామాలు సప్లైపోతున్నాయి. వంటలలో నీరు వచ్చి ధాన్యం అంతా చెడిపోతోంది. ఒక సంవత్సరంలో అయితే ఉదయం వరకూ నీరు వచ్చి మనుషులంతా నీళ్లలో ఉండాల్సి వచ్చింది. తెల్లవారే వరకూ నీరు వచ్చి ఉంటే రెండు వేల శవాలు చూసేవారము. ఈ విషయాన్ని పట్టించుకోవాలని మంత్రిగారిని తమద్వారా కోరుతున్నాను. మాకు ఇరిగేషన్ లో లేదు కాబట్టి నేను మూడు చెరువులు అడిగాను. చిన్నసుద్దవాగు, బిల్లెలి, కల్లూరువాగు అడిగాను. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ లో బ్రహ్మేశ్వర్, కనగాపూర్, అట్టుల్లాపూర్, ఆప్టా, కౌటా, పచ్చగుడి, ధర్మారా, గచ్చన్న మొదలైన గ్రామాలకు అడిగాను. దారులు కూడా సరిగ్గా లేవు. వాటి పరిస్థితి అడిగాను. కొన్ని దారులు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఆడవారు, వ్యవసాయం చేసే కూలీ వారు ఎక్కడి వారు అక్కడే ఉంటున్నారు. ఎందుకంటే నీరు మధ్యలో వచ్చి దారికి ఇబ్బంది అవుతోంది. కాబట్టి దారులు అడిగాము. కొంతవరకూ సర్వే చేశారు. ఎస్టిమేట్ వేశారు. దానికిగాను టెండర్లు పిలుస్తున్నారు. మిగతావి అలాగే ఉన్నాయి.

తెలంగాణా ప్రాంతంలో ముఖ్యంగా అదిలాబాద్, నిజామాబాద్ మునిగిపోయాయి కాబట్టి త్వరగా ఈ రెండు జిల్లాలకు, ఇవే కాకుండా మొత్తం ఎక్కడి వరకూ నీరు వెళుతుందో అక్కడివరకూ న్యాయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.....

(అంతరాయం)

ప్రత్యేక తెలంగాణా గురించి అడుగుతున్నాము. దానిని మేము ఎలాగయినా సాధిస్తాము. దానిని తప్పకుండా సాధిస్తాము. కాంగ్రెస్ ఏమి చేసింది, ఏమి చేసింది అంటే నేను చెబుతున్నాను. నెహ్రూగారు పోచంపాడును, నాగార్జునసాగర్ ను కట్టకపోతే, సంజీవరెడ్డి, బ్రహ్మానందరెడ్డిగార్లు లేకపోతే ఆ కాలంలో ఇవి అయ్యేవా? వాటిని పూర్తి చేసి ఇప్పుడు, వారు, మేము మంచి పేరు సంపాదించుకొని ప్రజల ఆశీర్వాదం తీసుకొని రైతులకు, కూలీలకు విద్యుత్ ను, నీటిసౌకర్యాన్ని కల్పించనట్లయితే భవిష్యత్తు లేదని, కాబట్టి ఈ రెండు ఐటెమ్స్ ని తప్పక పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ. 2.20

శ్రీ కె.వెంకటరెడ్డి (నల్గొండ) :- అధ్యక్షా, మీరెన్నో ప్రాజెక్టులు ప్రకటిస్తున్నారు. కానీ, సిబ్బందిని ఇవ్వడం లేదు. ఎస్.ఎల్.బి.సి. కి సంబంధించి మంత్రి గారు చెప్పారు. అక్కడ ఇ.ఇ., డి.ఇ., ఎ.ఇ. పోస్టులను ఇవ్వలేదు. నేడు ఒక పంపు ద్వారా

నీరు పోయిందనా, కనీసం స్క్లాయిస్ వర్క్స్ చేయడానికి, కనీసం టెండర్లయినా పూర్తి చేయాలంటే మీ దగ్గర ఇ.ఇ., డి.ఇ.లు లేరు. 50% పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. మరి ప్రాజెక్టులను ఎట్లా పూర్తి చేస్తారు ? 1996వ సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి గారు తిరుమలగిరి వద్ద ఫోన్లేషన్ స్టోన్ వేశారు. దీని గురించి ఉద్యమాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ ప్రాంతములో ప్రజలు, అప్పటి శాసనసభ్యుడు శ్రీ దామోదర్ రెడ్డి బిందెల కొద్ది రక్త తర్పణం చేశారు. ఇప్పటికీ ఆ ప్రాజెక్టు మొదలు పెట్టలేదు. దీన్ని ఎప్పటిలోపు చేస్తారు. మరో మారు ప్రణాళిక ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య (జనగాం) :- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వమిచ్చిన రిపోర్టు , మంత్రి గారి సమాధానము నిరాశకు గురి చేసింది. రెండు, మూడు స్థానిక విషయాలు చెబుతాను. మైసూర్ ఇరిగేషన్ లో ఈ ప్రాజెక్టు 258 కోట్ల రూపాయలతో 88వేల 200 ఎకరాలకు నీరు అందిస్తుందని చెప్పారు. కాలాసా, చెలమలవాగు, వట్టివాగుల్లో ఈ డబ్బుని ఖర్చుచేయాల్సి ఉంటే, పది కోట్ల పద్నాలుగు లక్షలు మొదటి ప్రాజెక్టుకు ఖర్చు చేయాల్సి ఉండగా, ఈ సంవత్సరం 50 లక్షల రూపాయలను మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. ఇంకా పది వేల ఎకరాలకు నీరందించాల్సి ఉంది. రెండవ ప్రాజెక్టు సాత్నాలలో ఈ సంవత్సరం కేవలం 5 లక్షల రూపాయలే బడ్జెటులో పెట్టారు. ఇంకా, 12 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయాల్సి ఉంది. ఇంకా పది వేల ఎకరాలకు నీరు అందించాల్సి ఉంది. ఇది పూర్తి అయ్యిందని చెప్పారు. మూడవ ప్రాజెక్టు చెలమలవాగు దాదాపు మూడు వేల ఎకరాలకు మాత్రమే ఇచ్చి, కేవలం 5 లక్షల రూపాయలను మాత్రమే ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఇన్విధంగా తక్కువ డబ్బుని బడ్జెటులో పెడుతున్నారు. ఎత్తిపోతల శ్రీరామ్ సాగర్ వరద నీటి పథకానికి 1993వ సంవత్సరంలో శంకుస్థాపన చేసి 1996వ సంవత్సరంలో అన్ని అనుమానాలు వస్తే, 2 వేల సంవత్సరంలో అంటే అయిదున్నర సంవత్సరాల తరువాత , భూసేకరణ కార్యక్రమం అనే దయ్యాన్ని ముందు పెట్టి, కేవలం ఈ ఒక్క ప్రాజెక్టుకే ఈ భూసేకరణ సమస్య వచ్చినట్లు చిత్రికరిస్తున్నారు. దీంట్లో రెండున్నర గంటల సుధీర్ఘ చర్చ తరువాత 'లోక్ అదాలత్' ద్వారా సేకరిస్తామని అన్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు వ్యయం నేటికీ ఎంత పెరిగిందో మీకు తెలియంది కాదని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి చిత్త శుద్ధి లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి: అధ్యక్షా, సింగూరు ప్రాజెక్టు 1976లో కట్టారు. నిజామ్ సాగర్ ఆయకట్టు స్టేబిలైజ్ చేయాలని, బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వాయరుగా సింగూరు ప్రాజెక్టు కట్టారు. ఈ రోజు వరకు లక్ష ఎకరాల భూమి నిజాం సాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద బీడుగా కనిపిస్తోంది. నాలుగు టి.ఎమ్.సి. ల వాటర్ ఘనాపూర్ ఆయకట్టుకి పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. జిల్లాలో అది ఇవ్వక పోవడం వల్ల బీడుగా మారిపోతోంది. 32వేల ఎకరాల భూమిని మీరు అక్వయిర్ చేశారు. 30 గ్రామాలు ముంపుకి గురైనాయి. మంత్రిగారు గత సమావేశములో వీరిని రిహాబిలిటేట్ చేస్తామని, డబ్బులు ఇస్తామని అన్నారు. ఇంతవరకు ఆ హామీని పూర్తి చేయలేదు. భూములు కోల్పోయిన వారికి మీరు డబ్బులు ఎప్పుడు ఇస్తారు. భూములు కోల్పోయిన వారికి రిహాబిలిటేషన్ ఎప్పటిలోపు కల్పిస్తారు. సాగునీరు 40 వేల ఎకరాలకు ఇస్తామని చెప్పి ప్రభుత్వం జి.ఓ. ఇచ్చింది. సాగునీరు ఘనాపూర్ ఆయకట్టుకి ఎప్పుడు ఇస్తారో తెలియజేయాలి.

శ్రీ ఎన్.దివాకరరావు (లక్ష్మేష్టిపేట) :- అధ్యక్షా, గోదావరి వాటర్ యుటలైజేషన్ సందర్భంలో వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతానికి అన్యాయం జరుగుతోంది. ఎన్నో సందర్భాల్లో చెప్పినా ఎటువంటి కార్యక్రమాలు తీసుకోవడం లేదు. అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతం గురించి ఆలోచన చేస్తే, 1988వ సంవత్సరంలో అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారు మందాకిని కాలువ ఇవ్వడం జరిగింది. దీని ద్వారా 80 వేల ఎకరాలు సాగతాయి. అయినప్పటికీ ఇటువంటి కార్యక్రమం చేపట్టడం లేదు. స్టేట్ ఆపరేజీ చూస్తే దాదాపు 44 శాతం ఉంది. అదే విధంగా అదిలాబాద్ చూస్తే 22 శాతం మాత్రమే ఉంది. ఏ రకంగా అభివృద్ధికి నోచుకోవడం లేదో దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ముఖ్యమంత్రి గారు ఆరు వందల కోట్ల రూపాయలు అదిలాబాద్ జిల్లాకి ప్రకటిస్తామని చెప్పారు. కాని ఇవ్వలేదు. ఎల్లంపల్లి ప్రాజెక్టు వల్ల మా ప్రాంతానికి ఎన్.టి.సి.సి. ప్రాజెక్టు వారు, వారి షేరు ఇవ్వడానికి ముందుకు వస్తున్నారు. ఈ ప్రాజెక్టు విషయం పరిశీలించాలి. వెనుకబడిన తెలంగాణా గురించి మీరు చెప్పడం జరిగింది. ఆనాటి

ప్రభుత్వాల కృషి వల్లనే ఈనాడు రెండు పూటల తినడానికి అన్నం దొరుకుతోంది. ఈ రోజు ఉన్న ప్రభుత్వం కూడా పని చేయాలి. వెనుకబడిన తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని ఇరిగేషన్ పాయింట్‌లో అభివృద్ధి చేయకపోతే తెలంగాణా ప్రాంత ప్రజలు సహించరు. ఎల్లవల్లి, పెనుగంగ, ప్రాణహిత, రాణీవాగు ప్రాజెక్టుల విషయాన్ని గుర్తుంచుకొని బడ్జెటులో కేటాయించాలి. ప్రభుత్వం రెండు, మూడు సంవత్సరాలలోపు ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసి తెలంగాణా ప్రాంతానికి న్యాయం చేయడానికి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను.

SRI YOUNIS SULTAN (Khammam) : I request the Hon'ble Minister for Medium and Major Irrigation that the preliminary report which was submitted on Dummagudem project should be revised, with immediate effect, so as to supply water to Khammam, Sujathanagar and other areas in Khammam district.

మ. 2.30

SRI YOUNIS SULTAN : Let the Department of Irrigation take into confidence the MLAs and hold a meeting so that the Scheme could be revised. Moreover, four months back, the Congress Party held a meeting. After that, the Hon'ble Chief Minister has announced Rs.550 crores. We would like to know as to whether any action has been initiated so far. Lastly, the Hon'ble Minister has just now told that the Canadian Government assistance has been taken up for this power project. We would like to know as to whether any irrigation scheme has also been included in that. I request the Hon'ble Minister to reply on these points.

శ్రీ ఆర్. పాపారావు (సిరిసిల్లా) :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సహకరించాలి. ప్రభుత్వం ప్రజలకు మోచేతికి బెల్లం గడ్డ పెట్టి నాకించినట్లుగా పథకాలకు శంకుస్థాపనలు చేసుకొంటూ ప్రజలను మోసపుచ్చుతున్నది. మేము ఈ ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ ఏదయితే వుందో గత 10 సంవత్సరాల క్రితం దీనికి పునాది రాళ్లు వేసినప్పటికీ యిప్పటికి కూడా అందులో పురోగతి ఏమీ లేకపోవడం , గత సమీక్షలో కూడా దీనికి సంబంధించిన శాఖా మంత్రి గారు శాసన సభలో ఒక కమిటీ వేసి దానికి సంబంధించిన నష్టపరిహారం గురించి లోక్ అదాలత్‌ల గురించి చెప్పారు. లోక్ అదాలత్‌లు మొన్ననే ప్రారంభించబడ్డాయి. కానీ అక్కడ వచ్చిన అధికారులతో తెలుసుకున్నది ఏమంటే కేవలం ఎకరానికి రూ. 65 వేలు తప్ప అంతకంటే ఎక్కువ చెల్లించే అవకాశం లేదని చెప్పారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఎకరానికి రూ. 2 లక్షలు యిస్తే, తెలంగాణాలో ఎకరానికి రూ. 65 వేలు మాత్రమే యిస్తున్నారు. అంటే తెలంగాణా ప్రజల చెవులలో పువ్వులు పెట్టడం తప్ప , ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ప్రగతి సాగే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటుందా? లేక ప్రజలను మభ్య పెట్టడానికి తప్ప లోక్ అదాలత్‌ను పెట్టి భూమి సేకరణలో వాళ్లు చెప్పేది చెప్పడం తప్ప వాస్తవంగా జరగడం లేదు. కాబట్టి ఎకరానికి రూ. 2 లక్షలు చెల్లించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మంత్రులు ఇదివరకు కూడా చెప్పడం జరిగింది. నష్ట పరిహారం చెల్లించే విషయంలో ఎంత కానాలో అడగండి త్వకుండా సహకరిస్తామన్నారు . కాబట్టి చొరవ తీసుకుని , ఎకరానికి రూ. 2 లక్షలు చెల్లించాలనే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. అలాగే సిరిసిల్లా , నేరెళ్ల ప్రాంతం అప్ ల్యాండ్ ప్రాంతాలకు గోదావరి నుంచి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్, సర్కాల్ చెరువుకు తీసుకునే విధంగా గతంలో చర్యలు తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు కూడా ఈ ప్రాంతాలకు సిరిశిల్లా, నేరెళ్ల ప్రాజెక్టులకు , సర్కాన్ ప్రాంతానికి ప్రాజెక్టు గతంలో పనులను తీసుకోవాలని, ఎత్తిపోతల పథకాన్ని తీసుకుని దానికి నిధులు మంజూరు చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాజలింగం (చెరియాల) :- అయ్యా, ప్రప్రథమంగా మంత్రివర్యులు నాకు అవకాశం యిచ్చారు.

‘త్రయంబకం యజామహే, సుగంధిం పుష్టి వర్ధనం అని వేదాల నుంచి ఉత్పన్నమయ్యేయి. గోదావరి నది పంచవటీ అవతల మహా రాష్ట్రంలో త్రయంబకంలో పుడుతున్నది. ఒక మేడి చెట్టు నుంచి చిటికిన వేలు ధారగా ప్రారంభమయి , మూడు వేల కి.మీ. ప్రయాణం చేసి కాకినాడలో సముద్రంలో కలుస్తోంది. ఈ పొరే ప్రాంతంలో తెలంగాణాలో 5 జిల్లాల వెంబడి పారుతూ, తెలంగాణా ప్రాంతానికి వర ప్రసాదంగా పున్న గోదావరి నదిని నేను దర్శనము చేసుకున్నాను. తరువాత పి.వి.నరసింహా రావు గారు కేంద్రంలో పెద్ద మంత్రిగా చేస్తున్నప్పుడు దాని మహత్వాన్ని చూసి , సమితి ప్రెసిడెంట్ గా పోరాటం మొదలు పెట్టి, జరిగింది. 1984 లో ఆ పోరాటాన్ని ఉధృతం చేసి, చివరకు 1993 లో కేంద్ర భారీ నీటి వనరుల శాఖ నుంచి క్లియర్స్ చేసి , పి.వి. నరసింహారావు గారితో శంకుస్థాపన చేయించడం జరిగింది. ఫ్లడ్ షో కెనాల్ పోచంపాడులో దానిని ఇప్పటి వరకూ ఊరిస్తున్నారు. మా సోదరుడు, మా ప్రక్క నియోజకవర్గ శాసనసభ్యుడు , మంత్రి వర్మలు కడియం శ్రీహరి గారు 1999లో ఎన్నికల ముందు రూ.170 కోట్లు వచ్చాయి, విడుదల చేశామని, వాగ్దానం చేశారు. ఇప్పటి వరకూ రూ.5 కోట్లు కాదు, కనీసం ఒక్క కోటి కూడా రాలేదు. కాంగ్రెసు పార్టీ ఏమన్నా అంటే, కాంగ్రెస్ అంటే ఘర్షణ పడటం కరువొచ్చినట్లు చాలా విచిత్రం మరి ఆయన కూడా మొన్న ఎన్నికలలో దుము శ్రుట్టుకు పోయారు శాసన సభ ఎన్నికల్లో. నాది కూడా పోయింది. అయినా నా వ్యక్తులు గెలిచారు. నాకు బాధలేదు. ఇంకా ఘర్షణ పడితే, చంద్రబాబు నాయుడు వారసుడిగా ఉండి, చంద్రబాబు నాయుడుకి మంచి పేరు తెస్తే, నేను సంతోషించేవాడిని. చంద్రబాబునాయుడు 18గంటలు కష్టపడుతున్నారు. ఆ చొరవతో జేబులు నింపుకునే పరిస్థితులు కళ్లబడుతున్నాయి తప్ప వేరే ఏం లేదు. దురదృష్టం . అయ్యా గోదావరి నది వల్ల ఈ ప్రవాహంలో ఈ పోచంపాడు మీదికి కట్టినందు వల్ల పోచంపాడు తర్వాత ప్రాణహితనది , ఇంద్రావతి నది, ఈ రెండు నదులూ మహారాష్ట్ర, ఛత్తీస్ గఢ్ ల నుంచి ప్రవహిస్తూ జీవనదిగామారి ఇచ్చంపల్లి వద్ద, ముఖ్యమంత్రి గారు శంకుస్థాపన చేసిన దేవాదుల వద్ద ఒక జీవనదిగా మారిన నదిని సద్వినియోగం చేసుకుంటే వరంగల్, మెదక్, కరీంనగర్, నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాలు సస్యశ్యామలం, సుసంపన్నం అయిన జల సంపద కలిగే ప్రాంతాన్ని పరిస్థితులను గాలికి వదిలిపెడుతున్నాం. ఈ తెలంగాణా ఉత్తర ప్రాంతం చాలా విచ్చలవిడిగా డిస్ట్రబెన్స్ అయిపోయి, ఒక శాసనసభ్యుడు కూడా పది ఊళ్లు కూడా తిరగలేని దుర్భర పరిస్థితిలో కాలం గడిపే పరిస్థితి వచ్చింది. చాలా డిస్ట్రబెన్స్ ఉన్నాయి. సి.ఎం .కు తెలుసు. ఆ నదిని జిల్లాలో సద్వినియోగం చేసుకుంటే మనకి ఈ పరిస్థితులు ఉండవు. ఎన్ని కోట్లు తెచ్చేది ఏమీ లేదు.

(అంతరాయం)

ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుకి సరైన వారసుడు కాదు ఈయన. మొత్తం శాసనసభ్యులకు ఉన్న అధికారాలను కుదించి, ఆయన జేబునింపుకుంటున్నారు. మరి ఆయన ఒక్కడే ఎదిగాడు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. శ్రీహరి :- గౌరవ సభ్యులు ఆవేశంతో ఏం మాట్లాడుతున్నారో, వారి కేమి అర్థమై మాట్లాడుతున్నారో నాకు తెలియదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రాజలింగం :- కోట్ల ఆస్తులు ఎంక్వయిరీ చేసి నేను రిపోర్టు చేస్తాను. వివరాలు ఇస్తాను.

ఛైర్మన్ :- రాజలింగం గారూ. ఇటీవ్ అన్నెసనరీ .

శ్రీ కె.శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారికి నేనొక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. **This is not at all fair.** నేను రాజశేఖరరెడ్డి గారికి మీ ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గౌరవ శాసనసభ్యుడు రాజలింగం గారు ఒక మాట మాట్లాడేరు. నా దగ్గర సాక్ష్యాధారాలున్నాయని, కోట్ల రూపాయల ఆస్తులు ఉన్నాయని, సంపాదించుకుంటున్నట్లుగా ఎమ్మెల్యేల యొక్క హక్కులను కాల రాస్తున్నానని ఆయన మాట్లాడేరు.

(అంతరాయం)

నేను ఈ రోజు సభాముఖంగా కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందిన ప్రతి పక్ష నాయకులను నా ఆస్తులపైన విచారణ చేయమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. నావద్ద కోట్ల రూపాయల ఆస్తులు వున్నాయని విచారణలో తేలితే నేను ఆ ఆస్తులను అన్నిటినీ కూడా మా జిల్లా ప్రజలకు ధారాదత్తం చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నానని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. కనీసం నాయొక్క విజ్ఞప్తిని మన్నించాల్సిందిగా వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. వై.ఎస్.గారిని రెస్పాండ్ కమ్మనండి. మళ్ళీ రిపీట్ చేస్తున్నాను. నేను ఇంత ఓపెన్ గా స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చాను. దయచేసి మీ ద్వారా ప్రతిపక్ష నాయకులు వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారిని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు నా పైన ఆపాదించిన రూపంగా కోట్ల రూపాయలు వున్నాయని వై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారి పరిశీలనలో తేలితే ఆ యొక్క కోట్ల రూపాయలను వై.ఎస్.గారు సూచించిన విధంగా లేదా ఈ సభ సూచించిన విధంగా ఎవరికి యివ్వాలంటే వారికి యివ్వడానికి, నా జిల్లా ప్రజలకు యివ్వడానికి, వదులు కోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. ఒకవేళ ప్రతిపక్ష నాయకులు వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు విచారణలో నా దగ్గర కోట్ల రూపాయలు లేనట్లు తేలితే దానికి ఏమి సమాధానం చెబుతారో కూడా వారి విజ్ఞతకే వదిలి పెడుతూ, నా ఆస్తులపై విచారణ జరిపించవలసిందిగా తమ ద్వారా వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారిని కోరుతున్నాను.

మ.2-40

దానికి ఏమి సమాధానం చెబుతారో వారి విజ్ఞతకు వదిలి పెడుతూ నా ఆస్తులపై నా విచారణ జరిపి మీ ద్వారా ప్రతిపక్ష నాయకుడు రాజశేఖరరెడ్డిగారిని కోరుకుంటున్నాను. లేకున్నట్లయితే వాళ్ల సభ్యుడు మాట్లాడింది నిరాధారంగా మాట్లాడారు, సాక్షాలు లేకుండా మాట్లాడడం, మావాడు తప్పుగా మాట్లాడాడు అంటే నేను అంతటితో వదిలివేసి ఊరుకుంటానని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియచేసుకుంటున్నాను. దయచేసి ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఈ విషయంలో రియాక్టు కావాలని మరొకసారి సభ్యులకు తెలియచేసుకుంటున్నాను.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: అధ్యక్షా, శ్రీహరిగారు చెప్పిన మేరకు విచారణ చేయించడానికి నాకు ఏమి అభ్యంతరం లేదు. కాని నేను అడిగిన మేరకు ప్రభుత్వం నుంచి అన్నీ విధానానా సహకారాన్ని ఇవ్వగలిగితే తప్పనిసరిగా విచారణ చేయిస్తాను.

శ్రీ గుమ్మడి సరసయ్య (ఎల్లందు) : అధ్యక్షా, ఈ గోదావరి జలాలకు సంబంధించినటువంటి వనరుని రాష్ట్ర సగ భాగానికి సంబంధించిన సమస్య. ఈ సగ భాగం అంతా కూడా పూర్తిగా వెనుకబడి వుంది. గోదావరి జలాలు వినియోగించడంలో ఇప్పటి దాకా ప్రభుత్వాలు వైఫల్యం చెందాయి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ శ్రీరామ్ సాగర్ పూర్తి చేయడానికి 2003 సంవత్సరం నాటికి 500 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి పూర్తి చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పారు. మనకు గోదావరి జలాల వినియోగం సంస్థ ఒకటి ఉంది. అప్పుడు ఉందో లేదో తెలియదు. ఆ సంస్థ ప్రకటించిన ప్రకారంగా 1999 నుంచి ఇప్పటి దాకా 1764 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. ఇప్పటిదాకా ఎంత ఖర్చు పెట్టారు. దాని వివరాలు ఏమి చెప్పలేదు కనుక చెప్పాలి. పెడింగ్ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించినటువంటి స్పూర్తిని ఎప్పటివరకు చేస్తారు అనేటటువంటిది ఇప్పటి దాకా మాట్లాడిన సభ్యులు అందరూ అడిగారు నేను అడుగుతున్నాను. ఇప్పటిదాకా శిలాఫలకాలతోటి శంఖుస్థాపనలతో ఆగిపోయి ఉన్నాయి.

ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏమైనా శంఖుస్థాపనలు చేస్తే అట్లాగే మిగిలినవాడానికి నీలు లేకుండా త్వరితంగా పూర్తి చేయడానికి హామీ ఇవ్వాలని చెప్పి మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా వివరంగా గోదావరి జలాలు గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. 2,3 విషయాలు స్పష్టంగా తెలియచేయవలసిన అవసరం వుంది. గోవర్ధనరెడ్డిగారు ఒక మాట చెప్పారు. ఫ్లో ఇరిగేషన్ అనే దానిని గుర్తు పెట్టుకోవాలని. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని పై నుంచి గోదావరిలో ఎక్కడెక్కడ ఫ్లో ఇరిగేషన్ ఉందో అక్కడ అంతా ఐడింటిఫికేషన్ చేయడం జరిగింది. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. పై వరకు కూడా అకౌంటు తీసుకోవడం జరిగింది. అలాగే ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. పైన ఉన్నప్పటికీ కూడా మీడియం, మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకి అవకాశం వుంది కాబట్టి ఇప్పటికే దాదాపుగా 15 స్కీమ్స్ దాకా ఐడింటిఫై చేసి ఒక మూడు స్కీమ్స్ని ఆలోచిస్తే గ్రౌండ్ చేసి పనులు చురుకుగా జరుగుతున్నటువంటి విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. మిగిలినటువంటి ప్రాజెక్టుల విషయం ఇంతకు ముందే నేను చెప్పాను. అలాగే వివరంగా ప్రాజెక్టుల వివరాలు ఉన్నాయి ఆ విధంగా చేస్తున్నాము. మిగిలినటువంటి జిల్లాలో క్యాచ్మెంటు ఏరియా ఎక్కువగా వుంది. ఇంకా కూడా కొంత నీరు ఎస్ఆర్ఎస్పి క్రింద కూడా పోతున్నాయి అన్న మాట చెప్పారు. దానిని ఐడింటిఫై చేసుకొని మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల వచ్చేంతవరకు డివిజన్లు కూడా చేసి ఐడింటిఫైచేసి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేయాలని ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ విధంగా జరుగుతున్నాయి. అలాగే ఇక మిగిలినటువంటి ప్రాంతాలలో లిఫ్టు ఇరిగేషన్ తప్పా సాధ్యం కాదు. కాబట్టి ఎల్లంపల్లి కాని ఇచ్చంపల్లి కాని దగ్గర దగ్గర 112 మీటర్లు అయితే లక్షా 57 వేల ఎకరాలకు గ్రావిటీ వస్తుంది. ఒకవేళ 95 మీటర్లకు తగ్గిస్తే లిఫ్ట్ శరణ్యం కాబట్టి లిఫ్ట్ కావాలి. ఒకవేళ డిలే అవుతుందని ఉద్దేశ్యంతోటి ఇంటర్ స్టేట్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఉన్నాయి కాబట్టి డిలే అవుతుందని దేవాదుల తీసుకున్నాము. అలాగే దమ్ముగూడెం దగ్గర కూడా గ్రావిటీ ఉన్నంతవరకు కెనాల్ తీసుకొని దమ్ముగూడెం దగ్గర కూడా లిఫ్టు ఇరిగేషన్ ద్వారా ఖమ్మం జిల్లాలో కూడా 91 వేల ఎకరాల నుంచి లక్షా, 25 వేల ఎకరాల దాకా ప్లాన్ చేయడం జరుగుతోందని చెప్పి మొదటగా మీకు తెలియచేస్తున్నాను. మిగిలింది ఎస్ఆర్ఎస్పి గురించి మనం మాట్లాడుతూ వున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు ఇప్పటివరకు చేసినటువంటి వాళ్లు బాధ్యతతో ఉన్నటువంటి వాళ్లు కూడా తప్పించుకోడానికి మామీద మాట్లాడుతున్నారు. ఆ విషయంలోకి నేను పోదల్చుకోలేదు. రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ తెలుసు కాబట్టి రాజకీయల జోలికి నేను పోదల్చుకోలేదు. అయినప్పటికీ దాదాపుగా 1995 దాకా ఉన్న జీవనరెడ్డి రెవ్యూ చేసుకున్నాము. దాదాపు రెండు లక్షల 80 వేల ఎకరాలను ఖరీఫ్ పంట, రబీ పంట కూడా తీసుకొని 4 లక్షల ఎకరాలకు మించి ఎప్పుడూ లేదు. గత సంవత్సరం 7,8 లక్షలు ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి క్రింద సాగు చేసుకొంది మాత్రం నేను తెలియచేస్తున్నాను. అయినప్పటికీ ఇంకా కూడా మిగిలిపోయినటువంటి ఆయకట్టు వుంది. కాబట్టి గతంలో ఎపి 2 వచ్చినప్పుడు కూడా గతంలోని ప్రభుత్వాలు దానిని యుటిలైజ్ చేసుకోలేక ల్యాండ్ సేస్ అయిన సందర్భం వారికి కూడా తెలుసు. అటువంటిది దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎపి 3 ఫార్మం చేసుకొని మళ్ళీ వరల్డు బ్యాంక్ తో కన్ఫర్మచేసి దాదాపుగా 990 కోట్ల రూపాయలతో ఈ స్కీమ్ తీసుకొని మొత్తం 2003 సంవత్సరం జనవరికి పూర్తి చేయడానికి అన్నీ చర్యలు తీసుకున్నాము. ప్యాకేజీస్ అన్నీ కూడా గ్రౌండ్ అయినాయి. డిలే అవుతున్న ప్యాకేజీస్ను ఐడింటిఫై చేసుకొని కాంట్రాక్టు దగ్గర నుంచి స్పిల్ట్ చేసి మళ్ళీ కూడా మొత్తం ప్రాగ్రామును పెడ్యూలు ప్రకారంగా 2003 జనవరికి పూర్తి చేయడానికి చర్యలు తీసుకొని ఎపి ద్వారా ఎల్ఎండి క్రింద ఉన్నటువంటి దాదాపు 6 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి తేవడం జరుగుతుందని మరొకసారి స్పష్టం చేస్తున్నాను. అలాగే 500కోట్లరూపాయలతోటి ఎబిపి క్రింద తీసుకున్నాము. 2003కి వర్కింగ్ సీజన్తో కలిపి స్టేజీ ఒకటి క్రింద ఉన్నటువంటి 10 లక్షల ఎకరాలు పూర్తి చేయడానికి అన్నీ చర్యలు తీసుకున్నాము. టైఅప్ కూడా చేయడం జరిగింది, చేసిన టై అప్ కూడా టైమ్ బౌండ్ ప్రకారం ఎక్స్ పెండిచర్ బుక్ చేస్తున్నాము కూడా మరొకసారి తెలియచేస్తున్నాను. అదే సందర్భంలో వారికి నేను చెప్పింది, ముఖ్యమంత్రిగారు 500 కోట్ల రూపాయల ఐఎంఎఫ్ ఫండ్స్ గురించి వారు మాట్లాడుతున్న సందర్భంలో ఒక ఫిగర్ వాళ్ళకి ఇవ్వదల్చుకున్నాను. గతంలో 1990-91 సంవత్సరంలో తెలంగాణా ప్రాంతంలో 761.05 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడితే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దగ్గర దగ్గర 2449 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టిన ఫిగర్ ప్రాజెక్టుల వారిగా గౌరవ

సభ్యులు కావాలంటే నేను వివరంగా తెలియచేస్తాను. ఈ బడ్జెట్టులో దగ్గర దగ్గర 235 కోట్ల రూపాయలు ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద పెట్టి, అవసరమైతే ఇంకా పెడ్యూలు ఎక్కువ ఇచ్చి తొందరగా పూర్తి నిధులు ఇస్తామని చెప్పిన సందర్భాన్ని మీకు గుర్తు చెస్తున్నాను. గతంలో లాగా ల్యాప్స్ కాకుండా ఈ నిధులు వినియోగించి ఎస్ఆర్ఎస్పి మొదటి వర్కు పూర్తి చేయడం జరుగుతుందని సభ ద్వారా నేను ఎన్యూరెన్సు ఇస్తున్నాను. అలాగే ఫ్లడ్ ఫ్లో అడుగుతున్నారు. దానికి వారు చెప్పారు. మిత్రులు అందరూ కూడా విమర్శించారు. ఫౌండేషన్ వేయడం అన్నది తెలుగుదేశం పార్టీ కొత్తగా పెట్టినట్లు ఆఖరికి ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ని వారు ప్రధాన మంత్రిగారిని తీసుకొచ్చి అప్పటికి క్లియరెన్సు రాకుండా ఫౌండేషన్ వేసిన సంగతి నేను గుర్తు చేస్తున్నాను.

మ.2.50

(అంతరాయం)

వారు చెప్పిన విషయాలన్నీ నేను సవివరంగా విన్నాను, వ్రాసుకున్నాను. అదేవిధంగా మట్లాడటానికి నాకు కూడా టైమ్ ఇవ్వమనండి. వారే మేమి చేశారో నేను మాట్లాడటంలేదు. ఏయే ప్రాజెక్టులకు గతంలో ఎంతెంత కేటయించారో నేను మాట్లాడటంలేదు. సోలవరంగురించి కూడా మరచిపోవద్దు. శంకుస్థాపన రాళ్లు ఎవరు ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పటికీ వేస్తాము. ఆ ప్రాంతంలో ఒక ఉత్సాహంతో, కమిట్మెంట్తో పనిచేయటానికి దోహదపడుతుందని ఈ విధంగా చేస్తాము. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ గురించి మాట్లాడారు. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ పేరుతో ఈ ప్రభుత్వం డిలే చేస్తుందన్న విషయం వాస్తవం కాదు. ఈనాడు ఫైనాన్షియల్ ఏజన్సీస్ నుండి, ప్లానింగ్ కమిషన్ నుండి ఫైనల్ క్లియరెన్స్ రావాలంటే ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజ్ తయారుకావాలి. ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజ్ కావాలంటే అక్కడ ఉన్న రైతులు కన్సెంట్ ఇవ్వాలి. ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకున్న ఎమండ్మెంట్స్, ప్రాజెక్టు నిర్మాణమవుతున్న ప్రాంతాల్లో ఉద్యమకారులు పెట్టి కండిషన్స్ మీకు గుర్తుచేస్తున్నాను. ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజ్ కావాలంటే ముందుగా అక్కడి రైతులు ఒప్పుకోవాలి. ఇందువల్ల డిలే అవుతున్నది. ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ చేసేప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ వేల్యా, మార్కెట్ వేల్యాకు మధ్య వ్యత్యాసం ఉందనే మాట వారు, నేను ఒప్పుకుంటాము. అందుకే డిలే అవుతున్నది. మరల మనం కోర్టులకు వెళ్లి, దీన్ని ఒక ఇన్స్యూ చేసి రైతాంగాన్ని రప్పర్ చేస్తే బాగోదు. త్వరితగతిన పూర్తిచేద్దామనే ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఫైనల్ స్టేజీలో ఉందని అనుకుంటున్నాము. పాపారావుగారు చెప్పినట్లు ఆనాడు జరిపిన లోక్ అదాలత్ లో చాలా రిప్రజెంటేషన్స్ వచ్చాయి. గౌరవసభ్యులు రిప్రజెంటే చేశారు. ప్రభుత్వపరంగా ఒక సెటిల్మెంట్ కొరకు చూస్తున్నాము. 5, 6 తేదీలలో డేట్స్ ఇచ్చారు. వచ్చే నెలలో ఫైనల్ క్లియరెన్స్ అవుతుందని మేము కూడా ఎదురుచూస్తున్నాము. ఆవిధంగా సెటిల్మెంట్ అయిన తరువాత ఆర్ అండ్ ఆర్ తీసుకుని నిర్దిష్టమైన క్లియరెన్స్ కొరకు వెళ్లబోతున్నాము.

శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి: మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఈ ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజ్ పూర్తికానందునే ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ ఆగిపోయిందని మినిష్టర్ గారు చెప్పారు. ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజీలో భూసేకరణ ఒక్కటేనా లేక ఏమైనా ఇంకా ఉన్నాయా? ఆర్ అండ్ ప్యాకేజీ పూర్తిచేసి రైతులవద్దకు వెళ్లారా? రిలీఫ్ అండ్ రెహబిలిటేషన్ కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం తరపున మీరు చేపట్టారా? ఇంతవరకు చేపట్టలేదు. ఆ విషయం పదిలేసి కేవలం ఇప్పటివరకు చెప్పేదేమంటే రైతులు ముందుకురావటంలేదని మాత్రమే. రైతులు ఎందుకు ముందుకురావటంలేదు? పోచంపల్లి ప్రాజెక్టులో మునిగినవారికి ఇప్పటివరకు డబ్బులు రాలేదని చెప్పారు. గతంలో మునిగినవారికే డబ్బులు రాలేదు కాబట్టి రైతులు ముందుకు రావటంలేదు. ఏవిధంగా రెహబిలిటేట్ చేస్తారో స్పష్టంగా చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, సభ్యులు కూడా కోఆపరేట్ చేయాలి. నేను చెప్పింది వినిన తరువాత అడగమనండి. పబ్లిక్ హియరింగ్ లేనిదే ప్రాజెక్టులకు ఈనాడు క్లియరెన్స్ ఇచ్చేట్లు లేదు. ఆర్ అండ్ ఆర్ ప్యాకేజీకు ముందు పబ్లిక్ హియరింగ్ ప్రతి ప్రాజెక్టుకు అవసరం. అది ఇప్పుడు కంపల్సరీ అయినది. ఈ స్థాయిలో పబ్లిక్ హియరింగ్ సాధ్యం కాదు. అప్పుడు వారు కన్సెంట్ ఇవ్వరు కాబట్టి కొంత డిలే అవుతున్నది. జీవనరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు అది అందరికీ రాదు. వచ్చే నెలలో ఫైనల్

అవుతుందనే ధైర్యంతో ప్రాసీడ్ అవుతున్నాము, ఆవిధంగా ప్రాసీడ్ అవ్వాలన్న అవసరం ఉన్నది. డబ్బును ఫండింగ్ ఏజన్సీస్ వద్దనుండి తీసుకురావటానికి అవకాశం ఉన్నది. లేదంటే ఆన్‌గోయింగ్ స్కీమ్స్ అయితే తప్ప ఎ.ఐ.బి.పి.కి ఒప్పుకునే పరిస్థితి లేదు. ఎక్స్‌టర్నల్ ఎయిడ్, ఫండింగ్ టై అప్ కాదు కాబట్టి ఈ ఇబ్బంది ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ కార్యక్రమం పనులు ముమ్మరం చేయటానికిగాను ఇప్పటికే టెండర్స్ కొన్ని పిలిచి ఉన్నాయి. ఇన్ఫ్రా ఎప్పుడైతే సెటిల్ అవుతుందో వెంటనే పనులు మొదలుపెట్టటానికి ఆన్‌గోయింగ్ ఎ.ఐ.బి.పి. క్రింద వరల్డ్‌బ్యాంక్‌ను రిక్వెస్ట్ చేశాము.

గౌరవసభ్యులు కొందరు ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. స్టేజ్-2 గురించి మాట్లాడారు. స్టేజ్-1 పూర్తిగాకుండా స్టేజ్-2 గురించి మాట్లాడితే నమ్మే పరిస్థితులు లేవు. స్టేజ్-1 త్వరలో కంప్లీట్ అవుతుంది. ఒక షెడ్యూల్ తీసుకుని ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ ప్రాసెస్ పూర్తిచేస్తాము. ఆఫీసర్స్‌కు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వటం జరిగింది. కొన్ని సివిల్ వర్క్స్ తీసుకున్నారు. అందుకోసం సరిల్స్, డివిజన్స్, సబ్‌డివిజన్స్ ఇచ్చి 4 సంవత్సరాలలో పూర్తిచేయటానికిగాను కార్యక్రమాలు స్టార్ట్ అయ్యాయి, ప్రాసెస్‌లో ఉంది. దుమ్ముగూడెం విషయంలో జెన్‌కోవారితో మాట్లాడటం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్ట్‌ద్వారా 350 మెగావాట్ల జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తి చేయటానికి అవకాశం ఉంది కాబట్టి వారిని కూడా ఇందులో కలిపితే ప్రాజెక్ట్‌కు వయబిలిటీ వస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో వారిని కూడా ఇందులో భాగస్వాములను చేయటం జరిగింది. వారు ఈ నెలాఖరులో ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ ఇస్తామని చెప్పారు. దేవాదుల ప్రాజెక్ట్ విషయంలో నిధులగురించి అడిగారు. మిగిలిన ప్రాజెక్ట్‌లకు, దీనికి తేడా ఉంది. మిగతా ప్రాజెక్ట్‌లకు, దీనికి తేడా ఉంది. ఇక్కడి ఇంటర్‌స్టేట్ డిస్కంప్లైట్ లేదు, ఇక్కడ క్లియరెన్స్‌కు ఇబ్బంది రాదు. ఇక్కడ drought prone area ఉంది కాబట్టి అది కూడా లింక్ చేసుకుని, దీనికి కాస్ట్ బెనిఫిట్ రేషియో తీసుకుని చేయటానికి అవకాశం ఉంది. కనుక ఖచ్చితంగా దీనికి ఫండింగ్ చేయమని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరటం జరిగింది. వరల్డ్‌బ్యాంక్‌వారు వచ్చినప్పుడు ఇది drought prone area కాబట్టి దీనికి స్పెషల్ కన్‌సిడరేషన్ ఇవ్వమని వారిని రిక్వెస్ట్ చేయటం జరిగింది. ఇక్కడి వాటర్ షార్జ్ లేదు, క్లియరెన్స్‌కు ఇబ్బంది రాదు, డిస్కంప్లైట్ రాదు కాబట్టి ఫండింగ్ ఇస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రాజెక్ట్ వయబిలిటీ చూసుకుని ముందుకువెళుతున్నాము. దీనికి సంబంధించిన ఒక డీటెయిల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్‌ను మా డిపార్ట్‌మెంట్ తరపున తయారుచేయటం జరిగింది. వ్యాపాకాన్‌వారినుండి కూడా ఒక డీటెయిల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్‌ను తీసుకుని ఫండింగ్‌కు వెళ్లి అనుకున్నవిధంగా ఈ ప్రాజెక్ట్‌ను గ్రౌండింగ్ చేయటం జరుగుతుందని తెలియచేస్తున్నాను.

ఇచ్చుంపల్లిని జాతీయ ప్రాజెక్ట్‌గా ప్రకటించటంపై విమర్శిస్తున్నారు. విమర్శించటం కాదు, అందరూ కలిసి వస్తే రాష్ట్రానికి ఉపయోగపడే ఈ ప్రాజెక్ట్‌ను పూర్తిచేయటానికి వీలుంటుంది. మీ అందరకు తెలుసు, ఇచ్చుంపల్లి మరియు పోలవరంలగురించి ఎంతో పోరాటం చేస్తున్నాము. ఈ ప్రాజెక్ట్‌లు కంప్లెక్సిగా కావాలని కేంద్రంలో ఉన్న బి.జె.పి. ప్రభుత్వంతో చెబుతున్నాము. అందరం కలిసి ఈ ప్రాజెక్ట్‌లను సాధించినట్లయితే రాష్ట్రానికి లాభం కలుగుతుంది. అనుమతి ఇస్తారనే భావిస్తున్నాము. అనుమతి ఇవ్వకపోయినా ఆగేది లేదు, మన కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. జాతీయ ప్రాజెక్ట్‌గా దీనిని డిక్లర్ చేశాము కాబట్టి అందరూ కలిసి కేంద్రంపై ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి దీనిని సాధించాలనే నిర్ణయానికి రావాలి. దీనిని కూడా విమర్శించటం భావ్యం కాదు. అలాగే సిల్ట్ అరెస్ట్ ట్యాంక్స్‌గురించి చెప్పారు. సుమారు 91 వరకు అయిపోయాయని అందరకు తెలుసు. మిగిలిన నిధులతో మిగిలిఉన్న వాటిని కూడా గ్రౌండ్ చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. గోదావరిపై చేపట్టవలసిన కార్యక్రమాలన్నింటికీ ప్రత్యేకంగా ఒక షెడ్యూల్ తయారుచేసుకున్నాము. ఆయా ప్రాజెక్ట్‌లను తప్పకుండా గ్రౌండింగ్ చేయటమే కాదు, వాటర్ యూజ్ చేసుకోవటానికి నిర్దిష్టమైన ప్లాన్ ఉందని కూడా ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

మ.3.00

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: మంత్రిగారి రిస్టే వింటుంటే, ఆయన ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంట్ చూస్తే ఒక వారం రోజుల క్రితమో, నెల రోజుల క్రితమో తెలుగుదేశంపార్టీ ఈ రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి వచ్చినట్లు అనిపిస్తుంది. ఇప్పుడిప్పుడే ఈ కార్యక్రమాలు మొదలుపెట్టమనే వద్దతిలో మాట్లాడుతున్నారు. గడిచిన 7 సంవత్సరాలుగా తెలుగుదేశం పార్టీ-ఈ రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్నది.

వారు తయారుచేసి సభలో ఇచ్చిన ఈ నోట్సు గమనిస్తే మొదటి పేరాగ్రాఫ్లో water is available అని అన్నారు, రెండవ పేరాగ్రాఫ్లో Godavari Water Utilisation Authority ఒకటి కాన్స్టిట్యూట్ చేశామన్నారు, మూడవ పేరాగ్రాఫ్లో High Level Committee for inter-state disputes ఒకటి కాన్స్టిట్యూట్ చేశాము, వని అయిపోయిందన్నారు, అదే పేరాగ్రాఫ్లో టాస్ఫోర్స్ అనే మరొక దానిని కాన్స్టిట్యూట్ చేశామన్నారు, 4వ పేరాగ్రాఫ్లో ఇచ్చిందల్లి డ్యామ్ విషయానికి సంబంధించి several experts have also been associated in finalising detailed project report of the project అని అన్నారు, 5వ పేరాగ్రాఫ్లో దేవాదులకు సంబంధించిన డీటెయిల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ తయారుచేసి కార్యక్రమంలో ఉన్నామన్నారు, 6వ పేరాగ్రాఫ్లో పోలవరంకు సంబంధించి High Level Committee set up by the Central Water Commission అని అన్నారు, ఎల్లంపల్లి బ్యారేజ్కు సంబంధించి డీటెయిల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ తయారుచేస్తున్నామన్నారు, దుమ్మగూడెంకు సంబంధించి డీటెయిల్డ్ ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ తయారుచేస్తున్నామన్నారు, ప్రాణహిత బ్యారేజ్కు సంబంధించి ఆర్టర్నేటివ్ ప్రపోజల్స్ ఎగ్జామిన్ చేస్తామన్నారు, లెండి మరియు పెనుగంగాకు సంబంధించి మహారాష్ట్రతో convene a meeting for concluding the agreement at an early date అన్నారు, ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్కు సంబంధించి లోక్అదాలత్లలో ల్యాండ్ కాంపెన్సేషన్ ఇన్షూ పెండింగ్లో ఉందన్నారు. ఇంతకుముందు ఈ రాష్ట్రంలో ల్యాండ్ ఎక్స్యూరి చేయలేదు, కాంపెన్సేషన్ పే చేయటం జరగలేదు. ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. స్టేజ్-2 కు సంబంధించి proposals are being finalised to obtain financial assistance from Government of India to implement Phase-I of the project, viz., execution of the main canal of this project from Km. 284.00 to Km.347.00 అని అన్నారు. నిజాంసాగర్ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్కు సంబంధించి డీటెయిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ తయారుచేస్తామని అంటున్నారు.

గడచిన ఆరు సంవత్సరాలుగా మీరు చేస్తున్నది కమిటీలు పెట్టటం. ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్లు తయారుచేయటానికి కమిటీలు పెట్టటం, హై లెవెల్ కమిటీలు పెట్టటం, గోదావరి వాటర్ అథారిటీ పెట్టటం, టాస్ఫోర్స్ పెట్టటం. ఇవి తప్ప కాంక్రీట్ వర్క్ ఎక్కడా కన్పించదు. మేము అడుగుతున్నది దయచేసి ఇవన్నీ అమలుచేయటానికి గాను ఒక యాక్షన్ ప్లాన్ ఖచ్చితంగా ఇస్తారా, లేదా? మీరు చెప్పిన ప్రాజెక్ట్లన్నింటికీ ఈ బడ్జెట్లో ఎంత కేటాయిస్తున్నారు? ఈ సంవత్సరం అయిపోయింది. 2001-02 సంవత్సరం బడ్జెట్లో ఎంత కేటాయించారో మీకు తెలుసు. కనీసం ఇప్పటినుండైనా ఒక యాక్షన్ ప్లాన్ చేసి 7, 8 సంవత్సరాల్లో పూర్తిచేస్తాము, ఫలానా సంవత్సరం ఇంతంత ఇస్తామని చెప్పండి. ఆన్గోయింగ్ ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు, కాన్టెంప్లెటెడ్వి ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు? ఆన్గోయింగ్ కనీసం రెండు, మూడు సంవత్సరాల్లో పూర్తిచేయాలి. క్లియరెన్స్ వచ్చినా, రాకపోయినా కాన్టెంప్లెట్ ఒక సంవత్సర కాలంలో పూర్తిచేయాలి. క్లియరెన్స్ రాకపోయినా ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేసిన చరిత్ర మనకు ఉంది. ఈ సంవత్సరంలో ఇంత త బడెట్ ఎలాటేమెంట్ ఉంది. రాబోయే సంవత్సరాల్లో ఈ మేరకు ప్రతి సంవత్సరం ఇస్తామనే విధంగా ఒక యాక్షన్ ప్లాన్ ఇస్తారా, లేదా?

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు: గతంలో ఈమాత్రం వర్క్ కూడా గ్రౌండ్ కాలేదు. కాంగ్రెస్ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పినట్లు ఎస్.ఆర్.ఎస్.సి. -1 ఫేజ్కు యాక్షన్ ప్లాన్ తయారుచేశాము. స్టేజ్-2 కు కూడా యాక్షన్ ప్రోగ్రామ్ తయారుచేశాము. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో కూడా ఎలోకేషన్స్ చేసుకుని కార్యక్రమాలు మొదలుపెట్టిన విషయాన్ని గౌరవసభ్యుల దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: రొటీన్ రిస్టే నాకు అవసరం లేదు. ఈ ప్రాజెక్టుకు ఇంత కేటాయిస్తున్నామని బడ్జెట్ ప్రావిజన్స్ చూపించండి. వచ్చే నాలుగు, అయిదు సంవత్సరాల్లో ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తవుతాయని చెప్పండి. యాక్షన్ ప్లాన్ కావాలి. మీరు ఖచ్చితంగా ఏయే ప్రాజెక్టులకు ఎంతంత ఇస్తారో చెప్పండి. ఈ రోజు కాకపోయినా వచ్చే సెషన్లో చెప్పండి. ఈ ప్రాజెక్టుకు బడ్జెట్ ఇంత అవుతుంది, దీనిని మూడేళ్లలో కంప్లీట్ చేస్తామని చెప్పండి. బడ్జెట్ ఈ సంవత్సరానికి ఇంత, వచ్చే సంవత్సరానికి ఇంత పెడతామని చెప్పండి. మీ స్టేట్మెంట్ ఎల్లా ఉందంటే, లాస్ట్ పేరాగ్రాఫ్లో "by undertaking the measures as outlined, Govenment expects to achieve a positive head-way in the utilisation of waters of river Godavari for the

accelerated development of backward areas of the State" చెప్పారు. ఇదంతా పాత చింతకాయ పచ్చడిలాగానే ఉంది. కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి ప్రాజెక్ట్ పూర్తయితే 10,000 ఎకరాలకు నీరందుతుందని మీరు ఒప్పుకున్నారు. కాని ఆ విషయమే ఇప్పుడు ప్రస్తావించలేదు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు: కిన్నెరసానికి సంబంధించి గౌరవసభ్యులకు గతంలోనే స్పష్టంగా చెప్పాను. ఎన్.టి.రామారావుగారు ఇంట్రస్ట్ తీసుకుని దీనికి ఒక రూపుతేవటం జరిగింది. విద్యుదుత్పత్తికి ఇబ్బంది కలుగుతుందని ఆనాడు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు చెప్పారు. తరువాత దీనిగురించి స్టడీచేసి జెన్కోవారిని పిలిపించి ప్రాజెక్ట్ ద్వారా నీరందించటానికి అవకాశం ఉన్నది, చూడమని చెప్పటం జరిగింది. ఒక కార్యచరణ ప్రణాళిక తయారుచేసి దాని ప్రకారం ముందుకువెళ్లటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఈరోజు మీటింగ్ ఉన్నది. అయితే నాకు ఇక్కడే సరిపోయింది. దీనికి ఫండింగ్ కూడా టై అప్ చేయాలి. అది కూడా చూస్తాను. ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ లేకుండా ఫండింగ్ గురించి మాట్లాడితే బాగోదు. తొందరలోనే అది తయారుచేసి మీకు కూడా తెలియపరుస్తాను. ఇప్పుడు చెప్పినవాటికన్నీటికి కూడా బడ్జెట్ లో ప్రావిజన్ పెట్టుకున్నాము. యాక్షన్ ప్రోగ్రామ్ తయారుచేశాము. మిగిలిపోయిన కార్యక్రమాలన్నింటికీ కూడా యాక్షన్ ప్రోగ్రామ్ తయారుచేసుకుంటామని ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి: ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత చెప్పినా ప్రయోజనం లేదు. వారి పద్ధతి వారిదే అంటున్నారు. ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. స్టేజ్-2కు ఏవిధమైన ఫైనాన్సియల్ టై అప్ లేని విధానానికి నిరసనగా, ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి. ఫ్లడ్ ఫ్లో కెనాల్ కు టై అప్ లేని విధానానికి నిరసనగా, ఎల్లంపల్లిగురించి ఏవిధమైన సక్రమమైన ఆలోచన చేయనందుకు నిరసనగా, దేవాదులకు సంబంధించి టై అప్స్, క్లియరెన్స్ లేవు, వాటికి నిరసనగా, కనీసం ఈ కార్యక్రమాలు చేయటానికి స్టాఫ్ కూడా లేని పరిస్థితులకు నిరసనగా, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేంద్రంలో తనకున్న స్పెషల్ ఇన్ ఫ్లయెన్స్ ను ఉపయోగించి ఈ ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయకపోవటానికి నిరసనగా, గోదావరి వ్యాలీ అధారిటీలో ఆ ప్రాంత శాసనసభ్యులను, పార్లమెంట్ సభ్యులను మెంబర్స్ గా చేయని పద్ధతికి నిరసనగా, ఒక యాక్షన్ పేపర్ తయారుచేయటానికి ప్రభుత్వం ముందుకురాకపోవటానికి నిరసనగా, రూ.32,000 కోట్లు విలువగల వసులకు ప్రభుత్వం పునాదిరాళ్లు వేసినప్పటికీ వాటిని ఇప్పటివరకు పూర్తిచేయని విధానాలకు నిరసనగా, తెలంగాణా అభివృద్ధి గురించి ఏమాత్రం పట్టించుకోని విధానాలకు నిరసనగా కాంగ్రెస్ శాసనసభా పక్షం వాకౌట్ చేస్తుంది.

(ఈ సందర్భంగా డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్ సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు: నేను స్పష్టంగా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేశాను. గత ప్రభుత్వాలు కనీసం స్పష్టమైన రిపోర్ట్ గాని, దానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలుగాని తీసుకోనప్పటికీ గత మూడు సంవత్సరాల్లో స్పష్టమైన కార్యక్రమాలను, రిపోర్ట్ ను తయారుచేసుకుని ఈ బడ్జెట్ లో ప్రతి ప్రాజెక్టుకు కొన్ని నిధులు కేటాయించి మిగిలిన మొత్తాన్ని వరల్డ్ బ్యాంక్ మొదలైన ఫండింగ్ ఏజన్సీతో టై అప్ చేసుకోవటం కోసం ప్రయత్నిస్తున్నామని వారికి స్పష్టంగా తెలియచేశాను. ఇన్ని చేసినప్పటికీ వారు విమర్శిస్తున్నారంటే వారు విమర్శించటమే కార్యక్రమంగా పెట్టుకున్నారు తప్ప మరొకటి కాదు. దేవాదుల విషయంలో స్పష్టంగా చెప్పాను. యాక్షన్ ప్లాన్ తరువాత క్లియరెన్స్ తీసుకుని కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం తీసుకుంటామని చెప్పాను. ఇదొక వారు చెప్పినవాటన్నింటికీ గతంలో క్లియరెన్స్ రాకపోతే 1996లో ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత డీటెయిల్డ్ గా ప్రాజెక్ట్ రిపోర్ట్ ను తయారుచేయించటం జరిగిందని ఈ సభకు మీద్యారా తెలియచేస్తున్నాను.

మ.3.10

CHAIRMAN: The House is adjourned to meet again at 5.00 PM today.

(The House then adjourned at 3.11 PM to meet again at 5.00 PM)

**(The House reassembled at 5.00 P.M)
(Sri M.V. Krishna Rao in the Chair.)**

సభాకార్యక్రమము

SRI K.R. SURESH REDDY: Sir, there are a lot of issues which are to be discussed. But, today, due to paucity of time డెయిలీ మ .1.30కి శాసనసభను అడ్జర్న్ చేయడం మరల ఈ వినింగ్ కేవలం బిల్లుకు కేటాయించడం వల్ల కొని ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూస్ చర్చకు వచ్చే పరిస్థితులు కనపడడం లేదు. ఏలేరు స్కామ్, కృషి బ్యాంకు, ఎపి ట్రాన్స్కో రెయిడ్స్ మరియు ఎయిడ్స్ వంటి అంశాలు ఇంతవరకు చర్చకు రాలేదు. రేపు చివరి రోజు కాబట్టి ఈ ఏలేరు స్కామ్, కృషి బ్యాంకు లాంటి ముఖ్యమైన సబ్జెక్టును వర్కింగ్ లంచ్ పెట్టి ఇవన్నీ పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. బికాజ్ దీజ్ ఆర్ ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూస్.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనా రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఉదయం నేను చెప్పడం జరిగింది. ఈ సెషన్లో ధర్మవరానికి సంబంధించి కమీషనర్ కౌన్సిల్ మీటింగ్లోనే ముఖ్యమంత్రిగారిని, ప్రధాన మంత్రిగారిని ఇష్టం వచ్చినట్లుగా మాట్లాడారు. డెరగేటరీ పదాలు వాడారు. దానికి సంబంధించి కౌల్ అటెన్షన్ ఇచ్చాము. మొదటి రోజు నుండి ఈ రోజు వరకు దీనిలో వస్తుంది కాని తీసుకోవడం జరగలేదు. ఉదయం ఆ ఇష్యూను తీసుకోవాలని చెప్పాము. దాని తరువాత మిగతా సబ్జెక్టు తీసుకోవాలని రెక్వెస్టు చేస్తున్నాను. స్పెసిఫిక్ టైమ్ కేటాయించి దానిని తీసుకుంటామని, ఆ విధంగా హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sir, as far as our Party is concerned we will request that tomorrow being the last day of the Session we hope and we would also like to have a short discussion on A.P. TRANSCO rates, Krishi Bank as well as the Yeleru scam. These are very important issues which have to be discussed at length. We request that if a working lunch can be arranged we are willing to sit before the results come out and then we will close this august House.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య: అధ్యక్షా, మా మిత్రుడు ఒప్పేసేగారు చెప్పినట్లుగా ఇంపార్టెంట్ అంశాలను పార్ట్ డిస్కషన్స్ , ట్రాన్స్కో రెయిడ్స్, కృషి బ్యాంక్ పూర్తి కావడానికి టైమ్ సరిపోదు. అందుకని వర్కింగ్ లంచ్ ఏర్పాటు చేయండి. కనీసం మమ్ములను గుర్తించండి. మిమ్ములను జంటిల్మాన్గా అనుకుంటున్నాము. మా మిత్రుడు రాజయ్యగారు ప్రొటెస్ట్ చేస్తామంటే టైమ్ ఇవ్వలేదు. మాది జాతీయ పార్టీ. మా రెస్పూక్తి రావలసిన వారు. ఇలా అయితే ఎలా అండీ?

శ్రీ వై.రామకృష్ణడు: అధ్యక్షా, ఒక్కొక్క 304 మీద గంటల తరబడి మాట్లాడి మిగతా ఇష్యూస్ రాకుండా చేయడం వారి వంతు అవుతుంది. మొన్న 304 మీద మూడు గంటలు, ఈ రోజు 304 మీద మూడు గంటలు మాట్లాడారు. అనుకున్న టైమ్ ప్రకారం జరిగితే అన్నీ కంప్లీట్ అయ్యేవి. రేపు చివరి రోజు కాబట్టి జనరల్గా మన బ్రెడిషన్ ప్రకారం మెంబర్స్ అందరూ జీరో అవర్ అడుగుతారు. వారు చెప్పుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తారు. రేపు లాస్ట్ డే అందరూ అన్ని విషయాలు చెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అది అయిన వెంటనే స్పీకర్గారి ఇష్టం, అడ్జర్న్ చేస్తారో, ఏమో తెలియదు. వేరే విషయాలు రాకుండా ఒక్క 304 మీద మూడు గంటలు మాట్లాడి మిగతా విషయాలు మాట్లాడలేదని, టైమ్ ఇష్టమని చెబిస్తుండడం సబబు కాదు. రేపు మా సభ్యులందరూ కూడా వారి నియోజక వర్గాలకు సంబంధించి జీరో అవర్లో చెప్పుకునే బ్రెడిషన్ ఉంది. ఇంచుమించు జీరో అవర్లో వారడిగిన దానికి ఏ స్పీకరుగారు కాదని అనలేదు. ఆ విధంగా ఉంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె.ఆర్.సురేష్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, రేపు 22వ తేది రిజల్టు వస్తాయి. రేపు అంతా జీరో అవర్ అంటున్నారు. నా ఎక్స్పీరియన్సు ప్రకారం లాస్ట్ డే జీరో అవర్ ఈజ్ ప్రైమర్లీ ఫర్ బడ్జెట్ సెషన్. సుమారు 30, 40రోజులు ఆ సెషన్ జరుగుతుంది. అనేక సమస్యలు చర్చించిన తరువాత సభ ద్వారా మా మా నియోజకవర్గాలలో ఉన్న సమస్యలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం జరుగుతుంది. ఇది కేవలం బడ్జెట్ సెషన్లో జరుగుతుంది. అసలే షార్ట్ సెషన్. దానిలో ఒక రోజంతా జీరో అవర్ అని చెప్పడం భావ్యం కాదు. కావాలంటే మీరు ఐదు గంటల వరకు లేదా ఆరు గంటల వరకు రెగ్యులర్ బిజినెస్ తీసుకోండి. మేము రాత్రి అంతా కూర్చోమంటే కూర్చుంటాము. సా.8.00గంటల తరువాత కావాలంటే జీరో అవర్ స్టార్ట్ చేయండి. వేరే ఫ్లోర్ లీడర్లు చెప్పినట్లుగా

ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూస్ ఉన్నాయి. ఏలేరు స్కామ్ కాని కృషి బ్యాంకు స్కాండల్ కాని ఎ.పి. బ్రాన్స్కో రెయిడ్స్ లాంటివన్నీ ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూస్ ఉన్నాయి.

సా. 5.10

శాసన సభలో ఏం జరుగుతోందో చూస్తున్నారు కనుక గవర్నమెంట్ ఛైర్తో కోఆపరేట్ చేసేలా చూడాలి. ఈ ఇష్యూస్ వచ్చేలా చూడండి.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి: అధ్యక్షా, కృషి బ్యాంక్, ఎ.పి. బ్రాన్స్కో ఈ రోజున డిస్కస్ చెయ్యండి. కృషి బ్యాంకులో 10 వేల మంది డిపాజిటర్స్ రోడ్డు మీద పడ్డారు. అన్ని కోఆపరేటివ్ సంస్థలు అదే రకంగా ఉంటాయని భయపడుతున్నారు. దీనిపై చర్చ ఈ రోజు పెట్టండి. రేపు పెట్టడానికి ఇబ్బంది ఉంటే, ఈ రోజు లేటయినా కూర్చుని డిస్కస్ చేద్దాము.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: మా అభిప్రాయం చెప్పాము. స్పీకర్ గారు నిర్ణయిస్తారు. 4.00 గంటలకు బిల్స్ మొదలు పెట్టాలనుకున్నాము. ఒక గంట లేటయింది. బిల్స్ కానివ్వండి. తరువాత టైం ఉంటే . . .

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి: ఎంత టైం అయినా కూర్చుంటాము. బిల్స్ తరువాత తీసుకుందాము అంటే బిల్స్ త్వరగా పాస్ చేస్తాము. మిగతావి తీసుకుందాము. సరే అనమనండి వారిని. కృషి బ్యాంక్ విషయం చాలా ముఖ్యం. శాసన సభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి: రాత్రి 2 గంటల వరకయినా సరే కూర్చుని చర్చిద్దాము.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్: కృషి బ్యాంక్ గురించి ఇప్పుడు తీసుకున్నా సరే, రేపయిన సరే. రెడీ.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : కమర్షియల్ ట్యాక్స్ బిల్స్ రెండున్నాయి. అవి పాస్ కావాలి.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి: ఈ బిల్స్ క్లబ్ చేసి మాట్లాడదాము. టైం సేవ్ అవుతుంది. ఈ రోజున కృషి బ్యాంక్, రేపన ఏలేరు స్కాం గురించి చర్చిద్దాము. ఆ రకంగా చేస్తామంటే బిల్స్ క్లబ్ చేద్దాము. అభ్యంతరం లేదు.

CHAIRMAN: About Krishi Bank we will discuss after completion of Bills.

SRI P. ASHOK GAJAPATHI RAJU: Government is ready. We are ready for discussion on Yeleru scam since the commencement of the Session.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి: ఈ రోజున కృషి బ్యాంక్, ఏలేరు స్కాం, ఎ.పి. బ్రాన్స్కో ఏదయినా సరే ఒకటయిన తీసుకోండి. తీసుకుంటారా, లేదా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: టైం వేస్ట్ చెయ్యవద్దు. బిల్స్ కంప్లీట్ చేసుకుందాము. టైం ఉంటే ఎంత వరకూ చెయ్యవచ్చునో చేద్దాము.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి: మేము కోఆపరేట్ చేస్తాము. రెండు బిల్స్ క్లబ్ చేయడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. గవర్నమెంట్ ఎందుకు సహకరించదు? పబ్లిక్ ఇష్యూస్ ఉన్నాయి. ఏలేరు స్కాం. ఏదో ఒకటయినా తీసుకుంటామని చెప్పమనండి అధ్యక్షా. గవర్నమెంట్ ను హామీ ఇవ్వమనండి. Let the Government assure the House what issues are going to be taken up .

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: నేను స్పష్టంగా చెప్పదలుచుకున్నాను. 8 బిల్స్ ఎజెండాలో ఉన్నాయి. అవి కానివ్వండి. తరువాత తీసుకుందాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి: ఎప్పటి వరకూ కూర్చుంటారు? మునిసిపల్ బిల్స్ రెండున్నాయి. రెండూ క్లబ్ చేద్దాము. టైం సేవ్ అవుతుంది. కృషి బ్యాంక్ విషయం తీసుకుంటామని చెప్పమనండి. అయిపోయాక చూద్దాం అనడం ఏమిటి?

చైర్మన్: కృషి బ్యాంక్ తీసుకుందాము.

డా. ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి: అధ్యక్షా, బిల్స్ కు 7 గంటల వరకూ అని టైం పెట్టారు. 7 గంటల లోపల ఎన్ని బిల్స్ అయితే అన్ని అవుతాయి. తరువాత మీరు మా రెస్యూక్యేషన్ వచ్చి, ఈ రోజు కృషి బ్యాంకు, రేపు ఏలేరు స్కాం తీసుకుందాము. అడ్జర్నమెంట్ మోషన్ విషయంలో ఫైర్ నుండి చెప్పారు. ఏలేరు గురించి 304 క్రింద పర్మిట్ చేస్తామన్నారు. ఇస్తారా, లేదా? తరువాత “ రాత్ గయా, బాత్ గయా “ అంటే ఇబ్బంది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఎజెండా గురించి మాట్లాడుకోవాలి. ఆల్ రెడీ స్పీకర్ గారి వద్ద ఒక చర్చ జరిగింది. దానిలో సిస్టమాటిక్ గా తీసుకోవాలని అనుకున్నాము. 304 కృషి బ్యాంక్ రేపు అనుకున్నాము. తరువాత ఈ రోజు అంటున్నారు. దానికి ఒప్పుకున్నాము. బిల్స్ కావాలని అంటున్నాము. బిల్స్ కంప్లీట్ చేసిన తరువాత కావాలంటే తీసుకోవచ్చు. అభ్యంతరం లేదు. నిమిషానికి ఒక మాట మాట్లాడడం మంచిది కాదు. స్పీకర్ గారి వద్ద కమిట్ అయింది ఒకటి. ఇప్పుడు చేస్తున్నది మరొకటి. ఇది మంచిది కాదు. అందరు ఫ్లోర్ లీడర్స్ తో మాట్లాడాము. అన్నీ చేశాము. ముందు బిల్స్ కానివ్వండి. ఎజెండాలో కృషి బ్యాంక్ ఉంది కనుక తీసుకుందాము. మళ్ళీ ఏలేరు అదీ అనడం సబబు కాదు. My request to the Hon'ble Members is that the Government is always ready and from the beginning we wanted it to be discussed.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి: గవర్నమెంట్ బిల్స్ పూర్తి చెయ్యాలని అంటున్నది. సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఎంత సేవయినా కూర్చుంటాము. తరువాత కృషి బ్యాంక్ విషయం తీసుకోండి. ఫైర్ నుంచి ఆదేశాలు ఇచ్చారు. కృషి బ్యాంక్, ఏలేరు విషయాలు ఖచ్చితంగా ఈ సెషన్ లో డిస్కస్ చేద్దామన్నారు కనుక రేపు ఖచ్చితంగా తీసుకుని తీరాలి. చెప్పండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: ఈ రోజున ఎజెండా గురించి కాకుండా రేపటి దాని గురించి మాట్లాడడం అసందర్భం.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి: ఫైర్ ఎస్యూరెన్స్ ఇవ్వాలి. We have requested and you have given the direction and assurance. So, it is the bounden duty of the Chair to have the Yeleru Scam to be discussed today.

CHAIRMAN: Let us start the Bills and we will take up Krishi Bank discussion after Bills.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు: రేపటి ఎజెండా స్పీకర్ గారు నిర్ణయిస్తారు. గవర్నమెంట్ ఆన్సర్ చెయ్యడానికి రెడీగా ఉంది.

శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి: అధ్యక్షా, మీరు ఎన్యూరెన్స్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

ఛైర్మన్: బిల్స్ కంప్లీట్ చేసిన తరువాత కృషి బ్యాంక్ తీసుకుందాము.

చట్టబద్ధ తీర్మానములు

1. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విలాసాలపై పన్ను (సవరణ) ఆర్డినెన్సును నిరాకరిస్తూ
2. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అమ్మకాల పన్ను (వివాదాల పరిష్కారం) ఆర్డినెన్సును నిరాకరిస్తూ

SRI K.R. SURESH REDDY: Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Tax on Luxuries (Amendment) Ordinance, 2001 (A.P. Ordinance No.2 of 2001) promulgated by the Governor on 1st May, 2001."

CHAIRMAN: Statutory Resolution moved.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ విలాసాలపై పన్ను (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 41/2001)
2. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అమ్మకం పన్ను (వివాదాల పరిష్కారం) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 42/2001)

SMT. J. LAKSHMI PADMAVATHI: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Tax on Luxuries (Amendment) Bill, 2001 be taken into consideration."

CHAIRMAN: Motion moved.

సా.5.20

SRI K.R.SURESH REDDY: Chairman Sir, I beg to move:

" That this House disapproves the Andhra Pradesh Sales Tax (Settlement of Disputes) Ordinance, 2001 (A.P.Ordinance No.3 of 3 of 2001) promulgated by the Governor on 16th July, 2001. "

CHAIRMAN: The statutory resolution moved.

SMT J.PADMAVATHI: Chairman Sir, I beg to move:

" That the Andhra Pradesh Sales Tax (Settlement of Disputes) Bill, 2001 (L.A.Bill No.42 of 2001) be taken into consideration. "

CHAIRMAN: Motion moved. Now, discussion .

SRI D.SRIDHAR BABU (Manthini) : Chairman Sir, while welcoming the move to introduce luxury tax on chewing of tobacco and its related product Gutkha, I would like to say that chewing of tobacco and its products is injurious to the health of consumers. Therefore, there is every need to discourage consumption of tobacco products. Definitely, all of us have to agree to it. Earlier, this House has passed a resolution to ban total sale of Gutkha in Andhra Pradesh. With the same endeavour we have to work and the Hon'ble Minister should also consider this aspect. Basically, we all know and we all agree that this is a social cause and we have to thrive for it.

The Supreme Court has given its order in January, 2001. Since then nine months have elapsed and one budget session was completed in between. The Government has taken eight months of time to bring this Bill. What is the reason behind it? All these days, the sellers of Gutkha have evaded the tax. The Government should know the reason behind it. The collection of tax on a product will never suffice the purpose for which it is meant. Basically, the products like this అందరికీ కూడా తెలుసు. జీరో బిజినెస్ ద్వారా ఇటువంటి ప్రోడక్ట్స్ చాలా మంది బ్రేడర్స్ అమ్ముతూ పోతుంటారు. దీని వల్ల డిపార్ట్మెంట్ కు చెందిన అధికారుల అలసత్వం లేదా చెక్స్ పెట్టకపోవడం వల్ల కూడా గవర్నమెంట్ చాలా వరకూ కలెక్ట్ చెయ్యలేకపోతోంది.

Whether it is monitoring or supervising or inspecting authority, all these functionaries have to coordinate themselves to bring in more revenue to the State. నేను ఒకటే చెబుతున్నాను.

Why does the Government want to encourage the consumption of Gutkha? Why doesn't the Government impose total ban on the sale of Gutkha in Andhra Pradesh? We are all striving for the same. మనందరకూ తెలుసు. I would like to put an example before this August House. Cigarette smoking is prohibited in Secretariat and in other public places. But with due respect to our Hon'ble Minister for Revenue, very often we can see the cigarette smoking even though the Government imposed a ban on the same. We have to have political will to implement these sorts of Bills. I would like to request the Government to impose a ban on smoking of cigarette even in the corridors of Assembly. In such a case, we will be setting an example as policy makers here. One more angle is that tobacco related products, ట్యాక్స్ వేస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు. టోబాకో కల్చివేషన్ మీద ఆధారపడి జీవనోపాధి గడుపుతున్న రైతులు చాలా మంది ఉన్నారు. వారికి కూడా ఆర్టర్నేటీవ్ ఎంప్లాయిమెంట్ కోసం ఆలోచించాలి. The administration has to make sincere efforts to collect all these taxes to accrue revenue for the State. ప్రతి సిగరెట్ బాక్స్ మీదా స్టాంపుటర్ వార్నింగ్ ఉంటుంది. We see a statutory warning on the cigarette pack stating that smoking of cigarette is injurious to health. In respect of Gutkha, the Government should proceed in the same way and warn that chewing of Gutkha is injurious to health. Basically, we will make legislations to ensure good health for our people. But we are lacking a political will.

Ultimately, while welcoming the move, I would like to put forth my view that Gutkha as such has to be totally banned in the State and alternative source of employment should be created for the farmers of tobacco and who depend upon tobacco related products.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనా రెడ్డి: అధ్యక్షా, గుట్కాకు సంబంధించిన ఈ బిల్లు మీద చెప్పాలంటే, బేసిక్ గా గుట్కా ఆరోగ్యాన్ని చెడగొడుతుంది. సిగరెట్ ను బ్యాన్ చేశాము. కానీ గుట్కాను కొన్ని ప్లేసెస్ లో బ్యాన్ చెయ్యలేదు. దాని వల్ల అట్యాక్టివ్ చెడిపోవడం, పొల్మోనరీ కాన్సర్ జరుగుతోంది. బేసిక్ గా గుట్కా అనేది బ్యాన్ చెయ్యాలి. కనీసం కొన్ని ప్లేసెస్ లో అయినా ఇనిషియల్ గా బ్యాన్ చెయ్యాలి. ప్రజల యొక్క ఆరోగ్యాన్ని కాపాడాలని కోరుతున్నాను. కొందరు సిగరెట్స్ త్రాగడం కానీ గుట్కా తినడం కానీ నిద్రలో కూడా చేస్తారు. దానికి ఇబ్బంది లేకుండా ఉండడానికి కొందరు సిగరెట్ పర్మనెంట్ గా నోట్లో ఉండడానికి రైట్ సైడ్ ఒక వన్ను పీకించుకుంటారు. దానికి ప్లేస్ ఏర్పాటు చెయ్యడానికి ఆ రకంగా చేస్తారు. నిద్రలో కూడా గుట్కా తినే వారున్నారు.

దాని వల్ల వారి ఆరోగ్యం మాత్రమే కాదు ప్రక్కన గల వారి ఆరోగ్యం పాడవుతుంది, వాతావరణం పొల్యూట్ అవుతుంది. దీని వల్ల క్యాన్సర్ రావడం చూస్తున్నాము. వీటిని బ్యాన్ చెయ్యాలి. మొత్తం కాకున్నా, కనీసం పబ్లిక్ ప్లేసెస్‌లో అయినా బ్యాన్ చెయ్యాలి.

రెండవ బిల్లు. సేల్స్ ట్యాక్స్ డిస్‌క్యూల్ కేసెస్ ఏవి ఉంటాయో వాటికి సంబంధించినది. ఎక్సైజ్, సేల్స్ ట్యాక్స్, పోలీసు ఈ రకంగా కొన్ని డిపార్ట్‌మెంట్స్ ఉన్నాయి. వాటిలో పని చేస్తున్నారు అంటే వేరే ఆఫీసర్ అక్కర లేదు. జీతం ఎంతని అడగరు, గీతం అడుగుతారు. అందుకే ఈ లంచం తగ్గించాలి అంటే, ప్రజలను హెరాస్ చెయ్యడం తగ్గించాలంటే ప్రభుత్వపరంగా కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. ప్రాసెస్‌ను సింప్లిఫై చెయ్యాలని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

సా. 5.30

అధ్యక్షా, మొట్టమొదట మేము సేల్స్ ట్యాక్స్ లైసెన్సు కావాలని పోతే ఆ లైసెన్సు ఫారమ్‌కి రు. 6 వేలు డిపాజిట్ కావాలని అంటారు. ఆ తరువాత ఓనర్‌షిప్ కానీ, రెంటల్ డీడ్ కానీ కావాలి అని దానితో బాటు ఇద్దరు గ్యారంటర్స్ కావాలని కావాలని అంటారు. ఆలోచిస్తే ట్యాక్స్ ఎవరైతే పే చేస్తున్నారో, లైసెన్సులు ఉన్న వారు ఉన్నారో, దానికి గ్యారంటర్స్ కావాలి అంటారు. నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. ఇన్ని సంవత్సరాలలో ఎవరైనా ట్యాక్స్ పే చేయనట్లయితే ఏ గ్యారంటర్ దగ్గర నుంచి అయినా డబ్బు వసూలు చేశారా? ఇంత వరకూ అటువంటి కేసు లేదు. కానీ ఈ యొక్క గ్యారంటర్స్‌ని ఏదో విధంగా బ్రతిమలాడి, సంతకం చేయించుకుంటే రు. 6 వేలకు, రు. 6 వేలు లంచం ఇవ్వకపోతే ఆ గ్యారంటర్‌ని ఆఫీసుకు తీసుకురా వెరిఫై చేయాలి అంటారు. లేకపోతే మేమే వెరిఫై చేస్తాము అంటున్నారు. కానీ తీరా జరిగేది వాళ్ళ. మాకు కలవలేదు దొరకలేదు అని చెప్పి తిరిగి రు. 6 వేలు ఇస్తే తప్పు ఈ లైసెన్సులు ఇచ్చే పద్ధతి లేదు. కాబట్టి లైసెన్సులు ఇచ్చే పద్ధతికి గ్యారంటర్స్ ఎందుకు? అదే విధంగా రు. 6 వేలు డిపాజిట్ కూడా అడుగుతారు. ఈ డిపాజిట్ ఎందుకు? ఇది కూడా అవసరం లేదు. గ్యారంటర్ అవసరం లేదు. ప్రతి నెల వారు ట్యాక్స్ కట్టాలి. ఎఫ్ఐ మంత్ ఆఫీసర్స్ వెళ్లి ట్యాక్స్ కలక్టు చేస్తున్నారో లేదో చూడాలి. ఒక వేల ట్యాక్స్ కలక్టు చేయకపోతే వెంటనే కలక్టు చేయించే సిస్టం ఉంది. దానిని ప్రావర్ణికంగా ఇంప్లీమెంట్ చేయకుండా వీరు మిగతా పద్ధతులు ఆచరిస్తున్నారు. వీరు లైసెన్సు ఇచ్చే పద్ధతి నుంచి ఈ కరెన్షన్ స్టార్ట్ అవుతున్నది. కాబట్టి వెంటనే దీనిని సింప్లిఫై చేయాలని చెప్పి, అదే రకంగా లైసెన్సుల కొరకు అప్లయ్ చేసిన వారికి ఇన్ని రోజుల లోపల ఇస్తాము అని చెప్పి పద్ధతిలో ఆటోమ్యాటిక్‌గా చెక్‌లిస్టులు తయారు చేసి ఇచ్చే కార్యక్రమం తీసుకు రావాలి. ఆ ప్రాసెస్ సరిగ్గా లేకపోవడం వల్ల ఈ రోజు చాలా ట్యాక్స్ పేరుకు పోయాయి అని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. వసూలు చేయవలసిన కాయలు నాకు ఉన్న సమాచారం ప్రకారం రు. 1500 నుంచి 2000 కోట్ల వరకూ ఉందని అంటున్నారు. ఇది ఎందుకు పేరుకు పోయిందో మంత్రిగారు చెప్పాలి. అదే రకంగా ఈ స్కీము కొత్తది పెట్టారు. దీనిలో చాలా లుకలుకలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు 10 సంవత్సరాల క్రితం కట్టవలసిన ట్యాక్స్ డిస్‌క్యూల్ ట్యాక్స్ రెండు రకాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి అవేజన్. ఒకటి క్లాసిఫికేషన్ ఉంటుంది. క్లాసిఫికేషన్ కాకుండా మూడవది అసలు కట్టకుండా ఎగగొట్టేది, దాచిపెట్టేది. అదే రకంగా క్లాసిఫికేషన్‌లో ఛేంజ్ ఉన్నటువంటిది. ఉదాహరణకు ఒక వరుపు కొంటే అది మెడికల్ ఉంటే దానికి తక్కువ ట్యాక్స్ ఉంటుంది. అది కాకుండా మామూలుగా లగ్జరీ అయితే ట్యాక్స్ ఎక్కువ ఉంటుంది. క్రింద ఉన్న ఆఫీసర్స్ మెడికల్ అని చెప్పి క్రింద డిస్‌డిక్లేర్ చేస్తారు. చేసి క్లియర్ చేస్తారు. 4, 5 సంవత్సరాల తరువాత కమిషనర్ రెవ్యూ చేస్తాము అని వచ్చిన టైంలో అనుమానం వచ్చి ఇది మెడికల్ కాదు అంటారు. అనగానే 90-92లో ఉన్న కేసులు ఇప్పుడు మళ్ళీ తిరిగేయమంటారు. ఆ రకంగా అతను కష్టమర్‌ను వెతుక్కుంటూ వెళ్లి అతని దగ్గర కలక్టు చేయలేదు. కష్టమర్ దగ్గర కలక్టు చేసే దానిని ఈ రోజు వేయమంటే అది సరయింది కాదు అని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి క్లాసిఫికేషన్ ఎక్కడయితే ఉన్నదో దానిని క్లాసిఫై చేసిన తరువాత దానిని ఇంప్లీమెంట్ చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. ఆ రకంగా చేయాలని నేను రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను. 1990-91 లో రెండు సంవత్సరాలది డిస్‌క్యూల్

అంటే ఒక వేళ కమీషనర్ చెప్పినట్లయితే దాని మీద కోర్టుకు పోవచ్చు. కోర్టు నుంచి స్టే తెచ్చిన తరువాత ఆ రోజు నుంచి క్రింద ఉన్న సి.టి.వో 1993-94 నుంచి ఈ రోజు వరకు దానికి క్లాసిఫికేషన్ ఇవ్వకూడదు ఎందుకంటే కోర్టులో పెండింగ్ ఉంది అని చెప్పి క్లాసిఫికేషన్ ఇవ్వరు. కానీ ఈ బిల్లు ద్వారా 1991-92 డిస్చ్యూటెడ్ దానిని కోర్టులో ఉంది కాబట్టి ఇవ్వరు. కాబట్టి మనమే వన్ టైమ్ సెటిల్మెంట్ తీసుకుంటాము అని చెప్పి తీసుకుంటున్నాము. ఈ రోజు మనం వన్ టైమ్ సెటిల్మెంట్ క్రింద తీసుకు వస్తున్నాము. కాని 31.3.2002 సంవత్సరం నాటికి అబ్బీ వచ్చే లోపల ఈ

డిస్చ్యూట్స్ తేల్చుకోవాలి అన్న దానిలో పెళుతున్నాము కాబట్టి 1994 నుంచి ఈ రోజు వరకు ఏదైతే వన్ టైమ్ సెటిల్మెంట్ అంతకు ముందు రెండు సంవత్సరాలు చేస్తున్నారో అదే పద్ధతిలో వీటికి కూడా చేసి 31.3.2002 సంవత్సరం వరకు ఏదైతే టాక్స్ ఉన్నదో వాటిని అన్నిటిని ఒకే దానిలో తీసుకురావాలని చెబుతున్నాను. ఆ రకమైన దానిలో లేదు. ఇది ఒక పార్ట్. రెండవది వేసిన టాక్స్ కట్టకపోతే 50 శాతం కట్టండి. మిగతా 50 శాతం రెండు, మూడు నెలల్లో కట్టమని చెబుతున్నారు. మనకు టాగ్గెట్ 31.3.2002 సంవత్సరానికి దానికి కూడా ప్రభుత్వం ఏమంటున్నదంటే రు. 25 లక్షల పైన ఉన్నట్లయితే దానిని ఇన్స్టాల్మెంట్స్ అడగండి మేము ఇస్తాము అంటున్నారు. నేను అంటున్నాన - చిన్న వాడికి చిన్న బాధ పెద్ద వాడికి పెద్ద బాధ ఉంటుంది. ప్రాబ్లమ్ చిన్న వాడికైనా, పెద్దవాడికైనా ఒకటే. 31.3.2000 సంవత్సరంలో దీనిని మొత్తం కట్టాలి. ఆ రకంగా మొత్తం కట్టకుంటే ఇన్స్టాల్మెంట్స్ అడగండి ఇస్తాము అంటే మొత్తం కూడా డిస్చ్యూట్స్ తగ్గుతాయి. గవర్నమెంట్కు రెవిన్యూ వస్తుంది. ఆ రకంగా కాకుండా ఇదే రకంగా కట్టమంటే కట్టలేరు. వారు బిజినెస్ చేసుకోవాలి. దాని నుంచి లాభం పొందిన తరువాత కట్టాలి. ఒకేసారి ఇబ్బంది పెట్టే పరిస్థితి కాకూడదు. అందుకని మొత్తం ఏదైతే పే చేయాలో, ఈ రోజు వరకు సెటిల్ చేసి 31.3.2002 వరకు కూడా మీరు ఇన్స్టాల్మెంట్స్ ఇవ్వాలని చెప్పి నేను రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ స్కీము టైమ్లీ యాక్జన్ అని చెబుతున్నారు. ఇంత వరకు ఏంత సాధించారు? అనుకున్న లక్ష్యం సాధించారా? అది కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఈ డిస్చ్యూట్ లేనివి కూడా ఉన్నాయి. కొంత మంది కోర్టుకు పోని వారు ఉన్నారు. ఇన్ని రోజుల నుంచి డిపార్ట్మెంట్ ఎందుకు ఊరుకున్నది? స్టే లేని వాటి దగ్గర ఎందుకు వాటిని కలక్టు చెయ్యలేదు? అదే రకంగా ఈ డిపార్ట్మెంట్ దగ్గర ఆర్ ఆర్ యాక్ట్ ఉన్నది. డిపార్ట్మెంటుకి కలక్టు చేసే పవర్స్ ఉన్నాయి. మూవబుల్, ఇమ్మూవబుల్ వారి దగ్గర ఉన్నట్లయితే వాటిని తీసుకు వచ్చి కలక్టు చేయగలిగిన పవర్స్ ఉన్న తరువాత కూడా రు. 1500 నుంచి 2000 కోట్ల వరకు బకాయిలు ఎందుకు ఉన్నాయని అడుగుతున్నాను. టాక్స్ కట్టకపోతే కలక్టు చేయడానికి కావలసిన చట్టాలు ఉన్నాయి. అదే రకంగా ఈ డిపార్ట్మెంట్లో ఉన్నటువంటి రెండవ ప్రాబ్లమ్ వే బిల్స్, మూడు నెలలకు ఒకసారి ఇవ్వాలంటున్నారు. కానీ ఎక్కడా కూడా ఇవ్వడం లేదు. 15 రోజులకు ఒకసారి పిలుస్తున్నారు. 15 రోజులకు ఒకసారి ఆఫీసుకు వచ్చే సిస్టం ఇనాల్వ్ చేసుకున్నారు. ఆఫీసులకు పోవడం అంటే డబ్బులు ఇవ్వకపోతే ముద్ర పడదు. కాబట్టి వే బిల్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో వారు బిజినెస్ చెయ్యాలా, లేక వే బిల్స్ కొరకు పదే పదే ఆఫీసు చుట్టు తిరగాలా? ఒకసారి ఆలోచించండి. అందుకని, ఈ వే బిల్స్ కొన్ని ప్లేసెస్లో దొంగ ముద్రణ జరుగుతున్నాయి. దొంగ స్టాంపింగ్ జరుగుతున్నది. వాటిని మనం సింప్లిఫై చేయాలి. ఇంటర్నల్గా ఈ రాష్ట్రంలో అసలు వే బిల్స్ ఎందుకు? వే బిల్స్ లేకుండా చట్టాలు ఉన్నాయి. అతను ఇచ్చే బిల్ కూడా సరిపోతుంది. కానీ డిపార్ట్మెంట్ నుంచి ఇచ్చిన వే బిల్స్ ఉండాలి, దాని మీద స్టాంపింగ్ ఉండాలి అని ఇన్సిస్ట్ చేస్తున్నారు. కానీ వే బిల్స్ సింప్లిఫై చేసి పక్క రాష్ట్రాలలో, మిగతా రాష్ట్రాలలో ఇంటర్నల్ వే బిల్స్ లేవు. ఓన్లీ అవుట్సైడ్ ది స్టేట్ పోయే దానికి వే బిల్స్ ఉన్నాయి. కాబట్టి ఇక్కడ కూడా ఇంటర్నల్ వే బిల్స్ తీసివేసి బయటకు పోయే ఎక్స్పోర్ట్ అయ్యేవి కానీ లేకపోతే అప్ కంట్రీ పోయే గూడ్స్కి మాత్రం వే బిల్స్ పెట్టాలని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అదే రకంగా చెక్ పోస్టులు వున్నాయి. అవి ఏ రకంగా పనికివస్తున్నాయి అధ్యక్షా. ఆ చెక్ పోస్ట్ ద్వారా వెళ్లే వారు వాళ్ళ దగ్గర ముద్ర వేయించుకొని పోవలసి వుంటుంది. లారీలు మొదలైనవి ఆపకుండా పోతే ఫాలో చేయడానికి వీరి దగ్గర వెహికల్స్ లేవు. తరువాతి చెక్ పోస్ట్ కు సమాచారం తెలుపడానికి వీరి దగ్గర వైర్లెస్ సెల్స్ లేవు. చెక్ పోస్టుల అవసరం ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. మన పొరుగున వున్న తమిళనాడు రాష్ట్రంలో యింటర్నల్ చెక్ పోస్ట్స్ అన్నీ తీసివేశారు. మహారాష్ట్రలో కూడా యింటర్నల్ చెక్ పోస్టులను తీసివేశారు. మనం కూడా అదే రకంగా యింటర్నల్ చెక్ పోస్టులను తీసివేసి ఇంటర్ స్టేట్ బార్డర్స్ దగ్గర

ర మాత్రం చెక్ పోస్టులను వుంచాలని తమ ద్వారా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఈ చెక్ పోస్ట్ ల దగ్గర ఒక ఎసిటివో, ఒక నాన్ గజిటెడ్ ఆఫీసర్ వుంటారు. అతనికి పవర్స్ వుండవు. ట్యాక్స్ కు సంబంధించి సెల్ఫ్ ఎసెస్ మెంట్ ఏదయితే వుందో, దానివల్ల ప్రజల బాధ్యత పెరుగుతుంది. ప్రజలు కూడా తమ బాధ్యతలను తాము తెలుసుకుంటున్నారు. మన హెరాస్ మెంట్ లేకపోతే ప్రభుత్వానికి యిన్ కం పెరుగుతుంది. మన రాష్ట్రంలో రు. 10 లక్షల వరకు సెల్ఫ్ ఎసెస్ మెంట్ వుంది. తమిళనాడులో రు. 40 లక్షల వరకు సెల్ఫ్ ఎసెస్ మెంట్ వున్న దాన్ని రు. 1 కోటి చేయాలని అనుకుంటున్నారు. సెల్ఫ్ ఎసెస్ మెంట్ ను రు. 40 లక్షలకో, రు. 50 లక్షలకో పెంచుతే డిపార్ట్ మెంట్ ప్రెజర్ తగ్గి యిన్ కం పెరుగుతుంది. రు. 40 లక్షలు దాటుతే ఆడిటర్స్ ను యాక్సెస్ చేస్తున్నాము. మనం పదే పదే వారి దగ్గరకు పోయి, ఆ బుక్స్ యివ్వడని, ఈ బుక్స్ యివ్వడని ఈ అడిగే పద్ధతి కాకుండా ఆడిటర్స్ ను రెస్పాన్సిబుల్ చేస్తే, డిపార్ట్ మెంట్ బర్డెన్ తగ్గి యిన్ కం పెరుగుతుందని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులోని సెక్షన్ 2 లోని సబ్ సెక్షన్ (3)కి సంబంధించి నేను ఎమెండ్ మెంట్ యిచ్చాను. రు. 25 లక్షలు, ఆ పైన వున్న వారికి మాత్రమే గడువు యిస్తామని గవర్నమెంట్ ఎమెండ్ మెంట్ తెచ్చింది. మధ్య తరగతి, చిన్న తరగతి వ్యాపారులకు ఎక్కువగా అవకాశం యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అందరికీ అవకాశం వచ్చే విధంగా నేను ఎమెండ్ మెంట్ తెచ్చాను. యాక్సెస్ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మరొక విషయం అధ్యక్షా. ఈ అధికారులకు పని వున్న లేకపోయినా కొన్ని ప్రత్యేక రోజుల్లో మాత్రం ఖచ్చితంగా ఈ వ్యాపారుల దగ్గరకు వస్తారు. హైదరాబాద్ లో, తెలంగాణ ప్రాంతాలలో దీపావళి సందర్భంగా విజిట్ చేస్తారు. ఆంధ్రలో దసరా సందర్భంగా విజిట్ చేస్తారు. పని ఏమీ వుండదు. నాలుగు డిపార్ట్ మెంట్స్ వుంటాయి. రెగ్యులర్ ఎసెస్ మెంట్ ఒకటి, సిటివో, డిసిటివో, ఎసిటివో, వుంటారు. ఆ తరువాత డిజి ఇంటిలిజెన్స్, జెసి, విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ వుంటారు. ఎవరయినా సిన్సియర్ డీలర్ వుండి ఎందుకొరకు వచ్చారని అడుగుతే ఏమీ లేదంటారు. దీపావళి టైమ్ లో లంచం అనను గాని లాంఛనం కొరకు మాత్రం వస్తారు. లాంఛనం యివ్వనట్లయితే పైవారికి చెప్పడం జరుగుతుంది. డిజి, ఇంటిలిజెన్స్ వారు వెళ్లి కూర్చోవడమో ఫలానాది సరిగా లేదని సత్యానించడమో జరుగుతుంది. ఇందులో రెండు రకాల హెరాస్ మెంట్ వుంటుంది. ఒకటి బ్లడ్ సకింగ్ హెరాస్ మెంట్, రెండవది జనరల్ హెరాస్ మెంట్. రికార్డుల్లో ఏదన్నా పేజ్ మలిగిపోయినా అతన్ని బుక్ చేయవచ్చు. ఇటువంటి కేసు ఒకటి ఈ మధ్య నా దృష్టికి వస్తే ప్రభుత్వం దృష్టికి కూడా తీసుకువచ్చాను. అతను సంవత్సరానికి రు. 2.50 కోట్లు ట్యాక్స్ చెల్లించే వ్యక్తి. క్లాసిఫికేషన్ లో ఛేంజ్ వుందని చెప్పి అతనికి అవకాశం యివ్వకుండా, నోటీస్ సర్వ్ చేసి, అతని బ్యాంక్ ఎకౌంట్స్ సీజ్ చేయడం జరిగింది. మంత్రిగారి దృష్టికి ఈ కేసు తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా వుండాలంటే దసరా, దీపావళి సందర్భంగా వేరే ఫోర్స్ ద్వారా ఈ యొక్క అధికారుల తమ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో వుంటున్నదీ, లేనిదీ, డీలర్స్ మీద పడుతున్నదీ చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వ్యాపారులకు పండుగ సంతోషం లేకుండా వీరు మీదపడే పరిస్థితి వుంది. దాన్ని వెంటనే మార్చాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ పండుగల సీజన్ లో ప్రభుత్వం సర్ ప్రయిజ్ విజిట్స్ చేస్తే ఈ అధికారులు వ్యాపారుల దగ్గరకు ఎందుకోసం పోతోంది తెలుస్తుంది. వ్యాపారులు రు.100 లాంఛనంగా యిచ్చి వేలలో లబ్ధిపొందుతారు. ఆ రకంగా వేలలో, లక్షల్లో ప్రభుత్వానికి సప్లం వస్తుంది. మనకంటే చిన్న రాష్ట్రాలు ఎక్కువ ట్యాక్స్ కలెక్ట్ చేస్తున్నాయి. సింపుల్ లాస్, సివియర్ పనిష్ మెంట్స్ అనే పద్ధతిలో పోతే

ప్రభుత్వానికి యిన్ కం పెరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. నేను తెచ్చిన ఎమెండ్మెంట్స్ను ఆమోదించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Sir, to provide enforcement of payment of arrear tax this legislation has replaced the Ordinance regarding settlement of disputed tax. We welcome this measure and basically to settle more number of disputes cases initiated before 31.3.2001 can be brought in its purview. I would like to know from the Hon'ble Minister whether the notices that have been issued shall be covered or not and even the cases where inspections are conducted before 31.3.2001. In my opinion they should, also, be brought in its purview. Whether notices have been issued or not, Where inspection is done before 31.3.2001 those dealers should also be given this facility. The scheme should be extended upto 31.3.2002 so as to give more time to the dealers to make up their minds. In any case, the Value Added Tax is likely to replace the present method of taxation. We should try to settle by 31.3.2002 as many cases as possible pending under the existing Act. In this proposed legislation it exposes the mala fide intention of the Government. The Government has appeared to revoke the settlement. This basically exposes the mala fide intention. We are asking the dealers not to put their hands behind their back. Further, this Bill does not talk about evasion. More than Rs.1200 crores is struck in 7293 cases. I request the Government to view that this sort of scheme should, also, be evolved in respect of AP TRANSCO in so far as arrears are concerned and secondly the vigilance people of AP TRANSCO should be transferred to Commercial Taxes Department. These people are very good. They are ruthless in collecting money. They can be transferred to Commercial Taxes Department. As far as our Party is concerned we welcome this measure and I request the Hon'ble Minister that the inspections which have been conducted before 31.3.2001 should be brought under the purview of the scheme and the scheme should be extended upto 31.3.2002 because by next year by 31st March we will be having ban.

As far as another Bill is concerned the Government is seeking to levy 50% tax on Gutka. After having failed to levy tax on Gutka under AP General Sales Tax due to Supreme Court order this Bill is brought to replace the Ordinance already issued. Will the Minister be kind enough to verify that based on the Ordinance some Gutka dealers have gone to High Court? My people told me that you are going to lose the case in the High Court. What steps the Government is going to take to ensure that the case is properly dealt with in the High Court? As it is rightly pointed out by Sri D. Sridhar Babu, the use of Gutka should be discouraged. It cannot be discouraged by merely increasing the tax. There has to be ban on it and by increasing the tax the Government is only encouraging tax evaders and the excessive tax is going to the evading dealers. The Government wanted to have share at the cost of the health of the people and it does not succeed in this. All the collections from innocent people are going into the hands of tax evaders. When the tax on Gutka under General Sales Tax is raised by 10% to 15% previously then, is this rise not twice? This can be ascertained from the Commercial Taxes Department. All this excess tax went to the tax evaders. They started selling the goods with two accounts. Persons paying one rupee may not mind paying another fifty paise. But, this will, once again, lead to misery in terms of families and more deaths will be there. The only solution is the use of Gutka should be banned not only at the State level but throughout the country. When once we have a ban on Gutka that will lead to smuggling from other States. Hence, there has to be a total ban on Gutka throughout the country and all the States should ban Gutka. Once again, the evasion of tax is a very big issue and this has been resorted to on a large scale. The Departmental Officers are, also, a party to it. Almost, all C.T Officers including the enforcement officials are having regular Mamools from the Gutka dealers. All

enforcement officials are in collusion. I know so many places in the Old City. For eg., you take Bahadurpura Begum Bazar and Ed Bazar. Do you know where this money is going? How the Enforcement Officers of the C.T Department are able to maintain big houses? Do you know as to how many houses they are maintaining? Nearly, by increasing tax on Gutka you will not control people consuming Gutka. On the other hand, it will lead to more misery. You are talking that you will get additional tax. But, half of that money will be eaten by your Departmental Officers. Secondly, the

dealers are not showing the accounts. Hence, I request the Hon'ble Minister to think in terms of banning the Gutka.

Finally, I thank you for providing me with this opportunity.

సా.5.50

శ్రీ నోముల సరసింహయ్య : అధ్యక్షా, గుట్కాకు సంబంధించి మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి బిల్ నంబరు 41 గురించి ముందుగా మాట్లాడుతాను. గుట్కా మరియు సిగరెట్ల వాడకాన్ని తగ్గించాలనే ఉద్దేశ్యంతో పన్ను పెంచడం ఈ బిల్ యొక్క ఉద్దేశ్యం అని నేను అనుకుంటున్నాను. పన్నును రెట్టింపు చేయడం వల్ల గుట్కా వాడకాన్ని నిషేధించవచ్చునని ప్రభుత్వం భావించినట్లయితే అది పూర్తిగా తప్పుడు ఫలితాలు మాత్రమే ఇస్తుందని తమరి ద్వారా మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఎందుకంటే, మద్యపాననిషేధం విధించినపుడు, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక మొదలగు పరిసర ప్రాంతాల నుండి మొత్తం మద్యం మన రాష్ట్రంలో నే నిషేధంకు ముందు కంటే కూడా ఎక్కువగా ప్రవహించింది. కాబట్టి తమరి ద్వారా నేను కోరేదేమిటంటే, పన్నును పెంచినంత మాత్రాన పొగాకు, గుట్కా వాడకం తగ్గదు. అది సరైనటువంటి పద్ధతి కాదు. బిల్లు యొక్క లక్ష్యం, ఉద్దేశ్యాల వరకు I am welcoming. కాని దానిని నెరవేర్చేటప్పుడు అనేకమైనటువంటి దుష్ఫలితాలు వస్తాయి. కాబట్టి ఆ విధంగా కాకుండా గుట్కా మరియు పొగాకు వాడకాన్ని పూర్తిగా బ్యాన్ చేయడం మంచిది. ఆ రకంగా చట్టాన్ని తీసుకొని రావడం అవసరం. గుట్కా, పొగాకు వాడకం వల్ల గొంతు క్యాన్సర్, లంగ్స్ క్యాన్సర్ అనే జబ్బులే కాకుండా, ఈనాడు డాక్టర్స్ కు కూడా తెలియనటువంటి కొత్త కొత్త జబ్బులు వస్తున్నాయి. కాబట్టి వీటి గురించి ప్రజల్ని ఎడ్యుకేట్ చేసి, వాళ్లను చైతన్యపరచడం ఒక వైపు అయితే, మరో వైపు వాటిని పూర్తిగా బ్యాన్ చేస్తే ఉపయోగం ఉంటుంది. చివరగా నేను చెప్పేదేమిటంటే, ఈ బిల్ ద్వారా మీరు సేల్స్ ట్యాక్స్ రెట్టింపు చేస్తారు. అయితే మీరు ఎంతవరకు రెట్టింపు చేయగలరు? మ్యూన్సిపాలిటీ నిర్దేశించిన రేటులో సగం వేసి సేల్స్ ట్యాక్స్ వసూలు చేయడానికి వీలవుతుంది కదా! అయితే మ్యూన్సిపాలిటీ రేటును సరిగ్గా అసెస్ చేయడానికి వీల్లేని పరిస్థితి ప్రస్తుతం ఉంది. ట్యాక్స్ పేయర్స్ కు సంబంధించి కమర్షియల్ ట్యాక్స్ డిపార్ట్మెంట్ లో చాల అధ్వాన పరిస్థితి ఉంది. పలానా కంపెనీ వాడు ఎంత పవర్ ను ఉపయోగించుకున్నాడు, ఆ మేరకు మ్యూన్సిపాలిటీ రేటు ఎంత చేశాడు అని పక్కాగా లెక్కలు వేసి చిత్తశుద్ధి మన యంత్రాంగానికి లేదు. ఒకవేళ ప్రభుత్వం చేయాలనుకున్నా, అక్కడ ఉన్నటువంటి యంత్రాంగం ఆ రకమైన అలవాటు పడి ఉంది. కాబట్టి, ఈ విషయాన్ని మరొక్కసారి ఆలోచించి, గుట్కా, పొగాకు వాడకాన్ని టోటల్ గా బ్యాన్ చేస్తే బాగుంటుంది.

ఇకపోతే, రెండవ బిల్లు (బిల్ నంబర్ 42 ఆఫ్ 2001) కు సంబంధించి, నేను మంత్రిగారిని సూటిగా అడగదలచుకున్న అంశాలు ఇందులో ఉన్నాయి. ఒకటి రాష్ట్రానికి రావలసిన 1200 కోట్ల రూపాయల రాజ్య ఆదాయం నిలిచిపోతున్నట్లుగా ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందని ఇందులో చెప్పారు. అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని వాస్తవాల్ని ఒకసారి పరిశీలించమని కోరుతున్నాను. పబ్లిక్ అకౌంట్స్ కమిటీ మీటింగ్ లో మా దృష్టికి కొన్ని విషయాలు వచ్చాయి. ఆడిట్ అబ్జెక్షన్స్ పరిస్థితి చూస్తే హృదయవిదారకమైన పరిస్థితి ఉంది. ఎందుకు అంత పెద్ద మాట ఉపయోగిస్తున్నాను అంటే, కోర్టులో కేసు ఎప్పుడు ఫైల్ చేశారు, ఏ కోర్టులో ఉంది, దాని స్టేజ్ ఏమిటి, కోర్టు కేసు సత్వరం పరిష్కారం కావడానికి మన వైపు నుండి ఎంగేజ్ చేసుకున్న అడ్వకేట్ తీసుకోవలసిన స్టేప్స్ ఏమిటి అని ఆలోచించే పరిస్థితి లేదు.

మన వైపు నుండి ఉండవలసిన పర్ఫార్మన్స్ టోటల్ గా లేదు. We are colluded with each other అని చెబుతూ ఆ రికార్డు మనకు ఎదురు చెబుతున్న పరిస్థితి ఉంది. దానిని సరిచేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేశారా? ఎన్ని కేసులు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి, పెండింగ్ కి సంబంధించి ఎవరు బాధ్యులు, వారి మీద తీసుకున్న చర్యలేమిటి అని ఒక్కసారికూడా రెవ్యూ చేసిన పాపాన పోలేదు. పైగా కోర్టులు డిలే చేస్తున్నాయంటారు. కోర్టుల మీద నెట్ వలసిన అవసరం లేదు. మన వైపున ఆర్గ్యూ చేసే అడ్వకేట్

చిత్తశుద్ధి ప్రదర్శించడం లేదు అని ఇందులో ప్రధానమైన విషయంగా మనం ఆలోచించాలి. మరో వైపున అసలు కోర్టుకు ఎట్లా వెళ్లాలో అవతలి వక్షం వారికి మన అధికారులే సలహా చెప్తున్నారు.

సా.6.00

నీకు ఇంత మేరకు పోతుంది, నాకు సంబంధించిన రొక్కం నాకు వస్తుంది, నీకింత మిగిలిపోతుంది అని పెద్దలు సలహా ఇస్తున్నారు. ఆ పెద్దల సలహాతోనే కోర్టుకు పోతున్నాం. పోయాక పర్సూయ చెయ్యరు. ఇద్దరూ ముంచుతున్నారు. ఇందులో మాత్రం ఒకటే గుర్తు చేస్తున్నాను. ఎంతమంది ఈ టాక్సు పేయర్లు మీకు అండర్టేకింగ్ ఇచ్చారు? మా మీద అనవసరంగా టాక్సు వేశారు, ఈ రకంగా బిల్లు తెస్తే మేము పేమెంటు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు? కనీసం అదయినా చెప్పండి. హామీ లేకుండా కనీసం పేమెంటు చేస్తారనేది లేకుండా ముందే ఏదో ఊహించేసుకుని, వేరే రాష్ట్రాలలో చేసారని చేస్తున్నారా? పిఎసి కమిటీ ముందు వచ్చింది, నేను చూశాను, రూ. 2 వేల కోట్లలో అధికారుల నిర్లక్ష్యం వల్ల దాదాపు 50 శాతం ఉంది. కనీసం ఏమవుతోందో కూడా పర్సూయ చేయలేదు. దాని కోసం ఆలోచించండి. లాభం వస్తుంది. కోర్టునుంచి విత్ డ్రా చేసుకోవడం ఒకవైపు, బిల్లు ద్వారా పేమెంటు వస్తుందని మరోవైపు చూస్తున్నారు. రెంటికీ చెడిన రేవడి లాగా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయం ఈ బిల్లు ద్వారా పోగొట్టుకుంటున్నామేమో ఆలోచించండి. ఒకవైపు పేదవాడు, చిన్న రైతు అడిగితే మన వద్ద డబ్బు లేదని అంటున్నాము. కోట్లాది రూపాయలు పెద్దలకు మాత్రం పెరుగన్నం మాదిరిగా అప్పజెబుతున్నాం. దీన్నిబట్టి పేదవాళ్లను కొట్టి పెద్దవాళ్లను మేపుతోందీ ప్రభుత్వం అని చెబితే తప్పు లేదు. వారు కోపపడకుంటే, ప్రభుత్వం నుంచి సెలవివ్వండి ఇప్పటికైనా సరే, ఏం చేస్తున్నారో ఆలోచించండి.

ఒక్క ఉదాహరణ. మా వద్ద ప్యాడీకి టాక్సు తీసేస్తే, మొత్తం మద్రాసు పోయింది. టాక్సు వెయ్యి రూపాయలుండేది. టాక్సు తీసేవేశాక, బ్రేడర్లు చెప్పేది, మాకు రెండు వేలయింది ఖర్చు అని. అంటే ఏదో మెలిక పెట్టి రెండు వేలు వసూలు చేశారు. అసలు యంత్రాంగాన్ని సరి చేసుకోకుండా, టాక్సు రద్దు చేద్దాం, లిబరలైజా చేద్దాం అనుకోవడం వల్ల మీరొక వైపు నుంచి మొత్తం అందరినీ దోపిడీ చేస్తున్నట్టు కాదా? సేల్సుటాక్సులో కట్టాల్సిన డబ్బు కట్టకుండా పెద్దలకు పెరుగన్నం పెట్టే కార్యక్రమాలుగా ఉన్నాయి ఇవి. వచ్చే డబ్బు పోగొడుతున్నారు. అది గమనించాలని కోరుతూ నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇందాకా మా సభ్యుడు 41 బిల్లు గురించే చెప్పారు. 42 గురించి మాట్లాడలేదు. దాని మీద మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ టి.జి. వెంకటేశ్ (కర్నూలు) :- అధ్యక్షా, ఒక కోర్టులో ఉండే జడ్జిమెంటు ఇంకొక కోర్టుకు పోతే మార్పు జరుగుతూ వుంటుంది. అలాగే సేల్సు టాక్సు ఎసెస్మెంటు జరిగినప్పుడు ఒక ఆర్డరుకు, ఇంకో ఆర్డరుకు తేడా ఉంటుంది. ఉదాహరణకి, బ్లీచింగ్ పౌడరు అనే దానికి ఒక చట్టంలో 8 శాతం డ్యూటీ ఉంటే, ఇంకో చోట 12 శాతం టాక్సు ఉంది. కొన్ని చోట్ల కొందరు సేల్సు టాక్సు ఆఫీసర్లు 8 శాతం వేస్తే, కొన్ని చోట్ల 12 శాతం వేస్తున్నారు. 12 శాతం వేసిన చోట్ల వ్యాపారస్థులు కోర్టుకు వెడుతున్నారు. ఇలా కొన్ని వ్యత్యాసాలు ఉన్నందున గత 20 - 30 సంవత్సరాలుగా సుమారుగా రూ.12 కోట్ల వరకూ డిస్ప్యూట్స్ కింద ప్రభుత్వానికి రాకుండా పోయి, వ్యాపారస్థులు తమ వ్యాపారాలు వదులుకుని కోర్టుల చుట్టూ తిరగడం, వారి వ్యాపారాలు దెబ్బ తినడం, చిన్న చిన్న వ్యాపారస్థులు రోడ్ల మీద వడటం వంటివి జరిగాయి. ఇంత టాక్సు కట్టి వన్ టైము సెటిల్మెంటు చేసుకోమని, కోర్టులలో కేసులు విత్ డ్రా చేసుకోమని మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటు, మరియు తమిళనాడు గవర్నమెంటు ఇటువంటి చట్టం తేవడం జరిగింది. అదే విధంగా అటువంటి చట్టాన్ని మన ప్రభుత్వం లేటుగా అయినా తేవడం వల్ల కమర్షియల్ టాక్సు

మంత్రి గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలపాలి. ఇటువంటి చట్టం కేంద్రప్రభుత్వం కూడా తేవడం జరిగింది. ఎక్సైజు, ఇన్ కంట్రిబ్యూషన్ డిస్కంట్ డిస్కంట్ కేంద్రప్రభుత్వం వన్ టైం సెటిల్మెంట్ తేవడం జరిగింది. దీనివల్ల రూ.10 వేల కోట్లకు పైగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు డబ్బు రావడం జరిగింది. ఒక విధంగా ఆలోచిస్తే, వన్ టైం సెటిల్మెంట్ ప్రభుత్వానికి మంచిగా డబ్బు వచ్చే అవకాశం. ఈ సెటిల్మెంట్ ద్వారా 50 శాతం వస్తే, 20 సంవత్సరాలలో ప్రతి 5 సంవత్సరాలకు ఈ ఎమౌంట్ డబ్బు అవుతూ వుంటుంది. అలాంటప్పుడు ఈ విధంగా డిస్కంట్ సెటిల్ చేయడం సబబుగా ఉంటుంది. ఈ విధంగా డబ్బు తెస్తున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించాలి. అలాగే ఈ డబ్బు తో ప్రజలకు మంచి సదుపాయాలు కల్పించే అవకాశం కలుగుతుంది. అలాగే చిన్న వ్యాపారస్థులు కోర్టుల చుట్టూ తిరగకుండా వారికి కూడా లాభదాయకంగా ఉంటుంది. అన్ని వర్గాలూ హేపీగా ఉంటాయి. కాబట్టి ఈ చట్టాన్ని సమర్థించాలి. అటువంటి చక్కని చట్టాన్ని ఇప్పుడు తెచ్చారు. అయితే ఇది సెస్టెంబరుతో అయిపోతుంది. దీనిని ఇంకా ఎక్స్ టెండ్ చేయాలని సభాముఖంగా మంత్రి గారిని కోరుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే దీనికి తగినంత ప్రచారం జరగలేదు. సెంట్రల్ ఎక్సైజు, ఇన్ కంట్రిబ్యూషన్ వారు వన్ టైం సెటిల్మెంట్ చేసినప్పుడు చాలా ప్రచారం చేశారు. కోర్టులకు పోయిన వారిని, కోర్టులలో పడి జీవితాలు నాశనం చేసుకోవద్దని, ప్రభుత్వానికి మీకు లాభసాటిగా ఉంటుందని పిలిపించి, వన్ టైం సెటిల్మెంట్ చేశారు. అలాగే సేల్సుటాక్సు ఆఫీసర్లు కాన్ఫరెన్సులు పెట్టుకున్నారు కాని, కోర్టుకు పోయిన వారిని సెటిల్మెంట్ చేసుకోమని చెబితే బాగుంటుంది. కోటి రూపాయల కంటే తక్కువ ఉన్న వారికి ఈ ఎడ్వాంటేజ్ ఇచ్చారు. పెద్ద వ్యాపారస్థులకు కాకుండా చిన్న వ్యాపారస్థులకు ఇది బాగుపడే అవకాశంగా ఉంటుంది. ఇటువంటి చట్టం తప్పకుండా ఉపయోగించే విధంగా ఇంకా ఎక్స్ టెండ్ చేయాలని సభాముఖంగా మరో తూరి కోరుతున్నాను.

మరొక చిన్న కోరిక. చిన్న ఎంప్లీ టాక్సు కన్ఫర్మ్ చేస్తూ, ఎంప్లీ టాక్సు వల్ల లోకల్ ఇండస్ట్రీస్ కు బెనిఫిట్ అవుతుందని, సేఫ్ గార్డు చేయవచ్చునని చెప్పారు. ఎంప్లీ టాక్సు పెట్టారు, లోకల్ టాక్సును 300 శాతం వరకూ పెంచారు. 'జి' ఫారం ఫెసిలిటీని రద్దు చేశారు. సేల్సుటాక్సును 300 శాతం పెంచారు. దాని వల్ల చాలా పరిశ్రమలు క్లోజ్ కావడానికి అవకాశాలున్నాయి. ఒక పక్క 'జి' ఫారం ఫెసిలిటీని రద్దు చేసి, మరో పక్క వన్ టైం సెటిల్మెంట్ చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా సెక్షన్సును కన్ఫర్మ్ చేస్తున్నాము. అటువంటిది లేకుండా 'జి' ఫారం ఫెసిలిటీని ఎందుకు రద్దు చేశారు? వాల్యూ యాడెడ్ టాక్సు ప్రాబ్లెం కూడా వస్తుంది. సడెన్ గా ఇటువంటి చట్టాన్ని తెచ్చి, చిన్న పరిశ్రమలకు ఎఫ్ టేక్ అయ్యే విధంగా విత్ డ్రా ఎందుకు చేశారు? ఒక పక్క ఎంప్లీ టాక్సు వల్ల లాభం ఉంటుంది. వ్యాపారస్థులకు సేఫ్ గార్డు అంటున్నారు. ఇంకోపక్క 'జి' ఫారంను విత్ డ్రా చేయడం సబబు కాదు. మంత్రి గారు ఆలోచించాలి. మంత్రి గారు చెబుతూ, దీని మీద రిప్రజెంటేషన్ రాలేదని, ఎవరూ కోర్టుకు పోలేదని కూడా అన్నారు.

సా. 6.10

ఈ విషయంలో చాలా రిప్రజెంటేషన్స్ ముఖ్యమంత్రికి, మంత్రిగారికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇటువంటి ట్యాక్సులు పెట్టడం వల్ల ప్రజల మీద భారం పడుతోంది. ఈ చట్టాన్ని ఇంకొకసారి ఆలోచించి డిఫార్మ్ ఫెసిలిటీ మరొకసారి ఇచ్చే విధంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఎగ్జెంషన్ కూడా వన్ టైమ్ సెటిల్మెంట్ ఇచ్చింది. చాలా బాగా ఉంటుంది కాబట్టి వ్యాపారస్థులకు సెస్టెంబరుకు అయిపోతుంది. కాబట్టి అక్టోబరు లేక నవంబరుకు పొడిగించాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతూ నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

DR. M.V. MYSURA REDDY: Mr. Chairman, Sir, if we see Bill No. 41, Luxury tax on 'Gutka', page No. 3, Statement of objects and reasons, second para, "the Supreme Court of India in its judgment dated 25-1-2001 in Civil Appeal No. 625 of 1998 filed by Kothari Products Limited held that 'Gutka' is a tobacco product and is subjected to additional excise duty and therefore as per the Explanation to the forth Schedule to the Andhra Pradesh Genera Sales Tax Act..25.1.01 స సుప్రీం కోర్ట్ జడ్జ్మెంట్ వస్తే, ఆర్డినెన్స్ దాదాపు 1.5.01లో చేశారు. మధ్యన మూడు నెలలు ఉన్నాయి. ఈ మూడు నెలలకు ట్యాక్స్

లేకుండా ఆ ప్రాడక్ట్ పోయిందా, ఉందా? కానీ ఏ మాటకు ఆ మాట చెప్పాలంటే, ప్రతీదానికీ ఆర్డినెన్స్ ఇష్యూ చేస్తారు. 25.1.01 తరువాత వెంటనే ఈ బడ్జెట్ సెషన్. బడ్జెట్ సెషన్లో చేస్తే, ఈ మూడు నెలల టైమ్ ల్యాప్స్ లేకుండా పోయేది. ఆర్డినెన్స్ తెచ్చినందువల్ల మూడు మాసాలు పోయింది.

మా మిత్రులంతా చెప్పినట్లు ఈ లగ్జరీ ట్యాక్స్ వేసినందున దీనిని రెడ్యూజ్ చేయాలి. ఈ గుట్టా చెడ్డ అలవాటు. కాబట్టి తగ్గించాలి. అందుకే లగ్జరీ ట్యాక్స్ వేస్తున్నామని అన్నారు. ఈ ట్యాక్స్ వేసినందున ఇది తక్కువ అవ్వదు ట్యాక్స్ ఎవేషన్ మాత్రమే ఎక్కువ అవుతుంది. వినియోగదారుడు నష్టపోతాడు. నేను రిక్వెస్ట్ చేసేది ఏమిటంటే, ఈ బిల్లు విత్ డ్రా చేసుకొని, దానిని బ్యాన్ చేయమని అడుగుతున్నాము. Again, if we see Bill No. 42, "a Bill to provide for expeditious enforcement of payment of arrear tax, additional tax, turn over tax, penalty or interest in dispute under relevant Acts relating to sales tax, entertainments tax by way of settlement of such disputes ఇవన్నీ కూడా సెటిల్మెంట్ చేయడం కోసం తీసుకువచ్చారు. అంత అర్జంట్ ఏమిటి? ఆర్డినెన్స్ తేవలసినంత అర్జంట్ ఏమిటి?

శాసనసభకు రెస్పాన్సిబిలిటీ లేదా? కేవలం ఈ బిల్లు ఎలా ఉందంటే, మామూలుగా బజారులో వెళితే చూస్తుంటాము. డిస్కౌంట్ సేల్స్, ప్రత్యేక ధరల తగ్గింపు అని ఉంటుంది. ప్రభుత్వం కూడా దివాళా తీసిందేమో, డిస్కౌంట్ సేల్ అన్నట్లు ఈ బిల్లు చూస్తే అలా ఉంది. కనీసం శాసనసభ ఉన్నప్పుడయినా తీసుకురావచ్చుకదా. అంత అర్జంట్గా తీసుకురావలసిన అవసరం ఏమిటి? రెండు నెలలు ఆగితేస్తే పోయేది. సమస్య అర్జంట్ అయింది కాదు. ఎన్నో రోజుల నుండి పాతబడిన సమస్య. శాసనసభ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫీల్ అవుతుందా, లేదా? ఒకేసారి 10 బిల్లులు తెస్తారు. పాస్ చేయమంటారు. ఇది ఏమి న్యాయము. వాటిలోలోనుగులు ఉంటే ఎలా చేయాలి. తమరయినా మా రెస్పూక్టివ్ వస్తారని అంటే రావడం లేదు. ఇటువంటి బిల్లులకు రెండు రోజులు చర్చ అని పెడతారు. బిల్లు ఇంట్రడ్యూస్ చేసేట్టుడు 7 రోజులు టైమ్ ఇవ్వాలి. నేను అసెంబ్లీ శాసనసభ్యుడిని అయిన తరువాత ఈనాటివరకూ అన్ని బిల్లులు ఈ విధంగానే పాస్ అయినాయి. చర్చకు ఇచ్చారు. స్పీకర్ గారికి డిస్క్రిషనరీ పవర్ ఉంది. ఎక్కడయినా ఎమర్జెన్సీ ఉన్నప్పుడు టోటల్ డిస్క్రిషనరీ పవర్ ఉపయోగించాలి. కానీ రావడం, రావడమే ఒక ఆర్డినెన్స్ ను పాస్ చేయడం, బిల్లును తీసుకురావడం, 7 రోజులు టైమ్ లేకుండా ఎందుకిలా చేస్తున్నారు.

వారికి అధికారం ఇవ్వడం జరిగింది. మేము ముందుకు పోతున్నాము, పైకి పోతున్నాము అని అంటారు. ముందుకు పోతూ ఉంటే బాగుంటుంది. కానీ పైకి పోతే చాలా ఇబ్బంది వస్తుంది. ఈ శాసనసభకు మనం రెస్పాన్సిబుల్ గా ఉన్నామనే ధ్యేయం, ధ్యాన వారికి ఉన్నట్లు లేదు. కేవలం మాకు అధికారం ఇచ్చారు, మేము ఆర్డినెన్స్ పాస్ చేసుకుంటామని అనడం మంచి సాంప్రదాయం కాదు. అధ్యక్షా, తమరయినా కనీసం మా రెస్పూక్టివ్ రావాలి. ఇంకొక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు హైదరాబాదు పట్టణంలో ఇంకొక ఎగ్జెంషన్ ఇచ్చారు. సెక్షన్ 91/3 ఆర్ 59 నాకు తెలియదు. ఎగ్జెంషన్ ఇచ్చారు. ఇది అసెంబ్లీకి రావలసిన విషయం. దీని వల్ల రాష్ట్ర ఆదాయానికి గండి కొట్టవద్దని చెబుతున్నాను.

ప్రజల మీద చాలా భారం పడుతుంది. ఇక్కడ శాసనసభ జరుగుతోంది. ఈ విషయం చెప్పకుండా ఎగ్జిక్యూటివ్ పవర్ ఉందని ఎగ్జెంషన్ ఇస్తే చాలా నష్టం జరుగుతుంది. రాష్ట్ర ఆదాయానికి గండి పడుతుంది. రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని పెంచి పోషించాలని ఒకపైపు అంటున్నారు. ఆదాయం లేకుండా నష్టం చేసేది ఈ ప్రభుత్వమే అని మనవి చేస్తున్నాను. రేపు ఒక కార్ అతను గ్రేట్ మార్లలో పెడతాడు. కార్ కి ట్యాక్స్ ఎగ్జెంషన్ ఇస్తూ కార్ ని అమ్ముకుంటాడు. అది రాష్ట్రానికి నష్టం కదా. ప్రతి ఒక్కరూ గ్రేట్ మార్లలో షాప్ తెరుస్తారు. సేల్స్ ట్యాక్స్ ఎగ్జెంషన్ ఉందికదా అని అంటారు. రాష్ట్రానికి సేల్స్ ట్యాక్స్ ఆదాయం తగ్గుతుందికదా. కనీసం ఈ విషయం శాసనసభ దృష్టికి తీసుకురాకుండా ఉంటే ఎలా.

ఒకవైపు శాసనసభ జరుగుతూ ఉంటే మరొకవైపు ఎగ్జింషన్ ఇచ్చి వస్తారా వారు. అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రి కాన్ఫరెన్స్‌లో ఈ ఎగ్జింషన్ ఇవ్వరాదు. రేపనాలిటి చేసేప్పుడు ట్యాక్స్ ఉండాలి. అన్ని డిపార్ట్‌మెంట్‌లలో ఒకే విధంగా ఉండాలని సీయం కాన్ఫరెన్స్‌లో పెట్టినప్పుడు అక్కడ చెప్పారు. కానీ పైప్‌లైన్‌అని పెట్టారు. ఈ పైప్‌లైన్‌లో ఉండే దందాగిరి అంతా ఎక్కడా లేదు. ఈ సమయంలో వచ్చిన పరిశ్రమలకు మేము సేల్స్ ట్యాక్స్ ఎగ్జింషన్ ఇస్తున్నామని అంటున్నారు. ఈ సమయంలో వచ్చినప్పుడు కొందరు సపోర్ట్ చేయలేదు. కొందరు సపోర్ట్ చేయబోతున్నామని చెప్పి వివిధ రకాలుగా పారిశ్రామికవేత్తల పరిశ్రమలు ఈ రాష్ట్రంలో స్థాపించబోతున్నాము. కాబట్టి సేల్స్ ట్యాక్స్ ఎగ్జింషన్ కావాలని చెప్పి కోట్లాది రూపాయలు ట్యాక్ ఎగవేతకు పంగనామాలు పెట్టడం కోసం ఈ పైప్‌లైన్ ఉపయోగపడుతుంది. ఈ పెట్టుబడులు వస్తాయనే నమ్మకం లేదు. పెట్టుబడులు రావాలి. పరిశ్రమలు కావాలి. ఉత్పత్తి జరగాలంటే పెట్టుబడి కావాలి. అందుకే సరళి కృతం చేయమనండి.

ట్యాక్స్‌ను తగ్గించమనండి. ఇతర రాష్ట్రాల నుండి ఇక్కడకు వస్తారు. విదేశాల నుండి చాలా మంది వస్తారు. ట్యాక్స్ విపరీతంగా పెంచి కట్టుదిట్టం చేసి వారిని చాలా తీవ్రమయిన బాధలకు గురిచేస్తే ఇబ్బందులే. ఇండ్రస్ట్రీగారు చెప్పారు. పక్కన నర్సింహయ్యగారు చెప్పారు. ఒకసారి కూడా చెప్పారు. డిపార్ట్‌మెంట్ ఏ విధంగా ఉంది. ఏ విధంగా ఫంక్షన్ చేస్తుంది. దీని వల్ల ఎందరు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కేవలం హెరాస్‌మెంట్ తప్ప మరొకటి లేదు. రాష్ట్రానికి ఆదాయం కన్నా ట్రేడర్‌కి ఆదాయం ఎక్కువగా ఉంది. ప్రజలకు భారం పడుతుంది. పెట్టుబడులు రావు. రాష్ట్ర ఆదాయానికి గండి. టార్గెట్ 2000 పెట్టారు. మంత్రిగారు 304లో రిఫ్లయి ఇస్తూ దాదాపు ఇందులో ఏమి ప్లాన్ అంటే పెట్టుబడులను ట్యాక్స్ హాలీడే అని వివిధ రకాలవారికి ఇన్సెంటివ్ చూపించారు. పారిశ్రామిక వేత్తలకు 3,725 యూనిట్స్‌కి మొత్తం స్కాల్‌స్కెల్ మేజర్ ఇండస్ట్రీస్, మీడియం ఇండస్ట్రీస్ రెండూ కలిపి రూ.7,282 ట్యాక్స్ కోసం ఇచ్చారు.

సా.6.20

నాకైతే తెలియదు, నేను కూడా అంకెలు కూడుకుంటున్నాను. ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు పేదల నుంచి వసూలు చేస్తున్న సేల్స్ ట్యాక్స్‌లో 3000 మంది పారిశ్రామిక వేత్తలకు ఎగ్జింషన్ ఇచ్చారు. ఇది న్యాయమేమో ఒకసారి ప్రభుత్వాన్ని ఆలోచించవమని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. పేదల దగ్గర నుంచి వసూలు చేయడం, ఈ రకంగా ఇవ్వడం. బయో టెక్నాలజీకి 1% ఎగ్జింషన్ ఇచ్చారు. మీరు నిన్నే చూసారు. బయోటెక్నాలజీకి ఎగ్జింషన్ ఇస్తే ఎవడూ ఇక్కడ రీసెర్చ్ చేయడం లేదు, ఎవడూ ఇక్కడ ప్రొడక్ట్ తయారు చేయడం లేదు. విదేశాల నుంచి పేటెంట్లు తెచ్చుకుని, బయోటెక్నాలజీని ఇంప్రూవ్ చేయలేదు కాని, ట్యాక్స్ ఎగ్జింషన్ శుభ్రంగా భోజనం చేస్తున్నారు. ఆ వ్యాపారమైనా సక్రమంగా చేస్తున్నారా అంటే, ఒక కంపెనీ వారు తెచ్చుకున్న పేటెంట్స్‌ను మరొక కంపెనీ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల ప్రాణ నష్టం జరుగుతోంది. అటువంటప్పుడు బయోటెక్నాలజీకి సేల్స్ ట్యాక్స్ ఎగ్జింషన్ ఇవ్వడం ఏమి న్యాయం?

సాఫ్ట్‌వేర్‌కు 4% అట. ఈ సాఫ్ట్‌వేర్‌కు మహారాష్ట్ర గవర్నమెంట్ ఇవ్వలేదు. ఎందుకంటే వీళ్లు మహారాష్ట్ర, కర్నాటక, మధ్య ప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాలతో కంపెనీ చేస్తూ వుంటారు. నిన్న అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చుని మీరే చూసారు. ఇక్కడ నుంచి కర్నాటక రాష్ట్రానికి పోతున్నాయి కాబట్టి ఇక్కడ ఎంప్లీ ట్యాక్స్ పెడుతున్నామని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి సమావేశానికి పోయి వచ్చారు. మహారాష్ట్రలో ట్యాక్స్ ఎగ్జింషన్ ఇవ్వకపోతే మీరెందుకు 4% ట్యాక్స్ ఎగ్జింషన్ ఇచ్చారు? అలా ఇచ్చినందువల్ల సాఫ్ట్‌వేర్‌లో మన రాష్ట్రం ఏమైనా డవలప్ అయిందా? మన రాష్ట్రం 5వ స్థానంలోనో, 6వ స్థానంలోనో వుంది. గొప్పగా డప్పు కొట్టుకోవడంలో ప్రథమ స్థానంలో వుందేమో కాని, వాస్తవంగా 5వ స్థానంలో వుంది. మన రాష్ట్రం మహారాష్ట్రకు వెనుకే వుంది కదా? వారు ఆ స్థానంలో వున్నప్పుడు కూడా 4% ఎగ్జింషన్ ఇవ్వలేదు కదా? మరి ఈ స్టేట్‌లో ఎందుకు ఇచ్చారు? అది ఈ రాష్ట్ర ఆదాయానికి గండి కదా?

అట్లాగే డెఫర్డ్ పేమెంట్. మీకు ప్రజలు అధికారం ఇచ్చి వుండవచ్చు. వారు 5 సంవత్సరాలకు ఇచ్చారు. మరి మీరు 10 సంవత్సరాలకు, 15 సంవత్సరాలకు ధారాదత్తం చేయడానికి ఎవరు అధికారం ఇచ్చారు? అప్పుడు రాబోయే ప్రభుత్వాల పరిస్థితి ఏమిటి? ఇవన్నీ పారిశ్రామిక వేత్తల కొమ్ము కాయడానికే. ధనవంతులు మరింత ధనవంతులు అవడానికే ఉపయోగపడుతున్నాయి, వారికి మాత్రమే మేలు జరుగుతుంది. ఈ రాష్ట్రంలో ఎవరి పరిశ్రమైనా బాగా నడుస్తోంది అంటే, ఒకటి ఒకటి గుర్తు పెట్టుకోండి. ఏ పరిశ్రమైనా లాభాలలో నడుస్తోందంటే, ఈ సేల్స్ ట్యాక్స్ ను ఎగవేయాలి, ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జెస్ ఏగవేయాలి. అవి మాత్రమే బాగున్నాయి కాని, నిజంగా ఈ సేల్స్ ట్యాక్స్ కట్టి, ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జెస్ కట్టే పరిశ్రమల పరిస్థితి బాగోలేదు. ఈ ఇన్సెన్టివ్స్ అన్నీ అటువంటి వారికి ధారాదత్తం చేయడానికే తప్ప ఇంకొకటి కాదు.

అధ్యక్షా, సెక్షన్ 4 లో " Determination of amount payable by the applicant " అంటే, " for carrying out the purpose of this Act, the Deputy Commissioner, Commercial Taxes, shall be the competent authority." Sir, Arrears, Additional tax, Turnover tax, Entertainment tax, Penalty, Interest on disputes and relevant Acts regarding the Sales Tax..... ఈ డిస్కంప్యూట్స్ అన్నీ కలిపి రు.1200.00 కోట్లు వున్నాయని అన్నారు. ఈ రు.1200.00 కోట్ల మేరకు వున్న డిస్కంప్యూట్స్ ను సెటిల్ చేయడానికి కాంపెటెంట్ అథారిటీ డెప్యూటీ కమిషనర్ ఆఫ్ కమర్షియల్ ట్యాక్స్. వీరి లీలను గురించి పుంఖాను పుంఖాలుగా ఇండ్రసినారెడ్డిగారు ఇంతకు ముందే చెప్పారు, మళ్ళీ నేను చెబితే చర్చిత చరణం అవుతుంది. వారిని గురించి చెప్పవలసిన అవసరమే లేదు. అటువంటి వారు సెటిల్మెంట్ అథారిటీ అట.

Sir, according to Sub-section-1 of Section-11 " The competent authority shall verify the correctness of the particulars furnished in such application with reference to the connected records available with the assessing authority or any other authority with whom such records may be available, as the case may be."

Sub-section-2 of the same Section says " Where the competent authority is satisfied about the correctness of the particulars set forth in the application made by an applicant, he shall within sixty days from the date of receipt of an application referred in section 10 determine by an order in writing the amount payable by the applicant for the purposes of settlement of arrear tax, additional tax, turnover tax, penalty or interest in dispute at the rate specified in section 6. " బాగానే వుంది. అయితే ఇక్కడ వున్న ప్రావిజో చూడండి.

" Provided that while determining the amount payable by the applicant for the purpose of settlement of arrear tax, additional tax, turnover tax, penalty, or interest in dispute, the competent authority shall take into account any such amount paid by the applicant before making an application under section 10 and deduct the amount so paid by him for the amount determined as payable by the applicant under this sub-section."

అంటే, Deputy Commissioner of Commercial Taxes shall take into account any such amount paid by the applicant.....ఆయన ఇష్టం. ఆయనకు బుద్ధి పుట్టినంత సెటిల్ చేయవచ్చు. ఇష్టం లేకపోతే నీ అప్లికేషన్ ను రిజెక్ట్ చేయవచ్చు. అంత అథారిటీ వుంది. అంత అథారిటీ వున్నప్పుడు అంతా అమ్యూష్యుయే. ఎవరైనా ఎక్కువ డబ్బులు ఇస్తే వన్ టైమ్ సెటిల్మెంట్ చేసి పంపించేస్తారు. లేకపోతే జరిగేది ఏమీ లేదు. నేను చెబుతున్నది వన్ టైమ్ సెటిల్మెంట్ గురించి కాదు, డిస్కంప్యూట్ సేల్ గురించి చెబుతున్నాను.

అమెరికాలో 'సేల్' అని అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఇస్తారు. షాప్ ఎత్తేసి వెళ్లిపోయేటప్పుడు 50% డిస్కాంట్ కూడా ఇస్తారు. తొందరగా అమ్మేసుకుని వేరే బిజినెస్ పెట్టుకుందామని అట్లా చేస్తారు. అమెరికాలో చాలా మంది అడ్వర్టైజ్మెంట్స్ చూసేటప్పుడు ముందర 'సేల్' చూస్తారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో కూడా అలాగే చూడాలేమో. అందుకే చాలా మంది బ్రేడర్లు ఇది చాలా మంచి బిల్లిని అంటారు. బ్రేడర్లు ఇది చాలా మంచి బిల్లు. అంతవరకు ఆయన ప్రొడ్యూస్ చేసిన ప్రొడక్ట్ మాత్రము సేల్ చేసేటప్పుడు అతను టాక్స్ వసూలు చేసి వుంటాడు. సామాన్య ప్రజల నుంచి టాక్స్ వసూలు చేస్తాడు. తరువాత లిటిగేషన్ క్రియేట్ చేస్తాడు. కోర్టులో కేసు వుంటుంది. ఈ లోపల దినాళా తీస్తాడు. ప్రభుత్వం సెటిల్మెంట్ చేస్తుంది, సామాన్యుడు నాశనం అయిపోతాడు, ప్రభుత్వానికి ఆదాయం రాదు. కాంపెంట్ అధారిటీ తింటాడు, బ్రేడర్స్ తింటారు. అధికారులకూ బాగానే వుంది, వీళ్లకూ బాగానే వుంది. మధ్యలో పోయేవాడు సామాన్యుడే. ఆ బ్రేడర్ కన్జూమర్ కు డబ్బు వెనుకకు ఇవ్వడు కదా?

శ్రీ కె.విద్యాధర రావు : ఇది మీ టైమ్ లో తీసుకొచ్చిన బిల్ కాదా?

డా. ఎం.వి.మైసూరా రెడ్డి : మీరు ఆర్డినెన్స్ తెచ్చారు, ఆర్డినెన్స్ మీద బిల్ తెచ్చారు. నేను అది అడుగుతున్నాను. సర్, 1997-98లో మీరు చేసిన నిర్వాకం 'కాగ్' రిపోర్ట్ లో వచ్చింది, మొత్తం పత్రికలలో వచ్చింది. అమ్మకం పన్ను తక్కువ అసెస్ చేయడం, పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహకాలను అనర్హులకు ఇవ్వడం వంటి చర్యలను 'కాగ్' తప్పు పట్టింది. 1997-98 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రు.64.00 కోట్ల మేరకు 1714 కేసులలో తక్కువ అసెస్మెంట్ చేసారని ఆడిట్ సర్వేలో తేలిందని 'కాగ్' చెప్పింది. ఈ మొత్తం కూడా అక్కడక్కడ శాంపుల్ గా చేసిన ఆడిట్ లో వెల్లడైన అంశాలు మాత్రమే. మొత్తం చూస్తే ఇంకా ఎంత వుంటుందో? అనర్హులకు పారిశ్రామిక ప్రోత్సాహకాలు మంజూరు, అవకతవకల వల్ల రు.13.00 కోట్లు, అమ్మకం పన్ను రేట్లు సవ్యంగా వర్తింపజేయకపోవడంవల్ల రు.7.00 కోట్లు, పన్ను మినహాయింపులలో అక్రమాల వల్ల రు.7.00 కోట్లు, తక్కువ పన్ను విధించడంవల్ల, పన్ను విధించకపోవడంవల్ల రు.10.00 కోట్లు, ఇతర అవకతవకల వల్ల రు.26.00 కోట్లు ప్రభుత్వం నష్టపోయిందని 'కాగ్' రిపోర్ట్ లో పేర్కొన్నారు. అట్లాగే అర్హత వున్న 33 పరిశ్రమలలో రు.2.00 కోట్లు పన్ను మినహాయింపు ఇస్తే, అందులో రు.1.72 ఆ పరిశ్రమలు ఉపయోగించుకున్నాయట. ఉత్పత్తికి సంబంధం లేని 6 గ్యూస్ బాటిలింగ్ యూనిట్స్ కు రు.21.00 కోట్లు అనుచితంగా ఇవ్వడాన్ని 'కాగ్' తప్పు పట్టింది. 1997-98 'కాగ్' రిపోర్ట్ ను చదువుకోండి.

సా.6.30

ఒక పరిశ్రమలో తయారుకాని వస్తువులకు రు.22 కోట్లు పన్ను మినహాయింపు ఇవ్వడం కూడా నిబంధనలకు వ్యతిరేకం. ఒక పరిశ్రమకు పన్ను రాయితీ ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : గౌరవసభ్యులకు తెలియనిది కాదు. వారు మంత్రిమండలిలో కూడా ఉన్నారు . Sir, he had also enjoyed the combined responsibility. He has a clear knowledge about the idea behind an incentive. ప్రోత్సాహక విధాన నిర్ణయాలు తీసుకునేది ప్రమోట్ చేయడానికే. ఏ అధికారి వల్ల అయినా అవకతవకలు జరిగినట్లయితే వారి మీద ఖచ్చితంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇదివరకు వారు ప్రశ్న వేశారు. నేను దానికి స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. ఎక్కడయితే అవకతవకలు జరుగుతున్నాయో అక్కడ వారు ఎంక్వయిరీకి ఆర్డర్ ఇచ్చారు. ఎంక్వయిరీ రిపోర్ట్ లు వచ్చాయి. అందుకుగాను తగు చర్యలు కూడా తీసుకుంటున్నాము. అవకతవకలకు ప్రోత్సాహక నిర్ణయాలు క్లబ్ చేసి మాట్లాడడం, ఎక్కడో అవకతవకలు జరిగాయనిచెప్పి ప్రమోట్ చేయడానికి వీలు లేదు, పరిష్కారం ఆలోచించడానికి వీలు లేదు, ఎకానమి పెరగాలని ఆలోచన చేయడం సరయినది కాదు అంటే మంచిది కాదు. ఈ ఇన్సెంటివ్ ఫర్ ఇండస్ట్రీ అనేది ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి పరిమితం కాదు. Sir, it is all over the world. In fact, when we compare with China and other countries, it is much less.

డా.యం.వి.మైసూరారెడ్డి: పాపం మిత్రులు సగమే విన్నట్లు ఉన్నారు. నేను ఇంస్పెంటివ్ గురించి చెప్పింది ఎక్కడంటే, సి.యం కాన్ఫరెన్స్ లో ఈ సమస్య గురించి వచ్చింది. దానిలో విషయాన్ని ఇవ్వరాదంటే ఇచ్చారని చెప్పారు. తరువాత ఇప్పుడు చెప్పేదేమంటే, కాంపిటెంట్ అథారిటీ అని ఒక ఏసిటివోని పెట్టారు. ఈ లీలు, మహేంద్రలీలు జరుగుతున్నాయి. అటువంటి అధికారిని కాంపిటెంట్ అని పెట్టారు. కాగ్ రిపోర్ట్ కాదు. పొద్దున ఎదో పోతూ ఉంటే, దారిలో ఇచ్చారు. ఏ రకం మధ్యం ధరను యం.డి పాలకమండలి అనుమతి లేకుండా అనధికారంగా తగ్గించడంవల్ల కంపెనీకి అది ఎంతయినా రానివ్వమనండి. 50 లక్షలకు అమ్ముకోవడం వల్ల ప్రభుత్వానికి కూడా తక్కువ వసూలు అయింది. కొన్ని మిల్లుల గురించి శాంపుల్ చెబుతాను. ఇంకో కాగ్ రిపోర్ట్ కూడా ఉంది. కాగ్ రిపోర్ట్ చెబుతాను. సొంత వైద్యం కాదు.

ఇది మార్చి, 2000 సేల్స్ ట్యాక్స్ గురించి దండిగా ఉంది. చెప్పాలంటే మొత్తం ఉంది. అంతా రెవ్యూ చేశారు. ఈ డిపార్ట్మెంట్ ని ఓవరాల్ గా చేశారు. మొత్తం చదివితే వీరు బాధ పడతారు. నాకేమో కంఠశోష. డిపార్ట్మెంట్ అంతే. ఆ శాఖ అంతే. పోవలసినదంతా ప్రజలదే. Sir, test checks, assessment files, refund records and other records and documents of Commercial Taxes Department conducted during 1999/2000, revealed under-assessment of Sales Tax... ఇవన్నీ చిన్న చిన్నవయితే చెప్పవచ్చు, రు.117 కోట్లు, in 1488 cases, which broadly falls under the following categories, namely, incorrect assessment, grant of exemption, application of incorrect rate of tax, non-levy of penalty etc. ఇది రకరకాలు. అదర్ ఇర్రెగ్యులారిటీస్ కలిపి 1488 కేసులో రు.117 కోట్లని ఆయన టెస్ట్ చేశారు. రు.1200 కోట్లు పెడితే ఇంకేమవుతుందనేది ఒక్కసారి ఆలోచించాలి. ఇది 31 మార్చి. నోటీసు ఇచ్చిన వారికి ఇచ్చామని అన్నారు.

అసెంబ్లీ అయిన తరువాత ఆర్డినెన్స్ తెచ్చారు. సెప్టెంబరు 30 వరకూ అని అన్నారు. సెకండ్ సెక్షన్ ఆఫ్ సబ్ సెక్షన్ 1 అండ్ 2, 31 మార్చి లోపల ఉంటే దానికి సెప్టెంబరు వరకూ సవరణ ఇచ్చారు అదీ ఈ సెప్టెంబరు లోపల వచ్చే అప్లికేషన్లకు. అంతకుముందు ఆగస్టు ఆఖరు వరకూ అప్లికేషన్స్ వస్తే 50 శాతం అని అన్నారు. సెప్టెంబరులో వస్తే 40 శాతమని అన్నారు. అది ఇప్పుడు 50 శాతంకి 30వ తేదీ సెప్టెంబరు వరకూ చేస్తున్నారు. ఈ బిల్లును 22వ తేదీన తెచ్చారు. ఈ ప్రభుత్వంలో డబ్బు దోచుకునేవారికి ఏ విధంగా సహకారం అందుతుందో ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. పేదవారికి సంబంధించిన డబ్బు కాబట్టి తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఎన్ని కేసులు వచ్చాయి. ఎన్ని అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. ఎంత పెండింగ్ ఉంది. వారు ఎవరు, ఏ పరిశ్రమలు ఆ లిస్ట్ ఇస్తారా అని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కోటి రూపాయలు సరిపోతుందని అన్నారు. కోటి రూపాయలు పెట్టారు. ఎన్ని కేసులు వచ్చాయి. ఎవరికి ఎగ్జెంషన్ ఇవ్వబోతున్నారు. ఇంకా ఉండేది వారం రోజులే కదా. ఈ వారం రోజుల లోపల రు.1200 కోట్లకుగాను ఎన్ని కేసులు వచ్చాయి. వారు ఎవరు, సమాచారం ఇవ్వగలుగుతారా? దీని కోసం ఒక బిల్లు తెచ్చారు.

(అంతరాయం)

నేను ఏ సెక్షన్ ని కోట్ చేయకుండా మాట్లాడడం లేదు. కాంపిటెంట్ అథారిటీ పెట్టారు. ఈ సమయంలో ఆర్డినెన్స్ తెచ్చారు. అర్టంట్ గా కొంపముసుగుతున్నట్లు ఆర్డినెన్స్ తెచ్చారు. సెప్టెంబరు 30 వరకూ వచ్చింది. ఈ రోజు 22. ఇంకో వారం రోజులు ఉంది. అటువంటప్పుడు ఎన్ని కేసులు వచ్చాయని అంటే నేను డిమాండ్ మీద మాట్లాడుతున్నానని వారు అనడం భావ్యమా? నాకసలు అర్థం కావడం లేదు. ఈ బిల్లు ఆర్డినెన్స్ ఇచ్చిన తరువాత ఇది ఎలా ఉందంటే ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రచారం అని అంటే పెద్ద మోజు. మార్కెట్ లో డిస్కాంట్ సెలెక్షన్ అని పేపర్లో అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఇస్తారు. 50 లక్షలు ప్రచారానికి ఖర్చు పెట్టారు. మేము డిస్కాంట్ ఇస్తున్నాము, మీరు కోర్ట్ లో సెలెక్షన్ కని కేసులుంటే విత్ డ్రా చేసుకొనిరండి మేము అంతా తీసివేస్తామని అంటున్నారు.

ఇది మార్వాడి వ్యాపారంలాగా ఉంది. ప్రభుత్వం నడుపుతున్నట్లు లేదు. చిల్లరకొట్టు వ్యాపారంలాగా ఉంది. ఈ సేల్స్ ట్యాక్స్ లో వందలాది, కోట్లాది రూపాయలు ఇన్వెంటివ్స్ ఇవ్వడం, ఎగ్జెంప్షన్స్ ఇవ్వడం, ఇర్రెగ్యులారిటీస్ కమిట్ చేయడం, అరియర్స్ వసూలు చేయడం, ఇన్ని జరుగుతున్నాయి. కానీ సామాన్యుడి నెత్తి మీద భారం పడుతోంది. ఈ ట్యాక్స్ అన్నింటికీ వసూలు చేస్తున్నారు. బెల్లం, చింతపండు, నూనె, కాటుక ఇలా సామాన్యుడు వాడే ప్రతీ వస్తువు మీద ఉంది. నిన్ననే చెప్పాను. ఉదయం లేచినప్పటినుండి రాత్రి పడుకునేవరకు ఈ ట్యాక్స్ విడవకుండా ఉంటుంది. ఇంకో మాటలో చెబుతాను. పుట్టిన బిడ్డ గాలి పీల్చే టప్పటి నుండి చనిపోయి తెల్లగుడ్డ కప్పేవరకూ ఈ ట్యాక్స్ ఉంటుంది. వదలడానికి నీలు లేదు. వదిలించుకోలేము. ఇటువంటిది 2001,2002 సంవత్సరాలకు ఈ ప్రభుత్వం బడ్జెట్ లో చూపిన అంకెల ప్రకారంగా సేల్స్ ట్యాక్స్ మీద వసూలు కావచ్చునని అంచనా వేసింది రు.8,000 కోట్లు. ఒక సంవత్సరంలో సామాన్యుడి నుండి ఇటువంటి చిల్లర వస్తువుల నుండి అంటే ప్రతీదీ ఇన్ ఫ్లేషన్ పెరిగి సామాన్యుడి మీద భారం పెరిగి ఈ సేల్స్ ట్యాక్స్ రు.8,000 కోట్లు వసూలు చేసి వీరందరికీ ధారాదత్తం చేస్తున్నారు. ఇది కూడా అదే పరిస్థితి. ఎందుకంటే ఒక పరిశ్రమ లిటిగేషన్ లో ఉంటుంది. మాకు ఇప్పుడు అరియర్స్ రావాలి.

సా.6.40

ఆ సెటిల్ మెంట్ చేసుకోవడం లో డిస్కాంట్లు ఇస్తామని అంటున్నారు. గతంలో ప్రాడక్ట్ చేసి, సేల్ చేసినప్పుడు, సామాన్యుడి నుండి ట్యాక్స్ వసూలయ్యిందా ? లేదా ? అటువంటప్పుడు ఎగ్జెంప్షన్ ఇస్తే సామాన్యుడికి నష్టమే కదా. ప్రభుత్వాదాయానికి నష్టమే కదా. ఈ ప్రభుత్వం యొక్క చేతకాని తనం వల్ల, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పనిచేయనందుకు, వీరిద్దరూ మిలాకపై నందుకు సామాన్యుడిపై భారం మోపాలా ? ఇది సమంజసమైనది కాదు. ఈ బిల్ కొందరికి మోదం, మరి కొందరికి ఖేదం కావచ్చు. ఈ బిల్ ని అంతగా పొగడి, హర్షించాల్సినది కాదు. పోతే పోయింది, పాత చింత విస్తరాకని వదిలి వేయాలి.

శ్రీమతి జె.లక్ష్మి వద్దావతి :- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు శ్రీధర్ బాబు, ఇంద్రసేనారెడ్డి, అసదుద్దీన్ ఓవైసి, సర్పంచాయ్య, టి.జి. వెంకటేశన్, మైసూరారెడ్డి గార్లు ఈ బిల్ పై మాట్లాడడం జరిగింది. గుట్కాపై వేసిన లగ్జరీ ట్యాక్స్ కి సబంధించిన బిల్ కి మీరంతా ఆమోదం తెలిపినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. గుట్కాపై సేల్స్ ట్యాక్స్ వేయడానికి ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు చేశారని సభ్యులు అడిగారు. మొదట సేల్స్ ట్యాక్స్ వేసినప్పుడు, సుప్రీమ్ కోర్టు కేసుని కొట్టిసింది. ఆ జడ్జిమెంట్ పై రెవ్యూ పిటిషన్ వేయడం జరిగింది. దానిని కూడా సుప్రీమ్ కోర్టు కొట్టివేయడంతో, లగ్జరీ ట్యాక్స్ వేయాల్సి వచ్చింది. అందు వల్ల కొంత జాప్యం జరిగింది. గుట్కాని ఎందుకు నిషేధించలేదని అడిగారు. గుట్కాని నిషేధించాలనే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యమైనప్పటికీ అది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పరిధిలోకి వస్తుంది. మాకు దీనితో ఇన్ కం సంపాదించుకోవాలని లేదు. ప్రజలకు హానికరమని, దానిని పూర్తిగా నిషేధించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో, క్యాబినెట్ లో అప్రూవ్ చేసి, మేము సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కి పంపించడం జరిగింది.

లగ్జరీ ట్యాక్స్ క్రింద, కారా మసాల మొదలైన వాటిపై సుప్రీమ్ కోర్టు ఒప్పుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి దీనిని దాని క్రింద వస్తే అమలు చేయడానికి వీలుంటుందని చేశాము. మళ్ళీ డీలర్లు షైకోర్టుకి వెళ్లడంవల్ల దానిని పెండింగ్ లో పెట్టారు. అసెస్ మెంట్ చేయించుకోవడం, మనీ ఇప్పుడే పే చేయవద్దని అన్నారు. జడ్జిమెంట్ ఇంకా పూర్తిగా రాలేదు. సెటిల్ మెంట్ ట్యాక్స్ గురించి చాలా చెప్పారు. 2002వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీన 'వ్యాట్' ని పెట్టబోతున్నాము. ఇంచుమించు 1137.83 కోట్ల రూపాయలు ఈ రోజు మనకు బకాయిలుగా ఉన్నాయి. వీటిలో చిన్న చిన్న వాటిని పరిష్కరించాలన్న ఉద్దేశ్యముతో దీన్ని పెట్టడం జరిగింది. మొత్తం 7019 కేసుల్లో ఆరు వందల కోట్ల రూపాయలు రావాల్సి ఉంది. ఇవన్నీ చిన్న చిన్న బాకీలు. పెద్ద వాటికి మేము ఇవ్వడం లేదు. 274 కేసుల్లో 5వందల కోట్ల రూపాయలు రావాల్సి ఉంది. వీటిని మనం సెటిల్ మెంట్ క్రింద తీసుకురావడం లేదు. చిన్న చిన్న వాటిని తొందరగా సెటిల్ చేసుకోంటే, ఎక్కువ వివాదాలు పరిష్కారమౌతాయి. రేపు 'వ్యాట్'

పెట్టే సమయానికి, ఈ కోర్టుల చుట్టూ మన ఆఫీసర్లు తిరగడం తప్పుతుందని దీనిని యింస్టిమెంట్ చేయాడానికి మనం ఇది పెట్టడం జరిగింది. ఈ స్క్రీమ్ పెట్టిన తరువాత 1079 అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. వీటిలో, వివాదం ఉన్న వాటి విలువ రూ.28 కోట్ల వరకు ఉంటుంది. 170 అప్లికేషన్స్కి సంబంధించి పరిష్కారం చేయడం జరుగుతుంది. వీటిలో మూడు కోట్ల రూపాయల వరకు మనకు పన్నుల రూపములో రావడం జరిగింది. మిగతా అప్లికేషన్స్ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. ఈ స్క్రీమ్ని డి.సి. ల లెవల్లో ఎందుకు పెట్టారని సభ్యులు అడిగారు. మేము డి.సి. లకు వేరే అధికారాలు ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడున్న అధికారాల వరకే, చిన్న చిన్న కేసులలోనే వారు చూసి సెటిల్ చేయాలని చెప్పాము. పెద్ద, డిస్పూబుల్ ఉన్న కేసులను వీరికి ఇవ్వడం జరగలేదు. వే బిల్స్ క్లాసిఫికేషన్ గురించి కొంత మంది సభ్యులు చెప్పారు. వే బిల్స్ని చాలా సింప్లిఫై చేశాము. వే బిల్ ఇవ్వక పోతే ట్యాక్స్ ఎవేజన్ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. వే బిల్ పెట్టడం జరిగింది. చెక్పోస్టుల గురించి అడిగారు. ఇంటర్నల్ చెక్ పోస్టులు, ఇంచుమించు 13 తీసివేసుకొంటూ, బార్డర్ చెక్పోస్టులను పటిష్టం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ స్క్రీమ్ని వచ్చే ఏడాది మార్చి వరకు ఎక్స్టిండ్ చేయాలని కొంత మంది సభ్యులు కోరారు. కానీ వచ్చే సంవత్సరం లో 'వ్యాట్' ప్రవేశపెట్టే లోపు ఈ లోపు కేసులను సెటిల్ చేసుకోవాలి. లేకపోతే ఆలస్యం అవుతుంది. అందుకని ఈ సెస్టెంబరు నెల ఆఖరు వరకే వారికి ఛాన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. తరువాత వారికి అవకాశం లేదు. అసెస్మెంట్ని పది లక్షల నుంచి పెంచాలని అడిగారు. 20 లక్షలకు పెంచే ఆలోచన ఉంది. ఆడిటర్స్ సర్టిఫికేట్ ఇస్తే, 40 లక్షల వరకు, దీంతో వారు అసెస్మెంట్ చేసుకోవచ్చుని మనం ఇవ్వడం జరిగింది. మైసూరారెడ్డి గారు వీటి గురించి మాట్లాడుతూ ఇవన్నీ ఎందుకు ఇచ్చారని అన్నారు. నేషన్ వైడ్గా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఫ్లోర్ రే ట్స్ పెంచినప్పుడు ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము మాత్రమే అన్నింటిని అమలు చేసింది. మిగతా రాష్ట్రాల వారు పెట్టిన రేట్ల కంటే తగ్గించకూడదని, పెంచుకోవద్దని అన్నారు. ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్లో మాత్రమే అన్నీ యింస్టిమెంట్ చేయడం జరిగింది. పరిశ్రమలకు ఎగ్జంప్షన్ ఇస్తున్నారా అని అడగడం జరిగింది. పరిశ్రమలు డెవలప్ కావడం వల్ల ఎంప్లాయిమెంట్ పెరుగుతుంది. ఆ విధంగా ప్రోత్సహించాలన్న ఉద్దేశ్యముతో, కొన్నింటిని మాత్రమే చూసి ఇవ్వడం జరిగింది. కొంతమంది సభ్యులు, రకరకాలైన అవినీతి గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఎక్కడైనా ఒక చోట అవినీతి ఉంటే ఉండవచ్చు. కానీ, అందరూ, అదే పని చేయడానికి వీలు లేదు. చాలా మంది మంచి అధికారులు ఉన్నారు. నేషన్ వైడ్గా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ట్యాక్స్ కలెక్షన్లో పోయిన సంవత్సరం 17 శాతం తో ఫస్ట్ ఉంది. నేడు కర్నాటక ఫస్ట్ ఉంది. మన రాష్ట్రం సెకండ్ ఉంది. ఒక పాయింట్ తో కర్నాటక రాష్ట్రం ముందున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. ట్యాక్స్ వసూలు చేయడానికి తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలన్నీ తీసుకొంటున్నాము. కంప్లయింట్ బాక్స్లను పెట్టడం జరిగింది. వర్తక, వాణిజ్య వర్గాల వారితో సంప్రదింపులు జరిపి, వారి విషయాలు తెలుసుకొని, వచ్చే ఇబ్బందులను గురించి, వాటిని ఫేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్, ఫ్యాషీతో కూలంకషంగా చర్చించిన తరువాతే ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. 'గ్రేట్ మాల్ ఆఫ్ హైదరాబాద్' కి ముఖ్యమంత్రి గారు ట్యాక్స్ ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చారని చెప్పారు. ఫోర్ వీలర్స్కి, లిక్కర్కి ట్యాక్స్ ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వలేదు. కార్లను ఇక్కడ తెచ్చి అమ్ముకొనే అవకాశం లేదు. అందువల్ల మీరు దయచేసి, సహృదయముతో ఈ బిల్ని పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

సా. 6.50

డా.ఎమ్.వి.మైసూరా రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు రిపై యిస్తూ చెప్పారు. రెండు బిల్లులు పెట్టారని. ఆ రెండింటిలో రెండవ సవరణ బిల్ కొరకు హైకోర్టుకు పోయారు. అక్కడ నుంచి వచ్చిన తరువాత ఆర్డర్స్ పాస్ చేశారు. ఆ ఆర్డర్స్ పాస్ చేసినంత టైము కూడా లేకుండానే హైకోర్టుకు పోయారు. అందులో పెండింగులో వుంది. వారు వసూలు చేయవద్దని, అసెస్ చేయండని అన్నారు. మరి అలాటి సమయంలో బిల్ పాస్ చేసి ఉపయోగం ఏముంది? మంత్రి గారు చెప్పాలి. మీరు సుప్రీం కోర్టుకు పోతే కేసు కొట్టి వేశారు. మీరు దీనిని లగ్జరీ ట్యాక్స్గా కన్వర్ట్ చేసి ఆర్డర్స్ తీసుకు వచ్చారు. దాని మీద కూడా హై కోర్టుకు వెళ్లారు. హై కోర్టులో కూడా మిమ్ములను ట్యాక్స్ వసూలు చేయమని చెప్పలేదు. అసెస్మెంట్ చేయమనే చెప్పారు. మరి బిల్లు పాస్ చేసుకుని ఉపయోగం ఏమిటి?

తరువాత నేను అడిగేది , ఇదేదో ఆసుమేఘాల మీద తెచ్చినది. డిస్కాంట్ సేల్ లాగా వుంది. మూడవ సవరణ . ఇందులో ఎన్ని కేసులు వున్నాయో చెప్పవలసిందిగా అడుగుతున్నాను. రూ.1200 కోట్లు ఎరియర్స్ వుంటే మంత్రి గారి సమాధానంలో రూ. 25 కోట్లు సెటిల్ అయింది అన్నారు. రూ.1200 కోట్లు ఎక్కడ, రూ. 25 కోట్లు ఎక్కడ? రూ. 50 లక్షలు ప్రచారం ఖర్చు ఎక్కడ? ఇది ఎలావుంది అంటే కొండను త్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లు వుంది. 1079 మందికి రూ. 28 కోట్లు పైన సెటిల్ చేశారు. ఇంకా మూడు రెట్లు రావలసి వుంది.

శ్రీమతి జె. లక్ష్మీ వద్దావతి :- అధ్యక్షా, రూ. 50 లక్షలు ప్రచారం కోసం ఖర్చు పెట్ట లేదు. పబ్లి సెటీ మీద రూ. 14.21 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టాము.

డా.ఎమ్.వి. మైసూరా రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మీరు కట్టవలసింది మీరు కట్టండి, దానికి నేను నగం యిస్తాను అంటున్నారు. అలాంటప్పుడు దానికి మళ్ళీ ప్రచారం ఎందుకు? అడ్వర్టైజ్మెంట్ ఎందుకు?

శ్రీ ఎన్.ఇంద్ర సేనా రెడ్డి :- అధ్యక్షా, నేను ఇంటర్నల్ చెక్ పోస్ట్లను తీసి వేయమని అడిగాను. అది ప్రభుత్వానికి యిబ్బంది అయింది. 13 చెక్ పోస్ట్లు తీసి వేశామన్నారు. ఇంటర్నల్ చెక్ పోస్టులు వుండటం వల్ల లాభం వుంది అంటే , ఈ 13 చెక్ పోస్టులు ఎందుకు తీసి వేశారు? అదే విధంగా రూ.10 లక్షలు సెల్ఫ్ ఎస్సెస్మెంట్ రూ. 20 లక్షలకు పెంచాము అన్నారు. లక్ష వుంది అంటున్నారు. ప్రక్కన వున్న తమిళ నాడు రాష్ట్రంలో రూ. 40 లక్షల వరకు వుంటే, వాళ్లు రూ. కోటికి చేయాలను కుంటున్నారు. అక్కడ టాక్స్ కరిక్టుగా, ప్రాపర్గా కలెక్టు అవుతోంది. పోయి చూసి రండి. ఇబ్బంది అయితే వారు కోటి రూపాయలకు ఎందుకు పోతారు? కాబట్టి యిక్కడ కూడా ఆ విధంగా చేయమని నేను మళ్ళీ ఒకసారి అడుగు తున్నాను. తరువాత 50 శాతం కలెక్షన్ ఏదయితే వుందో , యిప్పుడు డిస్కంట్ సెటిల్ అయిన తరువాత 50 శాతం యివ్వాలని అంటున్నారు. అంటే ఇంతకు ముందు నేను రూ.20 లక్షలు కట్టినా, ఫైనల్గా యిప్పుడు రూ. కోటి కట్టాలని వాళ్లు అడిగారు. అందులో రూ. 50 లక్షలు కట్టాలి. ఆ యాభై లక్షలలో 20 లక్షలు తీసి 30 లక్షలు కట్టమని అన్నారు. అలా కాకుండా వీళ్లు ఏమన్నారంటే ఇప్పుడే రూ. కోటి సెటిల్ చేశాము, ఇప్పుడే కట్టమని అంటే 50 ప్లస్ 20 కలిపి 70 లక్షలకి కట్టవలసి వుంది. అంటే, ఆల్టర్నేట్ కట్టిన దానిని కూడా ఎసెట్స్లోకి తీసుకోవాలసిందిగా కోరుతున్నాను. రిజిస్ట్రేషన్ విషయంలో సింప్లిఫై చేయమని అన్నాను. గ్యారంటీస్ను తీసి వేయమని అన్నాను. వారు చెప్పలేదు. కాబట్టి గారంటర్స్ అవసరం ఏముంది? దానిని తీసి వేయండి, అడిగిన వారికి రిజిస్ట్రేషన్ చేయండి. అప్పుడు క్లియర్ కట్గా వుంటుంది. తరువాత మీ వాళ్లు మంత్రి రిటర్న్స్ లో రెగ్యులర్గా పసూలు చేసి దానిని చెక్ చేస్తే ఈ గారెంటర్స్ అవసరం ఏమీ లేదు. మిగతా సమయంలో అంతా నిద్రపోతున్నారా? గారంటీస్ను హెరాస్ చేయడానికి పనికి వస్తుందా , మీరు చెప్పండి. గారెంటర్స్ దగ్గర నుండి పసూలు చేసామని చెప్పండి. అలాగే క్లాసిఫికేషన్ వాళ్లు యిష్టం వచ్చినట్లు చూపుతున్నారు, అలా పసూలు చేసిన ఒక కేసు ఏదయినా వుందా? క్లాసిఫై చేస్తారా? ఇంతకు ముందు డిపార్ట్మెంట్లో కళ్యాణ మంటపము వుంటే టాక్స్ పే చేయాలి. ఇంకో చోట మ్యారేజ్ హాల్ అంటే టాక్స్ పడదు. ఆ విధంగా బెంగాల్లో ఒక కేసు హై కోర్ట్ నుంచి సుప్రీం కోర్ట్ వరకు పోయింది. ఆ విధంగా ఇష్టం వచ్చిన వారికి ఇష్టం వచ్చినట్లు సెసిఫికేషన్స్ చేయడం సరి అయినది కాదు. అదే విధంగా క్లాసిఫికేషన్స్ ఒకసారి గుర్తించిన తరువాత ఫర్మర్గా కలెక్ట్ చేయాలి. కానీ వాడకందారు వద్ద ఆల్టర్నేట్ పసూలు చేసిన తరువాత అడగడం సరయినదా ? గత రెండు సంవత్సరాలలో నేను బిజినెస్ చేసాను. టాక్స్ పే చేశాను. ఉదాహరణకు నేను ఈ కళ్ల జోడును కొన్నాను. దానికి నేను టాక్స్ కట్ట లేదు. ఇప్పుడు 12 శాతం టాక్స్ అని కట్టమంటే వాళ్లు ఎక్కడ నుంచి తెచ్చి కడతారు? వారికి మీరు అవకాశం యివ్వాలి. తరువాత చేయాలి. ఈ విషయంలో మంత్రి గారు స్పందించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గద్దె బాబూరావు :- అధ్యక్షా, మంత్రి గారు, ఇప్పుడు గుట్కా అన్న దాని మీద దాని వాడకం తగ్గుతుంది అన్న ఒక మంచి ఉద్దేశ్యంతో టాక్స్ పెంచడం జరిగింది. ఇది అయిన తరువాత ప్రక్కన వున్న ర్వాస్తాలకు ఏజెన్సీలు వెళ్లి అక్కడి నుంచి వారు వ్యాపారం యధాతథంగా జరుపుతున్నారు. దీని వల్ల ప్రజలకు నష్టం , ప్రభుత్వానికి నష్టం వస్తుంది. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం తగ్గుతోంది. మరి ప్రభుత్వం ఈ విషయమై ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది? కేంద్రానికి చెప్పి టాక్స్ పెంచమని చెబుతారా? అదయినా ప్రజల కొరకే.

మన రాష్ట్రానికి బోర్డరులో 5 రాష్ట్రాలు వున్నాయి. మధ్యలో ' యానాం ' అనే ఒక రాష్ట్రం వుంది . అయితే అక్కడ కారు, బస్సు లేదా లారీ ఛాసీస్ కొనాలంటే రూ. 98 వేలు టాక్స్ లో తక్కువగా మనకు యిస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనా రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మీరు టైము కంట్రోలు చేయాలి. బిల్ గురించి వారిని మీరు మాట్లాడమనండి .

శ్రీ గద్దె బాబూరావు :- అధ్యక్షా, కార్లకు లైఫ్ టాక్స్ మనం 6 శాతం బిల్ మీద వసూలు చేస్తున్నాము. అదే ' పర్లాకిమిడి 'లో తీసుకుంటే రూ. 1600 మాత్రమే తీసుకుంటున్నారు. ఫోర్డ్ కారు వాల్క్యూ రూ. 9 లక్షలు వుంటే , రూ. 1600 తో రిజిస్ట్రేషను చేయబడి మన రాష్ట్రంలోకి తీసుకు రాబడుతున్నాయి. అవి యిక్కడ నడుపబడుతున్నాయి. మరి వెంటనే మీరు ట్రాన్స్ పోర్ట్ డిపార్ట్మెంట్ వారిని పట్టుకుంటారా? ఈ విధమైన రిజిస్ట్రేషన్స్ కంట్రోలు చేస్తారా? లైఫ్ టాక్స్ రిజిస్ట్రేషన్స్ అరికడతారా లేదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య :- మంత్రి గారు, మేము చెప్పిన గుట్కా పూర్తి నిషేధ విషయాన్ని వారు అర్థం చేసుకోవడం లేదు. ఎందుకంటే ఏదో ఒక రకంగా టాక్స్ ను పెంచడం వల్ల ప్రయోజనం వుండదు , అంటే వారు వినడంలేదు. అది వారి ఇష్టం . ఇంకో విషయములో వేయి మంది ఈ టాక్స్ అవాయిడ్ చేసిన వారు , వీరు కట్టడం కోసం నోటీసులు యిస్తే, వారి లాభం కోసం రాయితీలు యిచ్చారని పత్రికలలో వచ్చిందని విన్నాము. అలా రాయడం మంచిది కాదు. మన సభ ద్వారా రూ. 14 లక్షలు ప్రచారానికి ఖర్చు అయినట్లుగా ప్రజలకు తెలుస్తోంది. ప్రజలకు మెసేజ్ పోతుంది.

ఇప్పుడు సభ్యులు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ అథారిటీ వారు చేసేటువంటి కరెక్షన్ ఇంటింత కాదు. వారికి నెల మామూలు వసూలు కంటే కరెక్షన్ చాలా ఎక్కువ. దానిని కంట్రోలు చేస్తారా లేదా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అలా చేయడం వల్ల మీకు సగం టాక్స్ ఎవేజన్ అవాయిడ్ అవుతుంది. ఇంతకు ముందే చెప్పాను . మద్రాసు పోవడానికి టాక్స్ రూ. 1000 వుంటే అది తీసి వేసినా రూ. 2 వేలు కలసి వచ్చింది. ఆ విధంగా లెక్కలు సరి చేసుకోమని ,నేను చాలా సార్లు చెప్పాను. రూ. 1200 కోట్లు అంటే రూ. 28 కోట్లు అక్కడ నుంచి వచ్చాయి. మిగిలిన వాటికి టైము పెట్టాము. బిల్ మాత్రం పాస్ చేస్తున్నాము. అసలు మనం ఎవరి కోసం ఏమి చేస్తున్నాము? ఎక్కడికి పోతున్నామో అర్థం కావడం లేదు. అలాంటి పరిస్థితి యిప్పుడు వుంది.

శ్రీమతి జె.లక్ష్మీ వద్మావతి :- అధ్యక్షా, నర్సింహయ్య గారు లగ్జరీ టాక్స్ బ్యాన్ గురించి చెప్పారు. దానిని మనం కాదు చేసేది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దానిని బ్యాన్ చేయాలి. ఈ విషయమై సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు మనం రాసి పంపించడం జరిగింది. వారి నుండి సమాధానం రాలేదు. గుట్కా గురించి హై కోర్టులో వివాదం వుంది.

రా.7-00

ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు చెప్పింది ఈ యాక్టుకు సంబంధించినది కాదు. ఆయన వేరే వేరే విషయాలు చెప్పారు. క్లాసిఫికేషన్ గురించి మీరు వ్యాపారం పెట్టటప్పుడు కమీషన్ దగ్గర సర్టిఫికేట్ తీసుకుంటే ఆ రకంగా ట్యాక్స్ పే చేయవచ్చు కాని ఈ బిల్లు దానికి సంబంధించింది కాదు.

(అంతరాయం)

ఉంటే ఉండవచ్చు కాని దీంతో ఎక్కువ లేపు మేము తీస్తున్నది అన్నీ చిన్న చిన్నవి. మేము డిస్ ప్యూట్ దానికి కూడా చేస్తున్నాము. వాళ్లు క్లాసిఫికేషన్ అడిగి తీసుకొనే అవకాశం వున్నది. కమీషన్ దగ్గర సర్టిఫికేట్ తీసుకొని వాళ్లు క్లాసిఫికేషన్ రాయించుకోవచ్చు. ఇంత ట్యాక్స్ కట్టాలని రిటీన్ గా తీసుకోవచ్చు తీసుకొంటే ఆవిధంగా వసూలు చేస్తాము. కమీషన్ గారి ఫేంజి అఫిషియల్ గా వస్తుంది కాబట్టి పేంజి చేసి వసూలు చేయడం అనేది జరగదు . అందు వల్ల ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆలోచిస్తే పే చేసినటువంటి దానిని ఇప్పుడు 50 శాతం కట్టాలని దాంట్లోకెళ్లి మైనస్ చేయమని అన్నాను. వాళ్లకి ఇబ్బంది ఏమిటి? టైట్ ఆఫ్ సబ్జెక్టు కానే కాదు. రిజిస్ట్రేషన్ విషయంలో గ్యారెంటరని తొలగించాలి సింపుల్ చేయాలని అన్నాను. దాని గురించి చేస్తాము చేయము, మేము ఇట్లాగే వుంటాము ఇంకా హెరాస్ చేస్తాము ఇంకా కరెన్షన్ ఇస్తామని చెప్పమనండి మాకు ఏమి అభ్యంతరం లేదు. అల్టిమేట్ గా పాస్ చేస్తారు. అదే రకంగా ఈ వే బిల్లు విషయంలో మిగతా స్టేట్సు తీసివేశారు చెబుతున్నాము. మనల్ని చూసి అవతలి వాళ్లు ఫోలో కా వాలి కాని ఆవతల వాళ్లను చూసి మనం ఫోలో కాకపోతే ఎట్లాగండి చెప్పమనండి ఈ రెండు , మూడు విషయాలు.

SRI Y.RAMAKRISHNUDU: Whatever points have been raised by the Hon'ble Member will be examined, Sir.

రా. 7.10

CHAIRMAN: The question is:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Tax on Luxuries (Amendment) Ordinance, 2001 (A.P.Ordinance No.2 of 2001), promulgated by the Governor on 1st May,2001."

(Pause)

The motion was negatived and the Statutory Resolution was lost.

CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Tax on Luxuries (Amendment) Bill, 2001 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clauses

CHAIRMAN: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title which are before the House. The question is:

"That Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SMT. J.LAKSHMI PADMAVATHI : Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Tax on Luxuries (Amendment) Bill, 2001 be passed."

CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Tax on Luxuries (Amendment) Bill, 2001 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

CHAIRMAN: The question is:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Sales Tax (Settlement of Disputes) Ordinance, 2001 (A.P.Ordinance No.3 of 2001), promulgated by the Governor on 16th July,2001."

(Pause)

The motion was negatived and the Statutory Resolution was lost.

CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Sales Tax (Settlement of Disputes) Bill, 2001 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clauses 2 and 3

CHAIRMAN: There are no amendments to Clauses 2 and 3 which are before the House. The question is:

"That Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Clause 4

SRI N.INDRASENA REDDY: Sir, I beg to move:

"That in item (iii) of sub-clause(1) of Clause 4 add the following at the end:

"Extension of this facility to all the pending assessments with Assessing Officers whether completed or not up to the period 31.3.2001 wherein the disputes arise regarding classification or rate of tax."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That in item (iii) of sub-clause(1) of Clause 4 add the following at the end:

"Extension of this facility to all the pending assessments with Assessing Officers whether completed or not up to the period 31.3.2001 wherein the disputes arise regarding classification or rate of tax."

(Pause)

The motion was negatived and the amendment was lost.

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 4 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 4 was added to the Bill.

Clause 5

CHAIRMAN: There are no amendments to Clause 5 which is before the House. The question is:

"That Clause 5 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 5 was added to the Bill.

Clause 6

SMT. J.LAKSHMI PADMAVATHI : Sir, I beg to move:

"That in sub-clause(1) of Clause 6, the figure '(1)' shall be omitted."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That in sub-clause(1) of Clause 6, the figure '(1)' shall be omitted."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

SMT. J.LAKSHMI PADMAVATHI : Sir, I beg to move:

"That in para 2 of (ii) of Clause 6 for the expression "1st August,2001 to 31st August,2001" substitute "1st August,2001 to 30th September,2001."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That in para 2 of (ii) of Clause 6 for the expression "1st August,2001 to 31st August,2001" substitute "1st August,2001 to 30th September,2001."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

SMT. J.LAKSHMI PADMAVATHI : Sir, I beg to move:

"That sub-clause(2) of Clause 6 shall be omitted."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That sub-clause(2) of Clause 6 shall be omitted."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 6, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 6, as amended, was added to the Bill.

Clause 7

CHAIRMAN: There are no amendments to Clause 7 which is before the House. The question is:

"That Clause 7 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 7 was added to the Bill.

Clause 8

SMT. J.LAKSHMI PADMAVATHI : Sir, I beg to move:

"That for Clause 8 substitute the following:

"(a) No application under this Ordinance shall be entertained by the competent authority unless the applicant files written declaration stating that the appeal or revision or any other proceedings before the concerned authority under the relevant Act or any Court of law may be treated as withdrawn upon settlement of the dispute under this Ordinance.

(b) Upon settlement of a dispute under this ordinance, the corresponding appeal or revision filed by the State before the High Court or Supreme Court shall be withdrawn by the authorities under the relevant Act."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That for Clause 8 substitute the following:

"(a) No application under this Ordinance shall be entertained by the competent authority unless the applicant files written declaration stating that the appeal or revision or any other proceedings before the concerned authority under the relevant Act or any Court of law may be treated as withdrawn upon settlement of the dispute under this Ordinance.

(b) Upon settlement of a dispute under this ordinance, the corresponding appeal or revision filed by the State before the High Court or Supreme Court shall be withdrawn by the authorities under the relevant Act."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 8, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 8, as amended, was added to the Bill.

Clauses 9 and 10

CHAIRMAN: There are no amendments to Clauses 9 and 10 which are before the House. The question is:

"Clauses 9 and 10 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 9 and 10 were added to the Bill.

Clause 11

SMT. J. LAKSHMI PADMAVATHI : Sir, I beg to move:

"That to sub-clause (3) of Clause 11 add the following proviso:

"Provided that where the sum determined by the competent authority under sub-section(2) is rupees twenty five lakhs and above, the same shall be paid in one lump sum within ninety days of the receipt of the order passed by the competent authority."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That to sub-clause (3) of Clause 11 add the following proviso:

"Provided that where the sum determined by the competent authority under sub-section(2) is rupees twenty five lakhs and above, the same shall be paid in one lump sum within ninety days of the receipt of the order passed by the competent authority."

(Pause)

The motion was adopted and the amendment was carried.

SRI N.INDRASENA REDDY: Sir, I beg to move:

"That add the following proviso to sub-clause (3) of Clause 11:

"However the applicant can choose to pay either in one lump sum or in instalments, whose liability is Rs.5 lakhs or more and shall clear before 31.3.2002."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That add the following proviso to sub-clause (3) of Clause 11:

"However the applicant can choose to pay either in one lump sum or in instalments, whose liability is Rs.5 lakhs or more and shall clear before 31.3.2002."

(Pause)

The motion was negatived and the amendment was lost.

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 11, as amended, do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 11, as amended, was added to the Bill.

Clauses 12 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

CHAIRMAN: There are no amendments to Clauses 12 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title which are before the House. The question is:

"That Clauses 12 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 12 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SMT. J.LAKSHMI PADMAVATHI, MINISTER FOR COMMERCIAL TAXES: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Sales Tax (Settlement of Disputes) Bill,2001 be passed."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Sales Tax (Settlement of Disputes) Bill,2001 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

చట్టబద్ధ తీర్మానము

3. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) ఆర్డినెన్సును నిరాకరిస్తూ

SRI K.R.SURESH REDDY: Sir, I think I have been setting a record of moving so many Statutory Resolutions of disapproval. I don't think this House ever witnessed this type of incident.

Sir, I beg to move:

"That this House disapproves the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Ordinance, 2001 (A.P.Ordinance No.5 of 2001), promulgated by the Governor on 20th August,2001."

CHAIRMAN: Statutory Resolution moved.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

3. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 43/2001)

SRI P.SRINIVASA REDDY : Sir, I beg to move:

"That the A.P.Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2001 be taken into consideration."

CHAIRMAN: Motion moved.

4. 2001ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జిల్లా బోర్డుల శాసనముల (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు 36/2001)

SRI P.SRINIVASA REDDY : Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh District Boards Laws (Amendment) Bill, 2001 be taken into consideration."

CHAIRMAN: Motion moved. Now discussion on Bills.

శ్రీ పి. కిష్టారెడ్డి: అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు హర్షించదగినదైనప్పటికీ ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధి లేక దొంగలుపడ్డ ఆరు నెలలకు కుక్కలు మొరిగినట్లు చెప్తుంది. ఈ చట్టం 1994లో పాస్ అయినప్పటికీ దాని తరువాత 1995లో ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు గమనించకుండా ఎన్నికలు అయిన తరువాత అగస్ట్ 20న ఆర్డినెన్స్ తీసుకురావటం ఎంతవరకు సమంజసమని నేను తమరిద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను. అగస్ట్ 20నాటికి జడ్.పి.టి.సి., ఎమ్.పి.టి.సి. ఎన్నికలన్నీ అయిపోయాయి. చట్టంలోని లోసుగులు అప్పుడు అర్థంకాలేదా? 1994లో పెట్టిన చట్టంలోని లోసుగులను అప్పుడు అర్థంచేసుకోకుండా ఈనాడు 2001లో ఇంతకాలానికి ఎమండ్మెంట్ ప్రతిపాదించటం హర్షించదగినది కాదు. ఎందుకంటే ఆనాడు జరిగిన ఎన్నికల్లో తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ తో మండలాధ్యక్షులుగా ఎన్నికయ్యారు. తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ తో జిల్లాపరిషత్

అధ్యక్షులు కాగలిగారు. ఆనాడు ఎంతోమంది యాక్ట్ లో లొసుగులున్నాయని, కమ్యూనిటీ కేస్ సర్టిఫికేట్ లో తప్పు ఉందని, డిస్క్వాలిఫికేషన్ ప్రతిపాదించేట్లు చూడాలని ప్రభుత్వానికి చెప్పినప్పటికీ ప్రభుత్వం వినని కారణంగా వారు కంటిన్యూవన్ గా టర్మ్ పూర్తిచేయగలిగారు. ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేనందునే తప్పుడు సర్టిఫికేట్లు సృష్టించి పదవి పొందినవారిని 5 సంవత్సరాలు కానసాగనిచ్చి ఈసారి వారికి అనుగుణంగా లేదు కాబట్టి బిల్లు తీసుకువస్తున్నారు. అదేవిధంగా గ్రామ పంచాయితీ యాక్ట్ లో సెక్షన్.144 మొదటినుండి ఉంది. సి.సి.సి. క్రింద కూడా సెక్షన్.80 ఉంది. గ్రామపంచాయితీపైన ఏదైనా సివిల్ యాక్షన్, సూట్స్ వంటి చర్యలు తీసుకోవాలంటే, లోకల్ ప్రొసీడింగ్స్ తీసుకోవాలంటే కంపలర్ గా నోటీస్ ఇవ్వాలి. కాని ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధి లేని కారణంగా గతంలో ఎన్నడో ఈ యాక్ట్ పాస్ అయినప్పటికీ 2001లో కూడా ఆర్డినెన్స్ ద్వారా ప్రవేశపెట్టటం ఎంతవరకు సమంజసమని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. దొంగలుపడ్డ ఆరు నెలలకు కుక్కలు మొరిగినట్లు ఎన్నో అవకతవకులు జరిగిన తరువాత ఇప్పుడు ఇది ప్రవేశపెట్టారు. ఇది సమంజసం కాదు. అదేవిధంగా The present provision in the A.P.Panchayat Raj Act, 1994 does not provide for disqualifying the person elected to the office, on the basis of a false community certificate and the individual will continue in office even after the cancellation of the Caste Certificate after due enquiry. తప్పుడు సర్టిఫికేట్ కలిగి ఉన్నప్పటికీ వారిని డిస్క్వాలిఫై చేయకుండా కంప్లైట్ టర్మ్ పూర్తిచేయించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది. ఎంక్వయిర్ చేసి తప్పుడు సర్టిఫికేట్ ఉందని తేలితే వారిని తీసివేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంది. ప్రొసీక్యూషన్ జరిగి కన్విక్షన్ ప్రూవ్ అయినప్పటికీ ఆ మెంబర్ ను పదవినుండి తీసివేయని ఘనత మీకు దక్కుతుంది. కనీసం ఇప్పటికైనా కళ్లు తెరిచారు. ఈ చట్టం చాలా అవసరం. తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ ద్వారా ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు ఉద్దేశించబడిన పదవులను ఉన్నత కులాలవారు చేపట్టటానికి అవకాశం ప్రభుత్వం కల్పించింది, ఇది సమంజసం కాదు. నిజంగా రిజర్వేషన్ పొందవలసినవారు దీనివల్ల నష్టపోవటం జరిగింది. మంత్రిగారు ఆలోచించి ఇటువంటి బిల్లు ఇప్పటికైనా ప్రవేశపెట్టినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఇటువంటి తప్పులు ఇకముందు జరగకుండా ఏదైనా తప్పులు ఉన్నట్లయితే వెంటనే పాయింట్ అప్రూప్ చేయాలి. అనర్హులకు పదవులు ఇచ్చి టెర్మ్ పూర్తిచేయించాలని చూస్తున్నారు, ఇది మంచిది కాదు. తప్పులు ఏదైనా ఉంటే వెంటనే సవరణలు తీసుకురావాలని చెబుతూ ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను.

రా. 7.20

శ్రీ జి.రామకృష్ణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, పంచాయతీ రాజ్ మినిస్టర్ గారు పంచాయతీరాజ్ అమెండ్మెంట్ బిల్లు తీసుకురావడానికి కనీసం ఇప్పటికైనా చర్యలు తీసుకోవడం చాలా హర్షించదగ్గ విషయం. గతంలో చేసిన చట్టానికి మార్పులు చేస్తూ ఈ చట్టాన్ని తీసుకురావడం చాలా మంచి పరిణామం. ముగ్గురు పిల్లలుంటే వారు ఎన్నికలలో పోటీ చేయడానికి అనర్హులుగా మారే పరిస్థితి పంచాయతీరాజ్ యాక్ట్ లో ఉంది. దానిని అమలు చేయడంలో అనేక రకాలైన ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఆ చట్టాన్ని పటిష్టంగా అమలు పరచడానికి, దానికి ఇంకా పదును పెట్టి మరింత వకడ్డందీగా చట్టాన్ని అమలు చేయాలని నేను సూచిస్తున్నాను. ఇకపోతే చట్టంలో ఉన్న లొసుగులను ఆధారంగా చేసుకొని ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. కేటగిరీలకు రిజర్వ్ అయిన స్థానాలలో ఆ వ్యక్తులు కాకుండా వేరే ఉన్నత కులాలకు సంబంధించిన వ్యక్తులు తప్పుడు సర్టిఫికేట్లను జత చేయడం ద్వారా పోటీ చేసి ఆ పదవులను దక్కించుకోవడం జరుగుతున్నది. గతంలో మా జిల్లాలోని బోయిన్ పల్లి మండలంలో ఆ విధంగా జరిగింది. ఒ.సి.కి చెందిన ఒక ఆమె బి.సి.కి రిజర్వ్ చేసిన సీటులో పోటీ చేసి గెలుపొందింది. ఆ విషయాన్ని కోర్టులో ఛాలెంజ్ చేస్తే ఆమె బి.సి. కాదు ఒ.సి. అని కోర్టు నిర్ధారించింది. అయితే చట్టంలోని లొసుగుల వల్ల ఆమె కోర్టు స్టే ద్వారా ఆ పదవిలో ఐదేళ్ల కొనసాగింది. చట్టంలో ఉన్న లొసుగుల వల్ల ఆమె ఆ విధంగా పదవిలో కొనసాగగలిగింది. కాబట్టి చట్టంలోని లొసుగులను తొలగించి చట్టానికి మరింత పదును పెట్టడం ద్వారా అటువంటి అక్రమ పద్ధతులు కొనసాగకుండా ఉండేందుకు ఇటువంటి బిల్లును తీసుకురావడం ఎంతైనా సమర్థనీయం. కోర్టు నుండి తప్పించుకునే అవకాశం లేకుండా ఏ కేటగిరీకి రిజర్వ్ అయ్యిందో ఆ కేటగిరీ అభ్యర్థులే పదవి చేపట్టేందుకు ఉద్దేశించిన ఈ బిల్లును నేను మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను.

అదేవిధంగా 1955 లో మన రాష్ట్రంలో జిల్లా బోర్డులుండేవి. వాటినే ఇప్పుడు గ్రామపంచాయితీలున్నాయి. గ్రామపంచాయితీల పరిధిలో భూముల రిజిస్ట్రేషన్ చేసినట్లైతే ఆ రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు నుండి 12 శాతం ఫీజు గ్రామ పంచాయితీలకు జమ అయ్యేది. ఇప్పుడు ఆ 12 శాతం ఫీజును రద్దు చేయబోతున్నారు. దీనిని గనుక రద్దు చేస్తే చాలా గ్రామ పంచాయితీలకు ఏలాంటి ఆదాయ వనరులే ఉండని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఇప్పటికే గ్రామ పంచాయితీలకు సరియైన ఆదాయ వనరులు లేక నామ మాత్రంగానే నడుస్తున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితుల్లో ఉన్న గ్రామ పంచాయితీలకు లభిస్తున్న ఈ ఫీజును కూడా రద్దు చేస్తే పూర్తిగా గ్రామ పంచాయితీలు నిర్జీవమయ్యే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టి ఈ విషయంలో పునరాలోచించవలసిన అవసరముందని మంత్రి గారికి మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే చైర్ పర్సన్, వైస్ చైర్ పర్సన్ విషయంలో జరిగిన చిన్న చిన్న పొరపాట్లను సవరించే ఈ చట్టాన్ని సరియైన పద్ధతిలో తీసుకువస్తున్నారు దీనిని కూడా మేము మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. సర్వహయ్య: అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుకు సంబంధించి మిత్రులు చెప్పినట్లు బై బర్త్ ఎస్.సి. కేటగిరీకి చెందినా లేక బై బర్త్ బి.సి.కేటగిరీకి చెందినా ఆయా కేటగిరీలకు రిజర్వ్ చేసిన స్థానాలలో ఒ.సి.లు తప్పుడు క్యాస్ట్ సర్టిఫికేట్ల ద్వారా ఆ స్థానాలలో గెలుపొంది చట్టంలో పున్న లోపాల కారణంగా కంటిన్యూ అవుతున్నారు. ఈ రకమైన దొంగ సర్టిఫికేట్ల ద్వారా పెద్దలు ఎంతోమంది పదవులకు ఎన్నిక కావడమే కాకుండా పెద్ద పెద్ద ఉద్యోగాలలో కూడా కొనసాగుతున్నారు. ఇది పంచాయితీరాజ్ మినిస్టర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లుకు సంబంధం లేని విషయమే అయినప్పటికీ ఇటువంటి దొంగ సర్టిఫికేట్ల ద్వారా బలహీన వర్గాల వారికి రిజర్వ్ చేసిన రాజకీయ పదవులు కానివ్వండి లేదా ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు కానివ్వండి వాటిని అనుభవిస్తున్న పెద్దలను ఇప్పటికైనా కర్ఫ్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. దొంగ సర్టిఫికేట్ల ద్వారా పదవులు, ఉద్యోగాలు పొంది వాటిని అనుభవిస్తూ అవి న్యాయంగా దక్కవలసిన బలహీన వర్గాల వారికి దక్కకుండా చేస్తున్న వారిని శిక్షించడానికి కఠినమైన చట్టాలుండాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు వరకు చెప్పవలసివస్తే it is a good bill.

శ్రీ బొమ్మా వెంకటేశ్వర్ (ఇందూర్) : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో కుల ధృవీకరణ నిర్ధారణకు సంబంధించి మంచి ఉద్దేశంగా పెట్టడం జరిగింది. I do not doubt the wisdom of the Pachayat Raj Minister. But, here the point is, what sort of punishment or penalty would be given to the false certificate issuing authority ? The issuing authority would most probably be either RDO, MRO or the concerned revenue officer. They will issue the certificate. బోగస్ క్యాస్ట్ సర్టిఫికేట్ తీసుకొని పదవులు పొందిన వారి క్యాస్ట్ సర్టిఫికేట్ను క్యాన్సిల్ చేయడంతో పాటు ఆ పదవిని కూడా రద్దు చేయడానికి వీలుగా ఈ చట్టాన్ని తీసుకురావడమనేది చాలా సమర్థనీయమైనది. అయితే అటువంటి బోగస్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేసిన వాళ్ల మీద ఎటువంటి చర్య తీసుకోవాలన్న దాని గురించి ఇందులో పొందుపరచలేదు. బోగస్ సర్టిఫికేట్ పొందడం ఎంత తప్పో, బోగస్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేయడం అంత కన్నా పెద్ద తప్పు. కాబట్టి బోగస్ కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని పొంది తద్వారా పదవులను పొందుతున్న వారికి వారి కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని, తద్వారా సంక్రమించిన పదవిని ఏవిధంగా కోల్పోతాడో అదేవిధంగా బోగస్ కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని జారీ చేసిన వారందరికీ కూడా ఏదైనా పెనాల్టీ ఉన్నట్లయితే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం . So, what is the penalty that is being given to the authority who issues a false certificate.

CHAIRMAN : That comes under another rule.

SRI BOMMA VENKATESWAR : Sir, I will clarify the point I am only raising very relevant points. My question is, what is the action that is proposed against the certificate issuing authority, who issues a false certificate. That provision has to be included in this Bill. కాబట్టి ఫాల్స్ సర్టిఫికేట్ ఇచ్చిన వారి మీద చర్య తీసుకొని ఆటోమేటిక్ గా సీజ్ చేసే విధంగా ఉండాలి. మా దగ్గర ఇటువంటి కేసు ఒకటి ఉంది.

ఆర్య క్షత్రియ అనే క్యాస్ట్ ఒకటుంది.మా ప్రాంతంలో దాని ని ఆర్య కమ్యూనిటీ అని కూడా అంటారు. ఎమ్.ఆర్.ఒ.కు ఆర్య కమ్యూనిటీ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వమంటే ఆర్య కమ్యూనిటీ అనేది లిస్టులో లేదు, నేను ఆ పేరుతో ఇవ్వలేనన్నారు. దానిమీద బి.సి.కమిషన్ వారితో దాదాపు మూడు సంవత్సరాల నుండి కరెస్పాండెన్స్ జరిగింది. ఒక్కొక్క ప్రాంతంలో ఒకే కులం పేరును ఒక్కొక్క రకంగా పిలుస్తారు. ఏ విధంగా పిలిచినప్పటికీ ఆ పేరు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన లిస్టులో ఉంటేనే కదా ఎమ్.ఆర్.ఒ.లు సర్టిఫికేట్ ఇచ్చేది. ఉదాహరణకు నా పేరు వెంకటేశ్వర్ అయితే మా ప్రాంతంలో చాలా మంది వెంకన్న అని పిలుస్తారు. అదేవిధంగా మన ముఖ్యమంత్రి గారి పేరు నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అయితే అంత పెద్ద పేరుతో పిలవాలంటే కష్టమని కొందరు బాబు అని పిలిస్తే కొందరు చంద్రబాబు అని పిలుస్తారు మరి కొందరు నారా వారు అని కూడా పిలుస్తారు. ఈ విధంగా బలహీన వర్గాల వారికి రిజర్వ్ అయిన సీట్లను ఒ.సి.లు కొట్టుకుపోకుండా చూడాలనే సదుద్దేశంతో పెట్టిన బిల్లు కాబట్టి ఇది మంచి బిల్లు. ఈ బిల్లును నేను మా పార్టీ తరపున సమర్థిస్తున్నాను. ఇకపోతే మనది పితృస్వామ్య వ్యవస్థ కాబట్టి పిల్లలకు తండ్రి యొక్క కులమే చెందుతుంది. అంటే కాని తల్లి యొక్క కులం తో పని లేదు. ఒక ఒ.సి.కి చెందిన స్త్రీ ఒక ఎస్.సి.ని వివాహం చేసుకుంటే వారి పిల్లలకు తల్లి కులము చెందదు. ఎందుకంటే మనది పెటర్నల్ సిస్టం అంటే పితృస్వామ్య వ్యవస్థ కాబట్టి తండ్రి కులమే పిల్లలకు చెందుతుంది. అంటే ఆ పిల్లలు ఎస్.సి.లు అవుతారే తప్ప ఒ.సి.లు కారు. అదేవిధంగా ఒక ఒ.సి.కి చెందిన వ్యక్తి ఎస్.సి.కి చెందిన స్త్రీని వివాహం చేసుకుంటే వారిపిల్లలు ఒ.సి.లు అవుతారు తప్ప ఎస్.సి.లు కారు. ఈ విధంగా మనది పెటర్నల్ సిస్టం కాబట్టి పిల్లలకు సంబంధించిన స్కూలు అడ్మినిస్ట్రేషన్లో కాని, కుల ధృవీకరణ సర్టిఫికేట్లలో కాని మరెక్కడైనా కాని ఆ పిల్లలకు సంబంధించి తండ్రి వివరాలే అడుగుతారు కాని తల్లి వివరాలు అడగరు.

ఇకపోతే ఈ కుల ధృవీకరణ సర్టిఫికేట్ల గురించి చెప్పవలసి వస్తే వాటిని సంబంధిత ఎమ్.ఆర్.ఒ.లు ఇవ్వవలసి వుంటుంది. వాళ్లైనా ఆషాఢుషిగా ఇవ్వలేరు కదా. వి.ఎ.ఒ. రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్ ఇలా అంచెలంచెలుగా అన్ని దశలలో వెరిఫికేషన్ చేసిన తరువాతనే ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కుల ధృవీకరణ పత్రాలు జారీ చేయడమనేది ఇంత పకడ్బందీగా వుండగా ఈ బోగస్ క్యాస్ట్ సర్టిఫికేట్లను పొంది పోటీ చేయడం జరుగుతున్నప్పుడు ఆ బోగస్ కుల ధృవీకరణ పత్రాన్ని రద్దు చేయడంతో పాటు తద్వారా సంక్రమించిన పదవిని కూడా రద్దు చేయడం బాగానే ఉన్నప్పటికీ ఆ బోగస్ సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చిన వారికి కూడా పెనాల్టీ లేదా పనిష్మెంట్ ఉంటేనే తప్ప ఇటువంటివి పునరావృతం కాకుండా ఉంటాయి. కాబట్టి ఈ బిల్లులో అది కూడా చేర్చవలసిన అవసరముంది. Sir, I am talking very relevant points and the Government should take note of it.

అదేవిధంగా ఈ డిస్ట్రిక్ట్ బోర్డులకు పవర్స్ ఉన్నాయని అంటున్నారు. కాని మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 50 సంవత్సరాలు పూర్తయింది.

రా 7.30

We got separate Acts for both Andhra and Telangana development. What I mean to say is, we got two separate Acts. Sir, my question is, why don't the Government think of repealing those two Acts and combine them into one? But the Government is only amending some sections of those Acts. Still after the formation of Andhra Pradesh and still after the completion of more than 40 years, we have to bear with the fact that we got two separate Acts for two separate regions. But the Government talk of integrated Andhra Pradesh, without developing either Telangana or Rayalaseema or whichever is a backward place. Sir, my question is, is it not a point to be thought over? Sir, why don't the Government make an effort to amalgamate both these Acts? If they do not amalgamate both the Acts, the Members will go on fighting the whole day like this. My humble suggestion is, let us not waste the time of the Hon'ble House for no reason.

తర్వాత ఇంకొక ఐటెమ్ ఇక్కడ వ్రాశారు. " Chairman should be replaced by Chairperson ". My suggestion to the Government is that the word "replaced" is not the correct one. We have both Chairman and Chairpersons. We should remember the fact that only 33 1/3% reservation was given to women. Here the wording reads as follows " the word Chairman is replaced with Chairperson and Vice-Chairman with Vice-Chairperson ". That is not correct. Wherever necessary Chairman/Chairperson or Vice-Chairman/Chairperson should be used. If he is a gentleman, you call him Chairman and if she is a lady you call her Chairperson. Similar is the case with Vice-chairman and Vice-Chairperson. You are not going to change the genders. You have to address in a respectable manner. But you cannot change the entire system. Because of 33% reservation, our sisters have become more enlightened. Therefore, we have to give them respect. This amendment is necessary, but not in this way. " Chairman and Chairperson, whichever is suitable" should be there. Or else, this Bill is of no use. It is a sheer waste of time, money and everything. If the said amendments are carried out, we will support the Bill, otherwise, we will oppose it.

డా. ఎన్.సుధాకర్ రావు: అధ్యక్షా, ఇంటర్ క్యాట్ మేరేజెస్ కు సంబంధించి సుప్రీంకోర్టు డెసిషన్ చాలా క్లియర్ గా వుంది. దాని గురించి చర్చించవలసిన అవసరం లేదు. దీన్ని పంచాయితీరాజ్ శాఖా మంత్రిగారు ఇన్ క్లూడ్ చేస్తే సరిపోతుంది. ఫాదర్ కుండే రిజర్వేషన్ పిల్లలకు వర్తిస్తుంది. మహిళలు ఓ.సి, బి.సి.లకు చెందిన పురుషులను పెళ్లి చేసుకున్నా, భర్త కు ఏ రిజర్వేషన్ వుంటే అది మాత్రమే పిల్లలకు వర్తిస్తుందని సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది, if I am right. దాన్ని ఇక్కడ వర్తింపజేయాలి. ఇప్పుడు తీసుకొస్తున్నది చాలా మంచి బిల్లు. ఆలస్యమైనా మంచి బిల్లు తెచ్చారు. గత సంవత్సరాలలో పెద్దగా కేసులు కూడా లేవు. ఈసారి ఎన్నికలలో కొన్ని అక్రమాలు జరిగినట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది. ఎన్నికలలో పోటీ చేస్తున్న వారు మేము ఫలానా కులానికి చెందిన వాళ్ళమని చెబుతూ అఫిడవిట్ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఇచ్చినటువంటి అఫిడవిట్ తప్పుగా వుంటే సంబంధిత వ్యక్తులను ప్రొసీక్యూట్ చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి వుండాలి. బి.సి., ఎస్.సి.ల రిజర్వేషన్లను ప్రొటెక్ట్ చేసే బిల్లు కాబట్టి దీన్ని అందరూ యునానిమస్ గా సపోర్టు చేయాలని కోరుతున్నాను. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కు సంబంధించిన అంశం ఇంతవరకు యాక్ట్ లో లేదు. సెక్షన్ 80కు సంబంధించిన నిబంధనలు చట్టంలో లేవు. అవి కూడా చట్టంలో వుండవలసిన అవసరం వుంది. ఎందుకంటే ఎంతోమంది సర్పంచులు, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ తప్పుడు పనులు చేసి, కోర్టుల్లో స్టేలు తెచ్చుకుంటూ, నిరపధికంగా ఒక కోర్టునుంచి మరొక కోర్టుకు తిరుగుతూ ప్రభుత్వాన్ని ఇబ్బందులు పెట్టడం జరుగుతోంది. ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారు ఈ బిల్లును తెస్తున్నందుకు అభినందిస్తూ, 34,36 మరియు 43 బిల్లులను బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయితీ రాజ్ -1994 చట్టానికి ఈ బిల్లు ద్వారా కొన్ని సవరణలు మాత్రమే తీసుకొస్తున్నాం. గౌరవ సభ్యులు కిష్టారెడ్డి, రామకృష్ణారెడ్డి, నోముల నర్సింహయ్య, బొమ్మా వెంకటేశ్వరరావు, సుధాకర్ రావు గార్లు మాట్లాడుతూ కొన్ని సూచనలు ఇచ్చారు. ఈరోజు స్థానిక సంస్థలలో స్వచ్ఛందమైన, సమర్థవంతమైన పరిపాలన అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ చట్టానికి సవరణలు తీసుకరావాలని ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును హౌస్ లో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. భారత శిక్షాస్మృతి ప్రకారం ఎవరైనా దోషులుగా నిర్ధారించబడినప్పటికీ ఆతర్వాత పదవిలో కొనసాగే అవకాశం వుండేది ఇంతకుముందు. అయితే ఆవిధంగా కాకుండా, దోషులుగా నిర్ధారించబడిన వెంటనే, నిర్ధారించబడిన తేదీ నుంచి అయిదు సంవత్సరాల వరకు సంబంధిత వ్యక్తి ఎన్నికలలో పోటీ చేయకుండా అసర్వూడిగా ప్రకటించడమే ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యం. గౌరవ సభ్యులు రామకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ఆంధ్ర, తెలంగాణా బోర్డులు, సెన్ 12 శాతం గురించి చెప్పారు. సెన్ సు తీసేసి దాని ప్లేస్ లో వాటర్ ట్యాక్స్ ను ఇంక్లూడ్ చేయడం జరిగింది. వాటర్ యూజర్స్ అసోసియేషన్స్ ఏర్పాటు చేయబడిన తర్వాత వాళ్లు చేసిన దాంట్లో పది శాతం గ్రామ పంచాయితీలకు ఇవ్వడానికి ఇందులో నిర్దేశించడం జరిగింది. కాబట్టి పాత దాన్ని తీసేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు నోముల నర్సింహయ్యగారు మాట్లాడుతూ, రిజర్వేషన్స్ పెద్దలు ఉపయోగించుకుంటున్నారని, ఆవిధంగా లేకుండా చూడాలని చెప్పారు, ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యం కూడా అదే. బిసి, ఎస్.సి, ఎస్.టి రిజర్వేషన్లకు సంబంధించి తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ ప్రొడ్యూస్ చేసిన వారి విషయంలో అవి తప్పుడు సర్టిఫికేట్స్ అయిన నిర్ధారణ అయిన వెంటనే ఆటోమేటిక్ గా పదవిని కోల్పోయేలా ఇందులో సవరణ

చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు బొమ్మా వెంకటేశ్వర్ మాట్లాడుతూ, ఆంధ్ర, తెలంగాణా అని వేరువేరుగా చట్టాలు లేకుండా యూనిఫార్మ్ గా వుండాలని అన్నారు. గతంలో రూపాయిలో వన్నెండు శాతం ల్యాండ్ సెస్ వసూలు చేసేవారు. దాన్ని రద్దు పరచి వాటర్ ట్యాక్స్ లో పది శాతం గ్రామ పంచాయతీలకు ఇవ్వాలని, అది ఓవరాల్ స్టేట్ కు వర్తించే విధంగా వుండాలని చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఫైర్మన్, ఫైర్వర్క్స్ ల గురించి చెప్పారు. మహిళలకు 33శాతం రిజర్వేషన్ అమలులోకి వచ్చినప్పటి నుంచి, ఫైర్వర్క్స్ అన్నది యూనిఫార్మ్ వర్డ్ గా వుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ఫైర్వర్క్స్ అన్నది పెట్టాం. క్యాష్టే సర్టిఫికేట్స్ ఇష్యూ చేసే కాంపెటెంట్ అథారిటీ రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకుంటుంది, సర్టిఫికేట్ జారీ చేయడంలో అవకతవకలు జరిగితే సంబంధిత ఉద్యోగి మీద డిపార్టుమెంటు యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇది బిల్లు పరిధిలోకి రాదు. ఈ రెండు బిల్లుల ఉద్దేశ్యం చట్ట సవరణ మాత్రమే. ఈ సవరణను దయచేసి గౌరవ సభ్యులు ఆమోదించవలసిందిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

రా.7.40

CHAIRMAN: The question is :

“ That this House disapproves the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Ordinance, 2001 (A.P.Ordinance No.5 of 2001) promulgated by the Governor on 20th August, 2001. “

(PAUSE)

The motion was negatived and the Statutory Resolution was lost.

CHAIRMAN: The question is:

“ That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.43 of 2001) be taken into consideration. “

(PAUSE)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CHAIRMAN: The question is:

“ That Clauses 2-8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill. “

(PAUSE)

The motion was adopted and the Clauses 2-8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI P.SRINIVAS REDDY: Chairman Sir, I beg to move:

“ That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.43 of 2001) be passed. “

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

“ That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.43 of 2001) be passed. “

(PAUSE)

The motion was adopted and the Bill was passed.

CHAIRMAN: The question is:

“That the Andhra Pradesh District Boards Laws (Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.36 of 2001) be taken into consideration. “

(PAUSE)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CHAIRMAN: The question is:

“ That the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill. “

(PAUSE)

The motion was adopted and the Clauses 2, 3, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI P.SRINIVAS REDDY: Chairman Sir, I beg to move:

“ That the Andhra Pradesh District Boards Laws (Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.36 of 2001) be passed. “

CHAIRMAN: Motion moved. The question:

“ That the Andhra Pradesh District Boards Laws (Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.36 of 2001) be passed. “

(PAUSE)

The motion was adopted and the Bill was passed.

- 5. 2001, హైదరాబాదు నగర పాలక సంస్థల (రెండవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 37/2001)**
- 6. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పురపాలక శాసనముల (మూడవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 38/2001)**
- 7. 2001, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పురపాలక శాసనముల (నాల్గవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు 39/2001)**

SRI N.MD.FAROOQ: Chairman Sir, I beg to move:

“ That the Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.37 of 2001) be taken into consideration. “

“ That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Third Amendment) Bill, 2001 (L.A.Bill No.38 of 2001) be taken into consideration. “

“ That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Fourth Amendment) Bill (L.A.Bill No.39 of 2001) be taken into consideration. “

CHAIRMAN: Motion moved. Now, the Minister may explain the salient features of the Bills.

SRI N.MD.FAROOQ: These are very small Bills. రెస్ట్రెయిన్డ్ ఆఫీసర్, హైదరాబాదు పదవీ కాలం ముమ్మైవ తేదికి ముగుస్తుంది. కాబట్టి ఎలక్షన్లను దృష్టిలో పెట్టుకుని వారి పదవీ కాలాన్ని ఆరు నెలలు పొడిగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 2. తిరుపతి , మున్సిపల్ కౌన్సిల్, హిందూపూర్ మున్సిపల్ కౌన్సిల్కు స్పెషల్ ఆఫీసర్ పదవీ కాలాన్ని ఆరు నెలలు పొడిగించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. 3.ఎన్నికల అధికారిని 2000 సంవత్సరంలో ఏప్రిల్ మాసంలో ఏర్పాటు నియమించాము. రాష్ట్రంలో ఎన్నికల అధికారి సమావేశమందు తీసుకున్న నిర్ణయం ప్రకారం పంచాయితీ ఎన్నికలలో శాసనసభ ఓటర్ల జాబితాను యధావిధిగా వినియోగించుకొనుటకు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయితీ చట్టం నుండి సవరించబడిన సదరు సవరణ మేరకు అసెంబ్లీ ఓటరు జాబితాను యధావిధిగా పంచాయితీ ఎన్నికలలో వినియోగించడం జరిగింది. పై ఉదహరించిన కారణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక సంఘ, నగర పాలక సంస్థలకు కూడా అసెంబ్లీ ఓటర్ల జాబితాను యధావిధిగా వినియోగించుకొనుటకు సదరు చట్టమును సవరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బొమ్మా వెంకటేశ్వర్ : అధ్యక్షా, రెండు, మూడు మున్సిపాలిటీలు ఏమి పాపం చేయలేదు కాబట్టి ప్రజాస్వామ్యం ప్రకారంగా ఎన్నికలు జరిగి వారు ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎన్నుకున్నారు. ఈ రెండు మున్సిపాలిటీలకు ఆరవసారి ఎక్స్టెన్షన్ తీసుకుంటున్నారు. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే అట్టక్షన్సులో 4th para “ Therefore, in order to have continuity in the office of the post of Special Officers to the left over Municipalities, without any break and to give effect; “ అన్న దగ్గర ఇంకో పదం యాడ్ చేయండి. “ Not to have any elected body for all the time to come till the Telugudesam Party comes into force. “ మంచిగా ఉంటుంది. మీకు ఏమి సమస్యలు ఉండవు. ఇంత స్టేషనరీ వేస్ట్ ఎందుకు? ప్రతి ఆరు నెలలకు ఒకసారి హౌస్ ముందుకు వచ్చి ప్రిషియర్ టైమ్ను ఎందుకు పాడుచేయడం . ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడితే లక్షల రూపాయలు నిమిష నిమిషానికి ఖర్చువుతున్నాయని అంటారు. ప్రతి ఆరు నెలలకు ఒకసారి ఆర్థినెన్సు తీసుకువస్తారు.

It shall come into force from such date as the State Government may by notification appoint -- మరల దానికి సెవరేట్ నోటిఫికేన్ ఎందుకు? సర్క్యులేషన్ ఎందుకు? దానికి స్టేషనరీ దండగ ఎందుకు. You kindly specify the date. లేదంటే హైకోర్టులో పెండింగ్ ఉందంటారు.

(INTERRUPTIONS)

Kindly listen to me. We are lawmakers here and we are considered to be above all the functionaries of the Constitution. But unfortunately, this ineffective Government or non-functioning Government is always seeking direction of either High Court or Supreme Court. It is a very sad state of affairs. We should not depend on the mercy of the court directions. We should have our own wisdom. There are so many senior Ministers, let them apply their wisdom. If not, the Government has the wisdom of bureaucrats and let them guide the Government properly. Kindly, don't waste the time of the House by bringing this kind of Bills, which have no relevance. ఇప్పుడు ఇందులో ఏమి ఉంది? “Beyond six years”, “ Not exceeding seven and half years”, “Not exceeding eight years”. Simply, the Government could have told the exact period that can be extended. These Bills are not going to help the common man. It is not going to help anybody. By not holding the elections, the Government is hampering the democratic system. The Government is not upholding the principles laid down in the Constitution by unnecessarily encouraging bureaucratic system, thereby the very purpose of holding elections is defeated. My sincere

request to the Hon'ble Minister is that దీనిలో హైదరాబాదు కార్పొరేషన్ యాక్టును అమెండ్ చేస్తామంటున్నారు. వైజాక్ కు కూడా ఎక్స్టెన్షన్ ఇస్తామంటున్నారు. అంతేకాకుండా ఇంకా రెండు మూడు కార్పొరేషన్లకు ఇస్తామంటున్నారు.

రా. 7.50

హిందుపూర్, తిరుపతి, హైదరాబాదు కార్పొరేషన్ కు సెవరేట్ గా ఏక్టు వుంది . విజయవాడ కార్పొరేషన్ కు ఎఫెక్టు కావడానికి దానికి సెవరేట్ ఎమెండుమెంటు వుండాలి . అన్ని కార్పొరేషన్లకు ఒకటే బిల్లు చేయండి? హైదరాబాదు కార్పొరేషన్ కు అప్లయి చేసే రూల్స్ ను మిగతా కార్పొరేషన్లకు అప్లయి చేయండి?

డా. కె. లక్ష్మణ్ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ యొక్క కాలవరిమితిని మళ్ళీ 6 నెలలు పొడిగించడానికి హైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది . దాని వల్ల రాష్ట్రంలో వున్న మిగతా మునిసిపాలిటీలు, తిరుపతి, హిందుపూర్ కు సంబంధించి కూడా స్పెషల్ ఆఫీసర్స్ కాలవరిమితి 27 సెప్టెంబరులో ముగుస్తుంది . వాటికి కూడా 6 నెలలు పొడిగించడానికి ర బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది . వాస్తవంగా ప్రజాపరిపాలన కొరవడడంతో అనేక సమస్యలను ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్నారు . హైదరాబాదుకు 1986లో నగర పాలక సంస్థకు ఎన్నికలు నిర్వహించారు . 1991 నుంచి ఈరోజు వరకూ కూడా దాదాపుగా దశాబ్దం గడచినా ఎన్నికలు ఎప్పటికప్పుడు దాటవేస్తూ , స్పెషల్ ఆఫీసర్ల కాలవరిమితిని 6 నెలలు ఈ విధంగా పొడిగిస్తూ పోతున్నారు . దీని వల్ల అధికారులయొక్క పాలన కొనసాగడం వల్ల వారు ఏకపక్ష నిర్ణయాలు తీసుకోవడం, ప్రజలను భాగస్వాములను చేయకపోవడం వల్ల అనేక ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి . రాజ్యాంగ లో వున్న 73 - 74 ను సవరించడం జరిగింది . ప్రధానంగా అందులో బడుగు బలహీన వర్గాలను, మహిళలను కూడా భాగస్వాములు చేయాలని , దళితులను కూడా భాగస్వాములను చేయాలని స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఉన్నప్పటికీ , హైదరాబాదు వచ్చేసరికి ఎందుకు ఈ విధమైన పరిస్థితి వస్తున్నది ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి . ఇటీవల మా పార్టీ తరపున రాజమండ్రి వెళ్లాను . 44 వార్డులలో ప్రత్యేకంగా సర్వే చేయడం జరిగింది . సానిటేషన్ అన్ని సమస్యలమీద పూర్తిగా ఒక నివేదికను తయారుచేసి , 5 వేల మందితో దర్గా నిర్వహించడం జరిగింది . అక్కడ వారు సమస్యలతో సతమతమవుతున్నారు . ఆగ్రహాన్ని ఆవిధంగా వ్యక్తం చేశారు . మహిళలు ముఖ్యంగా, అక్కడ సానిటేషన్ లేకపోవడం వల్ల ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు అని చెప్పడం జరిగింది . హైదరాబాదు, తిరుపతి, రాజమండ్రి, హిందుపూర్ మునిసిపాలిటీలలో ఈ విధంగా పరిపాలన లేకపోవడం వలన ఒక విధంగా ప్రజల హక్కులను కాలరాయడం జరుగుతున్నది . ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు, ఎస్సి, ఎస్టి, టిసిలను పరిపాలనలో భాగస్వామ్యం పంచుకునేందుకు అవకాశం కల్పించడం జరిగింది . ఈరోజు హైకోర్టు స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇచ్చింది . హైదరాబాదుకు సంబంధించి ఫిబ్రవరి 10వ తేదీలోపల ఎన్నికలు పూర్తి చేసుకోవాలని ఆదేశించడం జరిగిందా . నగరానికి కొత్తగా మేయర్ ను కూడా ఏర్పాటుచేయాలని హైకోర్టు డైరెక్షన్ ఇచ్చింది . అయినా ఇప్పటికీ కూడా ప్రభుత్వం స్పష్టం చేయాల్సిన అవసరం వుంది . ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుందా లేదా, ఇందులో అనుమానాలకు దారి తీస్తున్నది . ఎందుకంటే, హైదరాబాదులో డివిజన్స్ ప్రాతిపదికన ఎన్నికలు నిర్వహించాలి . ఆ డివిజన్లయొక్క పూర్తి స్వరూపం మారిపోయింది . డివిజన్లు డిలిమిటేషన్ చేయడం వల్ల ఏవరేజీగా 25 - 35 వేలు డివిజన్ కు ఓటర్లుగా ప్రకటించి, జియోగ్రాఫికల్ గా బౌండరీస్ ను పూర్తిగా మార్చడం జరిగింది . 1991 సెన్సెస్ ఆధారంగా ఈరోజు ఎస్సి, ఎస్టి, బిసి పాపులేషన్ ఆధారం చేసుకుని డివిజన్స్ రిజర్వేషన్ చేయడం జరుగుతోంది . ఆ విధంగా ఎస్సి . పాపులేషన్ ఆధారం చేసుకుని 17 డివిజన్లలో ఎస్సికి రిజర్వేషన్ చేయడం జరిగింది . 6 ఎస్టికి రిజర్వేషన్ చేయడం జరిగింది . 33 వర్సెంటు టిసిలకు, 33 వర్సెంటు

పుమెన్కు ఈ విధంగా 1991 సెన్సెస్ ప్రకారం చేయడం జరిగింది . ఇప్పుడు డివిజన్ స్వరూపం పూర్తిగా మారిపోయింది . కొత్త డివిజన్లు ఏర్పడిన తరువాత డివిజన్లు వారిగా మళ్ళీ ఎస్సీ, ఎస్టీ సెన్సెస్ పరిగణలోకి తీసుకున్నప్పుడు అందులో ఇబ్బందులు వున్నాయి . 1991లో కూడా స్పష్టంగా హాను టు హాను సెన్సెస్ లేదు . బ్లాకువైజ్, వార్డువైజ్గా తీసుకున్న వివరాలు ఉన్నాయి . 2001 వచ్చేసరికి బిసి డివిజన్వైజ్గా లేదు . ఇప్పుడు బిసి సెన్సెస్ లేకుండా, బిసి రిజర్వేషన్ నిర్వహించాలంటే, సెన్సెస్ అవసరం వుండదు . కార్పొరేషన్ ఏమీ చేస్తుంది అంటే, 1998 - 99 లిస్టును ఆధారం చేసుకుని ఈ బిసి .లను ఐడెంటిఫై చేశారు . బిసి . ఐడెంటిఫికేషన్ ఓటర్లు లిస్టు ఆధారం చేసుకుని ఎస్సీ, ఎస్టీ . 1991 సెన్సెస్ తీసుకున్నారు . బిసి .లకు సంబంధించి 1990 ఓటర్లు లిస్టు తీసుకుని చేయడం జరిగింది . 1991 ఎస్సీ, ఎస్టీ పాపులేషన్ సెన్సెస్ 2000కు సంబంధించి ఓటరు లిస్టు ఆధారం చేసుకుని డివిజన్స్ ఐడెంటిఫై చేశామని చెప్పుతున్నారు . దీని వల్ల ఏమైనా ఇబ్బందులు ఏర్పడే అవకాశం వుంది . ఇవన్నీ సరిదిద్దాల్సిన అవసరం వుంది . సెన్సెస్ సరిగా లేదని, 2000 నం . బిసి, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు సంబంధించి 1991 సెన్సెస్ తీసుకున్నారని - ఆ నెపంతో ఎవరు అయినా కోర్టుకు వెళితే ఎన్నికలు తప్పించే అవకాశం వుంటుందని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాని . 2001 లో ఏది అయితే వుందో, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బిసి సెన్సెస్ అన్ని కూడా పూర్తిగా విశదీకరించి స్పష్టం చేయకపోతే పొరపాటు జరిగే అవకాశం వుంది . ఎటువంటి అవకాశం లేకుండా దీనిని ఆధారం చేసుకుని, డివిజన్ డిలిమిటేషన్ అని ఎట్టి పరిస్థితుల్లో కూడా మళ్ళీ ఏదో నెపంతో ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నికలు దాటవేయడానికి పూనుకుంటే బాగుండదు . అన్ని సక్రమంగా, రిజర్వేషన్లు అన్నవి డిలిమిటేషన్ ప్రకారంగా పూర్తి చేసి, హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాల ప్రకారం ఫిబ్రవరి లోపల ఎన్నికలు నిర్వహించాల్సిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వం మీద వుంది . ఈ స్పెషల్ ఆఫీసర్ల గొడవ దీనితో పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి - లేనియెడల ప్రజలకు ఈ ప్రభుత్వం పట్ల విశ్వాసం నడలే అవకాశం వుంది . హైదరాబాదుకు సంబంధించి ప్రజాపరిపాలన లేకపోవడం వల్ల ఏమీ అయితే ఇబ్బందులు వున్నాయో వాటిని అధిగమించడానికి ఎటువంటి లోటుపాట్లు లేకుండా అవన్నీ కూడా ప్రభుత్వం స్పష్టం చేయాలి . గతంలో - హైదరాబాదులో మల్లివర్సన్ ఐడెంటిటీ కార్డులు ప్రవేశపెట్టి అర్థంతరంగా ఆపివేయడం జరిగింది . అనేక సర్కిల్స్లో నామమాత్రంగా కార్డులు ఇచ్చారు . మిగతా వారికి పూర్తిగా, తప్పుల తడకగా మారడం వల్ల ఆ ఐడెంటిటీ కార్డులు ఆపివేయడం జరిగింది . ఓటర్లు లిస్టు పకడ్బందీగా చేసి, ఐడెంటిటీ కోసం ఈ కార్డులు తయారుచేసి, వీలు అయితే ఈ ఎన్నికల్లో ఇచ్చి , ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావలసిన అవసరం వుంది . మిగతా మునిసిపాలిటీలలో కూడా - హిందుపూర్, రాజమండ్రి లలో కూడా ఏకకాలంలో ఎన్నికలు నిర్వహించి ప్రజాపరిపాలన పునరుద్ధరించడానికి ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోవాలి . స్పెషల్ ఆఫీసర్ల ఎమెండుమెంటు బిల్లు చివరి ఎమెండుమెంటుగా వుండాలి . ఆ ప్రకారంగా చేస్తారని, మళ్ళీ ఏమాత్రం కూడా ఎన్నికలు వాయిదా వడకుండా చూడాలి . Hyderabad City is supposed to be the largest electorate in the country now. 30 లక్షల ఎలక్టోరేట్ కలదు . దేశంలో ఏ ఒక్క ప్రజాప్రతినిధులను ఇంత ఎక్కువ సంఖ్యలో ఓటర్లు ఎన్నుకునే అవకాశం లేదు . హైదరాబాదు మేయర్ 30 లక్షల ఓటర్లతో ఎన్నుకోబడే మొట్టమొదటి వ్యక్తి . దేశంలో ఏ నగరంలో కూడా ఇంత పెద్ద ఎత్తున డైరెక్టుగా మేయర్ను ఎన్నుకునే అవకాశం లేదు . మిగతా నగరాలలో ఇంత కంటే ఎక్కువగా ఓటర్లు వున్నప్పటికీ ఇన్డైరెక్టుగా ఎలక్షన్స్ వున్నాయి . ఇది, ఇంత ప్రతిష్టాత్మకమైన ఎన్నికలు . కాబట్టి, ఏమాత్రం తప్పిదం లేకుండా ఎవరు కూడా మళ్ళీ కోర్టుకు పోకుండా ప్రభుత్వం పకడ్బందీగా అన్ని చర్యలు తీసుకుని ఈ ఎన్నికలు జనవరి, ఫిబ్రవరి లోపల జరిపించి ప్రజాస్వామ్యాన్ని పునరుద్ధరించాలి . వారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును మిగతా వాటికి ఆస్కారం ఇవ్వకుండా అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని, హైదరాబాదు, మిగతా మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలను ఏకకాలంలో నిర్వహించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను .

రా.8.00

جناب سید سجاد - میونسپل کارپوریشن کا بل جو منسٹر صاحب نے پیش کیا ہے اس بل کے اندر ہائی کورٹ کے فیصلہ کا ذکر نہیں کیا ہے۔ یہ بل اسٹیشنل آفیسر کی مدت میں 6 مہینہ کی توسیع کیلئے پیش کیا گیا ہے 10 سال سے شہر حیدر آباد کے بلدیہ کے ایلکشن نہیں ہو رہے ہیں تنگدوش پارٹی اور اپوزیشن پارٹی کا ٹکڑا اس کی ذمہ داری ہے۔ اگر وقت پر شہر حیدر آباد کے بلدیہ کے ایلکشن ہوتے تو دو میعاد عوام کے منتخب نمائندے ہوتے جسکی وجہ سے بلدیہ میں ترقی ہوتی اور تعمیری کام بھی ہوتے تھے۔ وارڈس کی حد بندی کے بعد اب ایس سی، ایس ٹی، بی سی اور عورتوں کے لئے reservation کرنے کا کام شروع کئے ہیں واقعی کام ہو رہا ہے تو کس طریقہ سے یہ کام انجام دیا جا رہا ہے۔ منسٹر صاحب اس ایوان کو واضح طور پر بتائیں۔ حیدر آباد میں بلدیہ کا ایلکشن نہیں ہونے کی وجہ سے غیر محاذ تعمیرات ہو رہے ہیں۔ جو بلی بلز کے بلکل ہارڈ میں فرسٹ لانسر میں ایک دیوار گرنے کی وجہ سے 9 افراد شہید ہو گئے۔ میرے حلقہ آصف نگر میں حبیب نگر کے پاس دو سال کے لڑکے پر دیوار گرنے کی وجہ سے اس کا پیر کاٹ دینا پڑا لیکن اس کے بعد بھی اس لڑکے کا انتقال ہو گیا۔ یہ تو بلدیہ کی لاپرواہی ہے۔ میرے حلقہ میں جو مسلم علاقہ ہیں جیسے ندیم کالونی جو ساتھ گنبدوں کے بلکل سامنے واقع ہے اس مقام پر چیف منسٹر صاحب نے بھی بار بار دورہ کئے تھے اس وقت میں نے انہیں توجہ دلائی تھی اس کے باوجود تعمیر کا کوئی کام نہیں ہو رہا ہے۔ کسٹمر بلدیہ کو بھی اس تعلق سے توجہ دلایا تھا پھر بھی کوئی تعمیری کام نہیں ہو رہا ہے۔ سنے شہر میں جو مسلم علاقے ہیں وہاں پر مانتارٹیز کو نظر انداز کر دیا گیا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ مطالبہ کرتا ہوں کہ جو مسلم علاقے ہیں وہاں پر کسی بھی بھاؤ کے غریب لوگوں کا کام کیجئے۔ مجلس اتحاد المسلمین پارٹی کے ڈر سے آپ ایلکشن نہیں کروا رہے ہیں۔ غریب لوگوں سے پراپرٹی ٹیکس 200 روپے لئے جاتے تھے اب ان لوگوں سے 3000 روپے ٹیکس لئے جا رہے ہیں۔ یہ غریبوں پر ظلم ہو رہا ہے۔ آپ پراپرٹی ٹیکس میں اضافہ کر دیا اس کے بعد لابیٹ کی نرخ میں اضافہ کر دیا۔ غریب لوگ یہ ٹیکس کہاں سے ادا کریں گے وہ جو کچھ کھاتے ہیں وہ روپیے بچوں کی تعلیم اور کھانے میں صرف ہو جاتے ہیں تو پھر لابیٹ کی بل اور ٹیکس کہاں سے لا کر دیں گے۔ Huda and Quli Qutub Shah Urban Development Authority والے برس جس بنا رہے ہیں لیکن پرانے شہر کو نظر انداز کر رہے ہیں۔ Huda والے پرانے شہر میں کوئی ٹھوس کام نہیں کر رہے ہیں۔ ہمیشہ بھی اولڈ سٹی کو نظر انداز کر دیا گیا۔ پرانے شہر میں کوئی ترقیاتی کام نہیں ہو رہے ہیں۔ آپ کو 10 فیوری سے پھلے شہر حیدر آباد کے بلدیہ کے ایلکشن کروانا ضروری ہے کیونکہ یہ ہائی کورٹ کے آرڈر ہے۔ آپ شہر حیدر آباد میں بلدیہ کے ایلکشن کروانے کیلئے مجلس اتحاد المسلمین سے خوف کھا رہے ہیں۔ یہاں پر ہمارا سیاسی موقف بہت اچھا ہے۔ بی جے پی کے 3 ایم ایل این ہیں وہ بھی مجلس سے خوف کھائے ہوئے ہیں۔ 10 سال سے ایلکشن نہیں کروائے جا رہے ہیں۔ اگر بلدیہ کے ایلکشن کروائیے تو عوام کے منتخب نمائندے منتخب ہو کر آئیں گے بلدیہ کے اندر تعمیری کام ہو سکتے۔ تنگدوش پارٹی اور بی جے پی کے 8 ایم ایل این ہیں ہمارے صرف 14 ایم ایل این ہیں آپ کو مجلس اتحاد المسلمین سے خوف ہے کیونکہ شہر حیدر آباد کے بلدیہ پر ہمارا قبضہ ہو گا۔ بلدیہ پر اکثریت ہماری ہو گی۔ شہر حیدر آباد میں میئر مجلس اتحاد المسلمین کا ہو گا۔ آپ ایلکشن کب کروانے والے ہیں اس کا واضح حقیقہ دیجئے۔ 2001 کے سیشنس کا حیدرآباد لیکر اسٹیشنل آفیسر کی میعاد میں چھ مہینہ کا اضافہ کرنا چاہتے ہیں۔ آپ جمہوریت کی بات کرتے ہیں یہ شہر حیدر آباد کے عوام کیلئے جمہوریت کوئی نئی بات نہیں ہے۔ جمہوریت کا نام لینے والے ہمارے سے خوف کھا کر ایلکشن نہیں کروا رہے ہیں۔ عوام کو اس سے نقصان ہو رہا ہے حکومت اس کا جواب دے۔ میرے کئے گئے سوالات کا منسٹر صاحب جواب دیں۔ میڈیم اسپیکر صاحبہ میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں جو آپ نے مجھے اس بل پر بات کرنے کا موقع دے۔

శ్రీ నోముల సద్దానంధ్య : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఇది చాలా చిన్న బిల్లు అంటున్నారు . ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే, ఇది వ్యతిరేకించాల్సిన బిల్లు . కార్పొరేషన్లో వార్డులను విభజించడానికి ఇంకా సమయం కావాలని

చెప్పుతున్నారు . రెండవది ఏమో - స్పెషల్ ఆఫీసర్ల రాజ్యం ఇంకా కొనసాగించడానికి పొడిగించాలని అంటున్నారు . ఇది ఏరకంగా నరైందని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది ? 10 సంవత్సరాల గడచిన తరువాత కూడా హైదరాబాదు నగరానికి ఎన్నికలు పెట్టడం లేదు . మేం ప్రజాస్వామ్యవాదులం - మా కంటే ప్రజాస్వామ్యవాదులు ఎవరు వున్నారు? అని క్లారిఫై చేసే వారు, మేము ఒక్కరమే సహజమైన వారసులం అని చెప్పుతున్నారు ఒక వైపు . రాష్ట్రం మీద కేంద్రం పెత్తనం గాని, మరొక పెత్తనం వుంటే, సహించని వారు స్థానిక సంస్థల మీద రాష్ట్రం పెత్తనం చేలాయించడం ఇది మంచి పరిణామం కాదు . స్థానిక సంస్థల మీద ఏమాత్రం పెత్తనం వుండకూడదు . మనకు ఒక ధర్మం, వేరే వారికి ఇంకొక ధర్మం వుండకూడదు? ఎట్లా వుంది అంటే, మా ఇంటిపేరు కస్తూరి, మా ఇంట్లో చూస్తే గబ్బిలాలు వాసన అన్నట్లుగా వుంది . మీరు చేసి స్పెషల్ ఆఫీసర్ల కాలపరిమితి 10 సంవత్సరాలు అయినా సరిపోదా?

రా.8-10

గ్రామ పంచాయితీ ఎన్నికలు ప్రభుత్వం వారు స్వయంగా పెట్టినవి కావు హైకోర్టు ఎన్నికలు జరపమంటే జరిపింది. అట్లాగే జడ్పిటిసి, ఎంపిటిసి ఎన్నికలు వారు పెట్టినవి కావు హైకోర్టు పెట్టించిందే. ఎన్నికలు వాయిదా కోసం అనేక రకాలుగా ఇంటర్ పిటీషన్లు ఇచ్చి వల్లిస్తూ . మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమంటే అంతా మంచిగా వుంది అనుకుంటే ఎట్లా? స్పెషల్ ఆఫీసర్ ద్వారా పరిపాలన చేద్దామని ఆర్డినెన్సు జారీ చేస్తూ, ఆ చీకటి రోజులు మర్చిపోతే ఎట్లా? అప్పుడు మనకు ప్రజాస్వామ్యం కావాలని అనుకున్నాము అని అన్నీ మర్చిపోయి ఇప్పుడు ఈ పద్ధతిలో చేస్తామంటే ఎట్లా? స్పెషల్ ఆఫీసర్లు మాత్రం కోట్లాది రూపాయలు దండుకుంటున్నారు అనేది సగ్గునత్యం ఇక్సెటెన్షన్ చేసే దాంట్లో ఎవరెవరికి భాగం లేదు అని అనుకున్నామా నాకు అయితే అభ్యంతరం లేదు. ప్రజలు అయితే అట్లా అనుకోవడం లేదు ఇది కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది.

ఇంకొక బిల్లు మాత్రం మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టారు This Act may be called Andhra Pradesh Municipal Laws (Third Amendment) Act. ఇది ఇంకా విరుద్ధంగా వున్నది, ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక చర్య. ఈ బిల్లులో ఉన్నది ఏమంటే అయ్యా 29-6-1998 సంవత్సరంలో హిందూపూర్, తిరుపతి, మున్సిపల్ ఎన్నికలకు సంబంధించి హైకోర్టు స్టే ఇచ్చింది. ఎక్కడో ఒక దగ్గర తప్పిదనం ఉన్నది హక్కులు హరించబడుతున్నాయని చెప్పి కోర్టుని ఆశ్రయిస్తే ఆ పని చేసింది. దానిని అడ్డం పెట్టుకొని ఇప్పటి దాకా స్టే వెకేట్ కాలేదండీ. ఇంత కంటే మన ప్రావీణ్యత గొప్పదనం ఇంకా ఏది అండీ. ప్రభుత్వానికి ప్రావీణ్యత ఉన్నట్లయితే 1998 స్టే ఇస్తే ఇప్పుడు 2001 సంవత్సరంలో ఉన్నాము ఇప్పటిదాకా స్టే వెకేట్ కాలేదు. దాని జోలికే పోలేదు. అంటే గొప్పదనం ఎంత ఉందో? కనీసం కోర్టుకు పోయినారా? కోర్టుకు పోయిన తరువాత వద్దు అన్నా, మనల్ని కోర్టు డైరక్టు చేస్తుంది ఎన్నికలు పెట్టమని , మనం అయితే పోలేదు. మున్సిపాలిటీస్ కు సంబంధించి మేయర్ వచ్చినా, చైర్మన్ వచ్చినా ప్రభుత్వంలోని కొంతమంది పెద్దలకు ఇబ్బంది ఉంటుంది. అది ఆసరా చేసుకొని ఈ కోర్టు స్టేలో మరొకటి, మరొకటి ఆసరాగా చేసుకొని ఏదో పద్ధతిలో డ్రాగాన్ చేసి దీనిని నాన్సుకొని పెట్టే ఆలోచనలో ఉన్నారు తప్ప మరొకటి కాదు. కోర్టు చెప్పిన దాని విషయంలో మనం పర్యూష చేయలేదు. అందుకోసం ఇవి ఆగి ఉన్నాయి. మన తప్పిదనం ఇంకా దీనికి స్పెషల్ ఆఫీసర్లతో పోవడం అంటే మా దగ్గర ఎప్పుడు అంటూవుంటారు అండీ “ ఏందయ్యా ఇట్లా తిరుగుతున్నావు అంటే ఏమి లేదు చచ్చిపోదామంటే ఎవరు తోడు దొరకడం లేదు, చచ్చిపోవడానికి తోడు ఎందుకు దొరకడం లేదు, మొన్న ఒక్కడు దొరికాడు భావిలోకి నూకేసి వచ్చాను, ఇంకొకడు దొరుకుతాడని తిరుగుతున్నాను అని ” కోర్టును అడ్డం పెట్టుకొని ఇది చాలా దారుణమైన పరిస్థితి . మేము ప్రజాస్వామ్యానికి వారసులమని చెప్పుకుంటున్నారు. ఎన్.టి. రామారావుగారి వారసత్వాన్ని కాని.

శ్రీ వై.రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఇప్పుడే సామెత చెప్పారు. సిపిఐ(ఎం) సభ్యులు ఇద్దరే ఉన్నారు. బహుశా అటువంటి దానికి సరసింహయ్యగారు కోపరేట్ చేశారు. ఇక్కడ మళ్ళీ ఇబ్బంది వస్తుంది.

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య: అధ్యక్షా, మన శాసన సభ వ్యవహారాల మంత్రి చాలా అలర్టుగా వుంటున్నారు. ఈ హౌస్ లో ఉండేది ఇద్దరమే అయినా మీకు తెలుసు విద్యుత్ పోరాటం కాని మరొక పోరాటం కాని మావల్ల ఏరకమైన ఇబ్బందులు పడుతున్నారో ఏరకంగా ఎండగట్టవడుతున్నారో, ఆ పైపు నేను ఏమి పోను.....మరొక బిల్లుకు సంబంధించి **Andhra Pradesh Municipal Laws (Fourth Amendment) Bill**. దీనికి సంబంధించి ఓటర్ల నమోదులో తీవ్రమైన అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. స్థానికంగా బలం వుంటే వాడు పెద్ద, పెద్ద గ్యాంగ్ లను తయారు చేసిపెట్టి ఎట్లా గలవాలో వాళ్లు చేస్తున్నారు. మనం ఏరకమైన ఓటర్లను నమోదు చేస్తున్నామో, ఎట్లా నమోదు చేస్తున్నామో దీంట్లో ఉన్న టువంటి కరెక్టునెస్ ఎంత మీరు ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. బిల్లు చాలా చిన్నదే కాని ప్రజాస్వామ్య హక్కులను హరించే విధంగా ఉన్నది. 73,74 రాజ్యాంగ సవరణలను ఈ బిల్లు మింగుతుంది. ఇప్పటికే హైకోర్టు డైరక్షన్ ఇచ్చింది. మళ్ళీ కంటెంపుపై కోర్టుకు వెళ్ళే పరిస్థితి కాకుండా ఎట్లా అయినా సరే సరైన పద్ధతిలో ఎన్నికలు పెట్టడానికి ముందుకు రావాలని చెప్పి ఈ బిల్లును మేము తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యానికి ఖచ్చితంగా గొడ్డలిపెట్టు, వారు చెప్పుకొనే ప్రజాస్వామ్య వారసత్వానికి మచ్చ, మరొకసారి ఆలోచించి ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ: అధ్యక్షా, హైద్రాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (రెండవ ఎమెండుమెంటు) బిల్లు 2001 అదే విధంగా హైద్రాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ (మూడవ ఎమెండుమెంటు) బిల్లు 2001 ఓటర్లు తాలుకా ఎడాప్షన్ గురించి ఈ మూడు ఎమెండుమెంటును నేను సపోర్టు చేస్తున్నాను.

(Interruptions)

There is nothing wrong and I am supporting it. If there is anything wrong I will oppose it. There is nothing wrong and therefore, I am supporting it. ఇదే సందర్భంలో మీ అందరికీ తెలుసు డిసెంట్రలైజేషన్ లోకల్ బాడీస్ తో పరిపాలన చేయాలని, లోకల్ బాడీస్ లో ఫేంజెస్ పట్టుకు రావాలని తెలుగుదేశం పార్టీనే మొదటి నుంచి నాందీ ప్రస్తావన చేసిందని నేను తెలియచేస్తున్నాను.. గతంలో ఎన్.టి.రామారావుగారి టైములో ఎన్నికలు జరిపాము. వెంకటేశ్వరరావుగారు ఎన్నికలు పోస్టుపోసు చేశామని చెప్పారు. మీరు ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పటి నుంచి కూడా హైద్రాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు పోస్టుపోసు చేసుకుంటూ వచ్చారు. దానికి కారణాలు లేవని చెప్పనండి, కారణాలు ఉండడంవల్లనే పోస్టుపోసు చేశారు. 1991లో మీ ప్రభుత్వం ఉండేటప్పుడు ఎన్నికలు పెట్టలేదే, అదే సందర్భంలో మేము చెప్పాలంటే చంద్రబాబునాయుడు పరిపాలనలోకి వచ్చిన తరువాతే లోకల్ బాడీస్ కు ఎన్నికలు పెడదామని ఉద్దేశ్యంతోటే మున్సిపల్ ఎన్నికలు అన్నీ కూడా జరపడం జరిగింది. ఆ విషయం ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు. పంచాయితీరాజ్ ఎన్నికలు జరుపుదామని అనుకున్నాము, అనుకున్నప్పుడు ఎనాక్టుమెంటులో కొన్ని బాగాలేదు ఎమెండు మెంటు చేసుకుందామని అనుకున్నాము. ఆ ఎమెండుమెంటుకు మేము కూడా సపోర్టు చేస్తామని కాంగ్రెస్ వారు కూడా చెప్పారు. వారిని నమ్మి ఎన్నికలు పోస్టుపోసు చేశాము. ఆనాడే మున్సిపాలిటీతోపాటు పంచాయితీరాజ్ ఎన్నికలు జరిపే వాళ్లం ఇంకా మంచి రిజల్టు వచ్చేవి అని చెప్పి నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. మిమ్ములను నమ్మి పోస్టుపోసు చేయడంవల్ల ఎన్నికలను మొన్న జరపవలసి వచ్చింది. మొదటి నుంచి మాకు లోకల్ బాడీస్ ఎన్నికల మీద మాకు సమ్మతం వుంది. గతంలో ఎన్.టి.రామారావుగారు ఎన్నికలు కండక్టు చేశారు, మేము కండక్టు చేశాము. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాతే ఎన్నికలు జరిగాయని చెప్పి నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. 1981లో అంజయ్యగారు ఎన్నికలు జరిపారు. అంతవరకు రాష్ట్రంలో లోకల్ బాడీస్ కు ఎన్నికలే జరగలేదు. గత 20,25 సంవత్సరాల బట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండేటటువంటి వాతావరణం నాకు తెలుసు. అందుకోసం ఎన్నికలు చిత్తశుద్ధితో కండక్టు చేద్దాము అన్నటువంటిదే ముఖ్యమంత్రి తాలుకు ఆలోచన, అందుకోసం ఎన్నికలు కండక్టు చేయడం జరిగింది. అయితే హైద్రాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు ఎందుకు పోస్టుపోసు అయినాయనే అటువంటి విషయం మన అందరికీ తెలుసు. 1991లో ఆ నాడు సెన్ సెస్ అన్ని కండక్టు చేయడంవల్ల కొంత కాలం ఎన్నికలు మనం కండక్టు చేయలేకపోయాము. ఆ సందర్భంలో

కోర్టులో కూడా స్టే వున్నది. ఎంఐఎం వాళ్లు డిలిమిటేషన్ గురించి కోర్టులో స్టే తీసుకొచ్చారు. అది తప్పులేదు. డిలిమిటేషన్ వార్డు గురించి అప్పటి క్యాబినెట్ ఒక డిసిషన్ తీసుకొంది. హైదరాబాదు చుట్టుప్రక్కల ఉన్న మున్సిపాలిటీలను అన్నీ కలుపుకొని గ్రేటర్ హైదరాబాదు పెట్టి ఒక కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తే ఒక చక్కనైనటువంటి పరిపాలన ఇవ్వవచ్చు అనే ఉద్దేశ్యంతో కొంత జాప్యం జరిగింది. ఈ నాడు కూడా కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు జరుపుతామని చెప్పి అధికారులు అప్పుడే అనేక చర్యలు కూడా తీసుకోవడం కూడా జరిగింది. ముఖ్యంగా గతంలో ఉన్న సెన్సెస్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎస్.సి, ఎస్.టి., బి.సి.,తాలుకు రిజర్వేషన్లు ఏర్పాటు చేద్దామని అనేటటువంటి ఈనాడు జరుగుతున్నటువంటి ప్రక్రియ.

రా. 8.20

బిసిల గురించి ఒక డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. వారి తాలూకు ఎంత పాపులేషన్ వుంది ఐడెంటిఫై చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. మల్టిపర్ఫస్ హౌసింగు సర్వే ద్వారా స్టాటిస్టిక్సుతో ఎన్నికలు జరుపాలని కలెక్టరుగారికి చెప్పారు. డోర్ టు డోర్ సర్వే చేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నది. సుమారు 440 ఆఫీసర్లను నియమించడం జరిగింది. బిసివారు ఎంత మంది వున్నారో చూడడానికి వారు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. 58 మందిని సూపర్వైజర్లను, డిప్యూటీ కమీషనర్లను పెట్టడం జరిగింది. అదనపు కమీషనరును కూడా పెట్టినందుకు చాలా సంతోషం. చాలా పకడ్బందీగా మినిష్టరుగారు చర్యలు తీసుకున్నారు. బ్లాకువైజ్ ఎన్నికలు జరపాలని ఉద్దేశం వుంది, ఇది మంచి ఆలోచన. బిసిల తాలుకు ఎన్రోల్మెంటు జరుగుతున్నది. వారు చేయడానికి మంత్రివర్యులు కూడా డిపార్టుమెంటుకు డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. ఆ విధంగా కంప్లీట్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయాలు చాలా చక్కగా జరుగుతున్నాయి. డిలిమిటేషన్ విషయంలో 100 వార్డులను తయారు చేయాలనే విషయంలో ఈనాడు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోన్నది. డిలిమిటేషన్ గురించి చాలా మంది నుంచి ఆబ్జెక్షన్స్ కాలేఫర్ చేశారు. మళ్ళీ కోర్టుకు పోతే డిలిమిటేషన్ బాగా లేదు అంటారని మినిష్టరుగారు డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. బాగా జరుపాలని ఉద్దేశ్యంతో వుండడం వల్ల ఆఫీసర్లు డిలిమిటేషన్ విషయంలో మంచి చర్యలు తీసుకున్నారు. దానికి కావలసిన ప్రాసీజరు ఎడాప్టు చేయడం చాలా సంతోషంగా వుంది. దీనికి టైమ్ 60 రోజులు కావాలి. బిసి, ఎస్.సి, ఎస్.టి. వుమెన్ తాలుకు రిజర్వేషన్లు కూడా డిసెంబరుతో కంప్లీట్ చేయడానికి మినిష్టరుగారు డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. ఎట్టిపరిస్థితుల్లో కూడా హైకోర్టు డైరెక్షన్స్ ను ఇంప్లీమెంటు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో వున్నాము. ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించడానికి మినిష్టరుగారు మంచి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. పార్టీ విధానం కూడా అదే. అదే పద్ధతిలో ఈనాడు డిపార్టుమెంటు స్టాఫ్ అంతా పెట్టి ఈ కార్యక్రమాన్ని చేయడం చాలా సంతోషంగా వుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఈనాడు ఎలక్షన్స్ జరపాలని ఆలోచిస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో అన్ని వార్డులకు కూడా ఇన్స్పెక్షన్ చేస్తున్నది. అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నది. వార్డులను రెవ్యూ చేస్తున్నారు. దీని వల్ల ఈనాడు రు. 58 కోట్ల 85 లక్షలు 1999 - 2000 సంవత్సరంలో ఖర్చుచేశారు. 2001 లో రు. 96 కోట్ల 84 లక్షల 98 వేలు ఖర్చు చేయడానికి చర్యలు తీసుకున్నారు. మున్సిపాలిటీలను, కార్పొరేషన్లను అభివృద్ధి చేస్తామనే ఉద్దేశ్యంతో చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. పార్లమెంటరీ డెమాక్రసీలో డిసెంట్రిలైజేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ అవసరం. కాబట్టి, పంచాయితీరాజ్ మినిష్టరుగారు కూడా చాలావరకు ప్రెసిడెంటుకు పవర్స్ ఇచ్చారు. డిసెంట్రిలైజ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. గతంలో ఎన్.టి. రామారావుగారు ఎన్నికలు జరిపారు. ఇప్పుడు చంద్రబాబునాయుడుగారి అధ్వర్యంలో హైదరాబాదు నగర కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు జరుగుతాయని పూర్తి నమ్మకం వుంది, విశ్వాసం వుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. డిసెంట్రిలైజేషన్ చేసి లోకల్ బాడీస్ కు ఎలక్షన్స్ పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఈ బిల్లు తేవడం జరిగింది - దానిని సపోర్టు చేస్తున్నాను.

SRI ASADUDDIN OWAISI: Mr. Chairman, Sir, I would like to clarify one thing in this regard. Just now, the Hon'ble Member has mentioned our party's name stating that MIM has gone to court. It is a fact that during the year 1995, we have gone to court asking for delimitation of wards based on 1991 census. Accordingly, we have received orders from the court on 30th January directing the State

Government as well as the Municipal Corporation of Hyderabad to immediately initiate measures for delimitation. I also would like to clarify that the elections were held to Municipal Corporation of Hyderabad, during the year 1986, under the directions of the Hon'ble High Court of Andhra Pradesh only. It is not the Telugu Desham Party which wants to uphold the parliamentary democracy. This time also, based on the directions of the High Court, the Government has initiated the election process. Even for Hindupur municipality, elections could not be held because of stay. When your own people have gone to court, in the case of Hindupur, why can't you try vacate the stay and conduct elections? My concern is that the Government has not mentioned anything about elections in the statement of objects and reasons of this Bill. The High Court Division Bench has directed, in its judgment, the State Government to hold elections to the Municipal Corporation of Hyderabad before 10th of February, 2001 and by that time you should submit the list of delimitation of wards. As rightly pointed out by my immediate neighbor, Dr. K. Lakshman, that elections to the Municipal Corporation of Hyderabad could not be held for want of completion of process of delimitation of wards. When the delimitation of wards could not be completed, as to why the Government has gone ahead and issued a final notification on 22nd June, 2001 on delimitation of wards? Mr. Chairman, Sir, the Government is deliberately misleading the House by telling all lies. The said notification has even appeared in all the newspapers. I request through you, Mr. Chairman, that the Government should rectify the mistakes and let them be serious and sincere in conducting the elections to the Municipal Corporation of Hyderabad as the local people are facing numerous problems for want of redressing the same by their elected representatives. Let them clarify as to whether according to the direction of the High Court, are they going to hold elections or not? Or do they have anything in their mind?

శ్రీ ఎన్ .ఎం.డి . ఫరూఖ్ : అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు శ్రీ బొమ్మా వెంకటేశ్వర్, డా.కె. లక్ష్మణ్, సయ్యద్ సజ్జద్, నోముల నర్సింహయ్య, అప్పల సూర్యనారాయణ, అనదుద్దీన్ ఒసైసి గారు హైదరాబాదులో ఎలక్షన్స్ హైకోర్టు ఆదేశాల ప్రకారం జరుపుతారా లేదాయని అనేదనను వ్యక్తం చేశారు. హైకోర్టు ది. 10.8.2001న ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. 10 - 12. 2001 ఎన్నికల ప్రక్రియ కంప్లీట్ చేయవలసిన అవసరం వుంది 2002 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి లోపల ఎలక్షన్స్ జరుపాలి కాబట్టి తప్పకుండా జరిపి తీరుతాము - అందులో సందేహం లేదు. ప్రజాస్వామ్య విధానాలకు కట్టుబడి ఈ ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఎలక్షన్స్ జరుపుతుందని తెలియచేస్తున్నాను. శ్రీ సయ్యద్ సజ్జద్ గారు మాట్లాడారు - మేము గెలుస్తాము సందేహం లేదు అన్నారు. డిలిమిటేషన్ గురించి చెప్పారు. బిసి రిజర్వేషన్స్ కూడా 25వ తేదీన కంప్లీట్ చేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి, ఆరు నెలల్లో కార్పొరేషన్ కు ఎన్నికలు పెట్టాలని గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. సందేహం లేదు - ఎలక్షన్స్ జరుగుతాయి అని నిక్కచ్చిగా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా, హిందుపూర్, తిరుపతి, రాజమండ్రిలో కూడా ఎన్నికలు జరుగుతాయి. ఇనీషియల్స్ - రాజమండ్రి ఎలక్షన్స్ సకాలంలో జరుగుతాయి హైకోర్టు ఆదేశాల ప్రకారం. తిరుపతి, హిందుపూర్ ఎన్నికలు జరుపాలని హైకోర్టులో అప్పీలు కూడా దాఖలు చేశాము. చాలాసార్లు అటెండు అయ్యాము. బహుశః అది 4-5 రోజుల్లో రావచ్చు నని ఆశాభావంతో వున్నాం. తిరుపతి గురించి స్టే రావడం జరిగింది. దానిని వాటికన్ సిటీలాగా చేయాలని ఆ రోజుల్లో అనుకున్నారు. అక్కడ స్థానికంగా వుండేవారు, కోర్టుకు పోవడం జరిగింది. హిందుపూర్ నగరపాలక సంస్థలో కొన్ని చుట్టుప్రక్కల వున్న గ్రామాలను కలిపి ఏర్పాటు చేయాలని కోర్టుకు పోవడంతో ఎలక్షన్ నిలిచిపోయింది. ఇది కాడా హైకోర్టులో వుంది. ఈ రెండింటి విషయంలో తిరుపతి - హిందుపూర్ లో హైకోర్టు తీర్పు ఇస్తే ఎన్నికలు నిర్వహిస్తామని తమద్వారా తెలియచేస్తున్నాను.

రా.8.30

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి : అధ్యక్షా, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికల జాబితాలో కొత్త ఓటర్లను చేర్చుకోవడానికి గాను 1998 అసెంబ్లీ ఎన్నికల జాబితాను ఆధారంగా చేసుకొని చేయాలన్నారు. అయితే హైదరాబాద్ నగరానికి సంబంధించినంతవరకూ, దానికి, మిగతా ఏరియాలకు తేడా ఉంది. హైదరాబాద్ సిటీలో 60 నుండి 65 శాతం టెనెంట్స్ ఉంటారు, 35 నుండి 40 శాతం వరకు ఓనర్స్ ఉంటారు. టెనెంట్స్ రెండు, మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి ఇళ్లు మారుతూ ఉంటారు. కాబట్టి ఆ విధంగా ఇళ్లు మారినపుడల్లా వారి పేర్లు ఓటర్ల లిస్ట్లో పేర్లు ఉంటాయి కాని, వారు ఉండరు. లిస్ట్లో పేర్లు గల వారు 20 శాతం ఉండనే ఉండరు. ఇళ్లలో ఉన్న వారి పేర్లలో 30 శాతం వరకు ఉండవు. పాత లిస్ట్ ఏదయితే ఉందో, మీరు దానినే మదర్ లిస్ట్గా ట్రీట్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఆ విధంగా కాకుండా మొత్తం ఒకసారి ఎన్రోల్మెంట్ చేయించాలి. హైదరాబాద్ సిటీకి సంబంధించినంత వరకు రెండేళ్లకు ఒకసారి లిస్ట్లను తయారుచేయాలని నా సజేషన్. లేనట్లయితే ఇప్పుడు ఉన్న లిస్ట్నే శాంపుల్ లిస్ట్గా తీసుకొంటే 30 నుండి 35 శాతం వరకు ఓటర్ల పేర్లు లిస్ట్లో ఉండవు. మీరు ఆ విధంగా చేయకపోతే, ఎన్యుమరేటర్స్ కట్టలు కట్టలు తీసుకొని వచ్చి మీ ముందు పెడితే, ఎలక్షన్ కమీషన్, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఏమి చేస్తారంటే, రెండు, మూడు శాతం కంటే ఎక్కువుగా కొత్త ఓటర్లను జాయిన్ చేయించుకోమని చెప్పి మొత్తం కట్టను ప్రక్కకు పడివేయడం జరుగుతుంది. కాబట్టి దానిని మనం రెక్టిఫై చేసినట్లయితే, మనం ఓటర్ల జాబితాలోకి రియల్ ఓటర్లను లిస్ట్లోకి తీసుకొని రాగల్గుతాం. దీని విషయంలో మంత్రిగారు ఏమి చెబుతారు?

డా.కె.లక్ష్మణ్ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు హైదరాబాద్, రాజమండ్రి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు ఎలక్షన్స్ నిర్వహిస్తామని చెబుతూ, హిందూపూర్, తిరుపతి మున్సిపాలిటీలకు సంబంధించి కోర్టులో కేసులు ఉన్నాయని, అందువల్ల ఎన్నికలు పెట్టబోమనే భావం వ్యక్తం చేయడం జరిగింది. కోర్టులో మ్యాటర్స్ను త్వరగా పర్ష్యా చేసి త్వరలోనే ఎన్నికలు జరిపించాలని కోరుతున్నాను. అసలు రాష్ట్రంలో ఇంకా ఎన్ని మున్సిపాలిటీలకు మనం ఎన్నికలు నిర్వహించాలి? వాటికి కూడా హైదరాబాద్, రాజమండ్రి మున్సిపల్ ఎలక్షన్తోబాటు నిర్వహిస్తారా, లేదా?

ఇంతకు ముందు నేను చెప్పిన విధంగా, అసెంబ్లీ ఓటర్స్ జాబితాను ఆధారంగా చేసుకొని బి.సి.లను ఐడెంటిఫై చేస్తున్నారు. 1998 ఓటర్ల జాబితాను తీసుకొని, డివిజన్వైజ్గా బి.సి.ఓటర్లను ఐడెంటిఫై చేస్తున్నారు. దానిని బేసిస్ చేసుకొని రేపు డివిజన్స్ డీ-లిమిటేషన్ కూడా చేస్తున్నారు. దానిని సక్రమంగా నిర్వహించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. దానిని డిసెంబర్, 10వ తేదీలోగా పూర్తి చేయవలసి ఉంటుంది. అయితే ఇక్కడ మంత్రిగారు బిల్లో ఏమి చెబుతున్నారు అంటే, the elections to the Municipal Corporation of Hyderabad could not be held for want of division of Corporation into Wards for the election of the members of the said Corporation which may take some more time to complete..... అంటున్నారు. వార్డుస్ డివిజనుకు ఇంకా టైమ్ తీసుకొంటుంది అంటున్నారు. డివిజన్స్ డీ-లిమిట్ అయిన తరువాత దాని ప్రకారం బి.సి.ఓటర్లను ఐడెంటిఫై చేయాలి. అయితే డివిజన్స్ డీ-లిమిటేషన్ ఆల్టోగేట్ అయిపోయి, క్లెయిమ్స్ అండ్ అబ్జెక్షన్స్ పూర్తి అయి, ఫైనల్ పబ్లికేషన్ ఇచ్చారు. కాబట్టి వార్డుస్ విభజన పూర్తి కాలేదని అనడానికి వీలేదు. దానిని బేసిస్ చేసుకొని, రిజర్వేషన్స్ సక్రమంగా అమలు చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు? ఈ రోజున హైదరాబాద్లో ఆ వాతావరణం కనబడటం లేదు. నామమాత్రంగా ఐడెంటిఫై చేస్తున్నారు. దయచేసి మంత్రిగారు, డిసెంబరు 10వ తేదీ లోపల చేయవచ్చును కదా అని అనుకోకుండా, ఈలోపలే మంట్రి రెవ్యూ చేసి, ఐడెంటిఫికేషన్ సక్రమంగా జరుగుతున్నదా లేదా అనే విషయాన్ని వారు గమనించవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి : సర్, మంత్రిగారు ఒక నిజాన్ని ఒప్పుకున్నారు. కోర్టు ఆదేశించింది కాబట్టి, మీరు హైదరాబాద్, రాజమండ్రి కార్పొరేషన్లకు ఎన్నికలు పెడతామంటున్నారు. గతంలో కూడా కోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకే, జెడ్పిటిసి, సర్పంచ్ ఎన్నికలు నిర్వహించారు. వారెవరూ ఒప్పుకోకపోయినా, మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నందుకు ఆయన్ని అభినందిస్తున్నాను.

హిందూపూర్, తిరుపతిలో డి.ఐ.ఎఫ్.డి. కార్యక్రమం క్రింద పాపర్టీ ఎలివియేషన్ మరియు స్లమ్ ఏరియాస్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రామ్ను దాదాపు 8, 9 కోట్ల రూ.ల నిధులతో చేపట్టబోతున్నారు. అయితే ఆయా మున్సిపాలిటీల్లో కేవలం అధికారులు మాత్రమే ఉన్నందున చాల డబ్బు దుర్వినియోగం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. ఎన్నికలకు సంబంధించి కోర్టుకు వెళ్లారని చెప్పారు. మీ పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్లే కోర్టుకు వెళ్లారు. మీరు చెపితే వారు వెనక్కి తీసుకొంటారు. లేదా, మీరు సమర్థించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేసినా, ఎన్ని సంవత్సరాల పాటు కేసు పెండింగ్‌లో ఉంటుంది? గవర్నమెంటే కోర్టులతో కోఆపరేట్ చేయడం లేదని అర్థమవుతున్నది. మీ స్టాండింగ్ కౌన్సిల్స్ ఏమి చేస్తున్నారు? మీ అడ్వకేట్స్ ఏమి చేస్తున్నారు? వెంటనే కేసులు పరిష్కారం అయ్యేటట్లు మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. 8,9 కోట్ల రూ.ల నిధులతో అక్కడ డిఐఎఫ్డి కార్యక్రమాలు ఇంప్లిమెంట్ చేయబోతున్నప్పుడు అక్కడ ఎలక్టెడ్ బాడీస్ లేకపోతే చాల తప్పు. నేను ఇంకొక సూచన చేస్తున్నాను. డిఐఎఫ్డి కార్యక్రమాలను మానిటరింగ్ చేయడానికి గాను అన్ని పార్టీల ప్రతినిధులతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి : ఆలోచిస్తాను.....

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి : ఎక్కడ ఉన్నాయండీ? సార్, ఈయన ప్రతిదానికి లేస్తాడు . మీరందరూ అనుకొని ఆయనకు ఒక మంత్రి పదవి ఇవ్వండి. హిందూపూర్‌లో లేదు. నేను తెల్లారి లేస్తే దాని మీద నుండి వస్తాను. (శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డినుద్దేశించి) హైదరాబాద్‌లో కూర్చోన్న మీకు హిందూపూర్ గురించి ఏమి తెలుసు? అక్కడ 9 వేల లెట్రీన్లు శాంక్షన్ చేస్తే, ఈ రోజున 900 లెట్రీన్లు కూడ కట్టలేదు. 8 వేల లెట్రీన్లు కట్టకుండానే బిల్లులు చేసుకొని డబ్బులు దిగమింగారు. దాని మీద ఇంతవరకు ఎంక్వయిర్ లేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు నేను చెప్పిన డిఐఎఫ్డి ఫండ్స్ కూడ దుర్వినియోగం అయ్యే ప్రమాదం ఉంటుంది. కాబట్టి మీరు క్యాటగారికల్‌గా చెప్పండి, హైదరాబాద్, రాజమండ్రి కార్పొరేషన్స్ ఎన్నికలతోబాటు హిందూపూర్, తిరుపతి మున్సిపాలిటీలకు కూడ ఎన్నికలు జరిపిస్తారా, లేదా? హైదరాబాద్ కార్పొరేషన్‌కు సంబంధించి స్పెషలాఫీసర్ పదవీ కాలం ఆఖరిసారిగా పొడిగించి, ఎన్నికలు జరపండి.

డా.పి. శంకర్‌రావు (షాద్‌నగర్) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ, స్పెషలాఫీసర్ పదవీ కాలాన్ని పొడిగించడం ఇదే చివరిసారి అని అన్నారు. అది మంత్రిగారి నిర్ణయమా, లేక ముఖ్యమంత్రిగారి నిర్ణయమా? మీ మాటలపై ప్రజలకు నమ్మకం పోయింది. ఎందుకంటే, ప్రతి ఆరు నెలలకు ఒకసారి పొడిగిస్తూనే ఉన్నారు. కాబట్టి ఇది ముఖ్యమంత్రిగారి నిర్ణయం అయితే మాత్రం ప్రజలకు నమ్మకం కలుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి.ఫరూక్ : అధ్యక్షా, గౌ.సభ్యులు ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు తెలియచేసినట్లుగా, ఓటర్ల జాబితాను రూపొందించేటప్పుడు ఏవైనా అభ్యంతరాలు ఉంటే వాటిని ఫైల్ చేసుకోవచ్చు

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి : అభ్యంతరాలు కాదండీ....మీరు లిస్ట్ చూసే ఉంటారు. హైదరాబాద్ సిటీలో ఉన్నటువంటి 12 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాలు తప్ప, మిగతా 282 అసెంబ్లీ నియోజకవర్గాల ఓటర్ల జాబితాకు కేంద్ర ఎన్నికల సంఘం అనుమతించింది. ఈ వస్త్రాండుకు ఇవ్వలేదు. మీరేమో ఎలక్షన్స్ అయ్యేవరకు ఆపుతామంటున్నారు. లిస్ట్‌లో పేర్లు ఉన్న వాటిలో దాదాపు 30 శాతం మంది ఓటర్లు ఇప్పుడు ఆ అడ్రెస్‌లో లేరు

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి.ఫరూక్ : అందుకే, డోర్ టు డోర్ సర్వే చేయిస్తున్నాం

శ్రీ ఎన్.ఇంద్రసేనారెడ్డి : డోర్ టు డోర్ దేనికి చేస్తున్నారు?

రా.8.40

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్ :- 2001 వరకూ మన వద్ద రిపోర్టు ఉంది. అందులో సందేహం లేదు. మల్టీపర్పస్ డాటా కూడా క్లియర్ గా ఉంది. బి.సి. రిజర్వేషను కూడా ఎంపీస్ ప్రకారం చేశారు. గతంలో బి.సి.రిజర్వేషను పంచాయతీరాజ్ ఎలక్షన్ లో ఏ విధంగా చేశారో ఆ విధంగా ఇక్కడ కూడా చేయడం జరుగుతుంది.

DR. K. LAXMAN : Sir, the multi-purpose house-hold data is a total failure. The Government itself had accepted the fact. It was proved to be a total fraud.

SRI N. MD. FAROOK : Sir, voters list is also there. ...

డా. కె. లక్ష్మణ్ :- ఆ సర్వే ఫ్లాష్ అయింది. మీరు దాని ప్రకారం చూస్తే 10 పర్సెంట్ కూడా రిజర్వేషను హైదరాబాదులో లేదు.

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్ :- ఓటర్లు లిస్టు తీసుకుని డోర్ టు డోర్ సర్వే చేయడం జరుగుతోంది. ఇది 25వ తేదీతో కంప్లీట్ అయిపోతుంది. గౌరవ సభ్యులు కంటాక్ట్ గురించి చెప్పారు. దానితో కలిపి 13 నియోజకవర్గాలు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- మంత్రి గారు రెండూ సెవరేట్ గా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. బిసి రిజర్వేషను కోసం డోర్ టు డోర్ సర్వేకు పోతున్నామని వారు చెప్పారు. దానిని మేము యాక్సెప్ట్ చేస్తున్నాము. ఇక్కడున్న ఓటర్లు లిస్టు 1998ది. దానిని వారు బేస్ లిస్టుగా తీసుకునిపోతే స్టేట్ లో అన్ని నియోజకవర్గాలను ఫేజ్ చేయాలని టైం టేబుల్ ఎలక్షన్ కమిషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ఇచ్చారు. హైదరాబాదు సిటీలో ఉండే 12 నియోజకవర్గాలు తప్ప. ఎందుకంటే దీనిలో చాలా మార్పులు చేర్పులు ఉన్నాయి. ఓటర్లు లిస్టులో ఉన్నవాళ్లు నిజంగా ఆ అడ్రసుల్లో లేరు. అదే రకంగా 30 -35 శాతం హైదరాబాదులో ఉన్న వారికి ఓట్లు లేవు. ఇప్పుడు హౌసోల్డు సర్వేకి పోతున్నారు. పోయినపుడు ఎవరైతే లేరో వాళ్లను తీసి వేసి, ఉన్న వాళ్లను కలపండి, సరిపోతుంది.

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్ :- 1-1-2001 వోటర్లు లిస్టు తీసుకుని జనాభా ప్రాతిపదికగా డోర్ టు డోర్ సర్వే చేసి, బిసి రిజర్వేషను చేయడం జరుగుతోందని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- 2001 మాస్టర్ లిస్టు లేదు. అది 1998ది.

SRI T. DEVENDER GOUD : Sir, there is absolutely no confusion in this regard. 1-1-2001 వోటర్లు లిస్టు అప్ డేట్ గా ఉంది. మల్టీపర్పస్ ఐడెంటిటీ కార్డు సర్వే జరుగుతోంది. దానిని వోటర్లు లిస్టుతో అప్ డేట్ చేసుకుని బిసి రిజర్వేషను జరుగుతుంది. These are two separate issues. But, రెండింటిలో క్లారిటీ ఉంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :- నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, మీరు హౌస్ టు హౌస్ వెడుతున్నారు. ఎక్కడైతే ఓటర్లు లేరో వారు బిసియా, ఎస్ సియా అనేది మీరు ఎట్లాగూ రాయరు. ఇంట్లో లేని వాళ్లని, ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోయిన వారిని కులాల ఇన్ ఫర్మేషను రాదు.

నా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే, ఇప్పుడు ఎవరైతే ఇళ్లలో లేరో వాళ్లను ఇప్పటికిప్పుడు ఓటర్లు లిస్టు నుంచి ఎలిమినేట్ చేసి, ఎవరైతే ప్రజెంట్గా ఉన్నారో వాళ్లను ఇన్క్లూడ్ చేయండి. కులం కాదు. ఆ రకంగా ఐడెంటిఫై చేయండి. నష్టం ఏమిటి?

SRI T. DEVENDER GOUD : Sir, the Election Commission has taken a clear stand. సంవత్సరానికి ఒకసారి జనవరిలో రివిజన్ జరగాలి. ఇది వరకు సంవత్సరానికి రెండుసార్లు జరిగేది. ఈసారి నుంచి ఒకసారి జరపాలని స్టాండు తీసుకున్నారు. జనవరి వరకూ ఉన్న వోటర్లు లిస్టునే అప్డేట్ చేయాలి. ఎవరైనా మిస్ అయితే at the time of election they can try for inclusion. ఆ విధంగా వారు చేసుకోవడానికి అవకాశం వస్తుంది. Only one రివిజన్ జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్ :- అధ్యక్షా, హిందూపూర్, తిరుపతి ఎలక్షన్లు గురించి వారు చెప్పారు. మేము కోర్టులో కూడా అపీల్ చేయడం జరిగింది. ఇవి కూడా విత్ డ్రా చేస్తే, రెండు మునిసిపాలిటీలు హిందూపూర్, తిరుపతి లకు కూడా ఎలక్షన్లు నిర్వహించడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నాము.

గౌరవ సభ్యులు ఇంద్రసేనా రెడ్డి గారు చెప్పినట్లు డిఎఫ్ఐడి ప్రోగ్రాములో ఎన్టీఓ గాని, స్వచ్ఛంద సంస్థలుగాని, ఆల్ పార్టీ వారిని పిలిపించి, ఇన్క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. బ్రిటిష్ వాళ్లు ఇచ్చిన ఎయిడ్ రూ.745 కోట్లు. ఇది భారతదేశంలోనే కేవలం మన రాష్ట్రానికే రావడం జరిగింది. ఇది గ్రేట్ అచీవ్మెంట్. ఇందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇది కంప్లీట్గా గ్రాంట్. దీనికి లోకల్ బాడీస్ సూపర్విజన్ ఉండాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. హైకోర్టులో అపీల్ చేయడం జరిగింది.

డా. పి. శంకరరావు :- అధ్యక్షా, మేము అడిగిందానికి సమాధానం రాలేదు. స్పెషల్ ఆఫీసర్లు రూలింగ్ 6 నెలలు. తర్వాత ఖచ్చితంగా ఎలక్షన్లు పెడతారా?

శ్రీ ఎన్.ఎం.డి. ఫరూక్ :- శంకరరావు గారికి ఎన్నిసార్లు చెప్పాలండీ. ఖచ్చితంగా ఎలక్షన్లుకు పోతామని చెప్పాను. మీకు అనుమానం ఉందేమో గాని, మీరు వద్దన్నా ఎలక్షన్లుకి పోతాం ఖచ్చితంగా. పోవడమే కాదు గెలుస్తాం. మేయర్ కూడా మావాడే అవుతాడు.

CHAIRMAN : Now, the question is :

" That the Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment) Bill 2001", be taken into Consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

Clauses

CHAIRMAN : There are no amendments to Clauses-2, 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

Now, the Question is :

Clause-2, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

(Pause)

The motion was adopted and Clauses-2, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI N.Md. FAROOK : Sir, with your permission, I beg to move :

" That the Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment) Bill, 2001", be Passed.

CHAIRMAN : Motion moved.
Now, the question is :

" That the Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment) Bill, 2001", be Passed.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

CHAIRMAN : Now, the question is :

" That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Third Amendment) Bill, 2001", be taken into Consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

Clauses

CHAIRMAN : There are no amendments Clauses-2, 3, Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

Now, the Question is :

" Clauses-2, 3, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

(Pause)

The motion was adopted and Clauses-2, 3 Clause-1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI N. Md. FAROOK : Sir, with your permission, I beg to move :

" That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Third Amendment) Bill 2001", be Passed.

CHAIRMAN : Motion moved.

Now, the question is

" That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Third Amendment) Bill 2001", be Passed.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

CHAIRMAN : Now, the question is :

" That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Fourth Amendment) Bill, 2001", be taken into Consideration.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Considered.

Clauses

CHAIRMAN : There are no amendments to Clauses-2 to 4, Clause-1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House.

Now, the question is :

" Clauses-2 to 4, Clause-1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

(Pause)

The motion was adopted and Clauses-2 to 4, Clause-1, Enacting Formula were added to the bill.

SRI N. Md. FAROOK : Sir, with your permission, I beg to move :

" That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Fourth Amendment) Bill, 2001", be Passed.

CHAIRMAN : Motion moved.
Now, the question is :

" That the Andhra Pradesh Municipal Laws (Fourth Amendment) Bill, 2001", be Passed.

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

CHAIRMAN : Now, the House is adjourned to meet again at 8-30 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 8-55 P.M. to meet again at 8-30 A.M. on
Saturday, the 22nd of September, 2001.)